

Økonomiplan for 2026 — 2029

Arendal

Kommunedirektørens innledning

I februar 2025 startet jeg i jobben som kommunedirektør for Arendal kommune. I min første uke på jobb la jeg frem årsresultatet for 2024. Ingen penger på fond, stort lån og for høy drift lød pressemeldingen. Dette har i stor grad preget året 2025, hvor fokuset har vært å få kontroll på økonomien for å kunne levere gode tjenester, også i fremtiden.

Situasjonen vi står i er ikke unik for Arendal. Over 200 kommuner hadde et negativt driftsresultat i 2024. Økte priser og renter har ført til betydelige finanskostnader som setter press på driften. I tillegg merkes demografiske endringer tydelig, med flere eldre som trenger hjelp. Vi har mange oppgaver og krevende regelverk fra staten, som reduserer kommunenes mulighet til å finne lokale løsninger. Vi lever i en ny virkelighet, hvor velferdssamfunnet må tegnes opp på nytt.

Som kommune er vi i stor grad bundet til gamle strukturer og arbeidsmåter. Dette gjør at vi på noen områder har lite fleksibilitet. Derfor vil Handlings- og økonomiplanen i stor grad vise til behovet for større endringer. Vi står i dag ved et nullpunkt, hvor vi må bygge opp samfunnet på nytt. Vi må skape nye strukturer og vi må tenke langsiktig i hvert veivalg.

La meg være tydelig: det er ingen tvil om at 2026 blir et krevende år for Arendal kommune. Vi har ikke fond eller andre midler til å investere i omstilling. Effekten av tiltakene vi gjør vil ikke ha stor gevinst før sent i HØP-perioden. Vi ser heller ikke muligheter for å sette av penger på fond i nærmeste fremtid. Mange av tiltakene vil skape uro i lokalsamfunnet og blant våre ansatte. Men i denne HØP-perioden har vi ingen valg, vi må ta tøffe grep for å sikre gode tjenester i fremtiden.

Gjennom omstillingsprosessen skal vi beholde mye av det positive med Arendal kommune. Vi skal levere tjenester for rundt 5 milliarder. Vi skal sikre at barn vokser opp i trygge miljøer med voksne som gode rollemodeller for barns utvikling. Vi skal ha robuste infrastrukturer, slik at innbyggerne kan ha gode hverdager. Vi skal levere et mangfold av tilbud som sikrer at barn, ungdom og voksne lever innholdsrike og meningsfulle liv. Vi skal gi de eldre en verdig eldreomsorg med ansatte som bryr seg.

Vi skal sette våre innbyggere først, alltid.

Børge Toft

Kommunedirektør i Arendal kommune

Budsjettet - kort fortalt

Budsjett med høy risiko

Årets handlings- og økonomiplan (HØP) innebærer omfattende omstilling med betydelige kutt i alle sektorer. Det økonomiske bakteppet er at kommunen ikke har penger på fond inn i 2026 og har hatt merforbruk i flere tidligere år. Dette gjør oppgaven med å finne store og effektive tiltak som løser utfordringsbildet framover svært krevende. Som tidligere varslet har kommunedirektøren arbeidet med et utfordringsbilde på tiltak i størrelsesorden 250-300 mill. kroner. Det tar tid å omstille kommunen og dette er en HØP med betydelig risiko.

Kommunen har høy gjeld, og på tross av at mange prosjekter skyves ut av HØP-perioden er gjeldsnivået i kommunen for høyt i hele perioden. HØP legges fram uten at det settes av penger til fond noen av årene. Vi klarer ikke oppfylle noen av de vedtatte handlingsreglene for en sunn kommuneøkonomi i 4-års perioden. Det er krevende å finne nok tiltak i 2026 og kommunen må fortsette å jobbe med omstillingstiltak de kommende årene.

I forslaget inngår skolepakke 1. Dette er et ledd i å tilpasse oss endring i befolkningssammensetningen der vi blir færre unge og flere eldre. Vi er helt nødt til å gjøre strukturelle grep nå for å tilpasse oss situasjonen vi står i. Det er ingenting som tyder på at staten vil gi kommunene mye mer enn demografikompensasjon i årene som kommer. Det ligger innebygd en forventning om at kommunene flytter midler fra barn og unge til eldre.

Innsparingstiltak

Under er en oversikt over de største innsparingstiltakene pr. sektor. Listen er ikke uttømmende.

Samfunn og næring (inkl. Arendal eiendom)

- Kutt i rammene, færre ansatte og mindre bruk av penger på planarbeid og utvikling. Noen veier blir gjort om til private veier. Flere oppgaver blir utsatt eller redusert. Reduksjon i investeringer hos Arendal eiendom og kommunalteknikk. Reduserte areal, energiutgifter og vedlikehold av kommunale bygg.
- Endret betalingsmodell i interkommunale samarbeid samt kutt i rammen til Østre Agder brannvesen.

Helse og mestring

- Avvikling av bokollektivene Elim og Tromøy. Alle brukerne blir ivaretatt. Lindrende avdeling på Plankemyra blir vanlig langtidsavdeling. Bemanningsenheten avvikles. Flosta avdeling C flyttes til en mer sentral beliggenhet. Flere tjenester blir slått sammen, og sektoren gjør om stedlig bemanning til ambulante tjenester flere steder. Reduksjon i legevakt og KØH (Kommunal Øyeblikkelig Hjelp). I tillegg kommer rammereduksjon på 20 mill. kroner.
- Flere eldre skal bo hjemme eller i omsorgsbolig, ikke på institusjon. Kommunen satser på nye omsorgsboliger og digitale løsninger for å spare penger.

Oppvekst og utdanning

- Skolestrukturen endres: Skolepakke 1 legges til grunn i kommunedirektørens forslag. Dette gir færre bygg, fullere klasser og lavere kostnader. Hove læringsarena legges ned. Lia og Rykene barnehager legges ned.
- Effektivisering på Lunderød skole, kokkestillinger i barnehager fjernes, og SFO-priser endres. Reduserer tilbud på helsestasjon og i skolehelsetjenesten. Spesialpedagogiske tjenester og familietjenesten slås sammen. I tillegg kommer rammereduksjon på 50 mill. kroner.

Kultur og inkludering

- Avvikler gratisprinsippet. Det innføres leiepriser for idrettshaller og kunstgress.
- Kutt i bemanning, reduksjon i tilskudd, og noen tilbud til barn og unge reduseres eller fjernes. Redusert tilskudd til Kirkelig fellesråd og noen investeringer innen kultur og sentrumsutvikling skyves ut av perioden. Reduksjon i NAVs ungdomsprogram, grunnet deltakelse i statlig pilot for ny inntektssikring for unge under 30 år.

Organisasjon og utvikling og økonomi og strategi

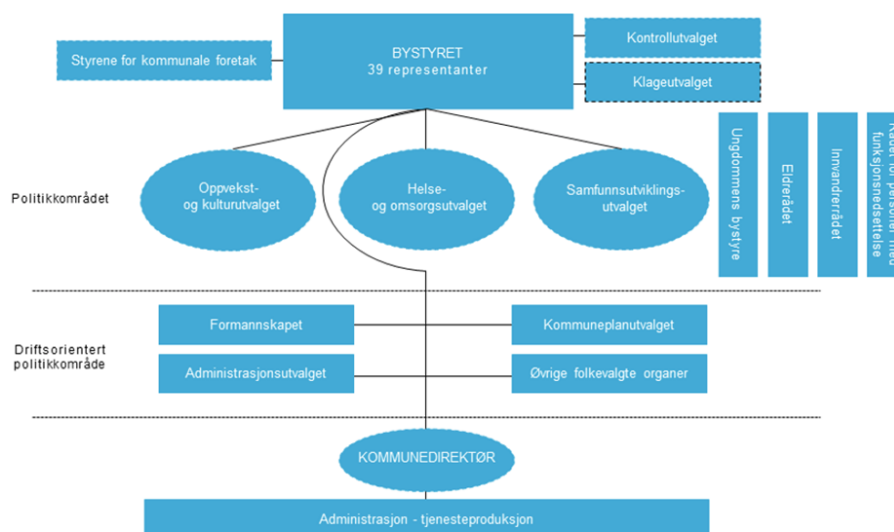
Det foreslås ikke kutt i stabene da kommunen har lite administrative ressurser sammenliknet med andre. Det foreslås å styrke kommunens kapasitet til å gjennomføre omstilling ved å digitalisere og jobbe med omstilling.

For fullstendig oversikt over prioriteringer og innsparingstiltak, se sektorkapitlene.

Oversikten er laget ved hjelp av KI. Teksten er bearbeidet og kvalitetssikret av kommunen.

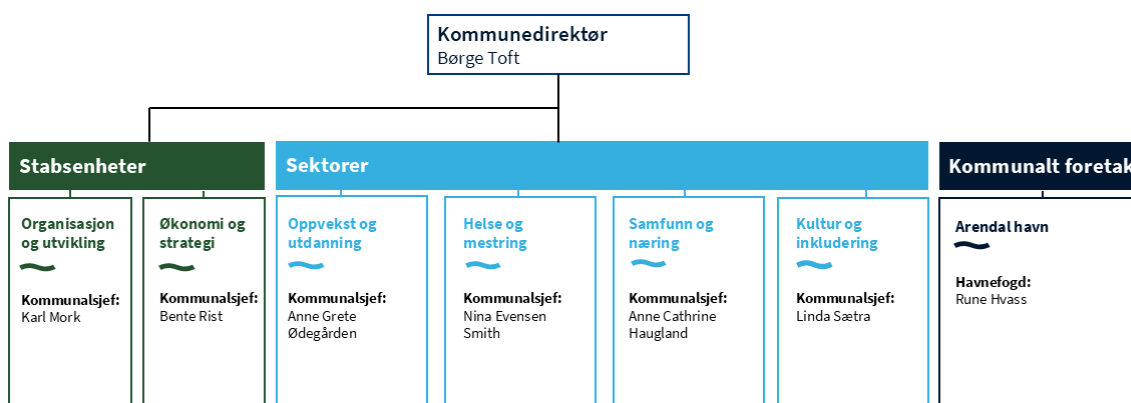
Politisk og administrativ organisering

Politisk organisering

Arendal kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen med bystyret som øverste organ. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes representasjon i bystyret.

Administrativ organisering

Arendal kommunes øverste ledelse består av Kommunedirektør og 6 kommunalsjefer. Nivået under består av enhetsledere, virksomhetsledere og avdelingsledere.

Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer, samt har ansvar for at saker som legges fram for utvalg og bystyret er forsvarlig utredet og at vedtak blir iverksatt. Kommunedirektøren er bindeleddet mellom politikerne og administrasjonen. Det planlegges, budsjetteres og rapporteres på sektornivå.

Plan og styring

Visjon og verdier

Vår visjon: Livskvalitet og bærekraftig vekst – sammen skaper vi fremtiden

Visjonen vår skal gi oss retning og samle politikere, ledere og ansatte. Den skal bidra til at vi tar riktige valg og beslutninger for å nå de målene vi setter oss.

Våre verdier: Mennesket først – Ambisiøs - Langsiktig

Verdiene våre gjelder for alt vi gjør. De er plattformen vi står på. Vi skal sette mennesket først samtidig som vi våger å være ambisiøse og tenke langsiktig.

Plansystem

For å sikre god utvikling av kommunen trenger vi effektive planprosesser og planer som er tilpasset kommunens behov. Vårt plansystem skal sikre et godt og helhetlig planarbeid i Arendal kommune.

Figuren under viser plansystemet i Arendal kommune. Alle planene vedtas politisk.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er vår viktigste plan og overordnede styringsdokument. Den består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til langsiktige utfordringer og setter mål for kommunesamfunnet. Alle andre planer skal bygge på satsingsområder og mål i kommuneplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel – Arendal mot 2040 – har 3 satsingsområder og 14 hovedmål som er førende for hvordan vi skal jobbe etter i årene fremover. I tillegg setter den mål for hvordan kommunen må rigge seg for å være en fremtidsrettet og bærekraftig organisasjon.

Målene dekker kommunens roller som tjenesteleverandør, samfunnsutvikler og lokaldemokratisk arena og er basert på kommunens visjon. FNs 17 bærekraftsmål er grunnmuren for alt vi gjør i Arendal og satsingsområdene vi har satt oss bygger på disse.

Våre satsingsområder og hovedmål

- Livskvalitet
- Bærekraftig vekst
- Tillit og demokrati
- Fremtidsrettet og bærekraftig organisasjon.

Hovedmål			
Livskvalitet	Bærekraft og vekst	Tillit og demokrati	Fremtidsrettet og bærekraftig organisasjon
1. Barn og unge har det bra hjemme, i barnehagen, på skolen og i fritiden 2. Alle i Arendal er i arbeid, aktivitet eller utdanning 3. I Arendal har alle en trygg og god bolig 4. I Arendal har eldre god helse som følge av forebyggende innsats 5. I Arendal er alle trygge og inkludert i samfunnet 6. Vi har tilpassede og bærekraftige helse- og omsorgstjenester	1. Arendal har 55 000 innbyggere i 2040 2. Det er 4 500 nye arbeidsplasser i Arendalsregionen innen 2030 3. Det offentlige og private arbeidsliv har god tilgang på riktig kompetanse 4. Vi tar vare på naturmangfoldet og landbruket 5. Arendal skal vokse, men samtidig redusere utslippene og bli en 1,5 graders by innen 2040	1. Alle som bor i Arendal, er med å skape et levende demokrati 2. I Arendal har vi kultur for samskaping 3. Vi har god beredskap tilpasset samfunnets utvikling for å ivareta innbyggernes trygghet	1. Vi har en bærekraftig økonomi og økonomisk handlingsrom 2. Vi er en attraktiv og nyskapende organisasjon og en inkluderende arbeidsplass 3. Vi er en organisasjon som samarbeider

[Les mer om satsingsområder og hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel.](#)

Arendalstall

For å sette de riktige målene og prioriteringene for fremtiden, er det viktig å vite hvilke utfordringer som trenger ekstra oppmerksomhet og innsats i dag.

I løpet av høsten 2025 har formannskapet fått presentert et omfattende kunnskapsgrunnlag. Tallene er basert på KOSTRA og annen relevant statistikk og omfatter områder som blir særlig berørt i forslag til handlings- og økonomiplanen.

På arendalstall.no har vi samlet en oversikt over dette kunnskapsgrunnlaget og annen fakta og statistikk om kommunen.

[Se nettsiden Arendalstall.](#)

Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanen skal ha en årlig handlingsdel som angir hvordan samfunnsdelen skal følges opp. I Arendal kommune er det dette dokumentet du leser nå – handlings- og økonomiplanen (HØP) – som er kommuneplanens handlingsdel.

HØP samler kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett i ett dokument. Den omfatter hele kommunens virksomhet og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden.

Sektorenes mål og prioriteringer

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget utarbeidet i 2025, har hver sektor valgt delmål og prioriteringer for kommende år. Disse prioriteringene støtter opp om kommunens langsiktige mål og satsingsområder. Les mer om disse under hvert sektorkapittel.

Planbehov

Kommunens planbehov skal baseres på satsingsområder og mål i samfunnsdelen. På denne måten sikrer vi en rød tråd mellom satsingsområder og hvilke planer vi skal prioritere.

Handlings- og økonomiplanen gir en oversikt over gjeldende temaplaner og vurderer planbehovet for kommende periode basert på satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel.

[Gå til nettsiden Planoversikt og planbehov 2026-2029](#)

Klimabudsjett

Om klimabudsjettet

Klimabudsjettet er et styringsverktøy som skal vise klimagassutslippene i egen kommune og gi en oversikt over innførte og aktuelle tiltak som vil føre til reduksjon av klimagassutslippene. Dette benyttes av mange kommuner i landet.

Arbeidet med klimabudsjettet er en del av kommunens ordinære budsjettprosess. Det nye styringssystemet Framsikt vil gi en bedre framstilling av klimabudsjettet enn tidligere år. Klimabudsjettene vil fortsetter å utvikle seg i takt med økt kunnskap, erfaring, og forbedring av metodene samt grunnlagene for å beregne utslipp av klimagasser.

Klimabudsjettet viser hvilke tiltak som skal gjennomføres i 2026 og hvilke tiltak som er prioritert i fireårsperioden.

Vårt klimamål

Kommuneplanens samfunnsdel har mål om at Arendal skal være en 1,5-graders by i 2040. Arendal har også et mål om å vokse og det betyr at vi må redusere klimagassutslippene samtidig som vi vokser.

Forslag til ny klima- og energiplan for Arendal kommune 2025-2030 viser tiltak som skal bidra til å oppnå de langsiktige målene i kommuneplanens samfunnsdel og redusere klimagassutslippene.

På bakgrunn av hovedmålet og prioriteringene i kommuneplanen, er det valgt ut 4 temaer. Dette er områder der kommunen har mulighet til å kutte utslipp i egen organisasjon, og samtidig være en pådriver og tilrettelegger for et mer klimavennlig Arendalssamfunn. Med andre ord, dette er områder Arendalssamfunnet kan utgjøre en forskjell:

- Grønn mobilitet
- Energi- og materialbruk

- Forbruk og avfall
- Klimaledelse

Klima- og energiplanen foreslår tiltak til de 4 prioriterte temaene. Handlings- og økonomiplanen setter rammen for prioritering av tiltak. Noen tiltak er i kommunal regi, noen tiltak finansieres av andre og andre tiltak krever ikke konkret finansiering, men samarbeid med andre aktører og andre måter å jobbe på. Tiltak som gir økonomisk gevinst for driften i Arendal kommune prioriteres.

Hvordan måler vi klimagassutslipp?

Det er vanlig å bruke enheten tonn CO₂e pr. innbygger for å beskrive reduksjonen man trenger for å nå klimamålene. For å begrense global oppvarming til 1,5 må klimagassutslippene ned til rundt 1 tonn CO₂e pr. innbygger i 2030.

I 2023 var utslippet i Arendal kommune på over 113 000 tonn CO₂e. Innbyggertallet vårt var 46 355. Det betyr at klimagassutslippene var på over 2,4 tonn CO₂e pr. innbygger.

Hvis Arendal skal nå målet om å ha 55 000 innbyggere i 2040 og samtidig nå målet om å være en 1,5 graders by, må klimagassutslippene bli redusert til 55 000 tonn CO₂e innen 2040.

Det betyr at vi fortsatt er langt unna å nå vårt klimamål

Viktige begreper

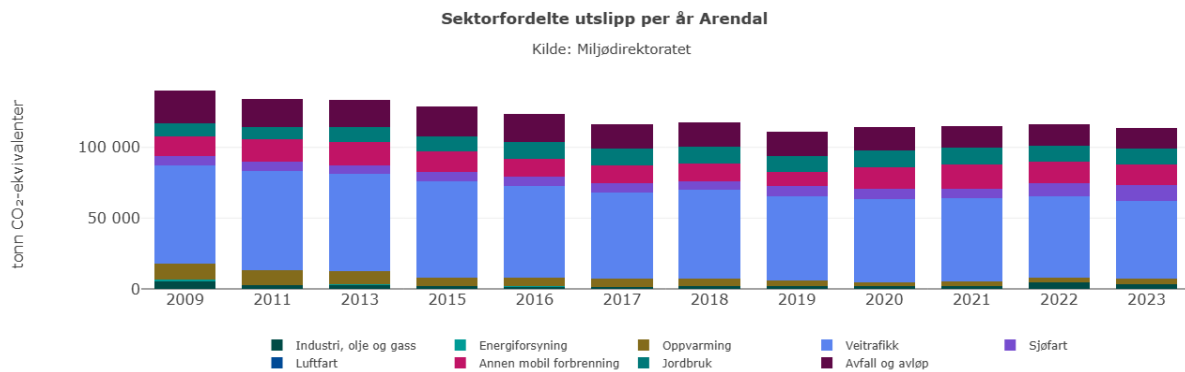
I forslag til klima- og energiplanen forklares viktige begreper som brukes for å beskrive klimamålene. [Les forklaring på klimabegrepene her.](#)

Klimastatistikk

Klimastatistikk for Arendal

Miljødirektoratet publiserer årlig statistikk over kommunenes klimagassutslipp. Dette utgjør grunnlaget for Arendals klimabudsjett og viser utslipp av klimagasser i Arendal innenfor kommunens grenser.

Klimagassutslippene har gått ned med 2,4 % i Arendal fra referanseåret 2017 til 2023. Det er størst reduksjon i sektorene Industri, olje og gass, veitrafikk, annen mobilforbrenning og avfall og avløp. Det er økte utslipp fra sektoren sjøfart, noe som skyldes økt aktivitet.

Klimastatistikk Arendal kommunes drift

Energi- og klimaregnskapet for 2024 viser at totale klimagassutslipp for driften i Arendal kommune var 5 198 tonn CO₂e. Det har vært en økning i utslipp på 2,3 % sammenlignet med 2023. Dette skyldes både bedre datakvalitet og økt forbruk av drivstoff og biogass.

Klimagassutslippene fra Arendal kommune som organisasjon i 2024 tilsvarer litt under 4,5 % av de totale direkte utslippene for kommunen. Dette gjør kommunen som organisasjon til en liten brikke i de totale klimagassutslippene. Kommunen er derfor en viktig aktør som må arbeide utad mot våre innbyggere og næringsliv for å kunne ha en vesentlig effekt på de større utslippene.

Klimatiltak og finansiering

Tabellene nedenfor viser tiltak som er prioritert i økonomiplanen for 2026 og fram mot 2029. Tabellene viser navn på tiltaket, hvilken utslippssektor tiltaket adresserer og CO₂-ekvivalent reduksjon (dersom estimerbart).

Flere av tiltakene har hatt finansiering gjennom tidligere økonomiplaner, som for eksempel utskifting av kjøretøy og biogassanlegget på Saulekilen renseanlegg. Andre er tatt med ettersom de ikke trenger ekstra finansiering utover vanlig drift.

Under er det listet opp konkrete tiltak i ulike tabeller. Ved å klikke på tiltakene får man også fram beskrivelsen av hva tiltaket innebærer og hvordan det finansieres. Tabellene nedenfor viser tiltak som er prioritert i økonomiplanen for 2026 og fram mot 2029. Tabellene viser navn på tiltaket, hvilken utslippssektor tiltaket adresserer og CO₂-ekvivalent reduksjon (dersom estimerbart).

Flere av tiltakene har hatt finansiering gjennom tidligere økonomiplaner, som for eksempel utskifting av kjøretøy og biogassanlegget på Saulekilen renseanlegg. Andre er tatt med ettersom de ikke trenger ekstra finansiering utover vanlig drift.

Ved å klikke på tiltakene får man også fram beskrivelsen av hva tiltaket innebærer og hvordan det finansieres.

Klimatiltak med i økonomiplanen

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Reduksjon 2026	Reduksjon 2030
Biogass på Saulekilen renseanlegg. Ferdigstilt.	Energiforsyning	80,0	140,0
Dekke 10% energibruk i eksisterende bygg med fornybar energi	Energiforsyning	12,0	20,0
Utskifting av fossile tjenestebiler til elbiler. Leasing.	Veitrafikk	149,0	149,0
Utskiftning eide kjøretøy i Kommunalteknikk og Geodata, fra fossil til el.	Veitrafikk	29,0	73,0
Sum		270,0	382,0

Indirekte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Reduksjon 2026	Reduksjon 2030
Legge til rette for Miljøfyrtårnsertifisering av næringslivet	Miljøledelse	0,0	0,0
Medlemskap i og fremsnakking av Klimapartnere	Miljøledelse	0,0	0,0
Sertifisere alle enheter som Miljøfyrtårn	Miljøledelse	0,0	0,0
Styrke samarbeidet med Agder FK og AKT for å øke andelen som tar ferge og buss	Miljøledelse	0,0	0,0
Videreutvikle ordningen med gjenbruk av møbler og inventar i kommunale bygg	Miljøledelse	0,0	0,0
Sykkelbyen Arendal lager kampanjer sammen med aktuelle aktører	Veitrafikk	0,0	0,0
Utskifting til LED-armatur veilys	Veitrafikk	0,0	0,0
Sum		0,0	0,0

Økonomiske rammebetingelser

Kommunens økonomiske status er kritisk. Kommunen har svært lite midler på fond og basert på prognosen i 2. tertial styrer kommunen mot merforbruk også i 2025. Et merforbruk i 2025 vil måtte dekkes inn i 2026 og 2027. Det planlegges for et budsjett for 2026 uten bruk av disposisjonsfond.

Føringer fra statsbudsjettet

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet at kommunenes frie inntekter skal øke med 3,2 milliarder kroner, eller 0,7 %. 2,1 milliarder kroner av veksten kommer som følge av demografiskompensasjon. Veksten ligger i nedre del av intervallet som ble skissert i kommuneproposisjonen. Det er ikke gitt konkrete føringer for veksten. Det er viktig å merke seg at de frie inntektene for 2025 ble økt med 1,1 milliarder kroner i revidert nasjonalbudsjett i juni.

Når veksten fordeles mellom skatt og rammetilskudd, har regjeringen lagt til grunn at skatter (inkludert eiendomsskatt) skal utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter. For å oppnå dette er skatteinntektene økt fra 2025 til 2026, mens rammetilskuddet er reelt redusert.

Skatteanslaget for 2026 bygger på en forventet vekst i sysselsetting på 0,7 % og en årslønnsvekst på 4 %. Det nye inntektssystemet innføres som tidligere vedtatt. Maksimalsatsen for kommunal formuesskatt foreslås redusert fra 5,25 ‰ i 2025 til 3,5 ‰ i 2026. Dette kompenseres med økt skatt på alminnelig inntekt, uten eierinntekter. Samtidig økes den symmetriske delen av inntektsutjevningen fra 62 % i 2025 til 64 % i 2026.

Statsbudsjettet anslår lønns- og prisveksten (deflator) til 3,5 %. Årslønnsveksten er 4 %. Fra 2026 tas kommunens pensjonskostnader med i beregningen av deflatoren. Veksten i pensjonskostnader er uendret. Prisveksten er anslått til 2,8 %.

Arendal kommune har en beregnet vekst i korrigerte frie inntekter på 3,8 % fra 2025 til 2026, ifølge vedlegg til statsbudsjettet. For landet samlet er veksten i frie korrigerte inntekter på 4,1 %. Økte kostnader knyttet til befolkningsendringer, lønnsvekst og pensjon gjør at kommuneøkonomien oppleves som svært stram.

Kommunens økonomi og KOSTRA

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering. Det er kommunens eksterne regnskap og gir viktig styringsinformasjon. I arbeidet med handlings- og økonomiplanen (HØP) er KOSTRA-dataene brukt som grunnlag for kommunens prioriteringer. En samlet oversikt over kunnskapsgrunnlaget finnes på [Arendalstall.no](https://arendalstall.no).

KOSTRA-oversiktene viser at Arendal har lavere frie inntekter enn kommunene i kostragruppe 11. Kommunens gjeld er høyere enn i sammenligningsgruppen. Det er også svært lite penger i disposisjonsfondet, og mindre enn hos sammenlignbare kommuner. KOSTRA-dataene viser at Arendals økonomi er svært krevende ved starten av planperioden.

Budsjettprosessen 2026-2029

Med bakgrunn i kommunens stramme økonomiske situasjon, har arbeidet med handlings- og økonomiplan 2026-2029 vært svært krevende. Det er så langt i 2025 merforbruk i tjenestene, og risiko for merforbruk ved årets slutt er svært høy. Dette påvirker budsjettet for kommende planperiode. Ved fastsetting av sektorrammer må det tas hensyn til merforbruk i tjenestene. I tillegg vil det ikke være midler igjen på disposisjonsfond til å dekke uforutsette utgifter. Dette, sammen med økte utgifter i sektorene som følge av konsekvensjustering av budsjettet, har gjort budsjettarbeidet ekstra utfordrende. For å få balanse i budsjettet, og for å få en sunn kommuneøkonomi framover, ser kommunedirektøren behov for store omstillinger de neste årene. Det er spesielt utfordrende å finne nok tiltak som gir effekt allerede fra 2026.

Budsjettprosessen startet i april i år med bred involvering av enhetsledere og kommunalsjefer. Fokuset har vært på hvordan kommunen kan gi best mulig tjenestetilbud innenfor den økonomiske rammen kommunen har til rådighet, med bakgrunn i:

- tilpasning til demografi (færre barn, flere eldre)
- nødvendig omstilling og utvikling av tjenestene
- riktig nivå og kvalitet på tjenestene; kommunen skal gi gode nok tjenester innenfor de økonomiske rammene man står over for

Arbeidet med tiltak har videre tatt utgangspunkt i:

- at budsjettet skal være realistisk
- at tiltak skal være realiserbare og gi ønsket effekt
- vurderinger av tjenestene med tanke på:
 - hva som er mulig å slutte med (hva kan tas ut)
 - hva det kan gjøres mindre av (reducere nivå og kvalitet)
 - hva kan effektiviseres (hva kan gjøres på andre måter, strukturendringer, annen organisering av oppgaver og tjenester)

I juni ble Bystyret informert om utfordringbildet for kommende planperiode. Dette viste et behov for å ta ned nivået på driftsutgifter med 250-300 mill. kroner. Parallelt med kommunedirektørens

budsjettarbeid har det i høst i tillegg vært avholdt tre formannskapsmøter med fokus på å gi politikerne i formannskapet et godt [kunnskapsgrunnlag](#) som støtte for å fatte endelig budsjettvedtak.

Fram mot statsbudsjettet har kommunedirektøren oppdatert kostnadsanslagene som har dannet grunnlaget for endelig saldering. For å få balanse har det vært nødvendig med omfattende tiltak allerede fra 2026. For å få sikre budsjettbalanse framover, og oppnå ønsket økonomisk effekt, er det vestentlig å ha fokus på gjennomføring av tiltakene. Kommunedirektøren erkjenner samtidig at omstilling tar tid, og at noen tiltak først gir ønsket effekt i 2027, 2028 og 2029. Det er derfor viktig å arbeide med disse tiltakene nå for å oppnå ønsket effekt i planperioden.

Finansielle handlingsregler

Kommuneloven §14.2 stiller krav til at kommunestyret vedtar finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Bystyret vedtok i sak 23/64 i 2023 nye økonomiske handlingsregler. Dette er mer forpliktende enn tidligere måltall, og kommunedirektøren skal legge til rette for å nå disse gjennom god og bærekraftig økonomistyring. Følgende handlingsregler er vedtatt for Arendal kommune:

- Handlingsregel for netto driftsresultat skal være i gjennomsnitt 1,75 % av brutto driftsinntekter i økonomiplanperioden
- Handlingsregel for gjeldsgrad skal være 100 % av brutto driftsinntekter eller lavere ved utløp av økonomiplanperioden.
- Handlingsregel for disposisjonsfond skal være på minst 5 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt i økonomiplanperioden

I kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan for 2026-2029 er ikke handlingsreglene innfridd.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-1 624 156	-1 712 856	-1 790 452	-1 783 857	-1 791 135	-1 815 070
Innteks- og formuesskatt	-1 500 141	-1 646 280	-1 774 933	-1 786 107	-1 794 104	-1 800 169
Eiendomsskatt	-151 288	-182 605	-191 247	-199 889	-203 658	-215 338
Andre generelle driftsinntekter	-170 166	-150 363	-141 506	-115 410	-89 006	-73 194
Konsesjonskraftinntekter	-6 000	-9 000	-5 700	-5 700	-5 700	-5 700
Sum sentrale inntekter	-3 451 752	-3 701 104	-3 903 838	-3 890 963	-3 883 603	-3 909 471

Samlet utgjør sentrale inntekter til finansiering av kommunens drift 3 903 mill. kroner for 2026. Basert på forutsetningene som er lagt til grunn øker inntektene utover i perioden til ca. 3 909 mill. kroner i 2029 (nominelle tall).

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av flere elementer: et innbyggertilskudd som er likt fordelt pr. innbygger, utgiftsutjevning som kompenserer for ulike utgiftsbehov mellom kommuner, inntektsutjevning som jevner ut forskjeller i skatteinntekter, en inntektsgarantiordning (INGAR) som demper større inntektsfall, og skjønnsmidler som fordeles etter særskilte behov fra Statsforvalteren.

Rammetilskuddet og skatteinntektene er beregnet ut fra føringene i statsbudsjettet. For å beregne Arendals skatteinntekter og inntektsutjevning er KS sin prognosemodell benyttet.

Rammetilskuddet er beregnet til 1 790 mill. kroner i 2026. For årene 2027–2029 har kommunedirektøren lagt inn et inntektsanslag som tar høyde for befolkningsvekst. Det er usikkerhet rundt befolkningsveksten i kommunen, og regjeringen gir bare budsjettforutsetninger for ett år av gangen. Dette gjør at inntektsanslagene framover er mer usikre.

Basert på SSBs hovedalternativ for befolkningsvekst i Arendal og nasjonalt, og en forventet realvekst på 3 mrd. kroner, er det lagt til grunn en vekst i innbyggertilskuddet på totalt ca. 5 mill. kroner i 2027 og ytterligere 15 mill. kroner i 2028. Kommunen jobber aktivt for å øke befolkningsveksten, og forventer høyere vekst enn SSBs anslag i 2029. Inntektene knyttet til befolkningsvekst fordeles mellom rammetilskudd og skatt.

Arendal har i 2026 fått en inntektskompensasjon knyttet til endringene i nytt inntektssystem på ca. 14 mill. kroner. Dette bortfaller etter 2026 og er ikke videreført i prognosen, og er grunnlaget for at rammetilskuddet i sum går ned fra 2026 til 2027.

Inntekts- og formuesskatt

Kommunens skatteinntekter for 2026 er anslått til 1 775 mill. kroner og øker utover i perioden basert på forventet befolkningsvekst. Etter endringer i inntektssystemet viser modellen at Arendals skatteandel øker noe – fra ca. 84,2 % av landsnittet i 2025 til 85,9 % i 2026.

Etter inntektsutjevning vil kommunens nivå på frie inntekter, rammetilskudd og inntekts- og formuesskatt, ligge på ca. 95,7 % av landssnittet i 2026.

Eiendomsskatt

For Arendal kommune ble det i fjor vedtatt en eiendomsskatt som gir mest mulig inntekt for kommunen. Dette er videreført i handlings- og økonomiplanen for 2026-2029. Det er også en forventning om økte inntekter på eiendomsskatt utover i økonomiplanperioden som følge av økt næringsetablering øst i kommunen og dette er innarbeidet fra 2029.

Andre generelle driftsinntekter

Integreringstilskudd er vurdert i samarbeid med NAV og Arendal voksenopplæring, og dette er korrigert i tråd med forventet økning i antall flyktninger.

Det er ulike satser for tilskudd, avhengig av hvilken kategori en person blir bosatt i år 1; voksen, barn eller enslig voksen. Fra år 2 til 5 blir det utbetalt et likt tilskudd per person, og størrelsen på satsene fra år 2-5 varierer. Høyeste sum er for det andre året. Utviklingen i økonomiplanperioden viser med bakgrunn i dette en reduksjon i inntekten de tre siste årene. Kommunedirektøren følger integreringstilskuddet og utviklingen av dette i de løpende tertialrapportene. Utgifter til flyktninger vurderes også i samsvar med økning/reduksjon i antall flyktninger, og justering av dette ligger til sektoren Kultur og inkludering hvor NAV og Arendal voksenopplæring har sine budsjetter.

Konsesjonskraftinntekter

Konsesjonskraftinntekter er budsjettet i tråd med forutsetningene gitt av Konsesjonskraft IKS.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Avskrivninger	126 932	131 389	247 376	263 286	278 568	291 573
Lønnsavsetning	0	174 634	90 000	90 000	90 000	90 000
Sentrale pensjonsposter	0	-14 320	14 342	32 075	44 944	47 006
Andre overordnede utgifter og inntekter	-12 766	-10 559	-9 966	-9 436	-8 905	-8 905
Sum sentrale utgifter	114 166	281 144	341 752	375 925	404 607	419 674

Lønnsavsetning

Lønnsavsetningen er midler avsatt sentralt for å dekke utgifter for lønnsoppgjør inneværende år som ikke er ferdig beregnet, og for utgifter til lønnsoppgjør det kommende året. Enhetene kompenseres fortløpende når oppgjørene er ferdig beregnet. Enhetenes budsjettrammer fra 2026 er justert for lønnsoppgjør 2024 (helårseffekt), og sentralt oppgjør 2025 (helårseffekt). I sum utgjør dette 147,5 mill. kroner. Lønnsavsetning for 2026 skal dekke helårseffekt av lokalt lønnsoppgjør 2025, samt 8/12 av neste års lønnsoppgjør (sentral og lokalt oppgjør).

Lønnsavsetningen er beregnet med utgangspunkt i anslag for lokalt lønnsoppgjør 2025 og årslønnsvekst som inngår i kommunal deflator. Denne er oppgitt i statsbudsjettet for 2026 og utgjør 4,0 %.

Med bakgrunn i dette er lønnsavsetningen beregnet til 90 mill. kroner. Lønnsavsetningen vil bli vurdert gjennom 2026 i tertialrapportene.

Sentrale pensjonsposter

Arendal kommune har medlemmer i tre pensjonskasser; Arendal kommunale pensjonskasse (AKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Det er først og fremst budsjettanslagene fra AKP som påvirker budsjettet i Arendal kommune, da denne pensjonskassen har størst medlemsmasse.

Vurderingen av pensjon er basert på anslag fra pensjonskassene for neste års pensjonspremie (løpende premie og reguleringspremie), og anslag på økonomiske størrelser som netto pensjonskostnad og premieavvik. I tillegg er kommunens midler som er avsatt til premiefond i pensjonskassene, og bruken av disse, en del av vurderingen. Premiefond i pensjonskassene kan kun benyttes til å betale kommunens pensjonspremier, og årlig tilførsel av midler til premiefond avhenger av resultatet i pensjonskassene. I 2026 er det lagt til grunn at det ikke er midler på disposisjonsfond i kommunen til å dekke svingninger i pensjon. Det er derfor særlig viktig at premiefondene i pensjonskassene ikke brukes opp på kort sikt, men at dette kan benyttes i et lengre perspektiv til å dempe svingninger.

Reguleringspremien til AKP er estimert til 152,9 mill. kroner i 2026. Det er lagt opp til at kommunen betaler 50 mill. kroner av reguleringspremien over eget budsjett. Dette videreføres i hele planperioden. Årlig reguleringspremie til AKP utover 50 mill. kroner forutsettes dekket av premiefond i pensjonskassen. For 2026 utgjør dette 102,9 mill. kroner.

Ny varig offentlig AFP-ordning er nå innarbeidet i prognosene fra alle pensjonskassene. I budsjettet for 2025 var det tatt høyde for økte utgifter på 10 mill. kroner til ny AFP-ordning. Denne var ikke videreført i planperioden pga. svært usikre tall. Basert på oppdaterte prognoser for 2026 er det behov for å tilføre ca 25 mill. kroner til pensjon, hvor økte utgifter til AFP er innarbeidet. Pensjonspostene er budsjettet i tråd med forutsetningene fra pensjonskassene. Det lagt til grunn 7-års amortisering av premieavvikene.

Pensjonspostene må følges tett gjennom 2026 i tertialrapportene.

Egenkapitaltilskudd til AKP og KLP videreføres på dagens nivå, med henholdsvis 10 mill. kroner og 1,6 mill. kroner.

Kommunedirektøren foreslo i forrige handlings- og økonomiplan å selge rådhuset til Arendal kommunale pensjonskasse. Dette tiltaket ble reversert i tertial 1 2025 pga. kompleksiteten i eierforholdet og fordeling av areal mellom Arendal kommune og stiftelsen Arendal byselskap. Tiltaket er med bakgrunn i dette ikke videreført i kommende handlings- og økonomiplanperiode.

Andre overordnede inntekter og utgifter

Denne posten består av mindre overordnede utgifter og inntekter som inngår i budsjettområdet Felles finansiering drift. Den største posten er rentekompensasjon på investeringer, og i 2026 utgjør denne ca. 8,9 mill. kroner og den synker jevnt til ca. 7,8 mill. kroner i 2029.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter	-190 783	-179 491	-93 356	-93 146	-93 098	-92 715
Utbytter	-123 028	-108 701	-53 681	-55 393	-59 971	-59 971
Renteutgifter	52 158	254 360	264 305	261 460	260 710	272 044
Avdrag på lån	96 128	95 400	202 215	209 844	211 458	217 783
Netto	-165 525	61 568	319 483	322 765	319 099	337 141
finansinntekter/finansutgifter						
Finansutgifter i tjenesteområdene	196 252	-200	-189	-189	-189	-189
Totale finansutgifter	30 727	61 368	319 295	322 575	318 909	336 951
Motpost avskrivninger	-126 932	-131 389	-247 376	-263 286	-278 568	-291 573

Renter og avdrag

Renteinntekter består av renter på bankinnskudd, videreutlån til startlån og utlån til foretaket (Arendal havnevesen KF).

Budsjettet renteinntekter i perioden 2026-2029 er vesentlige lavere enn tidligere på grunn av eliminering av konserninterne renteinntekter etter at Arendal eiendom KF ble fusjonert inn i Arendal kommune i 2025. Dette er en regnskapsteknisk endring som ikke påvirker kommunens totale netto konsoliderte finansutgifter.

Renteinntekter på bankinnskudd forventes å være noe lavere enn tidligere på grunn av forventninger om kutt i styringsrente de neste årene. Budsjettet er likevel justert noe opp fra 2025 da posten har vært noe lavt vurdert de to siste årene.

Økonomiplan for 2026-2029

Renteutgifter og minimumsavdrag øker i økonomiplanperioden i takt med økt låneopptak i forbindelse med kommunens investeringer. Se egne kapitler om investeringer og finansforvaltning for mer informasjon. Merk at avdrag i perioden 2026-2029 er vesentlig høyere enn tidligere, da avdrag som tidligere ble bokført i regnskapet til Arendal eiendom KF nå bokføres i regnskapet til Arendal kommune etter sammenslåingen.

Renter og avdrag er budsjettet i henhold til forslag til investeringsbudsjett. I tillegg er det tatt høyde for at investeringsnivået tas ned ytterligere fra 2027. Det jobbes kontinuerlig med oppfølging av investeringsprosjektene for å sikre realistiske budsjetter, som gir et godt grunnlag for beregning av renter og avdrag.

Utbytte

Det er budsjettet med følgende utbytte i handlingsplanperioden:

Utbytte	2026	2027	2028	2029
Agder renovasjon næring AS	-2 440	-2 440	-2 440	-2 440
P-Hus Vest AS	-750	-750	-750	-750
Garantiprovisjon (Returkraft AS)	-400	-400	-400	-400
Myra Biovarme AS	-500	-500	-500	-500
P-hus Pollen AS	-300	-300	-300	-300
P-hus Tyholmen AS	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Å energi AS	-48 291	-50 003	-54 581	-54 581
Sum	-53 681	-55 393	-59 971	-59 971

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Overføring til investering	16 641	12 991	12 991	12 991	12 991	12 991
Avsetninger til bundne driftsfond	495	300	300	300	300	300
Avsetninger til disposisjonsfond	118	10 727	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	5 000	0	0	0
Netto avsetninger	17 254	24 018	18 291	13 291	13 291	13 291
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestemånedene	-20 747	5 546	-9 272	0	0	0
Totale avsetninger	-199 382	79 564	9 019	13 291	13 291	13 291

Avsetninger/bruk av fond og overføringer til investering

Overføring til investering består av egenkapitaltilskudd til AKP og KLP, med henholdsvis 10 mill. kroner og 1,6 mill. kroner. I tillegg kommer overføring av reklameinntekter fra Norac stadion på ca. 1,4 mill. kroner. Dette er lagt til grunn i hele handlings- og økonomiplanperioden.

Reguleringsavgift fra Nisservassdraget skal avsettes til bundet fond og utgjør 0,3 mill. kroner. Dette er budsjettet i hele handlings- og økonomiplanperioden. Det er i tillegg budsjettet med bruk/avsetning til bundne fond i sektorene i 2026. Netto er det lagt til grunn bruk av bundne fond på 9,3 mill. kroner i sektorene.

Det har ikke vært rom for å avsette midler til disposisjonsfond i handlingsplanperioden.

Det er budsjettet med inndekking av merforbruk i 2026 med 5 mill. kroner. Endelig resultat for 2026 vil kunne medføre justering av dette beløpet i tertial 1 2026, og ved rullering av neste handlings- og økonomiplan.

Utvikling i disposisjonsfond 2026-2029

Foreløpig anslag for resultatet for 2025 tilsier at kommunen går inn i 2026 uten midler på disposisjonsfond. Det har ikke vært rom for å øke avsetningen i 2026 eller resten av planperioden.

Finansiell handlingsregel for disposisjonsfond

Vedtatt handlingsregel tilsier at kommunen skal ha midler på disposisjonsfond som utgjør minst 5 % av brutto driftsinntekter i gjennomsnitt i planperioden. Denne handlingsregelen er ikke oppfylt i handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Brutto og netto driftsresultat

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	2026	2027	2028	2029
Brutto driftsresultat	305 541	-9 543	-80 938	-72 580	-53 632	-58 669
Netto driftsresultat	209 335	-79 564	-9 019	-13 291	-13 291	-13 291
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	4,2 %	-1,7 %	-0,2 %	-0,3 %	-0,3 %	-0,3 %

Brutto driftsresultat er løpende driftsinntekter fratrasket løpende driftsutgifter. Her inngår ikke renter og avdrag, utbytter, overføring fra/til fond og investering. Kommunedirektørens forslag til budsjett viser et positivt brutto driftsresultat med 80,9 mill. kroner i 2026. Sammenlignet med opprinnelig budsjett for

2025 er dette en forbedring på nærmere 71,4 mill. kroner. Det positive brutto driftsresultatet reduseres utover i perioden og ender på 58,7 mill. kroner i 2029.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat er summen av brutto driftsresultat og netto utgifter til finansposter og viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat skal også være tilstrekkelig til å dekke merforbruk fra tidligere år.

Budsjettet for 2026 legges fram med et positivt netto driftsresultat på 9 mill. kroner. Dette disponeres til planlagt bruk/avsetning på bundne fond og overføring til investering. I tillegg disponeres det til inndekking av merforbruk på 5 mill. kroner. Det er med andre ord ikke disponible midler i 2026 etter at avsetninger og inndekning er gjennomført. I resten av planperioden utgjør netto driftsresultat 13,3 mill. kroner.

Finansiell handlingsregel for netto driftsresultat

Handlingsregelen angir at netto driftsresultat skal være i gjennomsnitt 1,75 % av brutto driftsinntekter i økonomiplanperioden. I tabellene over framgår resultatmålet for økonomiplanperioden. I 2026 er netto driftsresultat positivt og utgjør 0,2 % av brutto driftsinntekter. I resten av økonomiplanperioden er det positivt med 0,3 %. Den vedtatte handlingsregelen oppnås dermed ikke.

For å oppfylle handlingsregelen må netto driftsresultatet forbedres med omlag 85 mill. kroner. Til tross for store tiltak foreslått i handlings- og økonomiplanen er netto driftsresultat svakt. For å få til en sunn økonomi framover vil det være nødvendig å øke netto driftsresultat for å kunne bygge opp reserver på disposisjonsfond.

Sektorenes driftsbudsjetter

Sektorenes økonomiske rammer framgår av tabellen under. Budsjetttrammene for den enkelte sektor er nærmere forklart under sektorkapitlene. Det er disse rammene sektorene rapporterer på gjennom året.

Arendal eiendom vil fra 1. januar 2026 inngå som en egen enhet i sektor Samfunn og næring. Arendal eiendom inngår derfor i rammen til Samfunn og næring i oversikten under. Pga tekniske begrensninger er budsjetttrammen til Arendal eiendom vist under eget sektorkapittel for Arendal eiendom, men er kommentert under sektor Samfunn og næring.

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	2026	2027	2028	2029
Samfunn og næring	-1 823	13 750	208 714	202 026	212 487	230 249
Helse og mestring	1 269 973	1 179 159	1 388 288	1 408 590	1 425 290	1 430 490

Økonomiplan for 2026-2029

Oppvekst og utdanning	1 248 758	1 280 081	1 208 651	1 186 427	1 173 061	1 147 813
Kultur og inkludering	398 763	439 083	405 566	399 566	373 566	379 566
Organisasjon og utvikling	189 204	166 515	191 203	184 392	177 503	175 553
Økonomi og strategi	534 150	337 175	69 267	61 267	63 267	67 267
Driftsutgifter per tjenesteområde	3 818 630	3 415 763	3 471 688	3 442 268	3 425 174	3 430 938

I endringen fra opprinnelig budsjett 2025 til 2026 inngår innlemming av Arendal eiendom KF i kommunen. I 2025 er overføringer til Arendal eiendom inkludert i sektprammene i form av husleier, i 2026 er Arendal eiendom inkludert i rammen til Samfunn og næring.

Hovedtrekk i sektorenes økonomiske rammer

Tabellen viser utviklingen innen de ulike sektorene i kommende økonomiplanperiode sammenlignet med opprinnelig budsjett 2025.

Rammene er konsekvensjustert for:

- vedtak
- inngåtte avtaler
- konsekvenser av kjente lønnsoppgjør
- endringer i pensjonssatser
- organisatoriske endringer i Handlings - og økonomiplan 2026-2029

Videre er rammene korrigert for tidligere vedtatte innsparingstiltak som ikke har gitt effekt. I noen grad er rammene også justert for merforbruk i 2025.

For å oppå budsjettbalanse har det vært nødvendig med store tiltak i tjenestene, og disse er innarbeidet i sektorrammene. Det har vært krevende å finne realistiske tiltak som gir effekt allerede fra 2026. Det har i hele økonomiplanperioden vært nødvendig å redusere nivå på tjenester, legge ned tjenester, organisere oppgaver og tjenester på annen måte og se på strukturelle grep. Kommunedirektøren har sammen med sektorene jobbet aktivt med tiltak og prioriteringer innenfor sine tjenesteområder, og dette er nærmere omtalt i sektorkapitlene.

I inntektene fra staten er det lagt opp til at kommunene må dreie budsjettmidler fra tjenester til barn og unge til tjenester innen helse og omsorg pga. synkende barnetall og økende antall eldre. Som det framgår av oversikten over er det i kommende handlings- og økonomiplanperioden foretatt en omdisponering av budsjettmidler fra oppvekst og utdanning til helse og mestring. Dette er i tråd med den demografiske utviklingen, og er nødvendig for å kunne møte det økende behovet innen helse og omsorgstjenester i tiden som kommer. I økonomiplanen er det innarbeidet effekt av endring i skolestruktur og kommunedirektøren har lagt til grunn skolepakke 1 jfr. egen sak til bystyret om Fremtidens skole. Endring i skolestruktur er avgjørende for å få til dreining av midler fra oppvekst og utdanning til helse og mestring.

Gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Beløp i 1000

	2026	2027	2028	2029
Langsiktig gjeld (inkl. startlån)	7 177 564	7 453 151	7 794 280	8 234 194
Garantier	189 988	163 866	137 743	111 620
Leie- og leasingsavtaler	43 605	46 322	49 968	62 332

Langsiktig gjeld består av investeringsgjeld og startlån (se egne kapitler om investeringer og finansforvaltning).

Garantier består hovedsakelig av to store garantier i forbindelse med låneopptak i Returkraft AS. I tillegg er det gitt tre mindre garantier til Elim boligstiftelse, Hauene boligstiftelser og Steinerskolen i Arendal. Alle garantier utenom til Steinerskolen trappes gradvis ned for hvert år, slik at kommunens garantiforpliktelse blir vesentlig lavere utover i perioden.

Leie- og leasingsavtaler viser årlig forpliktelse på følgende langsiktige leiekontrakter inklusiv fellesutgifter: Kanalgården (ca. 6,8 mill. kroner, utløper i 2039), Eureka (ca. 15 mill. kroner, utløper i 2034), Maxis (ca. 6 mill. kroner, utløper i 2027), Alti Arendal (ca. 3 mill. kroner, utløper i 2027), Vitensenter Kristiansand (ca. 6,9 mill. kroner fra og med 2026, utløper i 2046 – finansieres med eksterne tilskuddsmidler), og leie av ny svømmehall (ca. 22 mill. kroner fra og med medio 2028, utløper i 2058).

Tilskudd og overføringer til andre

Frivillig innsats er viktig for kommunen og for et levende lokalsamfunn. For å gi gode rammevilkår til frivillig aktivitet yter kommunen økonomisk støtte til lag, foreninger og andre organisasjoner. Tilskudd må sees i sammenheng med kommunens økonomiske situasjon.

Kommunen yter ulike tilskudd:

Driftstilskudd lag og foreninger – beløpet fordeles årlig administrativt etter innkomne søknader.

Idrettsrådet og musikkrådet innstiller på tilskudd for sine respektive lag/foreninger.

Prosjekt/arrangementsstøtte/produksjonsstøtte lag/foreninger - Søknader behandles fortløpende.

Vanligvis gis støtte i form av underskuddsgaranti. Utbetaling foretas normalt etter at rapport og regnskap med kopi av bilag er levert.

Driftstilskudd kulturinstitusjoner - de fleste er hjemlet i egne politiske vedtak. Årsmelding med regnskap leveres hvert år.

Diverse driftstilskudd - de fleste tilskuddene er enten hjemlet i egne politiske vedtak, administrative vedtak eller avtaler. Rapport/regnskap må leveres.

Tilskuddsordning

Kommunen har en tilskuddsordning der tilskuddsmottakere søker kommunen innen 1. mai for å få støtte for kommende budsjettår. Dette for å sikre at tilskuddsmottakere får lik mulighet til å søke kommunen, bli vurdert samlet og sett i sammenheng.

Hovedregelen er at tilskudd bevilges for 1 år av gangen. For noen ligger det lengre avtaler til grunn og disse mottakerne søker ikke via tilskuddsordningen. Kommunen har noen budsjettposter hvor det gis mindre tilskudd gjennom året. Disse ordningene har et eget søknadssystem. For tilskuddsmottakere som mottar en større sum fra kommunen inngås det driftsavtaler. For at store tilskuddsmottakere skal ha en forutsigbarhet må de søke i god tid før avtalen utgår. Tilskudd fra kommunen vil være avhengig av bystyrets årlige budsjettbehandling.

Tilskuddene er plassert i den sektoren de tilhører, og er kommentert der.

Kommunale betalingssatser og gebyrer inkl. selvkost

Kommunedirektørens forslag til endring i brukerbetaling (betalingssatser) for 2026 er bygget på:

- Generell prisvekst
- Lover og forskrifter
- Selvkostkalkyle
- Faglige vurderinger
- Tilsvarende satser i sammenlignbare kommuner

Enkelte av de kommunale prisene påvirkes av statsbudsjettet og forskrifter og kan endre seg etter at handlings- og økonomiplanen er vedtatt. Noen av satsene passer ikke inn i et årsløp og kan derfor bli justert i løpet av året, gjerne i et vedtak av tertialrapport. Oppdaterte priser vil bli lagt ut på kommunens hjemmesider fortløpende.

Barnehage

Betaling for barn i barnehager i Arendal kommune følger statens satser for makspris. Satsen for 2026 fastsettes i statsbudsjettet og makspris pr. 01.01.2026 er 1 200 kroner per måned. Endring i sats varsles til barnehagene og foresatte etter vanlige prosedyrer. Satsene for redusert oppholdstid justeres forholdsmessig.

Oversikt over samtlige satser for barnehage kan sees i vedlegg for betalingssatser.

SFO

Prisene for skolefritidsordningen (SFO) ble indeksregulert 1. august 2025. Dette gjelder for skoleåret 2025/2026.

For 4. trinn er prisen 3 540 kroner for full plass og 2 780 kroner for redusert plass. Prisen inkluderer enkel matservering.

For 1.–3. trinn er prisene også indeksregulert fra 1. august 2025. Full plass koster 1 010 kroner, og halv plass koster 250 kroner per måned. Dersom SFO ikke har egnede lokaler til matservering, reduseres prisen med 250 kroner per måned.

Nye satser vil gjelde fra 1. august 2026, i tråd med vedlegg for betalingssatser.

Helse og mestrings

Betalingssatsene til helse og levekår er økt i forhold til generell prisvekst, faglige vurderinger og statsbudsjettet. Oversikt over satser kan sees i vedlegg for betalingssatser.

Kultur og inkludering

Kommunedirektøren ser det som viktig å holde betalingssatsene på kulturtilbud på lavest mulig nivå.

Likevel har vi nå sett oss nødt til å øke enkelte av betalingssatsene noe. Oversikt over satser kan sees i vedlegg for betalingssatser.

Bygg og reguleringsplaner (delvis selvkost)

Fra og med 2020 er bygg- og reguleringsplaner underlagt regelverk for beregning av selvkost, hjemlet kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Denne omleggingen har påvirket gebyrene, da deler av tjenestene tidligere har vært finansiert av kommunen. For byggesak og regulering gjøres det mindre justeringer i prisene for neste år, i tråd med deflator.

Betalingssatser vann, avløp, renovasjon og feiling (VARF)

De er fortsatt stor aktivitet innenfor utbedringer av ledningsnett for vann og avløp, og behovet for store investeringer fremover vil fortsatt være høyt. Dette knytter seg både til styrking av vannforsyning gjennom ny hovedvannledning og nye rensekrav som vil gi behov for store investeringer på tilknyttet renseanlegg på avløpssiden. I tillegg kommer løpende saneringsprosjekter og utbygging av nytt ledningsnett i kommunen. Utfordringene er ikke unike for Arendal kommune, men noe som kjennetegner VA-sektoren i hele landet.

Fra og med regnskapsåret 2026 er det vedtatt forskriftsendringer, hvor maksimal avskrivningstid for ledningsnett kan økes fra 40 til 80 år med tilbakevirkende kraft. I tillegg kan avskrivningstid for andre anlegg (renseanlegg, pumpestasjoner og høydebasseng) forlenges opp til 40 år for investeringer gjort i 2019 eller tidligere. Dette gir lavere gebyrer for abonnentene på kort sikt. Fra 2026 får også MVA-sats på 15 % full effekt på gebyrene (gjennomsnitt 20 % i 2025), som også er med å redusere gebyrene noe for 2026.

Det gjøres også endringer i kalkylerente fra 1. januar 2026, hvor renten i selvkostberegningen endres til 3-måneders NIBOR + 0,7 %. Ved å bytte til 3-måneders NIBOR + 0,7 % reflekteres i større grad renten i markedet, mens gjør den også mer volatil. Fra 2025 til 2026 ser vi en forventet økning i kalkylerente, som medfører at dette trekker gebyrene opp for 2026.

For 2026 ser vi en svak reduksjon i VA-gebyrer, hvor vann øker med ca. 2,6 %, mens avløp settes ned med ca. 3,7 % for en normal husholdning. Samlet effekt er en nedgang på ca. 1,1 % for 2026, før en forventer mer normal utvikling årene deretter.

Renovasjon håndteres av Agder Renovasjon IKS (ARIKS), hvor gebyr også beregnes av dem på vegne av kommunen. For 2026 økes gebyrene med 6 %, mens feiergebyret øker med ca. 3,4 %.

Kommunedirektøren legger opp til gebyrendringer årlig, i tråd med aktivitets- og kostnadsutvikling i tjenestene, og anbefaler at gebyrene for 2026 og fremover settes på et nivå slik at tjenesten går i balanse. For en gjennomsnittlig husholdning ser vi en samlet økning i gebyrer for 2026 på kun ca. 165 kroner (ca. 1 %) samlet for tjenesten vann, avløp, renovasjon og feiling. Dette gir en månedlig økning for en gjennomsnittlig husholdning på ca. 14 kroner.

Gebyr	Gebyr normalhusholdning (inkl. MVA)	2025	2026	2027	2028	2029
Vann	Årsgebyr inklusiv mva. (120m ² /150 m ³)	5 059	5 191	5 377	5 506	5 916

Økonomiplan for 2026-2029

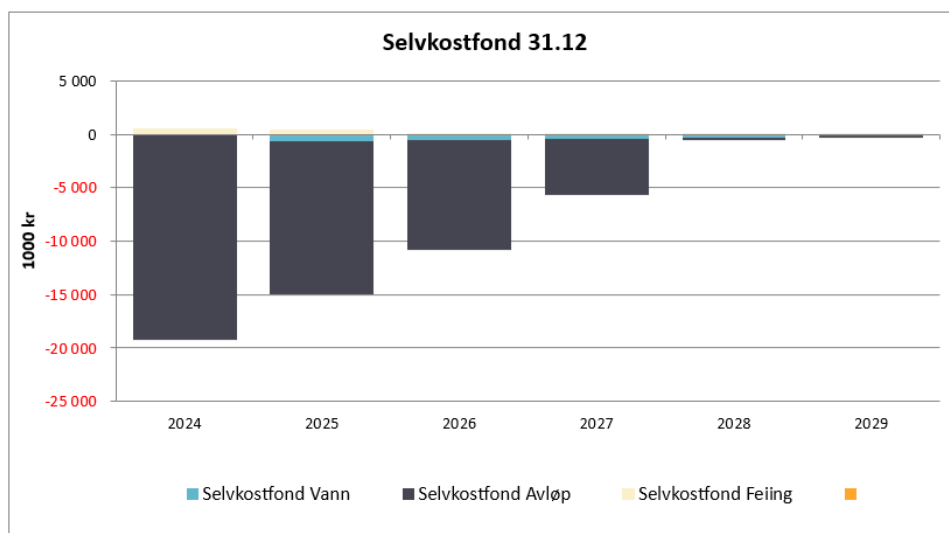
Avløp	Årsgebyr inklusiv mva. (120m2/150 m3)	7 167	6 900	7 173	7 473	7 591
Feiing	Sats g400 feie- og tilsynsgebyr	336	348	374	383	395
Renovasjon	Normalhusholdning (140L)	4 818	5 108	5 486	5 859	6 181
SUM		17 380	17 546	18 409	19 220	20 083

Tabell: Estimert gebyrutvikling per år i kroner.

Basert på tekniske vurderinger og samfunnsikkerhet er det behov for store investeringer fremover (vann og avløp). Investeringene har lang avskrivningstid, og gir dermed moderate økninger i gebyrnivået fra år til år etter 2026, men over tid vil nivået måtte økes.

Ved utløpet av 2024 ligger det et stort underskudd til fremføring for avløp på ca. 19,2 mill. kroner (se tabell nedenfor). Det er en forventning om overskudd i etterkalkyle for avløp for 2025, slik at noe av de fremførbare underskuddet kan dekkes inn. Vann er tilnærmet i balanse etter avregning for 2024, og prognosen indikerer at de også vil ligge rundt balanse etter årets etterkalkyle. Selvkostmodellen budsjetterer med å dekke inn fremførbare underskudd innen 2027, i tråd med generasjonsprinsippet. Fondsutvikling henger tett sammen med forskriftsendringer, renteutvikling, strøm- og materialpriser og investeringsbehovet som ligger fremover.

Feiing sitter etter avregning av 2024 med et lite selvkostfond, og forventer å være balanse i perioden fremover.

Figur: Estimert utvikling av selvkostfond (VAF) fra 2024 – 2029

Tabellen under viser en skisse på sum avgifter for en standard bolig på 120 m2, omregnet til forbruk på 150 m3. For renovasjon legges det til grunn en normal husholdning (140L). Dette er kun for å illustrere utviklingen, da hver bolig vil bli fakturert ift. faktisk størrelse og forbruk.

Økonomiplan for 2026-2029

Kommunale eiendomsgebyr inkl. MVA		Standard bolig 120m2		
Beskrivelse	2024	2025	2026	
Vann (120m2/150m3)				
Abonnementsgebyr	1 956	1 878	1 832	
Forbruksgebyr	3 313	3 181	3 359	
Sum årsgebyr vann	5 269	5 058	5 191	
Avløp (120m2/150m3)				
Abonnementsgebyr	3 149	3 023	2 864	
Forbruksgebyr	4 316	4 144	4 037	
Sum årsgebyr avløp	7 465	7 167	6 900	
Renovasjon (140L)				
Fast renovasjonsgebyr	1 446	1 446	1 532	
Variabelt restavfallsgebyr (140L)	3 373	3 373	3 575	
SUM standard renovasjonsgebyr	4 818	4 818	5 108	
Feiegebyr (unntatt MVA)	320	336	348	
Samlede eiendomsgebyrer (ekskl. eiendomsskatt)	17 873	17 379	17 546	
Eiendomsskatt*	5 148	6 048	6 048	
Samlede eiendomsgebyrer	23 021	23 427	23 594	

Tabell: Kommunale eiendomsgebyr og eiendomsskatt 2024 – 2026. MVA-sats 2026: 15%, 2025: 20%, 2024: 25%.

*Eiendomsskatt - estimat på tidspunkt for utarbeidelse av HØP.

Interkommunale tjenester

Innledning

Arendal kommune deltar i flere interkommunale ordninger. Flesteparten av de interkommunale ordninger foregår mellom kommuner øst i Agder. Interkommunalt samarbeid gir samarbeidende kommuner flere fordeler blant annet på områdene økonomi og tjenestekvalitet. Interkommunalt samarbeid skal blant annet bidra til bedre kommunal oppgaveløsning og bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser.

Oversikt over kommunale virksomheter ivaretatt av Arendal kommune :

Arendal kommune, som største kommune i regionen (øst i Agder) innehar ofte rollen som vertskommune for de ulike interkommunale samarbeidene. Tjenestene blir styrt og administrert av Arendal kommune gjennom ulike modeller og finansieringsordninger. Mindre kommuner en Arendal, f.eks. kommuner øst i Agder kan gjennom interkommunalt samarbeid få tilgang til fagkompetanse og på den måten opprettholde gode og trygge tjenester til sine innbyggere. Uten en slik mulighet for de minste kommunene ville det til dels blitt vanskelig å levere gode kommunale tjenester. Små kommuner vil ofte, på områder som krever personalressurser med spesialkompetanse, trekke en større fordel av å inngå i et interkommunalt samarbeid. Det er i noen tilfeller ikke mulig å opprettholde en god tjeneste i de minste kommunene både sett i forhold til å rekruttere og etablere et godt fagmiljø.

Samarbeidet består av kommunene Arendal, Grimstad, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Åmli, Risør og Tvedestrand. (8K)

Det er ikke vanlig å samarbeide om kjerneoppgaver som f.eks. skole, barnehage og omsorg.

Oversikt over kommunale virksomheter ivaretatt av Arendal kommune (ikke uttømmende):

Samarbeid :	2026 Budsjett i samarbeidet
Legevakt, inkl nødnett	56 399 000
Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)	21 688 000
Krisesenter	10 837 000
Juridisk nettverk	996 000
Østre Agder sekretariat	1 864 000
Nærings medarbeider	1 207 000
Samhandlings reform, inkl. utviklings sykehjem	1 912 000
E-helse og velf.teknologi	0
Kompetanseprosjekt skole	636 000
ATV (alternativ til vold)	1 675 000
Personvernombud lkt - Agder	1 063 000
Agder felles veilys	561 000
Innsatstrappen	0
Dykker beredskap	784 000
IUA (interkommunalt utvalg mot akuttforurensning)	490 000
Brann (forebyggende/beredskap)	64 321 000
Brann - investeringer	6 500 000
Sum	170 933 000

Kommentarer til tallene i tabellen :

Budsjett tallene som fremkommer på de respektive tjenestene er totale kostnader inkludert Arendal kommune. Kostnadsfordelingen mellom kommunene som er med i samarbeide er ikke tatt inn i tabellen. Arendal kommunes andel av totalbudsjettet er 82,4 mil kr (48,2 % andel) %-andelen er et snitt. De ulike samarbeid har avvikene %-andel i forhold til hvilken kommune som er med i de ulike samarbeidene. F.eks er ikke Grimstad med i brannsamarbeidet til Østre Agder.

Alle tjenestene har innarbeidet et budsjettkutt på 4,5 % for 2026.

Finansierings modell Østre Agder :

Hovedmodellen som ble vedtatt i 2019 sørget for en mer rettferdig fordeling av kostnadene i de ulike tjenestetilbudene. Kort fortalt fordeles kostnadene ved at 15 % av kostnaden deles likt mellom kommunene som inngår i samarbeidet. Deretter fordeles de resterende 85 % på ulike parametre, som antall innbyggere, brukere, areal etc.

Foranledningen til at modellen ble utfordret var blant annet for å se på innretningen og kostnadsfordelingen på den gamle modellen. I den gamle modellen var kostnadene i all hovedsak fordelt etter antall innbyggere i hver kommune. Modellen tok i svært liten grad hensyn til merkostnader hos vertskommunen som blant annet kostnader for felles administrasjon, grunnstruktur og beredskap.

Den nye Finansierings modellen ble videreført som en kombinasjonsmodell (fastdel/innbygger del) med kun mindre endringer. Finansierings modellen ble evaluert og fornyet i mai-24. Det er tatt et initiativ fra Arendal kommune på å se på finansieringen framover.

Samarbeidsform etter kommuneloven § 18

I dag organiseres tjenestesamarbeidet i Østre Agder gjennom et Interkommunalt Politisk Råd (IPR). Enkelte samarbeid er allikevel organisert som vertskommune- samarbeid med Arendal kommune som vertskommune. AK har arbeidsgiveransvaret og står for daglig drift. I disse tilfellene er samarbeidet regulert gjennom en formell avtale.

Viser forøvrig til Østre Agders egen årsmelding www.ostreagder.no

Konsolidert driftsbudsjett

Bevilgningsoversikt drift konsolidert

Oversikten viser konsoliderte tall for Arendal kommune og Arendal havn KF.

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	2026	2027	2028	2029
Sum generelle driftsinntekter	-3 448 352	-3 692 404	-3 898 138	-3 885 263	-3 877 903	-3 903 771
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 405 515	3 344 091	3 524 846	3 507 184	3 502 497	3 510 924
Avskrivninger	233 448	243 934	271 768	294 095	310 985	323 666
Sum netto driftsutgifter	3 638 963	3 588 025	3 796 614	3 801 279	3 813 482	3 834 590

Økonomiplan for 2026-2029

Brutto driftsresultat	190 611	-104 379	-101 524	-83 984	-64 421	-69 181
Netto finansutgifter	240 150	270 529	364 185	364 505	362 246	379 687
Motpost avskrivninger	-233 448	-243 934	-271 768	-294 095	-310 985	-323 666
Netto driftsresultat	197 313	-77 784	-9 108	-13 574	-13 160	-13 160
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-187360	77784	9 108	13 574	13 160	13 160
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	9953	0	0	0	0	0

Utvikling i konsolidert budsjett

Det konsoliderte budsjettet viser et positivt brutto driftsresultat i 2026 med 101,5 mill. kroner. Dette reduseres gjennom handlingsplanperioden til 69,2 mill. kroner i 2029.

Netto finansutgifter er relativt stabilt de tre første årene, men øker noe til 2029.

Netto driftsresultat er positivt i 2026 med 9,1 mill. kroner. Dette øker til 13,6 mill. kroner i 2027, mens de to siste årene er resultatet 13,2 mill. kroner. Netto driftsresultat i % av driftsinntekter er 0,2 % i 2026, resten av perioden er nivået stabilt på ca 0,3 %. Handlingsregelen for netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er 1,75 %. Dette oppfylles ikke i økonomiplanperioden.

	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %

Investeringer i økonomiplanen

Kommunens investeringsstrategi er forankret i investeringsreglement vedtatt av Arendal bystyre (13/62024, SAK 86/2024).

Kommunedirektøren har utarbeidet en investeringsplan med utgangpunkt i investeringstopp hvor alle prosjekter har blitt vurdert etter følgende objektive kriterier:

Økonomiplan for 2026-2029

- Alle investeringer som ikke er strengt nødvendig stoppes i 2026 og 2027
- Kun prosjekter som er i gang og ikke kan stoppes uten store konsekvenser opprettholdes
- Investeringsnivå reduseres til minimum på prosjektene som opprettholdes

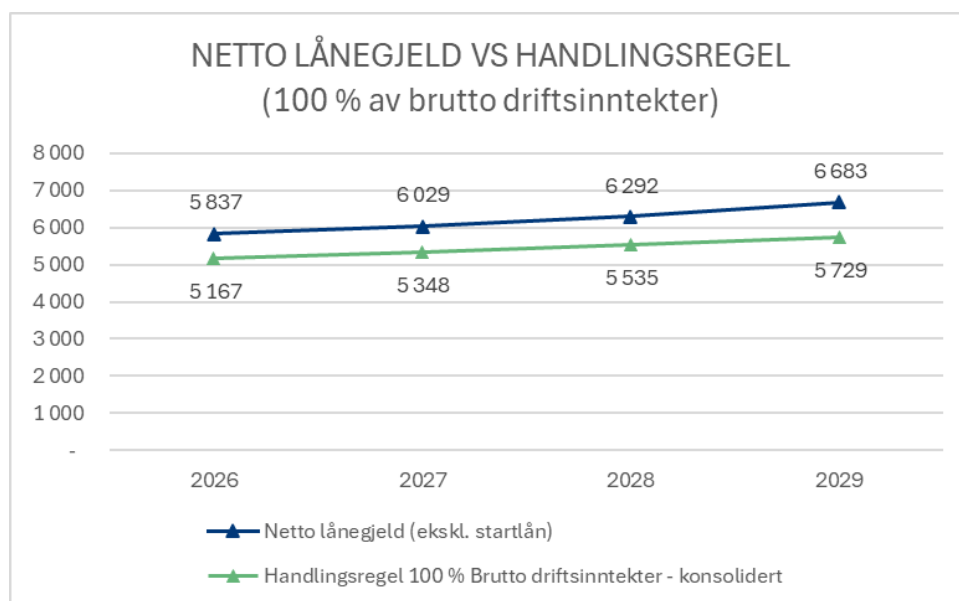
Sammenlignet med vedtatt HØP 2025-2028 vil investeringsbudsjettet som er foreslått i HØP 2026-2029 redusere kommunens lånegjeld med totalt 561 mill. kroner de tre første årene av økonomiplanperioden. Dette er likevel ikke nok til å komme innenfor handlingsregelen for gjeld ved utgangen av økonomiplanperioden.

HØP 2026-2029 sammenlignet med HØP 2025-2028				
Tall i mill. kroner	2026	2027	2028	2029
Netto lånegjeld (eksl. Startlån) HØP 2025-2028	6 331	7 035	6 852	IA*
Netto lånegjeld (eksl. Startlån) HØP 2026-2029	5 837	6 029	6 291	6 683
Endring fra forrige HØP	- 494	- 1 006	- 561	IA*
Endring % fra forrige HØP	-8,5 %	-16,7 %	-8,9 %	

Tabell: Netto lånegjeld ekskl. Startlån vedtatt HØP 2025-2028 sammenlignet med forslag HØP 2026-2029. (tall i mill. kroner) *IA - ikke aktuelt

Handlingsregelen for gjeld

Arendal kommunes handlingsregel for gjeld sier at netto lånegjeld maksimalt kan være 100 % av brutto driftsinntekter. Selv med utgangspunkt i investeringsstopp vil Arendal kommune bryte handlingsregelen hvert år i økonomiplanperioden.

Figur: Utvikling av netto lånegjeld og avviket fra handlingsregelen for gjeld (100 % av brutto driftsinntekter - konsolidert) 2026-2029 (tall i mill. kroner)

Minimumsavdrag og renteutgifter

Tabellen under viser utviklingen i minimumsavdrag og renteutgifter for perioden 2026 – 2029 (konsoliderte tall eksklusivt startlån).

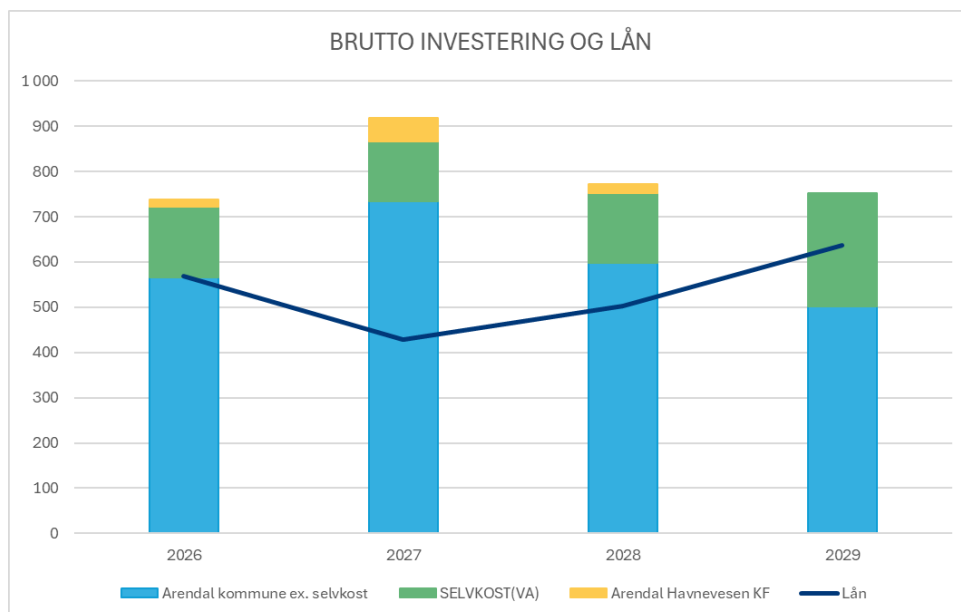
Tall i hele 1000	2026	2027	2028	2029
Minimumsavdrag	229 402	236 438	239 507	245 364
Renteutgifter	219 305	216 460	215 710	227 044
Sum driftsutgifter betjening av gjeld	448 707	452 898	455 217	472 408
Økning driftsutgifter fra året før	40 081	4 191	2 320	17 190

Tabell: Viser minimumsavdrag og renteutgifter per år i økonomiperioden.

Minimumsavdrag og renteutgifter øker ved økt gjeld, og må finansieres over kommunens og foretakets driftsbudsjett. Økte utgifter på betjening av gjeld setter ytterlig press på et allerede stramt driftsbudsjett. Kommunedirektøren anbefaler derfor at investeringsnivået kuttes ytterligere den neste tiårsperioden. Det er lagt til grunn at kommunens investeringsnivå skal ytterligere ned fra 2027, og reduksjon av renter og avdrag er innarbeidet i økonomiplanen fra 2027.

Totale investeringer

Figuren nedenfor viser brutto investeringer fordelt på kommunen (inkludert eiendom), selvkost (VA) og Arendal havn KF, samt årlig låneopptak (startlån er holdt utenfor). Bruttoinvesteringene er høyest i 2027, samtidig er låneopptaket på det laveste nivået dette året i HØP perioden på grunn av store budsjetterte tilskudd og salgsinntekter på Otiumpluss Nyli (boliger til videresalg), Ombygging Solhaug og fire private bofelleskap.

Figur: Sum brutto investeringer i Arendal kommune, selvkost (VA) og Arendal havn KF, samt totalt låneopptak per år 2026-2029. (tall i mill. kroner)

Administrative endringer for bedre prosjektstyring og kostnadskontroll

Det er gjort flere administrative endringer for å sikre bedre prosjektstyring og kostnadskontroll.

Fra og med HØP 2026-2029 vil det ikke lengre bli fremmet sak om overføring av ubrukte restmidler til påfølgende år i desember. Fra budsjettåret 2024 til 2025 ble det til eksempel vedtatt overført restbudsjett på eksisterende investeringsprosjekter på totalt 360 mill. kroner i desember. Restbudsjettet kom i tillegg til budsjettmidler vedtatt i HØP. Fra og med HØP 2026-2029 må alle investeringsprosjekter som skal gjennomføres i 2026 ha budsjettvedtak i HØP. Det vil altså ikke bli lagt til restbudsjett fra 2025 til vedtatt budsjett i HØP i 2026. Endringen er gjort for å gi bystyret bedre oversikt over alle investeringsprosjekter.

Det stilles også strengere krav til evaluering av budsjettet i tertialene. Ved kjente forsinkelser skal budsjettet skyves til senere år. Det vil i liten grad være rom for å legge til nye prosjekter eller øke budsjetter i tertial med mindre det har skjedd noe uforutsett.

Største endringer HØP 2026-2029

- Heldøgns omsorgssenter på Saltrød - Skjøvet på og tatt ut av økonomiplanperioden
- Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5 – Skyves fra 2028 til 2029
- Vann og avløp – investeringer – Redusert investering i 2026 og 2027
- Biler/maskiner teknisk (ramme)– Skyves to år
- Støyskjerm Barbu del 1 - Skjøvet på og tatt ut av økonomiplanperioden
- Opprustning av bruer – Skyves ett år
- Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging) – Tas ned med 2 mill. kroner i 2026
- Solborg trafo, beredskap, ladestruktur og garderober m.m (2022) – Redusert investering i 2026 og 2027
- Nytt bygg Ellengård – Skyves til 2030

- Snekkerverksted Lassens hus – (4,5 mill. kroner) – Skyves til 2030
- BOF kommunal 2 - 6 leiligheter – Oppstart skyves til 2027
- BOF kommunal 4 - 6 leiligheter – Oppstart s skyves til 2028
- BOF kommunal 5 - 6 leiligheter – Oppstart skyves til 2029
- Tomter til bofellesskap/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne – skyves til 2029
- Boliger med bemanning - rus og psyk - Skyves til 2028
- Nesheim skole – Tatt ut i henhold til skolepakke 1
- Moltemyr skole – Tatt ut i henhold til skolepakke 1
- Sandnes skole – Tatt ut i henhold til skolepakke 1
- Jaktekaia - Skjøvet til 2030
- Ny turvei Nesheim – Granestua – Skjøvet til 2035
- Flytte/skaffe midlertidige boliger bort fra Torbjørnsbu til to nye steder (to + to) – Skjøvet til 2028
- BOF privat 1 – Nyli Waglegårdsveien – Forskjøvet til 2026 og 2027
- BOF privat 3 – Marisberg – Lagt til 0,9 mill. kroner i 2026
- BOF privat 4 – Natvig – Det er flyttet 14,5 mill. kroner fra 2025 til 2026
- BOF privat 5 – Stuenes - Det er flyttet 14,5 mill. kroner fra 2025 til 2026
- Solhaug videre utvikling – Det er flyttet 32 mill. kroner over til 2026 samt justert i hht vedtatt budsjettramme
- Overgangsboliger Ørbekk - Budsjettet er tatt ut i hht tilbakemelding fra sektoren
- Natvig felt B – boligfelt HØP 2023-2026 – Det er flyttet 10 mill. kroner til 2026
- Kjøp og utvikling av bygg og tomter – Tatt ut av økonomiplanperioden
- Marisberg – Tatt ut, sees i sammenheng med Marisberg videre utvikling
- Østenbuskogen boligfelt – Tatt ut, sees i sammenheng med Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026
- Østre Mørfjær boligfelt – Skjøvet til 2029
- Felles vaskeri og produksjonskjøkken – Skjøvet til 2026

Ny investeringsprosjekter (innarbeidet etter politisk vedtak) og prosjekter med økt budsjett

- Kjøp av omsorgsleiligheter Strømsbu torg – 195 mill. kroner i 2027
- Otiumpluss Nyli bolig til videresalg - 191,4 mill. kroner i 2027 - ekstern finansiering 162,1 mill. kroner
- Otiumpluss Nyli dagsenter og base - 27,8 mill. kroner i 2027 - ekstern finansiering 8,5 mill. kroner
- Otiumpluss Bjorbekk bolig til videresalg - 176,3 mill. kroner i 2028 - ekstern finansiering 145 mill. kroner
- Otiumpluss Bjorbekk dagsenter og base - 40,1 mill. kroner i 2028 - ekstern finansiering 9,8 mill. kroner
- Regulering Waglegårdsveien – Det er lagt til kr 5 mill. kroner for opparbeidelse av infrastruktur
- Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd) - Totalt 47,7 mill. kroner
- Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug - Totalt 8 mill. kroner

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Økonomiplan					Sum
Investeringsprosjekter	2026	Inntekt 2026	2027	2028	2029	2026-29
Felles finansiering drift						
Aksjer kjøp/salg	11 600	-11 600	11 600	11 600	11 600	46 400
Arendal havnevesen KF - utlån	17 000	0	51 600	20 000	0	88 600
Bruk av lån	0	-	0	0	0	0
		569 062				
Sum Felles finansiering drift	28 600	-	63 200	31 600	11 600	135 000
		580 662				
Samfunn og næring						
Asfaltering grusveier (ramme)	500	0	500	500	500	2 000
Biler/maskiner teknisk (ramme)	2 800	0	0	5 500	5 000	13 300
Forsterkning av veikroppen (ramme)	500	0	500	700	700	2 400
Havet som ressurs	0	-1 500	0	0	0	0
Infrastruktur Kunnskapshavna del 3 2017 - 2026	0	0	0	10 000	64 500	74 500
Innbyggertjenester_Automatisering	3 000	0	0	3 000	0	6 000
Innføring av droneteknologi (2022)	0	0	0	200	0	200
Investeringer veilys (ramme)	500	0	500	1 000	1 000	3 000
Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging)	3 000	0	1 400	0	0	4 400
Longum Nord VA-infrastruktur (ikke selvkost)	5 000	0	8 000	0	0	13 000
Opprusting av murer og veisikring (ramme)	700	0	700	1 000	1 000	3 400
Opprustning av bruer (ramme)	13 000	0	3 000	6 500	3 000	25 500
Parkeringsautomater (ramme)	200	0	0	800	0	1 000
Solborg driftsstasjon (ramme teknisk)	1 000	0	1 000	2 600	0	4 600
Trafikksikkerhetstiltak (ramme)	500	0	1 000	1 000	1 000	3 500
Utskifting brøyteutstyr og sommerutstyr (ramme)	500	0	500	750	750	2 500
VA Vindåsen - Helle (ikke selvkost)	0	0	1 000	2 000	27 000	30 000
Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg	8 000	0	3 590	0	0	11 590
Veilys fra halogen til LED (tidl. rehabilitering gatelys)	0	0	0	0	4 300	4 300
Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)	6 500	-1 820	6 500	6 500	6 500	26 000
Sum Samfunn og næring	45 700	-3 320	28 190	42 050	115 250	231 190
Helse og mestring						
850 nye 4G Volte trygghetsalarmer	1 750	0	1 750	0	0	3 500
Back up løsning	190	0	0	0	0	190
pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett						
Beredskapslager i henhold til nasjonale retningslinjer	400	0	0	0	0	400
CarAdmin hjemmebaserte tjenester	175	0	0	0	0	175
H&L: Moduler til Gerica - Legemodul og medisinmodul	200	0	0	0	0	200
Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug	2 000	0	6 000	0	0	8 000
Inventar og utstyr omsorgsenhetene	1 500	0	1 500	2 000	2 000	7 000
Ny lastebil til kjøring av tøy	1 400	0	0	0	0	1 400
Otiumpluss Nyli bolig til videresalg	0	0	191 350	0	0	191 350

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan					Sum
	2026	Inntekt 2026	2027	2028	2029	2026-29
Otiumpulss Bjorbekk bolig til vidersalg	0	0	0	176 300	0	176 300
Otiumpulss Bjorbekk dagsenter og base	0	0	0	40 100	0	40 100
Otiumpulss Nyli dagsenter og base	0	0	21 750	0	0	21 750
Pasientvarsling Færvik BOS og Nyskogen BOS	190	0	0	0	0	190
Pasientvarslingsanlegg	1 750	-905	0	0	0	1 750
Transporttjenesten buss (2023)	0	0	850	0	850	1 700
Utskifting bil Ellengård	300	0	400	0	0	700
Sum Helse og mestring	9 855	-905	223 600	218 400	2 850	454 705
Oppvekst og utdanning						
Barne- og familietjenestene organisering og lokalisering	300	0	0	0	0	300
Digitale tavler	0	0	0	1 000	0	1 000
Oppvekst - inv. møbler/utstyr	1 500	0	1 500	1 500	1 500	6 000
Pulter og stoler	0	0	0	1 100	0	1 100
Sum Oppvekst og utdanning	1 800	0	1 500	3 600	1 500	8 400
Kultur og inkludering						
Arendal bibiliotek lesesal	0	0	0	0	600	600
Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder	1 500	0	1 500	1 500	1 500	6 000
Arendal kirkelige fellesråd - kirker	1 250	0	1 250	1 250	1 250	5 000
Arendal voksenopplæring - AV utstyr	0	0	0	323	0	323
Auditoriet biblioteket - Oppgradering lydanlegg og scene	0	0	0	0	350	350
Bjønnes stadion - Arendal fotball 2017	0	-1 390	0	0	0	0
Investeringsbehov instrumenter Kulturskolen	0	0	0	0	188	188
Maskinkjøp park/idrett (2020)	500	0	500	500	500	2 000
Ny båt Skjærgårdstjenesten	0	0	0	0	5 000	5 000
Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei	3 000	-600	0	0	0	3 000
Oppgradere lekeplasser til forsvarlig stand	0	0	0	300	300	600
Oppgradering uteområde og foajé - Kulturkammeret	0	0	0	0	250	250
Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd)	10 000	0	18 000	10 000	9 400	47 400
Rehabilitering underlag skøytebanen	0	-21 700	0	0	0	0
Tilrettelegging av statlige friområder (2020)	0	0	5 000	0	0	5 000
Turstier nærområder - kulturenheten 2017	200	0	0	0	0	200
Sum Kultur og inkludering	16 450	-23 690	26 250	13 873	19 338	75 911
Økonomi og strategi						
Flytting Agder Renovasjon - forprosjektmidler (2021)	33 600	0	0	0	0	33 600
Sum Økonomi og strategi	33 600	0	0	0	0	33 600
Arendal eiendom						
Asdal skole	0	0	0	0	11 500	11 500

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	
	2026	Inntekt 2026	2027	2028	2029	2026-29
Bjorbekktunet grupperom og oppgradering av vaktrom	250	0	0	0	0	250
BOF kommunal 5 - 6 lgh	0	0	0	0	45 000	45 000
BOF kommunal 6	0	0	0	0	30 000	30 000
BOF kommunal II - 6 leiligheter	0	0	30 000	34 000	0	64 000
HØP 2022-2025						
BOF kommunalt 4 - 6 leiligheter	0	0	1 000	43 000	6 000	50 000
HØP 2022-2025						
BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)	36 000	0	8 000	0	0	44 000
BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025	500	-24 000	0	0	0	500
BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025	27 000	0	0	0	0	27 000
BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025	34 000	0	0	0	0	34 000
BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025	26 500	0	0	0	0	26 500
Boliger med bemanning - rus og psyk.	3 000	0	0	18 000	5 000	26 000
Bomuldsfabriken - rehabilitering yttertak og solceller	4 500	0	0	0	0	4 500
Brannforebygging utleieboliger	1 000	0	3 000	1 000	1 000	6 000
Branntiltak omsorgsleiligheter	0	0	300	300	300	900
lovpålagte						
Effektivisering av renhold-kjøp av roboter	1 500	0	1 500	1 750	1 750	6 500
Eiendomsutvikling	400	0	0	0	0	400
Eiendomsutvikling - regulering, arealer og kjøp	5 000	0	5 000	5 000	5 000	20 000
Endring demografi/oppfølging skolebruksplanen	7 500	0	7 500	7 750	7 750	30 500
Energisparing skolebygg	0	0	2 000	2 500	2 500	7 000
ENØK - tiltak HØP 2023-2026	7 500	0	7 500	0	0	15 000
Erverv av tomt til boliger HØP 2022-2025	3 000	0	0	0	0	3 000
Felles vaskeri og produksjonskjøkken, HØP 2025-2028	35 000	0	40 000	32 000	0	107 000
Fjellsikringstiltak samlet årlig	900	0	950	1 000	1 050	3 900
Flytte/skaffe midlert.boliger fra Torbjørnsbu HØP 2023-2026	10 000	0	0	10 000	10 000	30 000
Formålsbygg - brukerstyrte endringer	5 000	0	5 000	5 500	5 500	21 000
Forprosjekt - felles vaskeri og kjøkken	1 000	0	0	0	0	1 000
Færvik BOS - ombygging HØP 2022-2025	14 000	-10 000	0	0	0	14 000
Gåsåsen avlastningsboliger (tidl.Gåsungen bhg)	2 000	0	16 000	0	0	18 000
Helsebygg oppgraderinger (tak, vinduer og fasader)	0	0	5 500	5 750	5 750	17 000
Kjøp av boliger - øke andel kommunale utleieboliger	10 000	0	10 000	7 000	7 000	34 000
Kjøp av elbil til renhold	300	0	350	350	350	1 350
Kjøp av omsorgsboliger Strømsbu Torg	0	0	195 000	0	0	195 000
Kjøp og tilrettel. hj sykepleien Fløyheia	3 500	0	0	0	0	3 500
Klokkeårn Høgedal - forprosjekt	0	0	150	0	0	150

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan					Sum
	2026	Inntekt 2026	2027	2028	2029	2026-29
Kultur- og idrettsbygg oppgraderinger	0	0	2 500	2 750	2 750	8 000
Lovpålagte oppgaver - brann, nøddlys, tilpasninger med mer	7 500	0	7 500	7 500	7 500	30 000
Marisberg, videre utvikling HP 2019-2022	20 000	0	19 000	30 000	55 000	124 000
Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026	24 000	0	0	0	0	24 000
Nytt bygg ellengård	0	0	0	0	2 000	2 000
Nødvendige livsforlengende inv.	500	0	500	0	0	1 000
Eksisterende svømmebasseng						
Ombygging av innbyggertorget	600	0	0	0	0	600
Ombygging og heis på Plankemyra	0	0	9 500	0	0	9 500
Ombygging Solhaug BOS	83 200	-12 000	0	0	0	83 200
Oppfølging av boliger rusplan tiltak nr9 - boliger	0	0	0	9 000	12 000	21 000
Oppgradering Røed	0	0	0	1 500	60 000	61 500
Optimalisering av bygningsmasse	23 000	0	0	0	0	23 000
Rehab verna bygg - boliger på Eydehavn	2 000	0	0	0	0	2 000
Rehabilitering av bolig på Storhaugen	0	0	2 000	1 000	0	3 000
Rehabilitering av bolig på Åsveien	2 500	0	0	0	0	2 500
Rehabilitering av bolig på Elgtråkket	0	0	0	2 500	0	2 500
Rehabilitering av omsorgsleiligheter	1 200	0	1 500	1 500	1 200	5 400
Rehabilitering Storhaugen utleiebolig	0	0	2 000	0	0	2 000
Renovering av eksisterende bygg	0	0	0	12 000	0	12 000
Natvig bokollektiv						
Røed 70 rehabilitering fasader omsorgsleiligheter	0	0	2 000	0	0	2 000
Røed HP 2019-2022	500	0	0	0	0	500
Sensorteknologi - effektivt renhold	500	0	300	300	300	1 400
Solhaug_rehabilitering av kjøkken og bad omsorgsleiligheter	0	0	0	250	250	500
Tilrettelagte boliger for rus psykisk helse med lav boevne	28 500	0	10 000	6 000	0	44 500
Tilrettelegging omsorgsleiligheter	1 500	0	1 000	0	1 500	4 000
Tomter til BOF/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne	0	0	0	0	5 000	5 000
Utfasing av fluoriserende lyskilder (lovpålagt)	4 000	0	4 000	4 000	4 000	16 000
Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026	4 500	0	30 000	55 000	35 000	124 500
Østenbutoppen - kommunalt formål HØP 2023-2026	1 400	0	11 900	0	0	13 300
Østre Mørfjær boligfelt HØP 2023-2026	3 000	0	0	0	20 000	23 000
Sum Arendal eiendom	447 750	-46 000	442 450	308 200	351 950	1 550 350
Sum	583 755	-	785 190	617 723	502 488	2 489 156
		654 577				

Selvkost

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan					Sum
	2026	Inntekt 2026	2027	2028	2029	2026-29
Samfunn og næring						
Feiing - biler og utstyr ØABV (ramme)	300	0	800	0	0	1 100
Hovedvannledning Heftingdalen - Vindåsen (industriveien)	0	0	1 000	25 000	34 000	60 000
Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5	6 000	0	6 000	6 000	74 000	92 000
Landmålerutstyr 2021	0	0	0	350	0	350
Renseanlegg nytt	1 000	0	1 000	1 000	1 000	4 000
Rore Arendal Del 2	34 000	0	16 400	0	0	50 400
VA investeringer (ramme)	114 000	0	107 500	122 500	141 000	485 000
Sum Samfunn og næring	155 300	0	132 700	154 850	250 000	692 850
Sum	155 300	0	132 700	154 850	250 000	692 850

Andre investeringer

Samfunn og næring

Asfaltering grusveier (ramme)

Rammebevilgning for asfaltering av grusveier. Deler av veinettet har fortsatt veidekke av grus. Det er ønskelig at dette oppdateres til fast dekke, for bedre kvalitet og mindre vedlikeholdskostnader.

Biler/maskiner teknisk (ramme)

Årlig rammebevilgning for nødvendig utskifting av biler/maskiner i Kommunalteknikk & Geodata (teknisk) i henhold til kriterier i utskiftingsplanen. Det planlegges utskifting av to maskiner i løpet av 2026.

Forsterkning av veikroppen (ramme)

Rammebevilgning for forsterkning av veikroppen. Mange kommunale veier er anlagt med begrenset oppbyggnig og bæreevne. Det vil være et økende behov for forsterkning av veikroppen på deler av veinettet vårt, både som konsekvens av økt belastning men også endret klima.

Havet som ressurs

Fullfinansiert med eksterne midler, pågående utstillingsprosjekt.

Infrastruktur Kunnskapshavna del 3 2017 - 2026

Inngått utbyggingsavtale om ny vei til Skytebanen, samt vann og avløp knyttet til utbygging av Kunnskapshavna 3. Planlagt oppstart er ikke satt, tidligst 2028. Egen gjennomføringsavtale kreves før igangsetting. Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt med estimert prosjektramme på 74,5 mill. kroner (høyst usikker), hvor budsjettet tilskudd utgjør 21 mill. kroner.

Innbyggertjenester_Automatisering

Det er et sterkt behov for tilrettelegging av digitale selvbetjente innbyggertjenester for å kunne levere bedre og billigere tjenester til innbyggere og næringsliv.

Prosjektet er i tidligfase (fase 0 - idé). Hva som skal inngå i prosjektet er foreløpig uavklart, og det jobbes med en tydeliggjøring av prosjektmandat og veien videre.

Innføring av droneteknologi (2022)

Videreutvikling av dagens droneløsning. Behov for anskaffelse av utstyr for sjøkartlegging. Utstyret vil også være et effektivt verktøy for å kunne ivareta beredskapsløsninger. Arendal kommune har i dag 2 dronepiloter. Foreslått forskjøvet til 2028 grunnet økonomisk situasjon.

Investeringer veilys (ramme)

Rammebevilgning for å kunne være med på oppgraderinger på veilysanlegg i områder der det foregår andre større arbeider, som f.eks rehabilitering VA, fornyelse i regi av Glitre nett eller lignede. For å kunne være med på dette trengs det investeringsmidler.

Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging)

Marine grunnkart bidrar med nødvendig nøkkelkunnskap når Arendal kommune skal planlegge hvordan de skal utvikle, bruke og beskytte våre sjøområder for fremtiden. For både Arendal kommune og næringsliv er gode marine grunnkart viktige for en bærekraftig utvikling av havbruket, samt at de danner bedre kunnskapsgrunnlag for kommunenes arealplanlegging.

Prosjektet er startet opp i tett samarbeid med Havforskningsinstituttet i Flødevigen, og er omdøpt til "Kystløftet" grunnet et bredere omfang enn først foreslått. Hva som skal inngå i prosjektet er foreløpig uavklart, og det jobbes med en tydeliggjøring av prosjektmandatet og veien videre. Det er foreslått et nedtrekk på 2 mill.kr. i 2026 grunnet den økonomiske situasjonen, og det jobbes med å hente inn eksterne midler.

Longum Nord VA-infrastruktur (ikke selvkost)

Utbygging av industriområdet Longum Nord utløser behov for tilknytning til eksisterende kommunale vann- og avløpsledninger. I bystyrevedtak 135/2023, "Prinsipper for dekning av kostnader til infrastruktur", ble det besluttet at Arendal kommune skal finansiere VA-infrastruktur fram til planområde. Tiltaket kan ikke dekkes av selvkost og må dekkes av kommunale midler.

Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt med projektramme på 13 mill. kroner. Tiltaket vil bli utført av utført av Repstad AS og er under planlegging. Oppstart i 2026, med ferdigstillelse 2027.

Opprusting av murer og veisikring (ramme)

Rammebevilgning for opprustning av murer og veisikring. Det er gjort en registrering på veimurer langs kommunale veier, på eieforhold, plassering og tilstand. Det er behov for løpende bevilgninger for å kunne sikre og rehabilitere disse.

Opprustning av bruer (ramme)

Rammebevilgning for opprustning av bruer. Broene våre har årlig kontroll, samt 5 års utvidet kontroll. Ut i fra dette lages det tilstandsrapport som avdekker behov for oppgradering. Dette settes opp prioritering i forhold til behov, hvor midler fordeles ut til aktuelle prosjekter.

Parkeringsautomater (ramme)

Rammebevilgning for investering i parkeringsautomater, både til utskifting og automater i nye parkeringsområder.

Solborg driftsstasjon (ramme teknisk)

Rammebevilgning for realisering av delprosjekter på driftsstasjonen er basert på investeringsmidler fra teknisk (P5906) og selvkost (vann og avløp) med tilhørende fordelingsnøkkel.

Status: Arbeidet med delprosjekt som omfatter oppgradering av garderobeanlegget og utvidelse av administrasjonsbygget pågår og skal stå ferdig juni 2026.

Trafikksikkerhetstiltak (ramme)

Rammebevilgning for trafikksikkerhetstiltak. Det vil være et behov for tiltak rundt trafikksikkerhet på det kommunale veinettet, og da spesielt rundt skolene.

Utskifting brøyteutstyr og sommerutstyr (ramme)

Rammebevilgning for utskifting av utstyr. Det vil være et behov for utskifting av utstyr som brukes til sommer/vinter vedlikehold på det kommunale veinettet. Det er viktig å kunne fornye dette ut i fra behov/nye oppgaver og med tanke på beredskap.

VA Vindåsen - Helle (ikke selvkost)

Vannledning fra Vindåsen høydebasseng og fram til Helle Næringsområde, samt spillvann fra Helle Næringsområde fram til Gunnarsboveien pumpestasjon. Tiltaket kan ikke dekkes av selvkost og må dekkes av kommunale midler.

Klassifisert som et større prosjekt, med estimert projektramme på 30 mill. kroner. Prosjektet er i oppstarten (fase 1 konsept/forprosjekt), hvor det sees på ulike løsninger. Forventet oppstart for prosjektet i 2028.

Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg

Pågående prosjekt (fase 3 - gjennomføring), hvor det jobbes med oppgradering fra umålte til målte anlegg. Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt, og har pågått siden 2023. Prosjektet vil fortsette i 2026 og 2027.

Mye av veilyset i Arendal er umålt, det vil si at strømmen går rett ut på nettet uten at den går igjennom en registrert el-måler. For disse anleggene betales det en fast pris pr. lyspunkt som ikke blir endret selv om vi skifter til LED-armatuerer, som er mer energibesparende. For å få ned strømkostnadene må disse anleggene måles, som også er hjemlet i forskrift.

Veilys fra halogen til LED (tidl. rehabilitering gatelys)

Pågående prosjekt (fase 3 - gjennomføring), hvor det jobbes med utskifting til LED-armatur for gatebelysning. Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt, og har pågått siden 2021.

Siste del av prosjektet skyves noe i tid, selv om det vil være behov for midler her for å kunne ferdigstille LED-prosjektet. Dette henger sammen med at prosjekt "P60001 Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg" prioriteres først.

Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)

Rammebevilgning for innkjøp av biler og utstyr for Østre Agder brannvesen. Midler fordeles ut til underprosjekter.

Helse og mestring

850 nye 4G Volte trygghetsalarmer

Nødvendig oppgradering av trygghetsalarmer for å kunne sikre at trygghetsalarmer fungerer når 2G nettet slås av.

Back up løsning pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett

Back up løsning for pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett. Uten back up løsninger vil det være fare for pasientsikkerheten dersom vi mister Wifi. Skjedd ved flere anledninger og det vil være helt nødvendig å ha back up løsning tilgjengelig for å kunne sikre pasientsikkerhet.

Beredskapslager i henhold til nasjonale retningslinjer

Vi er forpliktet til å ha beredskapslager for smittevernutstyr. Med denne løsningen betaler vi 400.000 for å opprette beredskapslager hos vår leverandør av smittevernutstyr i stedet for å bygge opp og drifte lager selv. Erfaring fra covid 19 pandemien viser at det er dyrt å etablere eget beredskapslager for smittevernutstyr og krevende å rotere utstyr slikt at det ikke går ut på dato.

CarAdmin hjemmebaserte tjenester

CarAdmin er et forvaltningssystem for biler med flere sjåfører, for enklest og best mulig bilhold. Systemet vil sikre en bedre kontroll og ivaretagelse av tjenestebilene i hjemmesykepleien. Innføres først i hjemmesykepleien som har base på Krøgenes.

H&L: Moduler til Gerica - Legemodul og medisinmodul

Helt nødvendige oppgraderinger og moduler i påvente av nytt journalsystem.

Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug

Inventar til kjøkken og møbler og utstyr til fellesarealer på Solhaug omsorgsboliger og dagaktivitetssenter. Solhaug antas å stå ferdig januar 2027, overlevering desember 2026

Inventar og utstyr omsorgsenhetene

Rammebevilgning til inventar og utstyr i omsorgsenhetene. Fordeles til delprosjekter.

Ny lastebil til kjøring av tøy

Det er behov for midler for å kjøpe en ny lastebil til kjøring av tøy til ansatte. Dagens bil er gammel, har store vedlikeholdsutgifter og står i fare for å bryte sammen.

Otiumpluss Nyli bolig til videresalg

For å møte de kommende demografiendringene, må kommunens helsetjenester dreies fra å være institusjonsbaserte til i større grad å kunne gis i hjemmet (herunder i omsorgsboliger). Det aktuelle prosjektet er en konkret del av denne strategiske tilnærmingen.

Otiumpluss Bjorbekk bolig til vidersalg

For å møte de kommende demografiendringene, må kommunens helsetjenester dreies fra å være institusjonsbaserte til i større grad å kunne gis i hjemmet (herunder i omsorgsboliger). Det aktuelle prosjektet er en konkret del av denne strategiske tilnærmingen.

Otiumpluss Bjorbekk dagsenter og base

I tilknytning til nye omsorgsboliger må det tilbys aktiviteter som er forebyggende og helsefremmende og det bygges derfor dagaktivitetssenter som en del av denne strategien. For å kunne gi effektive og fleksible helsetjenester bygges også prosjektene med base for hjemmesykepleien, som kan bemannes etter behov.

Otiumpluss Nyli dagsenter og base

I tilknytning til nye omsorgsboliger må det tilbys aktiviteter som er forebyggende og helsefremmende og det bygges derfor dagaktivitetssenter som en del av denne strategien. For å kunne gi effektive og fleksible helsetjenester bygges også prosjektene med base for hjemmesykepleien, som kan bemannes etter behov.

Pasientvarslingsanlegg

Utskifting av pasientvarslingsanlegg på institusjoner. Færvik bos og Nyskogen er de som gjenstår. Investeringen utløser investeringstilskudd fra Husbanken.

Transporttjenesten buss (2023)

Kommunens transportbuss begynner og bli gamle og det er stadig behov for reparasjoner. Det er usikkert om dette vil være lønnsomt fremover. Behov for ny transportbuss med heis for rullestolbrukere.

Utskifting bil Ellengård

Ellengård må skifte bil pga alder. Nåværende bil er gammel og kan bryte sammen. Viktig for nødvendig transport av brukere.

Oppvekst og utdanning

Barne- og familietjenestene organisering og lokalisering

Midler til forprosjekt for organisering og lokalisering av barne- og familietjenestene. Viser til sak 25/13775. Mål om økonomisk gevinst ved redusert areal eller flytting til kommunalt bygg.

Digitale tavler

Flere skoler har tavler som ikke lenger fungerer tilfredsstillende. Tiltaket skal sikre utskifting til fullt fungerende tavler som en del av nødvendig oppgradering.

Oppvekst - inv. møbler/utstyr

Årlig rammebevilgning for nødvendige oppgraderinger av møbler, inventar og utstyr i skoler og barnehager.

Pulter og stoler

Oppgradering av klassesett med stoler og pulter. Stoler og pulter til grupperom der det mangler eller er i utilfredsstillende stand.

Kultur og inkludering

Arendal bibliotek lesesal

Møblene på lesesalen er de samme som da bygget var nytt i 1998. og det er behov for mer moderne bord og stoler. Det trengs 20 arbeidsplasser, samt nytt gulvbelegg.

Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder

Tilskudd til investering Arendal kirkelig fellesråd - kirkegårder.

Arendal kirkelige fellesråd - kirker

Tilskudd til investeringer Arendal kirkelig fellesråd - kirker.

Arendal voksenopplæring - AV utstyr

Etter den årlige gjennomgangen av AV-utsyret i samtlige klasserom er det påvist et reelt behov for oppgradering og utskifting av gammelt utstyr. Prosjektorene er over grensen på tidsbruk og lysforholdene er så dårlige at det er vanskelig å tolke det som kommer frem ved bruk. Det er heller ikke lenger lønnsomt å reparere det som ikke fungerer.

Auditoriet biblioteket - Oppgradering lydanlegg og scene

Nye høyttalere og sceneteppe i auditoriet på biblioteket. Lydanlegget i auditoriet er fra 1998 og har behov oppgradering.

Bjønnes stadion - Arendal fotball 2017

Prosjektet er ferdig, men holdes åpnet fordi markedsbidrag fra Norac stadion er ført på dette prosjektet.

Investeringsbehov instrumenter Kulturskolen

Kulturskolen skal tilby gruppeundervisning, og har behov for flere keyboards, gitarer, bassgitarer og fioliner. Instrumentene vil også kunne benyttes i åpne tilbud i regi kulturskole og Ung kultur/ungdom og fritid.

Maskinkjøp park/idrett (2020)

Rammebevilgning for nødvendig fornyelser av maskiner og biler ved uforutsette hendelser.

Ny båt Skjærgårdstjenesten

Oppgradering av båt til Skjærgårdstjenesten. Dagens båt ble kjøpt inn i 2002 og har behov for utskifting.

Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei

Etablering av nærmiljøanlegg som konsekvens av ny vei til Eydehavn. Rekkefølgekrav i reguleringsplanen.

Oppgradere lekeplasser til forsvarlig stand

Arendal kommunes lekeplasser skal være gode og trygge møteplasser for barn og unge. Flere av kommunens lekeplasser har behov for oppgradering for å være i forsvarlig stand. Arbeidene vil gjøres i tett samarbeid med lokale velforeninger og det forutsettes at dugnad skal bli en del av finansiering.

Oppgradering uteområde og foajé - Kulturkammeret

Oppgradering av foaje og uteområde ved hovedinngangen til Kulturkammeret, for å bedre kunne ta uteområdet i bruk til aktiviteter for ungdom om sommeren og skape et hyggelig miljø rundt jul og de mørke årstidene.

Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd)

Trefoldighetskirken har store skader i teglvegger og murkonstruksjon, og i tillegg er det behov for utbedring av elementer i takkonstruksjonen. Bygget må derfor i sin helhet rehabiliteres. Ref. sak 84/2025 bystyret 28.08.2025 Arendal bystyre støtter søknad om hovedprosjekt for renovering av Trefoldighetskirken og vil bidra med medfinansiering ut ifra angitte investeringsbudsjett pr. 08.05.2025.

Rehabilitering underlag skøytebanen

Rehabilitering av underlaget på skøytebanen. Prosjektet er ferdig. Forventet tilskudd lagt inn i 2026.

Tilrettelegging av statlige friområder (2020)

Universell tilrettelegging statlig sikret friområde Stølsvika. Ombygging toalett, skilting, utplassering universell baderampe og adkomst.

Turstier nærområder - kulturenheten 2017

Merking og tiltak etter plan for Friluftslivets ferdselsårer og tiltak etter kartlegging og universell utforming av friluftslivsområder.

Økonomi og strategi

Arendal eiendom

Bjorbekktunet grupperom og oppgradering av vaktrom

Behov for grupperom og oppgradering av vaktrom på Bjorbekktunet.

BOF kommunal 6

Fremtidig behov for kommunale bofellesskap. Plassering og størrelse må vurderes.

BOF kommunal II - 6 leiligheter HØP 2022-2025

Kommunalt bofellesskap med 6 leiligheter. Prosjektet foreslås utsatt grunnet kommunens økonomi.

BOF kommunalt 4 - 6 leiligheter HØP 2022-2025

Kommunalt bofellesskap med 6 leiligheter. Prosjektet foreslås utsatt grunnet kommunens økonomi.

BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)

Tidligere vedtatt prosjektet som er et privat bofellesskap på Waglegårdsveien. Reguleringsplanarbeid pågår, men den skal til behandling andre gang og godkjenning rundt jul 25. Noe forskyvning av fremdrift grunnet reguleringsplan, derfor skyves 3 mill. til 2026.

BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Bjorbekk. Prosjektet er i tråd med fremdrift og økonomi. Bygget forventes ferdig i årsskiftet 25/26.

BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Marisberg. Gruppen har tidligere ikke vært fulltallige, men er nå på plass. Planlegging er godt i gang, og det forventes oppstart våren 2026.

BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Natvig/Påskeveien. Anbudsprosess er gjennomført, og det planlegges oppstart våren 2026. Grunnet tilpasninger til fremdrift skyves noe budsjettmidler til 2026.

BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Stuenes. Anbudsprosess er gjennomført, og det planlegges oppstart i årsskiftet 25/26. Grunnet tilpasninger til fremdrift skyves noe budsjettmidler til 2026.

Boliger med bemanning - rus og psyk.

Prosjektet forskyves noe grunnet overordnet økonomi. Planlegging og avklaringer med enhet og tomt må gjennomføres når prosjektet igangsettes.

Bomuldsfabriken - rehabilitering yttertak og solceller

Tak må rehabiliteres og oppgraderes grunnet mye lekkasjer. Samtidig vil det oppgraderes med solceller som gir redusert fremtidige energiutgifter.

Brannforebygging utleieboliger

Brannforebygging utleieboliger, lovpålagte branntiltak for å sikre bygg.

Branntiltak omsorgsleiligheter lovpålagte

Tilrettelegging og nødvendige branntiltak i omsorgleiligheter som kommer fortløpende.

Effektivisering av renhold-kjøp av roboter

Implementere robot renhold i idrettshaller og store felles areal. Ved innføring av robot renhold oppnår man bedre ressursutnyttelse, og innsparing på personalkost.

Eiendomsutvikling

Avsluttes når 38015 Regulering gamle Roligheden skole 2024 er ferdig, erstattes av ny ramme MP-31 eiendomsutvikling fra HØP 2026-2029

Eiendomsutvikling - regulering, arealer og kjøp

Midler til kjøp av eiendom til nye prosjekter eller tilleggsarealer til eksisterende prosjekter hvor det ikke er hensyntatt kjøpskostnader i utgangspunktet.

Endring demografi/oppfølging skolebruksplanen

Prosjektet er en rammebevilgning hvor det opprettes flere underprosjekt.

Energisparing skolebygg

ENØK tiltak for energisparing på skolebygg.

ENØK - tiltak HØP 2023-2026

Rammebevilgning, ENØK tiltak på kommunens formålsbygg.

Erverv av tomt til boliger HØP 2022-2025

Avsluttes desember 2025/2026

Felles vaskeri og produksjonskjøkken, HØP 2025-2028

Viser til bystyrets vedtak 10.10.24. Forprosjektet pågår.

Fjellsikringstiltak samlet årlig

Sikre fjell, skrenter og trær på kommunal eiendom.

Flytte/skaffe midlert.boliger fra Torbjørnsbu HØP 2023-2026

Prosjektet pågår, men det er svært vanskelig å finne egnede tomter til denne type av bolig. Prosjektet vil pågå i flere år fremover for å dekke behovet til kommunen.

Formålsbygg - brukerstyrte endringer

Prosjektet er en rammebevilgning hvor det opprettes flere underprosjekt.

Forprosjekt - felles vaskeri og kjøkken

Tomt er ervervet i tråd med bystyrets vedtak 10.10.24. Planlegging og forprosjekt er igangsatt.

Færvik BOS - ombygging HØP 2022-2025

Prosjektet er tidligere vedtatt i Bystyret 10.10.24. Arbeidene er godt i gang med ombyggingen, og i henhold til fremdrift og økonomi.

Gåsåsen avlastningsboliger (tidl.Gåsungen bhg)

Bygge om eksisterende bygg (Gåsungen barnehage) til avlastningsbolig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Helsebygg oppgraderinger (tak, vinduer og fasader)

Helsebygg - nødvendige oppgraderinger tak, fasade, vinduer og store tekniske anlegg som heis og ventilasjon.

Kjøp av boliger - øke andel kommunale utleieboliger

På bakgrunn av økende behov for kommunale utleieboliger til flere grupper, er det behov for midler til nødvendige kjøp.

Kjøp av elbil til renhold

Renholdavdeling har oppdrag fordelt på hele kommunen, noe som medfører et stort behov for å forflytte seg mellom bygg, leiligheter og lokasjoner. Det er behov for å skifte ut eksisterende fossilbil til EL bil. Dette i tråd med klima og miljøplan.

Kjøp av omsorgsboliger Strømsbu Torg

I tråd med bystyrets vedtak 28.8.25 om kjøp av omsorgsboliger.

Kjøp og tilrettel. hj sykepleien Fløyheia

På bakgrunn av bystyrets vedtak 24.4.25, er bygget Fløyveien 12 ervervet til formålet. Planlegging rundt ombyggingen er godt i gang. 3,5 mill. skyves til 2026 pga tilpasninger byggekostnader.

Klokketårn Høgedal - forprosjekt

Klokketårnet på Høgedal kirkegård har skader på betong og bærende elementer. Forprosjekt for å vurdere og kostnadsberegne tiltak.

Kultur- og idrettsbygg oppgraderinger

Kultur- og idrettsbygg - nødvendige oppgraderinger tak, fasade og vinduer samt sportsgulv i idrettshaller.

Lovpålagte oppgaver - brann, nødlis, tilpasninger med mer

Lukking av avvik etter lovpålagte oppgaver innen brann, nødlis, sprinkler, heiskontroller og kontroll av elektriske anlegg. Tilpasninger til elever med spesielle behov. Gjelder formålsbygg.

Marisberg, videre utvikling HP 2019-2022

1 mill. skyves til 2026. Mindreforbruk i 2025 skyldes at det har tatt lenger tid enn planlagt å få avklart ulike forhold til kommuneplan og områdeplan.

Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026

Planlagt byggestart på feltet med infrastruktur og utbygging i årsskiftet 25/26.

Nytt bygg ellengård

Enhet mestrings har mange brukere på Ellengård og ser en økning fremover. Dagens lokaler er leide og ikke store nok.

Nødvendige livsforlengende inv. Eksisterende svømmebasseng

Investeringer til å opprettholde eksisterende basseng i påvente av nytt bygg.

Ombygging av innbyggertorget

Ombygging av innbyggertorget for en effektivisering av areal og tilpasning til besøkende og innbyggere.

Ombygging og heis på Plankemyra

Enhet mestring har behov for noe mer vaktrom i tilknytning til omsorgsboligene på Plankemyra. Det er også behov for en større heis som kan ta senger, samt med tanke på beredskap dersom eksisterende heis er ute av drift.

Ombygging Solhaug BOS

Prosjektet er tidligere vedtatt i Bystyret 10.10.24. Arbeidene er godt i gang og er i tråd med fremdrift. Noe budsjettmidler forskyves til 2026 grunnet tilpasninger betalingsplan.

Oppfølging av boliger rusplan tiltak nr9 - boliger

Behov for boliger i henhold til vedtatt rusplan.

Oppgradering Røed

Oppgradering Røed ble vedtatt i forbindelse med sak heldøgnsomsorgsbygg Saltrød, 28.10.21.

Optimalisering av bygningsmasse

Kjøp eller endring av bygningsmasse basert på endret forvaltningsstrategi eller endret bruker.

Rehab verna bygg - boliger på Eydehavn

Behov for større rehabiliteringsarbeid og branntiltak på flere av de vernede boligene på Eydehavn. Pågår ut 2026.

Rehabilitering av bolig på Storhaugen

Utleiebolig på Storhaugen må totalrenoveres både inne og ute grunnet unormal slitasje.

Rehabilitering av bolig på Åsveien

Utleiebolig på Åsveien må totalrenoveres både inne og ute.

Rehabilitering av bolig på Elgtråkket

Utleiebolig på Elgtråkket må totalrenoveres både inne og ute. Totalrenovering må til grunnet unormal slitasje.

Rehabilitering av omsorgsleiligheter

Rehabilitering innvendige omsorgsleiligheter, særlig kjøkken og bad. Flere leiligheter har vært lenge bebodd uten oppgraderinger.

Rehabilitering Storhaugen utleiebolig

Storhaugen utleiebolig er i behov av total rehabilitering både ute og inne grunnet unormal slitasje.

Renovering av eksisterende bygg Natvig bokollektiv

Natvig bokollektiv har et stort behov for oppgradering, både utvendig og innvendig.

Røed 70 rehabilitering fasader omsorgsleiligheter

Omsorgsboligene på Røed, har sterkt behov for en større utbedring på fasadene.

Røed HP 2019-2022

Bygget er ferdigstilt, kunstnerisk utsmykking pågår.

Sensorteknologi - effektivt renhold

Implementering av sensorteknologi i kommunale bygg i sentrumskjernen i Arendal for å overvåke riktig renholdbehov. Reduksjon av oppholdskostnader og forbedring av kvaliteten ved å sikre at områder med størst behov blir prioritert.

Solhaug_rehabilitering av kjøkken og bad omsorgsleiligheter

På Solhaug er det stor behov for å oppgradere kjøkken og bad i leiligheter 1-4 etasje, samt utvendig på Speilberg stf som Arendal eiendom har ansvar for.

Tilrettelagte boliger for rus psykisk helse med lav boevne

Dette prosjektet har en rammebevilgning hvor det fordeles ut budsjettmidler til mindre underprosjekt. utfordringer med å finne egnede tomter og lokasjoner.

Det er i 2025 igangsatt prosjekter som er underprosjekt fra denne rammebevilgningen, prosjektene vil fortsette inn i 2026. Det er signert kontrakter slik at budsjettmidlene må med over til 2026.

Tilrettelegging omsorgsleiligheter

Arendal eiendom har stadig økte forespørsler om tilrettelegginger i omsorgsboliger. Dette er både for personer med funksjonsnedsettelse og mer kognitiv svikt. Arbeidet med venstreforskyvning gir større kostnader til tilpasninger.

Tomter til BOF/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne

Kjøp av tomter til bygg/bofellesskap/bokollektiv for mennesker med nedsatt funksjonsevne, jamfør behov om kommunale bofellesskap, dermed må det erverves tomter for planlegging.

Utfasing av fluoriserende lyskilder (lovpålagt)

Fluoriserende lysstoffrør må erstattes med LED armaturer i kommunens formålbygg, i henhold til forskrift om utfasing av fluoriserende lyskilder (produktforskriften).

Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026

1,5 mill skyves til 2026. Forsinkelse skyldes behov for flere utredninger i reguleringsarbeidet og avklaringer fra statlige instanser.

Østenbutoppen - kommunalt formål HØP 2023-2026

1,4 mill. skyves til 2026. Det er ikke avklart hva som skal bygges på tomten.

Østre Mørfjær boligfelt HØP 2023-2026

1 mill. skyves til 2026. På grunn av endringer i utvikling i boligmarkedet som avviker fra forutsetningene i boligstrategien fra 2022, særlig som følge av forsinkelser i Morrow-prosjektet, blir enkelte prosjekter utsatt. Ferdigstilling av reguleringsarbeidet blir prioritert, mens opparbeidelse og salg av enkelte eiendommer midlertidig settes på vent.

Selvkost

Samfunn og næring

Feiing - biler og utstyr ØABV (ramme)

Rammebevilgning for nødvendig utskiftning av feierbiler. Midler fordeles til delprosjekter.

Hovedvannledning Heftingdalen - Vindåsen (industriveien)

Forsterkning av hovedvannledningsnett østover i kommunen til Vindåsen høydebasseng. Prosjektstart følger bygging av Industriveien, og har estimert oppstart først i 2027. Prosjektet er i oppstartsfasen (fase 0 - idé) og er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 66 mill.kroner.

Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5

Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 390 mill. Prosjektet er i oppstarten (fase 1 konsept/forprosjekt), hvor det sees på ulike løsninger. Det vil fremlegges egen bystyresak før planleggingsfasen (fase 2) startes, hvor justert budsjettramme vil presenteres. Planlegging skyves noe frem ift. til tidligere estimert, men dette gir ikke vesentlige konsekvenser for planlagt byggestart i 2029.

Landmålerutstyr 2021

Rammebevilgning for kjøp av landmålerutstyr. Ved oppmålingsavdelingen er det 2 komplette landmålersett. Det ene landmålersettet er nå 10 år og bør skiftes ut for å være tilpasset dagens teknologi. Tiltaket er foreslått forskjøvet til 2028 grunnet økonomisk situasjon.

Renseanlegg nytt

På grunn av økende befolkningsvekst, industrisatsing i Arendal kommune og regionen, samt varslede nye myndighetskrav til avløpsrensing (EUs avløpsdirektiv), vil dagens to renseanlegg på sikt ikke imøtekomme krav til rensing. Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 1 500 mill. kroner, men estimatet er høyst usikkert. Prosjektet er i tidligfase (fase 0 - idéfasen), og det er satt i gang et arbeid for å se på muligheter for samarbeid med andre kommuner i Østre Agder. Det jobbes med å beskrive nærmere behov, se på muligheter for samarbeid og forankring av idé før man eventuelt går videre til å starte prosjektet formelt.

Rore Arendal Del 2

Ny hovedvannledning mellom Rore og Arendal er viktig for å sikre trygg og stabil vannforsyning til Arendals innbyggere.

Prosjektet (etappe 2) er i gjennomføringsfasen (fase 3), og er klassifisert som et større prosjekt med budsjetttramme på 195 mill. kroner. Det ligger inne behov for budsjettmidler i 2026 og 2027 for å ferdigstille prosjektet, og forventes ferdigstilt våren 2027.

VA investeringer (ramme)

Årlig rammebevilgning for VA-prosjekter med budsjetttramme under 50 mill. kroner. Låneopptak tas fortløpende over året.

Følgende prosjekter pågår og er på budsjett:

Monebakken-Strømmen VA, Kittelsbukt-Svinodden VA, Nesgata-Stemmetjenn VA.

I tillegg er det aktiviteter rundt:

Moribakken VA, Tyholmen VGS VA, Trollnes VA, Trommestadveien VA, tiltak reduksjon fremmedvann/lekkasjer, VA tekniske installasjoner, ny el. og automasjon Steinsås høydebasseng, takteking Rore vannbehandlingsanlegg og tiltak Saulekilen.

Gjeldsforvaltning

Netto lånegjeld

Tabellen under viser utviklingen i netto lånegjeld for perioden 2026 – 2029 (totalgjeld konsolidert eksklusivt startlån).

Tall i hele 1000	2026	2027	2028	2029
IB lånegjeld (ekskl. startlån)	5 497 278	5 836 939	6 029 223	6 291 734
Låneopptak	569 062	428 722	502 018	636 660
Avdrag	-229 402	-236 438	-239 507	-245 364
UB lånegjeld (ekskl. startlån)	5 836 939	6 029 223	6 291 734	6 683 030

Totalt låneopptak i perioden er ca. 2,1 mrd. kroner, hvorav 693 mill. kroner som er knyttet til selvkostprosjekter. Netto lånegjeld øker med ca. 1,2 mrd. kroner i økonomiplanperioden (nye lån fratrasket avdrag).

Gjeldsforvaltning og finansiell risikostyring

Kommunens finans- og gjeldsforvaltning skjer i samsvar med gjeldende kommunelov og tilhørende finansforskrift og kommunens finansreglement, sist revidert i juni 2024 (13/66-2024, SAK 86/2024). Forvaltningen skal redusere kommunens samlede finansielle risiko.

Finansiell risiko er et sammensatt begrep, som består av elementer som likviditetsrisiko, renterisiko, refinansieringsrisiko og operasjonell risiko.

Likviditetsrisiko

Den økonomiske utviklingen i 2024 og 2025 har medført svakere likviditet. Kommunens likviditetsrisiko ansees likevel som forholdsvis lav.

Kommunen har kun bankinnskudd som finansielle omløpsmidler i balansen. Kommunen har inngått ny hovedbankavtale i 2025 og har anledning til å ta i bruk en kassakredittramme på 150 mill. kroner iht. kommunens finansreglement. Kommunen kan alternativt ta opp likviditetslån jf. kommuneloven § 14-15 tredje ledd. Kommunen har hittil ikke hatt behov for å bruke kassakreditt eller ta opp et likviditetslån.

Renteutgifter ved å ta opp et likviditetslån vil være lavere enn provisjoner og renteutgifter ved å ta i bruk kassakredittrammen. For å sikre lav likviditetsrisiko fremover, foreslår kommunedirektøren at bystyret delegerer fullmakt til å ta opp likviditetslån ved behov opptil en ramme på 150 mill. kroner i 2026.

Renterisiko og rentestrategi

Gjeldsforvatningen i kommunen gjennomføres med mål om å holde renteutgiftene lave og forutsigbare, samtidig som det ikke tas en for høy risiko.

Låneopptakene foretas i henhold til vedtatt investeringsbudsjett. Det tas opp felles lån for kommunen og Arendal havn KF for å sikre en enhetlig strategi.

På grunn av en høy gjeldsgrad, er renterisikoen den største finansielle risikoen for Arendal kommune. Dette var særlig merkbart i perioden 2022-2024 da styringsrente økte fra 0,50 % til 4,50 %.

I 2025 har Norges bank kuttet styringsrente fra 4,50 % til 4,00 % per oktober. Det presiseres at kutt i styringsrente ikke vil gi en tilsvarende reduksjon i kommunens samlede renteutgifter på kort sikt på grunn av kommunens rentesikringsstrategi og vekting mellom lån med fast og flyttende rente i kommunens gjeldsportefølje.

Prognose per oktober viser at snittrente for kommunens låneportefølje eksklusivt startlån i 2025 er 3,77 %. Snittrente er lavere enn dagens styringsrente på grunn av fastrentelån som ble tatt opp tilbake i tid når rentenivået på markedet var lavere enn i dag. Fastrentelån sikrer at kommunens renteutgifter totalt sett blir mindre følsom for endringer i styringsrente på kort sikt. Kommunens snittrente har derfor økt i en lavere takt enn styringsrente de siste årene. I perioder når styringsrente blir kuttet, vil fastrentelån gjør at kommunens snittrente faller i en lavere takt enn styringsrente. Snittrente kan også øke noe på kort sikt på grunn av forfall på tidligere inngått låneavtaler med lav fastrente som må refinansieres med dårligere vilkår.

Tabellen under viser forventede snittrenter og renteutgifter for kommunens gjeldsportefølje eksklusivt startlån i økonomiplanperioden:

Tall i hele 1000	2026	2027	2028	2029
Renteutgifter	219 305	216 460	215 710	227 044
Forventet snittrente	3,88 %	3,78 %	3,70 %	3,76 %

Antatt snittrenter (%) i økonomiperioden er noe høyere enn det som ble lagt til grunn i fjorårets handlings- og økonomiplan. Norges bank hevet rentebanen i september 2025, og det viser at forventede kutt i styringsrente vil komme noe senere enn det som ble lagt til grunn i fjor. Det forventes kun ett kutt i styringsrente i løpet av 2026 (fra 4,00 % til 3,75 %). Det er en del usikkerhet tilknyttet rentebanen

fremover. Tidspunkt for fremtidige endringer i styringsrente kan påvirkes blant annet av inflasjon, kronekurs og andre faktorer som kan skape usikkerhet i verdensøkonomien.

Kommunens lån med flytende rente er knyttet opp til den renten som norske banker er villig til å låne ut for en gitt periode (NIBOR), med tillegg for marginpåslag. 3 måneders NIBOR har falt i takt med styringsrente fra 4,67 % i begynnelsen av 2025 til 4,13 % i slutten av september. Det forventes derfor noe lavere rente i 2026 og fremover, sammenlignet med 2025, på refinansiering av lån med kort og mellom løpetid (sertifikatlån og obligasjonslån).

Kommunedirektøren ser at det vil være behov for at en vesentlig andel av låneopptaket i økonomiplanperioden gjøres med mellomlange og lange rentebindinger. Dette vil redusere renterisikoen og øke forutsigbarheten på renteutgiftene.

Kommunen har inngått rentebytteavtaler på 1 350 mill. kroner per oktober 2025. En rentebytteavtale er et sikringsinstrument som gir kommunen muligheten til å bytte gjeld med flytende rente til fastrente, uavhengig av de enkelte lånenes betingelser og forfallstidspunkter. Behov for bruk av rentebytteavtaler vurderes løpende i henhold til rentesikringsstrategi og vekting mellom lån med fast og flytende rente.

Refinansieringsrisiko

For å redusere refinansieringsrisikoen er det minimum tre måneders løpetid på sertifikatlån i 2025. Tidspunkter for rentereguleringer og refinansieringer er spredt jevnt utover årene fremover.

Finansreglementet setter krav på at gjeldsporteføljen skal bestå av færrest antall lån, men at størrelsen på enkeltlån begrenses for å unngå økt refinansieringsrisiko. Det er satt et øvrig tak på at ett enkelt lån ikke kan utgjøre mer enn 15 % av den samlede låneporteføljen. Per oktober 2025 utgjør det største lånet 9 % av porteføljen.

Operasjonell risiko

Økonomi- og finansreglement, med tilhørende internkontroll og gode rutiner på gjennomføring av låneopptak, reduserer den operasjonelle risikoen for kommunens gjeldsforvaltning.

Startlån

Tabellen under viser utviklingen i lånegjeld tilknyttet startlånordningen for perioden 2026 – 2029

Tall i hele 1000	2026	2027	2028	2029
IB lånegjeld startlån	1 252 186	1 340 625	1 423 928	1 502 546
Låneopptak	180 000	180 000	180 000	150 000
Avdrag	-91 561	-96 697	-101 382	-101 382
UB lånegjeld startlån	1 340 625	1 423 928	1 502 546	1 551 164

Forskrift om lån fra Husbanken er grunnlaget for de kommunale utlånene som forvaltes av Nav. Det er 1 084,7 mill. kroner som er utlånt til startlån per september 2025. Stadig høyere innvilgede lånebeløp øker kommunens risiko for tap på startlån, særlig hvis boligprisene faller.

Kommunedirektøren foreslår å søke Husbanken om 150 mill. kroner pr. år i planperioden til ordinære startlån for å møte behovet til de innbyggerne som trenger hjelp for å etablere seg i eid bolig. I tillegg foreslås det å søke om ytterlig 30 mill. kroner per år i perioden 2026-2028 innenfor Husbankens forsøksordning for startlån til førstegangsetablerere.

Budsjettvedtak

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-1 624 156	-1 712 856	-1 790 452	-1 783 857	-1 791 135	-1 815 070
Innteks- og formuesskatt	-1 500 141	-1 646 280	-1 774 933	-1 786 107	-1 794 104	-1 800 169
Eiendomsskatt	-151 288	-182 605	-191 247	-199 889	-203 658	-215 338
Andre generelle driftsinntekter	-170 166	-150 363	-141 506	-115 410	-89 006	-73 194
Sum generelle driftsinntekter	-3 445 752	-3 692 104	-3 898 138	-3 885 263	-3 877 903	-3 903 771
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 624 360	3 551 172	3 569 824	3 549 397	3 545 703	3 553 529
Avskrivninger	126 932	131 389	247 376	263 286	278 568	291 573
Sum netto driftsutgifter	3 751 292	3 682 561	3 817 200	3 812 683	3 824 271	3 845 102
Brutto driftsresultat	305 541	-9 543	-80 938	-72 580	-53 632	-58 669
Renteinntekter	-191 640	-179 691	-93 556	-93 346	-93 298	-92 915
Utbytter	-123 028	-108 701	-53 681	-55 393	-59 971	-59 971
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	249 266	254 360	264 316	261 471	260 721	272 055
Avdrag på lån	96 128	95 400	202 215	209 844	211 458	217 783
Netto finansutgifter	30 727	61 368	319 295	322 575	318 909	336 951
Motpost avskrivninger	-126 932	-131 389	-247 376	-263 286	-278 568	-291 573
Netto driftsresultat	209 335	-79 564	-9 019	-13 291	-13 291	-13 291
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	12 991	12 991	12 991	12 991	12 991
Avsetninger til bundne driftsfond	32 907	12 790	5 081	300	300	300
Bruk av bundne driftsfond	-17 829	-6 944	-14 053	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	10 727	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-214 460	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	50 000	5 000	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-199 382	79 564	9 019	13 291	13 291	13 291
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	9 953	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter §5-4 , andre ledd

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	2026	2027	2028	2029
Felles finansiering drift	-18 925	140 755	88 676	106 939	120 339	122 401
Samfunn og næring	-6 548	4 861	211 336	202 015	212 476	230 238
Helse og mestring	1 273 975	1 181 659	1 388 926	1 408 590	1 425 290	1 430 490
Oppvekst og utdanning	1 253 013	1 280 824	1 208 651	1 186 427	1 173 061	1 147 813
Kultur og inkludering	400 259	439 383	411 766	399 766	373 766	379 766
Organisasjon og utvikling	188 438	166 515	191 203	184 392	177 503	175 553
Økonomi og strategi	534 149	337 175	69 267	61 267	63 267	67 267
Sum	3 624 360	3 551 172	3 569 824	3 549 397	3 545 703	3 553 529

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	326 955	295 042	697 705	833 940	728 223	728 738
Tilskudd til andres investeringer	3 794	2 750	12 750	20 750	12 750	12 150
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 250	11 600	11 600	11 600	11 600	11 600
Utlån av egne midler	96 774	311 580	17 000	51 600	20 000	0
Avdrag på lån	153 996	100 562	27 187	26 594	28 049	27 581
Sum investeringsutgifter	593 769	721 534	766 242	944 484	800 622	780 069
Kompensasjon for merverdiavgift	-12 889	-11 134	-84 478	-128 758	-75 945	-44 318
Tilskudd fra andre	-82 889	-2 900	-58 725	-170 520	-80 920	-13 520
Salg av varige driftsmidler	-4 248	0	-13 800	-176 900	-100 700	-45 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-310 386	-100 562	-27 187	-26 594	-28 049	-27 581
Bruk av lån	-168 468	-593 948	-569 062	-428 722	-502 018	-636 660
Sum investeringsinntekter	-578 879	-708 544	-753 252	-931 494	-787 632	-767 079
Videreutlån	162 742	150 000	180 000	180 000	180 000	150 000
Bruk av lån til videreutlån	-162 742	-150 000	-180 000	-180 000	-180 000	-150 000
Avdrag på lån til videreutlån	81 240	85 930	91 561	96 697	101 382	101 382
Mottatte avdrag på videreutlån	-101 885	-85 930	-91 561	-96 697	-101 382	-101 382
Netto utgifter videreutlån	-20 645	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-12 991	-12 991	-12 991	-12 991	-12 990
Avsetninger til bundne investeringsfond	67 797	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-47 000	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-12 536	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	8 261	-12 991	-12 991	-12 991	-12 991	-12 990
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	2 506	0	0	0	0	0

Opprinnelig budsjett 2025 inneholder ikke restbudsjett på 360 mill. kroner som ble vedtatt overført fra 2024 til 2025 i desember 2025. Dette beløpet kommer i tillegg til opprinnelig budsjett 2025.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Andre investeringer						
Felles finansiering drift	46 228	0	0	0	0	0
Samfunn og næring	25 418	61 872	45 700	28 190	42 050	115 250
Helse og mestring	7 124	5 450	9 855	223 600	218 400	2 850
Oppvekst og utdanning	1 231	1 100	1 800	1 500	3 600	1 500
Kultur og inkludering	44 535	620	3 700	5 500	1 123	7 188
Økonomi og strategi	85 858	50 000	33 600	0	0	0
Arendal eiendom	0	0	447 750	442 450	308 200	351 950
Sum Andre investeringer	210 394	119 042	542 405	701 240	573 373	478 738
Selvkost						
Samfunn og næring	116 561	176 000	155 300	132 700	154 850	250 000
Sum Selvkost	116 561	176 000	155 300	132 700	154 850	250 000
Investeringer i varige driftsmidler	326 955	295 042	697 705	833 940	728 223	728 738

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder	2 750	2 750	1 500	1 500	1 500	1 500
Arendal kirkelige fellesråd - kirker	0	0	1 250	1 250	1 250	1 250
Rore Arendal Del 2 (2021)	1 044	0	0	0	0	0
Rehabilitering Trefoldighetskirken	0	0	10 000	18 000	10 000	9 400
Tilskudd til andres investeringer	3 794	2 750	12 750	20 750	12 750	12 150

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Aksjer kjøp/salg	12 250	11 600	11 600	11 600	11 600	11 600
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 250	11 600	11 600	11 600	11 600	11 600

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Arendal eiendom KF - utlån/tilskudd	5 000	263 580	0	0	0	0
Arendal havnevesen KF - utlån	91 774	48 000	17 000	51 600	20 000	0
Utlån av egne midler	96 774	311 580	17 000	51 600	20 000	0
Sum del 1-4	439 773	620 972	739 055	917 890	772 573	752 488

Opprinnelig budsjett 2025 inneholder ikke restbudsjett på 360 mill. kroner (Arendal kommune konsolidert) som ble vedtatt overført fra 2024 til 2025 i desember 2025. Dette beløpet kommer i tillegg til opprinnelig budsjett 2025.

På vedtakstidspunkt for HØP 2025 - 2028 var Arendal eiendom KF ett eget foretak. Investeringer i Arendal eiendom KF ligger derfor under 4. Utlån av egne midler i opprinnelig budsjett 2025. Fra og med HØP 2026-2029 er Arendal eiendom inkludert i Arendal kommune og investeringer ligger under 1. Investeringer i varige driftsmidler.

Økonomiske rammer til sektorene

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	2026	2027	2028	2029
Felles finansiering drift	-3 818 630	-3 415 763	-3 471 688	-3 442 268	-3 425 174	-3 430 938
Samfunn og næring	-1 823	13 750	208 714	202 026	212 487	230 249
Helse og mestring	1 269 973	1 179 159	1 388 288	1 408 590	1 425 290	1 430 490
Oppvekst og utdanning	1 248 758	1 280 081	1 208 651	1 186 427	1 173 061	1 147 813
Kultur og inkludering	398 763	439 083	405 566	399 566	373 566	379 566
Organisasjon og utvikling	189 204	166 515	191 203	184 392	177 503	175 553

Økonomiplan for 2026-2029

Økonomi og strategi	534 150	337 175	69 267	61 267	63 267	67 267
Sum	0	0	0	0	0	0

Investering samlet oversikt

Brutto investeringer Arendal kommune inkl. selvkost med finansiering

Beløp i 1000 kr

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
11 Felles finansiering drift	Andre investeringer	1000	Startlån	Videreutlån	180 000	180 000	180 000	150 000
					0	0	0	0
11 Felles finansiering drift	Andre investeringer	1009	Arendal havnevesen KF - utlån	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-27 187	-26 594	-28 049	-27 581
11 Felles finansiering drift	Andre investeringer	1009	Arendal havnevesen KF - utlån	Utlån av egne midler	17 000	51 600	20 000	0
11 Felles finansiering drift	Andre investeringer	1100	Aksjer kjøp/salg	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 600	11 600	11 600	11 600
11 Felles finansiering drift	Andre investeringer	1100	Aksjer kjøp/salg	Overføring fra drift	-11 600	-11 600	-11 600	-11 600
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	1635	Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	6 500	6 500	6 500	6 500
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	1635	Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)	Tilskudd fra andre	-1 820	-1 820	-1 820	-1 820
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	19201	Havet som ressurs	Tilskudd fra andre	-1 500	0	0	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5509	Biler/maskiner teknisk (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	2 800	0	5 500	5 000
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5530	Parkeringsautomater (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	200	0	800	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5680	Opprustning av bruer (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	13 000	3 000	6 500	3 000
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5682	Trafikksikkerhetstiltak (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	500	1 000	1 000	1 000
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5683	Asfaltering grusveier (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	500	500
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5684	Veilys fra halogen til LED (tidl. rehabilitering gatelys)	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	4 300

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5685	Forsterkning av veikroppen (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	700	700
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5686	Opprusting av murer og veisikring (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	700	700	1 000	1 000
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5687	Utskifting brøyteutstyr og sommerutstyr (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	750	750
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5800	Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging)	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	1 400	0	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5802	Innføring av droneteknologi (2022)	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	200	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	5906	Solborg driftsstasjon (ramme teknisk)	Investeringer i varige driftsmidler	1 000	1 000	2 600	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	60001	Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg	Investeringer i varige driftsmidler	8 000	3 590	0	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	60005	Longum Nord VA-infrastruktur (ikke selvkost)	Investeringer i varige driftsmidler	5 000	8 000	0	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	60006	VA Vindåsen - Helle (ikke selvkost)	Investeringer i varige driftsmidler	0	1 000	2 000	27 000
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	60007	Innbyggertjenester_Automatisering	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	0	3 000	0
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	6530	Infrastruktur Kunnskapshavna del 3 2017 - 2026	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	10 000	64 500
12 Samfunn og næring	Andre investeringer	MP-21	Investeringer veilys (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	1 000	1 000
12 Samfunn og næring	Selvkost	16500	Feiing - biler og utstyr ØABV (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	300	800	0	0
12 Samfunn og næring	Selvkost	50017	Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5	Investeringer i varige driftsmidler	6 000	6 000	6 000	74 000
12 Samfunn og næring	Selvkost	50018	Hovedvannledning Heftingdalen - Vindåsen (industriveien)	Investeringer i varige driftsmidler	0	1 000	25 000	34 000
12 Samfunn og næring	Selvkost	50020	Renseanlegg nytt	Investeringer i varige driftsmidler	1 000	1 000	1 000	1 000
12 Samfunn og næring	Selvkost	51000	VA investeringer (ramme)	Investeringer i varige driftsmidler	114 000	107 500	122 500	141 000
12 Samfunn og næring	Selvkost	5689	Rore Arendal Del 2	Investeringer i varige driftsmidler	34 000	16 400	0	0
12 Samfunn og næring	Selvkost	5690	Landmålerutstyr 2021	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	350	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
13 Helse og mestring	Andre investeringer	1148	Inventar og utstyr omsorgsenhetene	Investeringer i varige driftsmidler	1 500	1 500	2 000	2 000
13 Helse og mestring	Andre investeringer	1173	CarAdmin hjemmebaserte tjenester	Investeringer i varige driftsmidler	175	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	1176	Transporttjenesten buss (2023)	Investeringer i varige driftsmidler	0	850	0	850
13 Helse og mestring	Andre investeringer	1177	Utskifting bil Ellengård	Investeringer i varige driftsmidler	300	400	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	14003	Pasientvarslingsanlegg	Investeringer i varige driftsmidler	1 750	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	14003	Pasientvarslingsanlegg	Tilskudd fra andre	-905	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	1814	H&L: Moduler til Geric - Legemodul og medisinsmodul	Investeringer i varige driftsmidler	200	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-1	Ny lastebil til kjøring av tøy	Investeringer i varige driftsmidler	1 400	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-16	Back up løsning pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett	Investeringer i varige driftsmidler	190	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-17	850 nye 4G Volte trygghetsalarmer	Investeringer i varige driftsmidler	1 750	1 750	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-18	Pasientvarsling Færvik BOS og Nyskogen BOS	Investeringer i varige driftsmidler	190	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-19	Beredskapslager i henhold til nasjonale retningslinjer	Investeringer i varige driftsmidler	400	0	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-58	Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug	Investeringer i varige driftsmidler	2 000	6 000	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-61	Otiumpluss Nyli bolig til videresalg	Investeringer i varige driftsmidler	0	191 350	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-61	Otiumpluss Nyli bolig til videresalg	Salg av varige driftsmidler	0	-85 900	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-61	Otiumpluss Nyli bolig til videresalg	Tilskudd fra andre	0	-76 200	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-62	Otiumpluss Nyli dagsenter og base	Investeringer i varige driftsmidler	0	21 750	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-62	Otiumpluss Nyli dagsenter og base	Tilskudd fra andre	0	-8 500	0	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-63	Otiumpluss Bjorbekk bolig til videresalg	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	176 300	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-63	Otiumpluss Bjorbekk bolig til vidersalg	Salg av varige driftsmidler	0	0	-75 700	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-63	Otiumpluss Bjorbekk bolig til vidersalg	Tilskudd fra andre	0	0	-69 300	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-64	Otiumpluss Bjorbekk dagsenter og base	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	40 100	0
13 Helse og mestring	Andre investeringer	MP-64	Otiumpluss Bjorbekk dagsenter og base	Tilskudd fra andre	0	0	-9 800	0
14 Oppvekst og utdanning	Andre investeringer	12017	Barne- og familietjenestene organisering og lokalisering	Investeringer i varige driftsmidler	300	0	0	0
14 Oppvekst og utdanning	Andre investeringer	1210	Oppvekst - inv. møbler/utstyr	Investeringer i varige driftsmidler	1 500	1 500	1 500	1 500
14 Oppvekst og utdanning	Andre investeringer	MP-2	Digitale tavler	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	1 000	0
14 Oppvekst og utdanning	Andre investeringer	MP-3	Pulter og stoler	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	1 100	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	1050	Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder	Tilskudd til andres investeringer	1 500	1 500	1 500	1 500
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	1051	Arendal kirkelige fellesråd - kirker	Tilskudd til andres investeringer	1 250	1 250	1 250	1 250
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4657	Turstier nærområder - kulturenheten 2017	Investeringer i varige driftsmidler	200	0	0	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4662	Bjønnes stadion - Arendal fotball 2017	Overføring fra drift	-1 390	-1 390	-1 390	-1 390
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4667	Rehabilitering underlag skøytebanen	Tilskudd fra andre	-21 700	0	0	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4702	Tilrettelegging av statlige friområder (2020)	Investeringer i varige driftsmidler	0	5 000	0	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4702	Tilrettelegging av statlige friområder (2020)	Tilskudd fra andre	0	-3 000	0	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4703	Maskinkjøp park/idrett (2020)	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	500	500
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4721	Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	4721	Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei	Tilskudd fra andre	-600	0	0	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-10	Arendal voksenopplæring - AV utstyr	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	323	0
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-11	Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd)	Tilskudd til andres investeringer	10 000	18 000	10 000	9 400
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-27	Oppgradere lekeplasser til forsvarlig stand	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	300	300
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-4	Arendal bibliotek lesesal	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	600
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-6	Auditoriet biblioteket - Oppgradering lydanlegg og scene	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	350
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-7	Investeringsbehov instrumenter Kulturskolen	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	188
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-8	Ny båt Skjærgårdstjenesten	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	5 000
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-8	Ny båt Skjærgårdstjenesten	Tilskudd fra andre	0	0	0	-1 500
15 Kultur og inkludering	Andre investeringer	MP-9	Oppgradering uteområde og foajé - Kulturkammeret	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	250
17 Økonomi og strategi	Andre investeringer	6558	Flytting Agder Renovasjon - forprosjektmidler (2021)	Investeringer i varige driftsmidler	33 600	0	0	0
17 Økonomi og strategi	Andre investeringer	6558	Flytting Agder Renovasjon - forprosjektmidler (2021)	Salg av varige driftsmidler	0	-13 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33001	BOF kommunal II - 6 leiligheter HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	0	30 000	34 000	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33001	BOF kommunal II - 6 leiligheter HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	0	0	0	-10 200
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33003	BOF kommunalt 4 - 6 leiligheter HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	0	1 000	43 000	6 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33005	BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)	Investeringer i varige driftsmidler	36 000	8 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33005	BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)	Salg av varige driftsmidler	0	-22 400	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33005	BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)	Tilskudd fra andre	0	-13 600	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33006	BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	500	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33006	BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025	Salg av varige driftsmidler	-13 800	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33006	BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	-10 200	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33007	BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	27 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33007	BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025	Salg av varige driftsmidler	0	-14 600	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33007	BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	0	-10 200	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33008	BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	34 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33008	BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025	Salg av varige driftsmidler	0	-15 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33008	BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	0	-11 100	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33009	BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	26 500	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33009	BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025	Salg av varige driftsmidler	0	-16 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33009	BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	0	-11 100	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33017	Boliger med bemanning - rus og psyk.	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	0	18 000	5 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33018	Færvik BOS - ombygging HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	14 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33018	Færvik BOS - ombygging HØP 2022-2025	Tilskudd fra andre	-10 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33026	Ombygging Solhaug BOS	Investeringer i varige driftsmidler	83 200	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33026	Ombygging Solhaug BOS	Tilskudd fra andre	-12 000	-35 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33027	Forprosjekt - felles vaskeri og kjøkken	Investeringer i varige driftsmidler	1 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33028	Røed HP 2019-2022	Investeringer i varige driftsmidler	500	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33029	Oppgradering Røed	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	1 500	60 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33030	BOF kommunal 5 - 6 lgh	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	45 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33033	Felles vaskeri og produksjonskjøkken, HØP 2025-2028	Investeringer i varige driftsmidler	35 000	40 000	32 000	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	33034	Kjøp og tilrettel. hj sykepleien Fløyheia	Investeringer i varige driftsmidler	3 500	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	34000	Endring demografi/oppfølging skolebruksplanen	Investeringer i varige driftsmidler	7 500	7 500	7 750	7 750
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	34001	Formålsbygg - brukerstyrte endringer	Investeringer i varige driftsmidler	5 000	5 000	5 500	5 500
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	34008	Asdal skole	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	11 500
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	35000	Flytte/skaffe midlert.boliger fra Torbjørnsbu HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	10 000	0	10 000	10 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	35006	Tilrettelagte boliger for rus psykisk helse med lav boevne	Investeringer i varige driftsmidler	28 500	10 000	6 000	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	35008	Oppfølging av boliger rusplan tiltak nr9 - boliger	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	9 000	12 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38000	Fjellsikringstiltak samlet årlig	Investeringer i varige driftsmidler	900	950	1 000	1 050
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38003	Marisberg, videre utvikling HP 2019-2022	Investeringer i varige driftsmidler	20 000	19 000	30 000	55 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38005	Erverv av tomt til boliger HØP 2022-2025	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38010	Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	4 500	30 000	55 000	35 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38010	Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026	Salg av varige driftsmidler	0	0	-10 000	-30 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38011	Østre Mørkfær boligfelt HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	3 000	0	0	20 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38012	Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	24 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38012	Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026	Salg av varige driftsmidler	0	-10 000	-15 000	-15 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38013	Østenbutoppen - kommunalt formål HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	1 400	11 900	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38017	Brannforebygging utleieboliger	Investeringer i varige driftsmidler	1 000	3 000	1 000	1 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38018	Rehab verna bygg - boliger på Eydehavn	Investeringer i varige driftsmidler	2 000	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38021	Nødvendige livsforlengende inv. Eksisterende svømmebasseng	Investeringer i varige driftsmidler	500	500	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38022	ENØK - tiltak HØP 2023-2026	Investeringer i varige driftsmidler	7 500	7 500	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38023	Energisparing skolebygg	Investeringer i varige driftsmidler	0	2 000	2 500	2 500
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38059	Eiendomsutvikling	Investeringer i varige driftsmidler	400	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	38076	Kjøp av omsorgsboliger Strømsbu Torg	Investeringer i varige driftsmidler	0	195 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-28	Branntiltak omsorgsleiligheter lovpålagte	Investeringer i varige driftsmidler	0	300	300	300
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-29	Gåsåsen avlastningsboliger (tidl.Gåsungen bhg)	Investeringer i varige driftsmidler	2 000	16 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-30	Kjøp av boliger - øke andel kommunale utleieboliger	Investeringer i varige driftsmidler	10 000	10 000	7 000	7 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-31	Eiendomsutvikling - regulering, arealer og kjøp	Investeringer i varige driftsmidler	5 000	5 000	5 000	5 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-32	Helsebygg oppgraderinger (tak, vinduer og fasader)	Investeringer i varige driftsmidler	0	5 500	5 750	5 750
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-33	Lovpålagte oppgaver - brann, nødlys, tilpasninger med mer	Investeringer i varige driftsmidler	7 500	7 500	7 500	7 500
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-34	Utfasing av fluoriserende lyskilder (lovpålagt)	Investeringer i varige driftsmidler	4 000	4 000	4 000	4 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-35	Kultur- og idrettsbygg oppgraderinger	Investeringer i varige driftsmidler	0	2 500	2 750	2 750
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-36	Effektivisering av renhold-kjøp av roboter	Investeringer i varige driftsmidler	1 500	1 500	1 750	1 750
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-37	Rehabilitering av omsorgsleiligheter	Investeringer i varige driftsmidler	1 200	1 500	1 500	1 200
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-38	Tilrettelegging omsorgsleiligheter	Investeringer i varige driftsmidler	1 500	1 000	0	1 500
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-39	Kjøp av elbil til renhold	Investeringer i varige driftsmidler	300	350	350	350
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-40	Sensorteknologi - effektivt renhold	Investeringer i varige driftsmidler	500	300	300	300
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-41	Rehabilitering Storhaugen utleiebolig	Investeringer i varige driftsmidler	0	2 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-42	Rehabilitering av bolig på Elgråkket	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	2 500	0

Økonomiplan for 2026-2029

Sektor	Investeringsprogram	Prosjektnr.	Prosjektnavn	Kontogrupper	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-43	Rehabilitering av bolig på Åsveien	Investeringer i varige driftsmidler	2 500	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-44	Rehabilitering av bolig på Storhaugen	Investeringer i varige driftsmidler	0	2 000	1 000	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-45	Rød 70 rehabilitering fasader omsorgsleiligheter	Investeringer i varige driftsmidler	0	2 000	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-46	Solhaug_rehabilitering av kjøkken og bad omsorgsleiligheter	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	250	250
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-47	Klokketårn Høgedal - forprosjekt	Investeringer i varige driftsmidler	0	150	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-49	Nytt bygg ellengård	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	2 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-50	BOF kommunal 6	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	30 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-51	Tomter til BOF/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	5 000
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-52	Renovering av eksisterende bygg Natvig bokollektiv	Investeringer i varige driftsmidler	0	0	12 000	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-53	Ombygging og heis på Plankemyra	Investeringer i varige driftsmidler	0	9 500	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-54	Bomuldsfabriken - rehabilitering yttertak og solceller	Investeringer i varige driftsmidler	4 500	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-56	Ombygging av innbyggertorget	Investeringer i varige driftsmidler	600	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-57	Bjorbekktunet grupperom og oppgradering av vaktrom	Investeringer i varige driftsmidler	250	0	0	0
18 Arendal eiendom	Andre investeringer	MP-65	Optimalisering av bygningsmasse	Investeringer i varige driftsmidler	23 000	0	0	0
Totalsum					806 353	710 886	729 914	803 397

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-1 626 756	-1 712 856	-1 790 452	-1 783 857	-1 791 135	-1 815 070
Innteks- og formuesskatt	-1 500 141	-1 646 280	-1 774 933	-1 786 107	-1 794 104	-1 800 169
Eiendomsskatt	-151 288	-182 605	-191 247	-199 889	-203 658	-215 338
Andre skatteinntekter	-1 601	-300	-300	-300	-300	-300

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-168 566	-150 363	-141 706	-115 610	-89 206	-73 394
Overføringer og tilskudd fra andre	-665 434	-497 235	-522 320	-543 568	-545 497	-564 977
Brukerbetalinger	-99 020	-78 955	-76 691	-76 691	-76 691	-76 691
Salgs- og leieinntekter	-419 031	-407 330	-484 311	-484 461	-484 561	-484 561
Sum driftsinntekter	-4 631 837	-4 675 924	-4 981 960	-4 990 483	-4 985 152	-5 030 500
Lønnsutgifter	2 272 669	2 250 808	2 345 669	2 370 229	2 332 515	2 331 017
Sosiale utgifter	656 678	548 564	628 647	663 380	694 249	696 311
Kjøp av varer og tjenester	1 567 794	1 391 380	1 370 770	1 331 064	1 350 999	1 377 841
Overføringer og tilskudd til andre	313 305	344 240	308 560	289 943	275 188	275 088
Avskrivninger	126 932	131 389	247 376	263 286	278 568	291 573
Sum driftsutgifter	4 937 378	4 666 381	4 901 023	4 917 903	4 931 520	4 971 831
Brutto driftsresultat	305 541	-9 543	-80 938	-72 580	-53 632	-58 669
Renteinntekter	-191 640	-179 691	-93 556	-93 346	-93 298	-92 915
Utbytte	-123 028	-108 701	-53 681	-55 393	-59 971	-59 971
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	249 266	254 360	264 316	261 471	260 721	272 055
Avdrag på lån	96 128	95 400	202 215	209 844	211 458	217 783
Netto finansutgifter	30 727	61 368	319 295	322 575	318 909	336 951
Motpost avskrivninger	-126 932	-131 389	-247 376	-263 286	-278 568	-291 573
Netto driftsresultat	209 335	-79 564	-9 019	-13 291	-13 291	-13 291
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	12 991	12 991	12 991	12 991	12 991
Avsetninger til bundne driftsfond	32 907	12 790	5 081	300	300	300
Bruk av bundne driftsfond	-17 829	-6 944	-14 053	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	10 727	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-214 460	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	50 000	5 000	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-199 382	79 564	9 019	13 291	13 291	13 291
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	9 953	0	0	0	0	0

Satsingsområder

Våre mål

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire satsingsområder for arendalsamfunnet og Arendal kommune som organisasjon. Under hvert satsingsområde har vi satt oss hovedmål.

I denne handlings- og økonomiplanen har hver sektor prioritert delmål for å nå kommunens langsiktige mål. Hvordan vi skal jobbe for å nå målene i perioden 2026–2029 kan du lese mer om under kommunens tjenestekområder.

Livskvalitet

Error: InsertNodeDescription failed. Node Id: 1652Beskrivelse av satsingsområdet

Kommunens jobb er å skape gode tjenester i hverdagen. Sikre at livet blir lettere og tryggere for alle som bor her, og for de som skal leve her i framtida. Kommunen bidrar til innbyggernes livskvalitet gjennom å sikre en god oppvekst, fellesskap og arbeid for alle og bærekraftige helsetjenester for de som trenger det.

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Alle i Arendal er i arbeid, aktivitet eller utdanning	Alle 10-klassinger er godt forberedt for videregående skole
	Færre innbyggere mottar sosialhjelp
	Internasjonale innbyggere skal raskere komme i arbeid
	Vi har færre unge i utenforskap
Barn og unge har det bra hjemme, i barnehagen, på skolen og i fritiden	Alle barn skal være inkludert faglig og sosialt i fellesskapet i barnehager og skoler
	Flere barn og unge skal delta i kultur- og fritidstilbud uavhengig av økonomi
	Sårbare barn og unge skal få god oppfølging og trygge rammer i hverdagen
	Vi gir tidlig og tverrfaglig innsats der barna oppholder seg hver dag
	Vi prioriterer oppfølging de første 1000 dagene i livet
	Vi tilpasser strukturen til færre barn for å sikre gode tjenester for alle barn i Arendal
I Arendal er alle trygge og inkludert i samfunnet	Vi gir tilgjengelig informasjon og har inkluderende dialog med innbyggerne
I Arendal har alle en trygg og god bolig	Alle innbyggere i Arendal skal ha tilgang til rent vann og avløpsløsninger som hindrer forurensing av natur og nærmiljø
	Innbyggerne i Arendal bor hjemme lengst mulig
	Kommunale boliger skal sikre trygge, funksjonelle og verdige boforhold
I Arendal har eldre god helse som følge av forebyggende innsats	Innbyggerne i Arendal har kunnskap om hvordan de kan forebygge helseplager for å ha et godt liv
Vi har tilpassede og bærekraftige helse- og omsorgstjenester	Tjenestetilbudet er riktig strukturert og dimensjonert for å ivareta fremtidens behov
	Vi har tydelig lederskap i alle tjenester
	Vi skal ha riktig kompetanse til rett sted og tid

Bærekraftig vekst

Beskrivelse av satsingsområdet

Målet er et godt samfunn for alle, til det beste for mennesker, natur og økonomi. Derfor tar kommunen en utviklerrolle. Flere grønne arbeidsplasser gir rom for flere innbyggere og muligheter for mindre utenforskap. Større inntekter gir kommunen handlingsrom til å skape gode lokalsamfunn til det beste for folk og natur.

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Arendal har 55 000 innbyggere i 2040	Arendal er en attraktiv kommune å bo i, besøke, jobbe og drive næring i Innbyggere skal oppleve at Arendal har et bredt kultur- og fritidstilbud
Arendal skal vokse, men samtidig redusere utslippene og bli en 1,5 graders by innen 2040	I Arendal er det lett å velge gjenbruk og redusere forbruk Kommunale bygg er energieffektive og har minimale klimagassutslipp Vi øker andelen som sykler, går og bruker kollektivtransport
Det er 4 500 nye arbeidsplasser i Arendalsregionen innen 2030	Vi tilrettelegger for nye industriarbeidsplasser i Eyde Material Park
Det offentlige og private arbeidsliv har god tilgang på riktig kompetanse	
Vi tar vare på naturmangfoldet og landbruket	Arendal har et miljøvennlig og robust landbruk Vi sikrer naturmangfold og bærekraftig forvaltning av havet gjennom kunnskapsbaserte tiltak

Tillit og demokrati

Beskrivelse av satsingsområdet

Tillit og trygghet er avgjørende i et godt samfunn. Kommunen er en viktig lokaldemokratisk arena. Beslutninger bør bli tatt så nær innbyggerne som mulig. Derfor samarbeider vi med frivilligheten, kultur- og næringslivet og menneskene som bor her. Sammen skal vi lytte og lære, dele og skape.

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Alle som bor i Arendal, er med å skape et levende demokrati	Demokratifestivalen Arendalsuka bidrar til å engasjere flere innbyggere – og særlig barn og unge – i samfunnsdebatten Vi har styrket medvirkning og økt demokratisk forståelse
I Arendal har vi kultur for samskaping	Kommunen og arendalssamfunnet samarbeider tett Vi er pådriver i et tett regionalt samarbeid med andre kommuner

Hovedmål

Vi har god beredskap tilpasset samfunnets utvikling for å ivareta innbyggernes trygghet

Delmål

Vi forebygger og bekjemper branner og ulykker

Vi sikrer verdiene i kommunens bygninger og eiendommer

Vi styrker kommunens beredskap gjennom kunnskapsbygging, planlegging, øvelser og samarbeid og sikre tydelig og effektiv informasjonsdeling med innbyggerne ved kriser

Vi utvikler og vedlikeholder kommunal infrastruktur som sikrer framkommelighet

Fremtidsrettet og bærekraftig organisasjon

Måltabell for kommunen

Hovedmål

Vi er en attraktiv og nyskapende organisasjon og en inkluderende arbeidsplass

Delmål

Vi bidrar til god og helhetlig styring i organisasjonen

Vi gir unge muligheter til arbeid gjennom lærlingeplasser og målrettede prosjekter

Vi legger til rette for at flere ansatte har hele, faste stillinger

Vi er en organisasjon som samarbeider

Vi jobber på tvers av sektorer og avdelinger i kommunen for å finne de beste løsningene for innbyggerne

Vi har en bærekraftig økonomi og økonomisk handlingsrom

Vi bidrar til effektiv og bærekraftig tjenesteproduksjon

Vi jobber for at kommunen skal følge de vedtatte finansielle handlingsreglene for økonomisk styring

Vi styrker digital innsats og gjennomfører digitale tiltak som gir enklere tjenester, effektiv drift og tydelig gevinst

Gebyrliste

Kultur og inkludering

Arendal idrettspark - oppvarmet kunstgressbane

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
					i kr
Vinterbruk	Pr. time for hele banen	0	500	500	

Arendal og omegn skøytebane

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
					i kr
Enkeltbillett barn - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	25	30	5	
Enkeltbillett familie - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	110	130	20	2 voksne og 2 barn.

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Enkeltbillett voksne over 16 år - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	70	80	10	
Leie av hjelm - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	0	30	30	Nytt tilbud denne sesongen
Leie av skøyter - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	60	70	10	
Sesongkort barn - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	375	400	25	
Sesongkort voksne over 16 år - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	750	850	100	
Sliping av hockeyskøyter - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	70	80	10	
Sliping av lengdeløpskøyter - sats for 2026, gjelder fra sesongen 2026-27	Pr. gang	120	130	10	

Betalingssatser kommunale bygg og anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Pris kun for lag og foreninger i Arendal der det tidligere var gratis leie. Kommersielle eller private leietakere og lag og foreninger fra andre kommuner betaler etter Arendal eiendoms prisliste.	pr. time	0	125	125	

Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
1. gangs purregebyr barn	Pr. gang	0	0	0	Purregebyr
1. gangs purregebyr voksne	Pr. gang	55	60	5	Purregebyr
2. gangs purregebyr barn	Pr. gang	0	0	0	Purregebyr
2. gangs purregebyr voksne	Pr. gang	0	120	120	Purregebyr

Bibliotek - leie av lokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Auditoriet innenbys foreninger og organisasjoner	Pr. gang	400	450	50	Tillegg 800 kr. for bruk av høytaleranlegg og videokanon
Auditoriet utenbys lag og næringsliv	Pr. gang	1 200	1 300	100	Leie av lokaler

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Bruk av høytaleranlegg, mikrofoner og/eller projektor	Pr. gang	750	800	50	

Bomuldsfabriken kunsthall

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Foredragsal torsdag 09:00-18:00	Pr. gang	5 000	5 250	250	Utleie lokaler
Foredragssal tirsdag, onsdag og fredag: 09:00-16:00	Pr. gang	3 000	3 150	150	Utleie lokaler
Helg: 12:00-16:00	Pr. gang (45 min)	3 000	3 150	150	Gruppeomvisninger
Inngangsbillett	Pr. gang	0	0	0	
Tirsdag - fredag : 09:00-16:00	Pr. gang (45 min)	1 100	1 500	400	Gruppeomvisninger
Tirsdag - fredag : 16:00-21:00	Pr. gang (45 min)	1 700	3 000	1 300	Gruppeomvisninger

Innbyggertorget

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Ambulerende skjenkebevilling pr. gang	Pr. gang	460	460	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Eiendomsmeglerpakke 1 - delvis automatisk produksjon	Pr. pakke	1 607	4 723	3 116	
Eiendomsmeglerpakke 2 - manuell produksjon	Pr. pakke	2 355	5 500	3 145	
Etablererprøven	Pr. prøve	400	400	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Kunnskapsprøven	Pr. prøve	400	400	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Leie byrom - middels areal - Kommersiell aktør - minimum	Pr. gang	6 000	6 500	500	Middels areal u/500 m2 - Poppes plass, Jaktekaia, Teaterplassen, Ferjekaja
Leie byrom - middels areal - Lag, foreninger, ikke kommersielle aktører	Pr. gang	0	0	0	Middels areal u/500 m2 - Poppes plass, Jaktekaia, Teaterplassen, Ferjekaja
Leie byrom - middels areal - Lokalt næringsliv - minimum	Pr. gang	1 200	1 500	300	Middels areal u/500 m2 - Poppes plass, Jaktekaia, Teaterplassen, Ferjekaja
Leie byrom - stort areal - Kommersiell aktør - minimum	Pr. gang	12 000	13 000	1 000	Stort areal o/500 m2 - Kanalplassen, Indre Pollen, Sam Eydes plass, Kolbjørnsvik
Leie byrom - stort areal - Lag, foreninger, ikke kommersielle aktører	Pr. gang	0	0	0	Stort areal o/500 m2 - Kanalplassen, Indre Pollen, Sam Eydes plass, Kolbjørnsvik

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Leie byrom - stort areal - Lokalt næringsliv - minimum	Pr. gang	2 400	3 000	600	Stort areal o/500 m2 - Kanalplassen, Indre Pollen, Sam Eydes plass, Kolbjørnsvik
Salgsbevilling – minstegebyr pr. år	Pr. år	2 070	2 070	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Skjenkebevilling - en enkelt bestemt anledning	Pr. gang	6 400	6 400	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Skjenkebevilling - liten enkeltanledning	Pr. gang	790	790	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Skjenkebevilling – minstegebyr pr. år	Pr. år	6 400	6 400	0	Bevilgningsgebyr - økning fastsettes statlig i desember
Vigsel innenfor ordinært vigselstilbud, lørdager	Pr. gang	2 500	2 500	0	Brudepar med folkeregistrert adresse i kommunen - Vigsel på kommunens fastsatte lørdager, Arendal rådhus
Vigsel innenfor ordinært vigselstilbud, lørdager	pr. gang	3 000	3 000	0	Brudepar bosatt i utlandet eller fra andre kommuner - Vigsel på kommunens fastsatte lørdager, Arendal rådhus
Vigsel innenfor ordinært vigselstilbud, torsdag - fredag 0900-1500	Pr. gang	1 000	1 000	0	Brudepar bosatt i utlandet eller fra andre kommuner
Vigsel innenfor ordinært vigselstilbud, torsdag og fredag 0900 - 1500	Pr. gang	0	0	0	Brudepar med folkeregistrert adresse i kommunen
Vigsel lørdager utenfor kommunens ordinære lørdagstilbud	Pr. gang	7 000	7 000	0	

Leie byrom - middels areal - Kommersielle aktører- minimum

Utleie av sentrumsarealer - middels

Leie byrom - middels areal - Lag, foreninger, ikke kommersielle aktører

Utleie av sentrumsarealer - middels

Leie byrom - middels areal - Lokalt næringsliv - minimum

Utleie av sentrumsarealer - middels

Leie byrom - stort areal - Kommersielle aktører- minimum

Utleie av sentrumsarealer - store

Leie byrom - stort areal - Lag, foreninger, ikke kommersielle aktører

Utleie av sentrumsarealer - store

Leie byrom - stort areal -Lokalt næringsliv - minimum

Utleie av sentrumsarealer - store

Kulturkammeret

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Klangkammeret	Pr. dag	7 500	7 875	375	
Klangkammeret	Pr. time	1 800	1 900	100	
Kraftverket Scene/ Kafe, Hjertekammeret	Pr. dag	8 750	9 200	450	
Kraftverket Scene/ Kafe, Hjertekammeret	Pr. time	2 200	2 300	100	
Møterom (Celle 1-3)	Pr. dag	4 500	4 700	200	
Møterom (Celle 1-3)	Pr. time	1 100	1 150	50	
Øvrig utleie	Pr. dag	1 000	1 200	200	Øvrig utleie som krever tilrettelegging av rom
Øvrig utleie	Pr. time	1 000	1 200	200	Gjelder alle leietakere.

Øvrig utleie

Gjelder alle leietakere.

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Aktivitetsgrupper på Helsestasjonen og institusjoner	pr. time	5 850	6 300	450	
Instruktørtjenester aspirantkorps, juniorkorps, Arendals Unge Strykere en klokke time pr uke	Pr. halvår	5 850	6 300	450	
Korall kor	Pr. halvår	1 000	1 000	0	
Leie av instrument	Pr. halvår (Eks moms)	500	600	100	
Makspris per familie med samme betaler	Pr. halvår	9 000	10 000	1 000	
Scenekunst/drama	Pr. halvår	1 950	2 100	150	
Søskenmoderasjon/deltakelse i flere aktiviteter 25 %		0	0	0	
Visuell kunst	Pr. halvår	1 950	2 100	150	
Vokal- /instrumentundervisning	Pr. halvår	1 950	2 100	150	

Voksenopplæring norskurs og prøver

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
75 timers samfunnskunnskap	Pr. kurs	6 100	6 300	200	
Akademisk norsk	Pr. semester	12 000	12 400	400	
Bli klar til vgs	Pr. semester	21 000	21 700	700	
ICDP	Pr. kurs	3 500	3 600	100	
Kveld 3 t pr uke	Pr. semester - varighet 6 uker	2 050	2 100	50	
Kveld 3 t/uke	Pr. semester - Varighet 12 uker	3 900	4 040	140	
Kveld 6 t/uke	Pr. semester - Varighet 12 uker	6 700	6 940	240	
Kveld 6 t/uke	Pr. kurs - varighet seks uker	3 600	3 720	120	
Norskurs dagtid 15 timer	Pr. kurs	11 500	11 920	420	
Norskurs dagtid 20 timer	Pr. kurs	15 500	16 050	550	
Norskprøven, delprøve	Pr. prøve	550	570	20	
Norskprøven, lese og muntlig C1	Pr. prøve	1 700	1 760	60	
Norskprøven, muntlig del	Pr. prøve	1 000	1 035	35	
Norskprøven, skriftlig 3 deler	Pr. prøve	1 500	1 550	50	
Norskprøven, skriftlig og lytte C1	Pr. prøve	1 200	1 240	40	
Samfunnskunnskapsprøve	Pr. prøve	1 000	1 035	35	
Statsborgerprøve	Pr. prøve	1 000	1 035	35	

Kirkevergen

Gravfesteavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Anonym minnelund innenbys boende		10 000	10 000	0	
Anonym minnelund utenbys boende		16 250	16 250	0	
Festeavgift pr. år		400	440	40	
Navnet minnelund innenbys boende		15 000	15 000	0	
Navnet minnelund utenbys boende		21 250	21 250	0	

Festeavgift pr. år

Foreslås økning av gebyr. Jfr e-post 25/9-25. Oppdatert 23.10.2025 jfr mail fra AL/Kirkevergen

Oppvekst og utdanning

*Maksimalprisen for barnehageplass og inntektsgrensen for redusert foreldrebetaling og gratiskjernetid vedtas av Stortinget i forbindelse med det årlige budsjettarbeidet. Arendal kommune vil oppjustere satsene i tråd med dette.

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Gratis kjernetid		642 700	669 050	26 350	Alle 2-, 3-, 4-, og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart som bor i husholdninger med lav inntekt har rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage pr uke.
Matservering i barnehage		450	450	0	Vedtak om økt kostpris fra 01.08.24.
Oppholdsbetaling barnehager pr måned i forhold til inntektsgrunnlag – full plass = 41 timer pr. uke		2 000	1 200	-800	Søsken moderasjon: 30% for barn nr 2. Søskenmoderasjon: 100% for barn nr. 3 eller flere.
Redusert foreldrebetaling		366 667	220 000	-146 667	- Hvis maksprisen er høyere enn 6% av den samlede inntekten til familien eller husholdningen, skal man ha redusert pris.

Skole - SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
1., 2., og 3 trinn full plass.		1010 (760)	2230 (1950)		SFO uten matservering gitt i parentes.
1., 2., og 3 trinn redusert plass.		2780 (2530)	280 (0)		SFO uten matservering gitt i parentes.
4. trinn - Full plass (12 timer pr. uke eller mer).		3540 (3290)	3730 (3450)		Prisene inkluderer mat. SFO som ikke har matservering har følgende pris (gitt i parentes).
4. trinn - Redusert plass (til og med 11 timer pr. uke)		2780 (2530)	2380 (2100)		SFO som ikke har matservering har følgende pris (gitt i parentes).
Pr. dag for ukedager barnet ikke ellers går i SFO		3540 (3290)	3730 (3450)		Kjøp av enkeltdager i ferie SFO

1., 2., og 3 trinn full plass.

Parentes uten mat, hel plass >12 timer

1., 2., og 3 trinn redusert plass.

Parentes uten mat, halv plass.

4. trinn - Full plass (12 timer pr. uke eller mer).

Parentes uten mat, hel plass >12 timer

4. trinn - Redusert plass (til og med 11 timer pr. uke)

Parentes uten mat, halv plass.

Pr. dag for ukedager barnet ikke ellers går i SFO

Kjøp av enkeltdager i ferie SFO

Vaksinasjonskontor

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Familiekonsultasjon (ny)		0,0	400,0	400,0	Pris pr. konsultasjon
Gebyr ved manglende frammøte		300	300	0	Pris pr. konsultasjon
Gruppekonsultasjon(2 eller flere) pris pr person)	Pris pr. konsultasjon	150	155	5	Pris pr. konsultasjon
Konsultasjon barn 0-16 år	Pris pr. konsultasjon	125	130	5	Pris pr. konsultasjon
Konsultasjon voksen	Pris pr. konsultasjon	230	235	5	Pris pr. konsultasjon
Oppfølgende konsultasjon		125	130	5	Pris pr. konsultasjon

Arendal eiendom

Arendal idrettspark/Sør Amfi

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Bane 1	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Bane 2	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Bane 3	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Bane 4	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del A	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del A	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del B	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del B	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del C	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Del D	Pr. time	340	355	15	Baneleie
Flerbrukshallen - Bane 1	Pr. time	1 400	1 500	100	Baneleie
Flerbrukshallen - begge baner	Pr. time	2 300	2 400	100	Baneleie
Flerbrukshallen- Bane 2	Pr. time	1 400	1 500	100	Baneleie
Oppvarmingsflata	Pr. time	630	655	25	Baneleie
Tennishallen	Pr. time	3 700	3 850	150	Baneleie
Turnhallen u/utstyr	Pr. time	2 300	2 400	100	Baneleie

Betalingssatser kommunale bygg og anlegg

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Depositum brikke	Pr. time	900	1 000	100	Kommersielle/private/utenbys
Depositum nøkler/nøkkeltkort	Pr. time	1 800	1 900	100	Kommersielle/private/utenbys
Grendehus Roligheden skole, amfi	Pr. time	590	615	25	Kommersielle/private/utenbys
Grendehus Roligheden skole, amfi, kantine	Pr. time	1 400	1 500	100	Kommersielle/private/utenbys
Grupperom/klasseom o.l. inntil 100 m2	Pr. time	230	240	10	Kommersielle/private/utenbys
Gymsaler o.l. inntil 300m2	Pr. time	280	290	10	Kommersielle/private/utenbys
Idrettshaller/utendørsanl. 300 m2	Pr. time	340	355	15	Kommersielle/private/utenbys
Pris for fremmøte byggdrifter pr. gang	Helg	2 300	2 400	100	Dersom bygget forlates med åpne/ulåste dører eller vinduer faktureres 2 000 kroner i tillegg.
Pris for fremmøte byggdrifter pr. gang	Hverdag etter arbeidstid	1 700	1 800	100	Dersom bygget forlates med åpne/ulåste dører eller vinduer faktureres 2 000 kroner i tillegg.
Pris renhold pr. påbegynte time	Helg	1 500	1 600	100	Dersom bygget forlates med åpne/ulåste dører eller vinduer faktureres 2 000 kroner i tillegg.
Pris renhold pr. påbegynte time	Helg	1 500	1 600	100	Dersom bygget forlates med åpne/ulåste dører eller vinduer faktureres 2 000 kroner i tillegg.
Pris renhold pr. påbegynte time	Hverdag etter arbeidstid	1 400	1 500	100	Dersom bygget forlates med åpne/ulåste dører eller vinduer faktureres 2 000 kroner i tillegg.
Spesialrom (musikkrom, kjøkken o.l.)	Pr. time	230	240	10	Kommersielle/private/utenbys
Svømmebasseng 12,5 m	Pr. time	340	355	15	Kommersielle/private/utenbys
Svømmebasseng 25 m	Pr. time	405	420	15	Kommersielle/private/utenbys

Gebyr - eiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Adm. gebyr ved salg av tilleggsarealer/frikjøp festetomter		2 700	2 800	100	Administrasjonsgebyr, kommer i tillegg til kjøpesum/frikjøpssum
Salg av tilleggsareal, pr. kvm		0	630	630	Salg av tilleggsareal, pr kvm

Heis til Fløyheia - utenom ordinær åpningstid

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Tilgang i 1 døgn	Døgnkort	40	45	5	Heis Fløyheia
Tilgang i 1 måned	Månedskort	150	160	10	Heis Fløyheia
Tilgang i 1 år	Årskort	650	680	30	Heis Fløyheia

Møterom Arendal idrettspark/Sør Amfi

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
104 - Blokk - 60m2 - 20pl.	Pr. time	340	355	15	Utleie møterom
204 - Rundvandt - 74m2 - 32pl.	Pr. time	340	355	15	Utleie møterom
205 - Airball - 56m2 - 24pl.	Pr. time	340	355	15	Utleie møterom
206 - Zorro - 56m2 - 24pl.	Pr. time	340	355	15	Utleie møterom
207 - Bøtte - 93m2 - 30pl.	Pr. time	430	450	20	Utleie møterom
215 - 2 min - 70m2 - 20pl.	Pr. time	340	355	15	Utleie møterom
Baner og møterom leies kun ut pr. time. Ved leie ut over 12 timer og/eller døgn, vil Arendal eiendom KF fastsette en pris i hvert enkelt tilfelle.					

Stinta svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Barn under 16 år	Pr. gang	50	55	5	Inngangsbillett
Pensjonister/studenter	Pr. gang	60	65	5	Inngangsbillett
Pensjonister/studenter	Klippekort 10 klipp	360	375	15	Klippekort
Voksen	Pr. gang	70	75	5	Inngangsbillett
Voksen	Klippekort 10 klipp	460	480	20	Klippekort

Helse og mestring

Helse - og levekårstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Alle måltider	Pr. mnd.	4 769	4 940	171	Mat
Dagopphold/dagavdeling	Pr. døgn	95	100	5	Pr. døgn (settes lik statens satser vedtatt i statsbudsjettet)
Enkeltoppdrag inkl. stryking/rulling	Pr. kg	153	160	7	Pr. kg - Enkeltoppdrag kun vask + moms
Enkeltoppdrag kun vask	Pr. kg	79	82	3	Pr. kg - Vask av privat tøy inkl. sengetøy + moms
Frokost/ kveld	Pr. stk.	49	51	2	Mat
Husleie inkl. alarm v/boliggjøring	Pr. mnd.	9 440	9 780	340	Bolig - AE må ta stilling til dette må sees opp mot kostnader trygghetsalarm
Husleie v/boliggjøring ellers	Pr. mnd.	9 298	9 630	332	Bolig - AE må ta stilling til dette må sees opp mot kostnader trygghetsalarm

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Korttidsopphold sykehjem	Pr. døgn	0	0	0	Pr. døgn (settes lik statens satser vedtatt i statsbudsjettet)
Leie av håndklær og sengetøy	Pr. mnd	276	286	10	
Leie av kommunalt utstyr	Pr. gjenstand	174	180	6	Pr. gjenstand. Maksbeløp 400 kr
Leie basseng Bjorbekktunet	Pr. gang	485	600	115	Grupper funksjonshemmede
Leie basseng Bjorbekktunet	Pr. person	103	110	7	Andre - rekvisisjon
Middag hjemmeboende	Pr. stk.	100	104	4	Mat
Middag kafeteria	Pr. stk.	110	114	4	Mat
Praktisk bistand (pr. time). 2 -3G	Pr. mnd	341	353	12	Pr. mnd. - Tak 1 653
Praktisk bistand (pr. time). 3 -5G	Pr. mnd	536	555	19	Pr. mnd. - Tak 2 499
Praktisk bistand (pr. time). Under 2G (pr. mnd.)	Pr. mnd	0	0	0	Maks (settes lik statens satser vedtatt i statsbudsjettet)
Praktisk bistand (pr. time).Over 5G	Pr. mnd	629	652	23	Pr. mnd. - Tak 4 127
Tillegg for transport	Pr. gang	64	66	2	
Trygghetsalarm- fra 2-4G	Pr. mnd.	684	684	0	
Trygghetsalarm- over 5G	Pr. mnd.	862	862	0	
Trygghetsalarm-under 2G	Pr. mnd.	325	325	0	
Vask av privat tøy	Pr. mnd	543	565	22	

Transport i Helse - og levekårstjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Kjøring med kommunale biler (BVT, oppfølgingstjenesten etc.)	Pr. km	0	0	0	4 kr. pr/km inntil 20 km, 3 kr. etter 20 km. To personer 2 kr. pr/km.
Pris 2 dager pr. uke	Pr. mnd.	605	605	0	
Pris 3 dager pr. uke	Pr. mnd.	906	906	0	
Pris 4 dager pr. uke	Pr. mnd.	1 212	1 212	0	
Pris 5 dager pr. uke	Pr. mnd.	1 520	1 520	0	
Sats 1 Transport til og fra dag og aktivitetstilbud – alle grupper. Pris for 1 dag pr. uke	Pr. mnd.	304	304	0	
Servicepakke v/boliggjøring	Pr. mnd.	172	172	0	Bolig
Tak pr. mnd. for kjøring korte turer med kommunale tjenestebiler	Pr. mnd.	1 713	1 713	0	

Regnskap

Fakturagebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Avtalegiro/eFaktura	Pr. faktura	0	0	0	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Gebyr på papirfaktura	Pr. faktura	70	75	5	

Organisasjon og utvikling

Arendal gamle rådhus

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Alle festlokaler		8 000	9 500	1 500	Leie av lokaler
Blåsalen		4 100	5 700	1 600	Leie av lokaler
Festiviteten		4 400	6 000	1 600	Leie av lokaler
Grønnsalen		4 100	5 700	1 600	Leie av lokaler
Jurysalen		4 100	5 700	1 600	Leie av lokaler

Brann - ØABV

Alarmavgift til brannvesen ved direkte alarmtilknytting:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Alarmavgift - etableringsgebyr		4 208	4 377	169	
Alarmavgift - endringsgebyr		775	805	30	
Alarmavgift, direkte kobling til 110-sentralen		8 418	8 755	337	
Alarmavgift, direkte kobling til 110-sentralen, privatbolig		4 208	4 377	169	Kun i Arendal kommune

Utrykking til unødige alarmer:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Bedrifter, institusjoner og andre med overføring av alarm tilknyttet 110-sentralen.		7 045	7 350	305	
Utrykking til helårsboliger med automatisk brannalarm		4 200	4 370	170	
Utrykking til støtte for kommunal omsorgsetat samt andre tjenester som ikke anses som akutt og livstruende.		7 260	7 550	290	

Utføring av tjenester og oppgaver:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Absorbent pr. sekk		220	250	30	
Ansatt/mannskap, inkl. kjøring	Pr time	1 155	1 200	45	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Bark pr. sekk		315	350	35	
Engangslenser 25m		5 400	5 670	270	
Engangslenser med skjørt (til opptak av olje) 25m		7 060	7 400	340	
Småutstyr/verktøy	Pr. time.	230	240	10	
Utleie av båt	Pr. time	700	730	30	Min 3 time
Utleie av utrykningskjøretøy	Pr. time	810	845	35	Minimum 3 timer

Absorbent pr. sekk

Høy vekst grunnet prisstigning.

Bark pr. sekk

Høy vekst grunnet prisstigning.

Feiertjenester:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Feiergebyrer		336	348	12	
Feiertjenester som ikke er lovpålagt:		734	765	31	Bl.a. oppfølging av "bomturer" hvor eier ikke har lagt til rette for feiing eller tilsyn.
Fresing av skorstein/pipe pr time		824	860	36	
Kamerakontroll på skorstein/pipe		895	930	35	
Kontroll av nyinstallert ildsted i eksisterende bolig		1 145	1 200	55	
Opplysninger til eiendomsmegler		354	370	16	

Utleie av materiell og utstyr:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Utleie av brannslange, pr lengde, pr døgn		360	375	15	
Utleie av Bronto Skylift	Pr time	3 000	3 120	120	Eksklusiv mannskap/sjåfør
Utleie av lensepumpe	Pr time	555	580	25	
Utleie av motorsprøyte	Pr. time	500	520	20	Eks. drivstoff
Utleie av vannstøvsuger	Pr time	555	580	25	

Undervisning, kurs og øvelser:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Undervisning - Borettslag slokkeøvelse	Pr kurs	0	2 000	2 000	Inntil 40 deltagere

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Undervisning - Borettslag teori og slokkeøvelse	Pr kurs	0	4 000	4 000	Inntil 40 deltagere
Undervisning - Borettslag, teoriundervisning	Pr kurs	0	2 000	2 000	Inntil 40 deltagere
Undervisning - dykkerlederkurs	Pr person	26 780	28 000	1 220	
Undervisning - slokkeøvelse/kurs	Pr. pers	340	350	10	Ved under 10 deltakere tilkommer oppstartskost på 500,-.
Undervisning - systematisk brannforebygging (brannvernlederkurs)	Pr. pers	2 800	2 500	-300	inkl. undervisningsmaterieell og bevertning
Undervisning - Tabletop/spilløvelse inntil 3 timer	Pr øvelse	0	2 500	2 500	Inntil 12 deltagere
Undervisning - tilrettelagt kurs for bedrifter	Pr. time	1 250	1 300	50	Antall timer avtales spesifikt.
Undervisning - varme arbeiderkurs	Pr pers	0	2 500	2 500	Inkl. undervisningsmaterieell og enkel bevertning
Undervisning til andre virksomheter, kun slokkeøvelse	Pr kurs	0	2 500	2 500	Inntil 40 deltagere
Undervisning til andre virksomheter, kun teoriundervisning	Pr kurs	0	2 500	2 500	Inntil 40 deltagere
Undervisning til andre virksomheter, teori og slokkeøvelse	Pr kurs	0	5 000	5 000	Inntil 40 deltagere
Undervisning til helse, skole, politi etc - kun slokkeøvelse	Pr kurs	0	1 500	1 500	Inntil 40 deltagere
Undervisning til helse, skole, politi etc - kun teoriundervisning	Pr kurs	0	0	0	Gratis, inntil 40 deltagere
Undervisning til helse, skole, politi etc - teori og slokkeøvelse	Pr kurs	0	1 500	1 500	Inntil 40 deltagere

Kontoll av håndslukkere:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Kontoll av håndslukkere-kommunale bygg		120	125	5	Kommunale bygg
Kontoll av håndslukkere-periodisk trykktesting		530	550	20	Periodisk trykktesting

Annet:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Leie av ATV Polaris 6-hjulning (på tilhenger med tilhenger)	Pr døgn	2 885	3 000	115	
Nedbrenning av hus		50 700	52 700	2 000	

Vitensenteret Sørlandet

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Barn	Pr.gang	150	150	0	3 -15 år. Egne priser skoleferier.
Barn u/3 år	Pr.gang	0	0	0	Gratis
Ledsager	Pr.gang	0	0	0	
Student	Pr.gang	100	100	0	Egne priser skoleferier.
Voksen	Pr.gang	150	150	0	Egne priser skoleferier.
Årskort barn	Pr.gang	600	600	0	
Årskort voksen	Pr.gang	600	600	0	

For øvrige priser ved Vitensenteret henvises det til nettsiden.

Parkering

Betalingssatser på kommunale parkeringsplasser og i Torvet P-Hus.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Bendiksklev					Timeparkering, utgått pga. renovasjonsanlegg
Branntomta	Timeparkering	17	18	1	
Branntomta	Heldagsparkering	95	100	5	
Jernbanestasjonen	Timeparkering	17	18	1	
Jernbanestasjonen	Heldagsparkering	95	100	5	
Kirkeplassen, Kittelsbukt, Friergangen	Gratis parkering, 30 minutter	0	0	0	
Munkegaten, Østragate (toppen), klevgaten	Timeparkering	28	30	2	
Nesbakken	Omregulert til 30 min gratis	0	0	0	
Nygaten, Østre gate 3. kvartal, Hylleveien	Timeparkering	28	30	2	
P-Hus Torvet - leie inne	Pr. år	16 250	16 800	550	
P-Hus Torvet - leie på taket	Pr. år	7 700	7 950	250	
Sentrum; Tyholmen, Kastellveien, Gml. Kittelsbuktvei - Leieplass	Pr. år	7 700	7 950	250	
Sentrumsnære plasser; Skytebanen, Høyveien, Munkejordet, Strømsbuneset, Fløyveien, Hansnesveien og Vrengen - leieplass	Pr. år	4 900	5 100	200	
Torvet p-hus	Pr. døgn	175	185	10	
Torvet p-hus, hele døgn	Pr. time	22	24	2	
Torvgaten, Strandgaten, Peder Thomassons gate, Østregate (nederste kvartal) Østregate 2. kvartal	Gratis parkering, 30 minutter	0	0	0	

Skiltplaner

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Gebyr gravetillatelse, liten sak	Pr. stk	2 100	2 200	100	Liten sak som ikke krever befarings
Gebyr gravetillatelse, stor sak	Pr. stk	4 100	4 300	200	Stor sak som krever befarings/oppfølging
Utarbeidelse av skiltplaner	Pr. time	900	950	50	Minimum 1800 kroner pr. plan

Vann og avløp

Tjenestene beregnes etter selvkost, som innebærer at det tjenesten koster dekkes i sin helhet inn via gebyrer for tjenesten, jf. kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Generasjonsprinsippet praktiseres, og gjennom dette vurderes overskudd og underskudd og avregnes mot bundne fond.

Gebyrberegningen for vann og avløp er hjemlet i Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012, samt nasjonale retningslinjer om vann- og avløpsgebyrer fra 2014.

1. Tilkoblingsgebyr

Tilkoblingsgebyr for bolig (pr boenhet) og fritidsbolig (pr fritidsbolig) faktureres samtidig med godkjenning av søknad om tilkobling til offentlig vann- og/eller avløpsnett. Pris oppgitt er per stykk tilkobling, henholdsvis for vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr. Tilkoblingsgebyr næringsbygg faktureres etter beregnet areal. Tilkoblingsgebyr for småbåthavn faktureres som næring, minste takst. Gebyret faktureres ved første gangs tilkobling.

2. Årsgebyr

Årsgebyret består av et abonnementsgebyr og et forbruksgebyr.

2.1 Abonnementsgebyr

Abonnementgebyret er årsgebyrets faste del som skal dekke kommunens faste kostnader for vann og/eller avløpstjenester.

Abonnementsgebyret differensieres etter brukerkategori:

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringseiendommer og offentlige virksomheter. Abonnementsgebyret er delt inn i tretten brukerkategorier i henhold til deres årlige vannforbruk.
- Abonnementsgebyr for forsamlingshus, idrettsforeninger, grendehus og andre lag og foreninger som driver sine hus på ikke kommersielt grunnlag.
- Abonnementsgebyr pr. boenhet.
- Abonnementsgebyr pr. fritidsbolig.
- Abonnementsgebyr for småbåthavn.

Gebyret for næringseiendommer/småbåthavner fastsettes på grunnlag av fjorårets vannforbruk, basert på kommunens kapitalkostnader. Abonnementsgebyr for vann og avløp for næringsbygg baseres på abonnementsgebyr for bolig ganget opp etter beregnet forbruk:

Økonomiplan for 2026-2029

0-200 m ³ x 2	201-500 m ³ x 3,5	501-1 000 m ³ x 5
1 001-2 000 m ³ x 7,5	2 001-4 000 m ³ x 10	4 001-7 000 m ³ x 12,5
7 001-10 000 m ³ x 14	10 001-15 000 m ³ x 15	15 001-25 000 m ³ x 16
25 001-50 000 m ³ x 17	50 001-100 000 m ³ x 18	100 001-150 000 m ³ x 19
over 150 001 m ³ x 20		

2.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret er et variabelt gebyr basert på grunnlag av målt eller beregnet vannforbruk.

2.2.1 Målt forbruk (vannmåler)

Forbruksgebyret baseres på faktisk vannforbruk (vannmåler) og pris pr. m³. Avløpsmengde regnes lik vannmengde. Unntak fra dette må dokumenteres av abonnenten og gjelder kun for næringsabonnenter.

2.2.2 Beregnet forbruk (areal beregnet ut fra bebyggelsens bruttoareal)

Forbruksgebyret baseres på stipulert forbruk og pris pr. m³. Beregnet forbruk (m³) beregnes slik: Bruttoareal (BRA, m²) x spesifikt forbruk (m³/m²), der arealet beregnes som bruksareal BRA (m²) etter NS 3940 og spesifikt forbruk er satt til 1,25 m³/m².

3. Årlig vannmålerleie:

Kommunen eier vannmåleren for alle abonnenter. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten. Det betales en årlig leie for måler. Alle priser inkl. mva. Vann- og avløpsgebyrene og målerleie faktureres over 12 terminer.

Vann og avløp - tilkoblingsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
1. Tilkoblingsgebyr for bolig (pr. boenhet) og fritidsbolig (pr fritidsbolig)		6 960	6 670	-290	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
2. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal	<= 500 m ²	10 440	10 005	-435	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
3. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal	>500m ² <=1 000m ²	17 400	16 675	-725	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
4. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal	>1 000 m ²	20 880	20 010	-870	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
5. Tilkoblingsgebyr småbåthavn		10 440	10 005	-435	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

1. Tilkoblingsgebyr for bolig (pr. boenhet) og fritidsbolig (pr fritidsbolig)

Pris er per stykk tilkobling, hhv. vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr.

2. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal

Pris er per stykk tilkobling, hhv. vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr.

3. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal

Pris er per stykk tilkobling, hhv. vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr.

4. Tilkoblingsgebyr næring beregnet etter areal

Pris er per stykk tilkobling, hhv. vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr.

5. Tilkoblingsgebyr småbåthavn

Pris er per stykk tilkobling, hhv. vann eller avløp. Ved tilkobling av både vann og avløp betales det 2 stk. tilkoblingsgebyr.

Vann

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
1. Abonnementsgebyr pr. boenhet i bolig	Pr. stk	1 878	1 832	-46	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
2. Abonnementsgebyr pr. fritidsbolig	Pr. stk	2 817	2 748	-69	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
3. Abonnementsgebyr forsamlingslokale	Pr. stk	188	183	-5	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
4. Abonnementsgebyr næring	Jf. Tabell pkt.2.1				Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Forbruksgebyr	Pr. m ³	21,20	22,39		Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Tilleggsgebyr for merarbeid (vannmåleravlesning)	Pr. gang	2 880	2 760	-120	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

Forbruksgebyr

Forbruksgebyret er et variabelt gebyr basert på grunnlag av målt eller beregnet vannforbruk.

Avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
1. Abonnementsgebyr pr. boenhet i bolig	Pr. stk.	3 023	2 864	-159	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
2. Abonnementsgebyr pr. fritidsbolig	Pr. stk	4 535	4 295	-240	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
3. Abonnementsgebyr forsamlingslokale	Pr. stk	302	286	-16	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
4. Abonnementsgebyr næring	Jf. Tabell pkt.2.1				Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Forbruksgebyr	Pr. m ³	27,62	26,91		Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

Årlig vannmålerleie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Årlig vannmålerleie	t.o.m ¾"	202	193	-9	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Årlig vannmålerleie	25 – 50 mm	516	495	-21	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Årlig vannmålerleie	51 – 150 mm	1 800	1 725	-75	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)
Årlig vannmålerleie	Kombimåler	1 200	1 150	-50	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

Årlig vannmålerleie

Kommunen eier vannmåleren for alle abonnenter. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten. Det betales en årlig leie for måler. Alle priser inkl. mva. Vann- og avløpsgebyrene og målerleie faktureres over 12 terminer.

Årlig vannmålerleie

Kommunen eier vannmåleren for alle abonnenter. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten. Det betales en årlig leie for måler. Alle priser inkl. mva. Vann- og avløpsgebyrene og målerleie faktureres over 12 terminer.

Årlig vannmålerleie

Kommunen eier vannmåleren for alle abonnenter. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten. Det betales en årlig leie for måler. Alle priser inkl. mva. Vann- og avløpsgebyrene og målerleie faktureres over 12 terminer.

Årlig vannmålerleie

Kommunen eier vannmåleren for alle abonnenter. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten. Det betales en årlig leie for måler. Alle priser inkl. mva. Vann- og avløpsgebyrene og målerleie faktureres over 12 terminer.

Renovasjon

Gebyrregulativ for renovasjon er hjemlet i Lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 30 annet og tredje ledd, § 31 første ledd samt § 34, samt lokal forskrift. Agder Renovasjon IKS (ARIKS) ivaretar kommunens oppgaver innen innsamling og behandling av avfall fra husholdninger og fritidseiendommer. I henhold til vedtak i Formannskapet 27.06.2019 har selskapet også fått ansvar for alle administrative oppgaver innenfor renovasjon inkludert beregning, fakturering og innkreving av renovasjonsgebyrer. Kommunene har imidlertid fortsatt ansvar for fastsettelse av gebyrer og renovasjonsforskrifter. ARIKS er et interkommunalt selskap for Arendal, Froland og Grimstad kommune.

1. Årsgebyr

Årsgebyr består av abonnementsgebyr og restavfallsgebyr.

1.2 Abonnementsgebyr

Årsgebyrets faste del som skal dekke kommunens faste kostnader for renovasjonstjenester.

1.3 Restavfallsgebyr

Årsgebyrets variable del er beregnet ut fra volum på restavfallsbeholder, dvs. 140L, 240L eller 660L beholder.

2. Abonnementstyper

2.1 Standardabonnement

Et standardabonnement består av 140 liters beholdere. Større volum på restavfall kan bestilles mot økning i restavfallsgebyr.

2.2 Delt abonnement

Årsgebyr for delt abonnement består av abonnementsgebyr og restavfallsgebyr fordelt på antall boenheter som deler abonnementet. Restavfallsgebyr beregnes ut ifra volum for restavfallsbeholder, dvs. 140L, 240L eller 660L beholder.

2.3 Miniabonnement

Årsgebyr for miniabonnement består av abonnementsgebyr og 50 % av restavfallsgebyr tilsvarende 140L restavfallsbeholder.

2.4 Abonnement for nedgravde containere

Årsgebyr for nedgravde containere består av abonnementsgebyr og restavfallsgebyr tilsvarende 140L restavfallsbeholder.

2.5 Fritidsabonnement

Fritidsabonnement utgjør 60 % av standard årsgebyr.

3. Tilleggsgebyr og fradrag

Ekstra henteavstand gir 20 % tilleggsgebyr av årsgebyr.

Ekstra volum i delt abonnement tilsvarer restavfallsgebyr for 140L restavfallsbeholder.

Enkeltabonnenter i et delt abonnement kan bestille ekstra volum til restavfall med minimum varighet på 6 måneder.

Hjemmekompostering gir 15% reduksjon av årsgebyr.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
1. Abonnementsgebyr (fast gebyr)	Pr. stk	1 446	1 532	86	Inkl. mva.
2. Restavfallsgebyr (variabelt gebyr) - standardabonnement 140L	Pr. stk	3 373	3 575	202	Inkl. mva.
3. Renovasjon standard (fast og variabelt gebyr) - beholdere 140L	Pr. stk	4 818	5 108	290	Inkl. mva.
Restavfallsgebyr	Pr. liter	24,09	25,54		Inkl. mva.

1. Abonnementsgebyr (fast gebyr)

Årsgebyrets faste del som skal dekke kommunens faste kostnader for renovasjonstjenester.

2. Restavfallsgebyr (variabelt gebyr) - standardabonnement 140L

Årsgebyrets variable del er beregnet ut fra volum på restavfallsbeholder, dvs. 140L, 240L eller 660L beholder.

3. Renovasjon standard (fast og variabelt gebyr) - beholdere 140L

Et standardabonnement består av 140 liters beholdere. Større volum på restavfall kan bestilles mot økning i restavfallsgebyr.

Slamtømming

Ramme for gebyrberegning:

Tjenestene beregnes etter selvkost, som innebærer at det tjenesten koster dekkes i sin helhet inn via gebyrer for tjenesten, jf. kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Generasjonsprinsippet praktiseres, og gjennom dette vurderes overskudd og underskudd og avregnes mot bundne fond.

Gebyrregulativ for slamtømming er hjemlet i Lov av 13. mars 1981 nr.6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 26, § 30 annet og tredje ledd og § 34, samt lokal forskrift.

1. Gebyrsystem

Kommunen fastsetter og regulerer årlige grunngebyret for slamtømming. Grunngebyret (G) danner grunnlaget for beregning av årsgebyret og tilleggsgebyrer.

2. Gebyrgrupper

Gebyrgruppe 1

Slamanlegg som tømmes hvert annet år etter en fastlagt tømmerutine:

Tankvolum inntil	Årsgebyr	Grunngebyr	Grunnlag
4 m ³	A=	G	1,0
6 m ³	A=	"	1,5
8 m ³	A=	"	2,0
10 m ³	A=	"	2,5
12 m ³	A=	"	3,0

Følgende formel benyttes ved beregning av årsgebyret: $\text{Årsgebyr} = \text{Grunngebyr} \times \text{Grunnlag}$

Gebyrgruppe 2

Slamanlegg som tømmes en eller flere ganger i året etter en fastlagt tømmerutine:

Tankvolum inntil	Årsgebyr	Grunngebyr	Grunnlag	Antall tømminger pr. år
4 m ³	A=	G	2,0	Y
6 m ³	A=	"	3,0	"

Økonomiplan for 2026-2029

8 m ³	A=	"	4,0	"
10 m ³	A=	"	5,0	"
12 m ³	A=	"	6,0	"

Følgene formel benyttes ved beregning av årsgebyret: Årsgebyr = Grunngebyr x Grunnlag x Antall tømminger pr år.

Minste årsgebyr for gebyrgruppe 1 og gebyrgruppe 2 beregnes ut fra tømming av en 4 m³ tank. Gebyr for tanker over 12 m³ beregnes ut fra samme prinsipp som vist i tabeller over.

Årsgebyr for fellesanlegg fordeles på antall abonnenter tilknyttet anlegget. Dersom anlegg består av flere slamavskillere som er knyttet sammen, beregnes årsgebyr ut fra det totale tankvolum.

3. Gebyr for ekstratømming

Ved ekstratømming påløper gebyr tilsvarende ordinært slamgebyr for gjeldene anlegg, samt transportgebyr.

4. Gebyr for tømming på anrop

Ved tømming på anrop påløper gebyr tilsvarende gebyrgruppe 2, samt transportgebyr.

5. Tilleggsgebyr

Ikke klargjort etter varsel	0,5 G
Transportgebyr tømming m/bil	0,5 G
Tømming m/bil utenom normal arbeidstid	1,5 G
Slangeutlegg 31 – 49 m	0,2 G
Slangeutlegg 50 – 70 m	0,4 G
Gebyr for ekstra bil	1,5 G

Følgende benyttes ved beregning av slangeutlegg over 70m:

Årsgebyr for slangeutlegg over 70m = 0,4G (slangeutlegg 50-70m) + 1,5G (gebyr for ekstra bil).

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Grunngebyr for slamtømming (G)	Pr. stk	840	930	90	Inkl. MVA 15%. (MVA-sats i 2025 15% fra 1. juli, 25% før det)

Utslippstillatelser, kontroll og tilsyn

Tjenestene beregnes etter selvkost, som innebærer at det tjenesten koster dekkes i sin helhet inn via gebyrer for tjenesten, jf. kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Generasjonsprinsippet praktiseres, og gjennom dette vurderes overskudd og underskudd og avregnes mot bundne fond.

Gebyrregulativ for utslippstillatelser og tilsyn er hjemlet i Forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 11-4, jf. lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 52a, samt lokal forskrift.

1. Gebyrsatsene

Det betales ett tilsynsgebyr pr avløpsanlegg. For felles anlegg fordeles gebyret på antall boenheter tilknyttet anlegget. Anlegg som består av separat rensing for gråvann og sortvann betaler ett kontrollgebyr. Av tilsynsgebyr og gebyr for behandling av utslippstillatelser beregnes det ikke mva.

2. Innbetaling av gebyrer

Gebyr for tilsyn er fastsatt som årlig gebyr. Saksbehandlingsgebyr faktureres når søknad om utslipp er behandlet.

Kontroll og tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Tilsyn/kontrollgebyr separate avløpsanlegg	Pr. gang	853	985	132	Unntatt mva.

Utslippstillatelser

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Anlegg 1 – 15 pe	Pr. stk	9 000	9 000	0	Unntatt mva.
Anlegg 16 pe og større	Pr. stk	11 700	11 700	0	Unntatt mva.

Behandlingsgebyr utslippssøknad.

Byggesaker

Ramme for gebyrberegning

Bygg og reguleringsplaner leverer tjenester både innenfor og utenfor det som omfattes av kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Der hvor tjenestene faller innenfor regelverket praktiseres gebyrberegning etter selvkost. Se nærmere beskrivelse under hvert område.

Byggesaksgebyrer

Byggesaksgebyrene er vedtatt i bystyret som [lokal forskrift av 05.02.24](#). I forskriften er alt tekstlig vedtatt. Her, i betalingssatsene, tas det bare med økonomiske forhold. Tabellene viser satser for forskriftens kapitler B, C og D.

Tabell B2 nedenfor viser satser for behandlinger av søknader etter pbl § 20-1/§§ 20-3 og 20-4. Alle søknader betaler etter satsene i B3. Reduksjoner fra B3 og makssatser for særskilte angitt tiltak som fremmes i egne søknader fremgår av tabellen nedenfor.

Makspris pr. mottatt sak, jf. egen tabell.

Tabell C nedenfor viser satser for behandling av søknader om delingssaker etter pbl 20-4, d.

Tabell D nedenfor viser satser for behandling av søknader om dispensasjon etter pbl § 19-2. Dersom det er søkt dispensasjon fra flere bestemmelser skal det tas 100% gebyr kun for den dyreste.

B 2 Behandlinger av søknader etter pbl § 20-1/§§ 20-3 og 20-4

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Dersom en byggesøknad etter kap. B3 avslås	Pr. gang	13 600	14 090	490	Etter arealsatsene i B3
Driftsbygninger i landbruket omsøkt etter pbl § 20-3	Pr. gang	40 800	42 270	1 470	
Driftsbygninger i landbruket omsøkt etter pbl § 20-4, b)	Pr. gang	24 000	24 860	860	
Pbl § 20-1, f) oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner	Pr. gang	4 100	4 250	150	
Pbl § 20-1, j) midlertidige bygg/konstruksjoner/enkle uisolerte prefabrikkerte telthaller	betaler maks 40 800 av B3	0	0	0	
Pbl § 20-4, a) Varig og tidsbestemt bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet	Pr. gang	6 800	7 050	250	
Pbl § 20-1, g) oppdeling samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig	50 % av B3, maks 35 000	0	0	0	
Pbl § 20-1, g) sammenføyning av bruksenheter i boliger	Pr. gang	4 800	4 970	170	
Tidsbestemt bruksendring etter pbl § 20, d)	50 % av satsen i B3 for areal som skal endre bruk	0	0	0 se B3	
Varig bruksendring etter pbl § 20-1, d)	50 % av satsen i B3 for areal som skal endre bruk	0	0	0 se B3	

Makspris byggesaksgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
Makspris pr. byggesak	pr. sak	336 000	350 000	14 000	

B 3 Arealats

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
1. Arealsats 0 m2	0 m2	10 000	10 360	360	
2. Arealsats 0 - 15 m2	0 - 15 m2	13 600	14 090	490	
3. Arealsats 15 - 50 m2	15 - 50 m2	18 020	18 670	650	+68 kr/m2 som overskrider 15 m2
4. Arealsats 50 - 200 m2	50 - 200 m2	20 400	21 130	730	+190 kr/m2 som overskrider 50 m2
5. Arealsats 200 - 600 m2	200 - 600 m2	48 900	50 660	1 760	+82 kr/m2 som overskrider 200 m2
6. Arealsats Over 600 m2	Over 600 m2	81 700	84 640	2 940	+27 kr/m2 som overskrider 200 m2
7. Arealsats over 10 000 m2	Over 10 000 m2	336 000	348 000	12 000	

B 4 Særskilte søknader

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Endring av tillatelse uten økt bruksareal	Pr. søknad	5 900	6 110	210	
Ferdigattest	Ferdigattest	3 200	3 320	120	
Igangsettingstillatelse	Pr. søknad	6 300	6 530	230	
Midlertidig brukstillatelse	Pr. søknad	4 400	4 560	160	

C – Delingssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Alle andre typer tiltak etter pbl § 20-1, bokstav m, der omsøkte fradelte areal er mer enn 1000 m2		10 900	11 290	390	
Alle andre typer tiltak etter pbl § 20-1, bokstav m, der omsøkte fradelte areal er mindre enn 999 m2		5 400	5 590	190	
Fradeling av tomt til byggeformål i der tomtedelingen er fastsatt i reguleringsplan		10 900	11 290	390	
Fradeling av tomt til byggeformål, der tomtedelingen ikke fremgår av reguleringsplan		16 300	16 890	590	
Fradeling av tomter til byggeformål i der tomtedelingen er fastsatt i reguleringsplan, 2 eller flere tomter		19 000	19 680	680	
Fradeling av tomter til byggeformål, der tomtedelingen ikke fremgår av reguleringsplan, 2 eller flere tomter		24 500	25 380	880	

D– Dispensasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Dispensasjon	Generelt	17 700	18 340	640	
Fra reguleringsplan, byggegrense mot vei		6 900	7 150	250	

Dispensasjon

Dersom det er søkt dispensasjon fra flere bestemmelser skal det tas 100 % gebyr kun for den dyreste.

Fra reguleringsplan, byggegrense mot vei

Dersom det er søkt dispensasjon fra flere bestemmelser skal det tas 100 % gebyr kun for den dyreste.

Plansaker

Ramme for gebyrberegning

Bygg og reguleringsplaner leverer tjenester både innenfor og utenfor det som omfattes av kommuneloven §15-1 og selvkostforskriften. Der hvor tjenestene faller innenfor regelverket praktiseres gebyrberegning etter selvkost. Se nærmere beskrivelse under hvert område.

Plansaksgebyr

Plansaksgebyrene er vedtatt i bystyret som [lokal forskrift av 05.02.24](#). I forskriften er alt tekstlig vedtatt. Her, i betalingsstatsene, tas det bare med økonomiske forhold.

Informasjon om gebyrene i P 3

Gebyr for behandling av reguleringsplan frem til behandling av planforslaget jfr. pbl § 12-11 er summen av grunnbeløp (P 3-1) og arealtillegg (P 3-2). I tillegg kommer eventuelt punktene P 3-3, P 3-4 og P 3-5. Disse beregnes med grunnlag i summen av P 3-1 og P 3-2.

Ved beregning av BRA legger man til grunn maks BYA x etasjer - 10%.

Makspris pr. mottatt sak, jf. egen tabell.

Plansaker

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
P 2 - Oppstartsmøte	Pr. gang	49 000	50 800	1 800	
P 3-1 - Grunnbeløp	Pr. stk	210 000	217 600	7 600	
P 3-2 - Arealtillegg - andre byggeformål	Kr. pr m2 BRA	7	8	1	Arealene vist til utbyggingsformål gir arealtillegg etter følgende sats.
P 3-2 - Arealtillegg - Næring, bolig og fritidsbolig	Kr. pr m2 BRA	10	14	4	Arealene vist til utbyggingsformål gir arealtillegg etter følgende sats.
P 3-3 - Utbyggingsforslag i eldre fremtidige byggeområder som ikke er	Tillegg til ordinære gebyrer	0	0	0 + 30%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
avklart i de to siste kommuneplanperiodene					
P 3-4 - Utbyggingsforslag som ikke er i samsvar med kommuneplan, områderegulering eller kommunedelplan	Tillegg til ordinære gebyrer	0	0	0 + 45%	
P 3-5 Plan med konsekvensutredning og/eller planprogram	Tillegg til ordinære gebyrer	0	0	0 + 35%	
P 4 - Endring i bestemmelser: Endring av reguleringsplan som oppfyller kravene pbl. §12-14,2. ledd ("mindre endring")	Pr. gang	35 000	38 500	3 500	
P 4 - Øvrige endringer: Endring av reguleringsplan som oppfyller kravene pbl. §12-14,2. ledd ("mindre endring")	Pr. gang	49 000	54 000	5 000	

Makspris plansaksgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad i kr
Makspris	Pr. reguleringsplan	640 000	1 500 000	860 000	Kommunens regulativ har ikke tatt høyde for veldig store planprosesser - det er derfor behov for økning av maksgrense

Oppmåling

Ramme for gebyrberegning:

Gebyrregulativet baseres på selvkostprinsippet for tjenesteområdene oppmålingsforretninger og eierseksjonering. Hjemmel for å kreve gebyrer for saksområdene fremgår av følgende bestemmelser:

- Lov om eiendomsregistrering (1.1.2018) (Matrikkeloven) § 32, og forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften, 26. Juni. 2009) § 16.
- Eierseksjonsloven (1.1.2018) § 15
- Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning

Gebyrene er vedtatt i bystyret som [lokal forskrift av 05.02.24](#). I forskriften er alt tekstlig vedtatt. Her, i betalingssatsene, tas det bare med økonomiske forhold.

1 Gebyrregulativ for arbeid etter matrikkeloven

Timepriser som benyttes der gebyrer fastsettes etter medgått tid, jf. tabell A.

1.1 Oppretting av matrikkelenhet

1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til utbyggingsformål som krever markarbeid.

Se tabell 1.1.1. for gebyrsatser.

1.1.2 Oppretting av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg som krever markarbeid.

Se tabell 1.1.2 for gebyrsatser.

Ved oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning, se i tillegg punkt 1.2.

For saker som ikke krever markarbeid, se punkt 1.10.

1.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon som krever markarbeid.

Se tabell 1.1.3. for gebyrsatser.

1.1.4 Oppretting av anleggseiendom

Se tabell 1.1.4 . for gebyrsatser.

Gebyr som for oppretting av grunneiendom faktureres etter medgått tid. Minstegebyr kr 15 000.

1.1.5 Registrering av jordsameie

Se tabell 1.1.5. for gebyrsatser.

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid. Minstegebyr kr 5 000.

1.2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

1.2.1 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Se tabell 1.2.1 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

1.2.2 Ved utsatt merking etter avholdt oppmålingsforretning

Se tabell 1.2.2 Ved utsatt merking etter avholdt oppmålingsforretning.

1.3 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Dersom en sak blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, betales en andel av tilhørende gebyr tilsvarende det arbeidet kommunen har eller må utføre.

Dersom saken trekkes før forretning er berammet, kreves det ikke gebyr.

Minstegebyr hvis saken er påbegynt, kr 7 000.

1.4 Grensejustering

1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Se tabell 1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.

Gebyr fastsettes ut ifra aktuelle arealsats i tabellen under + tillegg pr. nytt grensepunkt for saker som ikke krever markarbeid, se gebyrpunkt 1.10.

1.4.2 Anleggseiendom

Gebyr som for oppretting av grunneiendom faktureres etter medgått tid. Minstegebyr kr 15 000.

1.5 Arealoverføring

1.5.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen under + tillegg.

Se tabell 1.5.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.

For saker som ikke krever markarbeid, se pkt. 1.10

1.5.2 Anleggseiendom

Gebyr for volumoverføring mellom anleggseiendommer faktureres etter medgått tid. Minstegebyr kr 15 000.

1.6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbetemt

Se tabell 1.6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbetemt

1.7 klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt

Der grensen følger terrengdetaljer (t.d. steingjerde, fjellfot), regnes 25 løpemeter som ett punkt. Klarlegging av servitutter som medfører merarbeid, gebyrlegges etter medgått tid.

Se tabell 1.7 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt.

1.8 Private grenseavtaler

Gebyr fastsettes etter medgått tid.

1.9 Oppretting av grunneigedom, festegrunn over større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenn fritids-, og andre allmenntilrette formål

Gebyr fastsettes etter medgått tid. Minstegebyr kr 7 000.

1.10 Saker som ikke krever markarbeid

Dersom det ikke er nødvendig med markarbeider, betales gebyr med 65 % av gebyrsatsen i aktuelt pkt.

1.11 Gebyrer til statlige etater

Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater som f.eks. tinglysingsgebyr og dokumentavgift for saker etter dette regulativet, skal disse utgiftene viderefaktureres til rekvirenten. Vedr. utskriving og innkreving av statlige og kommunale gebyrer, se pkt. 1.13.

1.12 Gebyr vedrørende uttak av andre opplysninger

Kostnader som kommunen påføres i forbindelse med innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med oppmålingsforretning, viderefaktureres til rekvirenten. utskriving og innkreving av statlige og kommunale gebyrer, samt utgifter til uttak av andre opplysninger, skal skje samordnet.

1.13 Urimelig gebyrer

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan avdelingsleder geodata av eget tiltak fastsette et passende gebyr. avdelingsleder - geodata kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

1.14 Betalingstidspunkt

Gebyret skal kreves inn etterskuddsvis. i spesielle tilfeller kan gebyret kreves inn forskuddsvis.

1.15 Endringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang endringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, reduseres ikke gebyret.

1.16 Utstedelse av matrikkelbrev

Se tabell 1.16 Utstedelse av matrikkelbrev.

Tabell A. Timepriser som benyttes der gebyrer fastsettes etter medgått tid:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
1. Oppmålingsingeniør	Pr. time	1 575	1 575	0	Pr. time. Medgått tid rundes oppover til nærmeste time
2. Merkantil-/oppmålingshjelp	Pr. time	1 260	1 260	0	Pr. time. Medgått tid rundes oppover til nærmeste time

1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til utbyggingsformål som krever markarbeid.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
0 -2 000m2		27 000	27 000	0	
2 000 -3 000m2		29 000	29 000	0	
3 000-4 000m2		31 000	31 000	0	
4 000-5 000m2		33 000	33 000	0	
5 000-10 000m2		33 000	33 000	0	+ Økning pr. påbegynt daa. 1 500 kroner
Over 10 000m2		40 500	40 500	0	+ Økning pr. påbegynt daa. 750 kroner

1.1.2 Oppretting av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg som krever markarbeid.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
0 -200 m2		15 000	15 000	0	
200 -400m2		17 000	17 000	0	
400 -600m2		19 000	19 000	0	
600 -800m2		21 000	21 000	0	
800 -1 000m2		23 000	23 000	0	
1 000 -2 000m2		25 000	25 000	0	
Over 2 000m2 – gebyrsatser etter punkt 1.1.1		0,0	0,0	0,0	
Saker som ikke krever markarbeid, se punkt 1.10.					
Ved oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning, se i tillegg punkt 1.2.					

1.1.3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon som krever markarbeid.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
0 -50m2		10 000	10 000	0	
50 -200m2		15 000	15 000	0	
200 -400m2		17 000	17 000	0	
400 -2 000m2		20 000	20 000	0	
Over 2 000m2		20 000	20 000	0	+2 000 kroner pr. påbegynte dekar

1.2.1 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	Pr. gang	6 000	6 000	0	Pr. bruksnummer. Kommer i tillegg til gebyr etter pkt.1.1.1 eller 1.1.2

1.2.2 Ved utsatt merking etter avholdt oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
1 punkt	Pr. punkt	7 500	7 500	0	
Overskytende grensepunkter	Overskytende grensepunkter	1 200	1 200	0	Forutsetter merking ved samme forretning

Overskytende grensepunkter

Utover 1. grensepunkt

1.4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
0 -200m2		15 000	15 000	0	
200 -400m2		17 000	17 000	0	
400 -500m2		19 000	19 000	0	

1.5.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Merknad
0 -200m2		15 000	15 000	0	
200 -400m2		17 000	17 000	0	
400 -600m2		19 000	19 000	0	
600 -800m2		21 000	21 000	0	
800 -1 000m2		23 000	23 000	0	
1 000 -2 000m2		25 000	25 000	0	
Over 2 000m2		0	0	0	Gebyrsatser etter pkt. 1.1.1
Tillegg pr. overføring		3 000	3 000	0	
Ved saker som ikke krever markarbeid, se pkt. 1.10					

0 -200m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

200 -400m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

400 -600m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

600 -800m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

800 -1 000m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

1 000 -2 000m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

Over 2 000m2

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

Tillegg pr. overføring

Gebyr fastsettes av aktuelle arealsats i tabellen + tillegg.

1.6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbetemt

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
1 til 2 punkt		7 000	7 000	0	
3 til 5 punkt	Pr. punkt	1 000	1 000	0	
Grensepunkt utover 5 punkt	Pr. punkt	600	600	0	

3 til 5 punkt

3 til 5 punkt

Grensepunkt utover 5 punkt

Utover 5 punkt

1.7 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
i kr					
1 til 2 punkt		8 000	8 000	0	
3 til 5 punkt	Pr. punkt	1 200	1 200	0	
Grensepunkt utover 5 punkt	Pr. punkt	700	700	0	

3 til 5 punkt

3 til 5 punkt

Grensepunkt utover 5 punkt

Utover 5 punkt

1.16 Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Matrikkelbrev	Pr. stk	175	175	0	Satser iht. Statens kartverk

Eierseksjonering

Ramme for gebyrberegning:

Gebyrregulativet baseres på selvkostprinsippet for tjenesteområdene oppmålingsforretninger og eierseksjonering. Hjemmel for å kreve gebyrer for saksområdene fremgår av følgende bestemmelser:

- Lov om eiendomsregistrering (1.1.2018) (Matrikkeloven) § 32, og forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften, 26. Juni. 2009) § 16.
- Eierseksjonsloven (1.1.2018) § 15
- Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning

Gebyrene er vedtatt i bystyret som [lokal forskrift av 05.02.24](#). I forskriften er alt tekstlig vedtatt. Her, i betalingssatsene, tas det bare med økonomiske forhold.

Gebyr for behandling etter eierseksjonsloven

Gebyr fastsettes etter medgått tid.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring	Merknad
				i kr	
Saksbehandler seksjonering	Pr. time	1 365	1 400	35	Pr. time. Medgått tid rundes oppover til nærmeste time.

Generelle bestemmelser/opplysninger

Der fornyet søknad om seksjonering eller reseksjonering av et bruksnummer fører til godkjenning eller nytt avslag, skal halvparten av tidligere betalt gebyr komme til fratrekk dersom søknaden kommer til kommunen innen tre måneder etter dato for første avslag (Kommer ny søknad på et senere tidspunkt, skal det betales fullt gebyr). Av oppmålingsgebyr beregnes det ikke mva.

Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i en seksjon

Jfr. gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter matrikkeloven, pkt 1.1.3, samt pkt 1.16 (utstedelse av matrikkelbrev).

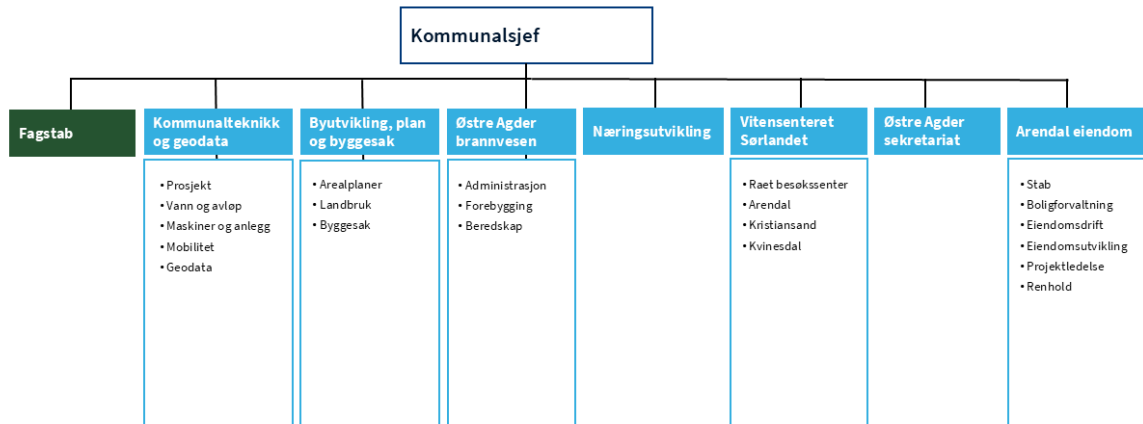
Avbrudd

Dersom en sak blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, betales gebyr tilsvarende det arbeidet kommunen har hatt.

Kommunens tjenesteområder

Samfunn og næring

Dette er Samfunn og næring

Samfunn og næring bidrar til utvikling av Arendal ved å legge til rette for trygge og inkluderende lokalsamfunn, boliger for alle, god eiendomsforvaltning og gode vilkår for næringslivet.

Befolkningsvekst, flere arbeidsplasser og bærekraftig klima- og naturforvaltning er viktig for å nå målene. Samarbeid med næringsliv, organisasjoner, academia og innbyggere er nødvendig for å lykkes.

Samfunn og næring består av 7 enheter og en fagstab:

Fagstab samfunn og næring har 2 årsverk. Ansvar for:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Kommunens plansystem
- Oppfølging av kommunens klima- og energiplan
- Klimabudsjett og regnskap

Finansieres over kommunens driftsbudsjett.

Kommunalteknikk og geodata har 94,3 årsverk. Ansvar for:

- Vann, avløp og forurensing
- Oppmåling, kart og eiendomsskatt
- Mobilitet (veier, trafiksikkerhet, parkering, sykkel og gange)
- Solborg driftstasjon (maskiner, anlegg og verksted)

Vann, avløp og oppmåling følger selvkostreglene og finansieres gjennom gebyrer. Mobilitet finansieres gjennom kommunens driftsbudsjett.

Byutvikling, plan og byggesak har 25,8 årsverk. Ansvar for:

- Kommunale planer for by- og områdeutvikling
- Private reguleringsplaner

- Byggesaker
- Landbruk

Gebyrer dekker kostnader til byggesaker og reguleringsplaner frem til førstegangs behandling. Øvrige oppgaver finansieres gjennom kommunens driftsbudsjett.

Østre Agder brannvesen har ca. 50 årsverk, inkludert deltidsmannskaper. Ansvar for:

- Utrykning ved brann og ulykker
- Forebygging, feiing og branntilsyn
- Dykkeberedskap

Organisert som vertskommunesamarbeid med 7 kommuner. Arendal leder samarbeidet.

Næringsutvikling har 6 årsverk. Ansvar for:

- Støtte til næringsliv og nye aktører
- Eyde Material Park
- Sørlandet kunnskapshavn
- TEDx Arendal

Finansieres gjennom kommunens driftsbudsjett.

Vitensenteret Sørlandet har 19 årsverk. Ansvar for:

- Drift og utvikling av vitensenteret i Arendal, Kristiansand og Kvinesdal
- Besøksenteret for Raet nasjonalpark
- Utstillingen *Havet som ressurs*

Finansieres av statlige, regionale og kommunale tilskudd, samt inntekter fra næringsliv, prosjekter og besøkende.

Østre Agder sekretariat har 5 årsverk. Ansvar for:

- Koordinering av Østre Agder-samarbeidet
- Koordinatorer innen helse, oppvekst og næring

Finansieres av de 8 deltakerkommunene.

Arendal Eiendom har 142,2 årsverk. Ansvar for:

- Boligforvaltning
- Eiendomsdrift
- Prosjektledelse
- Renhold
- Eiendomsutvikling
- Forvaltning og utleie av kommunale utleieboliger

Finansieres av driftsbudsjettet.

Dette skal vi oppnå

Krevende prioriteringer

Budsjettet for Samfunn og næring og Arendal eiendom er samlet redusert med 25 mill. kroner fra 2025 til 2026. Den økonomiske situasjonen gjør at vi må prioritere tydeligere, vi kan ikke gjøre alt, og må velge det som gir mest verdi for innbyggerne og lokalsamfunnet.

Hva betyr dette for kommunen?

For at lokalsamfunnet skal være trygt og inkluderende, må alle kommunens tjenester jobbe sammen og se helheten. Kommunen har også en viktig jobb i å tilrettelegge for næringslivet, både gjennom å tiltrekke oss nye bedrifter og ved å legge til rette for utvikling og nye arbeidsplasser.

I tillegg har kommunen ansvar for å fremme miljøvennlige løsninger, planlegge hvordan arealer skal brukes og sørge for sikker og stabil infrastruktur.

Mange hensyn må veies opp mot hverandre

Oppgavene i sektoren innebærer ofte at man må balansere ulike interesser og noen ganger er disse i konflikt med hverandre. Enhetene jobber etter ulikt lovverk og flere forpliktende samarbeid begrenser økonomisk fleksibilitet i sektoren.

Påvirkes av verden rundt oss

Arbeidet i sektoren påvirkes også av nasjonale og internasjonale forhold som renteendringer, strømpriser og priser på materialer og tjenester. Den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det mer utfordrende å fylle rollen som samfunnsutvikler. Samtidig står næringslivet overfor nye utfordringer og usikkerhet som følge av det som skjer i verden.

Våre mål og prioriteringer

Arendal er en attraktiv kommune å bo i, besøke, jobbe og drive næring i

Forenkling av arealpolitikken

Arendal kommune vil gjøre det enklere å bygge i eksisterende bolig- og næringsområder. Det skal bli lettere å få tillatelse til nye bygg og endringer på eksisterende eiendommer.

For områder nær sjøen er det laget en ny byggegrense. Dette gir mer forutsigbarhet og raskere behandling av byggesaker.

I spredtbygde områder er det laget egne regler for boliger. Dette gjør saksbehandlingen enklere og reduserer behovet for dispensasjoner. Ved neste rullering av kommuneplanen kan det også åpnes for nye boliger i slike områder, så lenge viktige hensyn blir ivarettatt.

Planavdelingen skal bruke mer tid på store reguleringsplaner og kommunens egne strategier. Derfor heves terskelen for når det kreves detaljplan. Dette gir økt kapasitet og kortere behandlingstid.

Tydelige regler i kommuneplanen gir bedre vern av strandsonen, natur, friluftsområder og landbruk.

Sentrumsutvikling

Utvikling og bevaring av Arendals historiske sentrum er en viktig prioritet. Sentrum har stor kulturhistorisk verdi og lite ledig areal. Derfor er det viktig å utvikle og fornye sentrum for å gjøre byen mer attraktiv – både for innbyggere og nye bedrifter.

Større utviklingsprosjekter i sentrum skal skje i områder som naturlig henger sammen med det historiske sentrum. Dette gjelder blant annet Kittelsbukt, Fløyheia, Blødekjær, Strømsbu og Myrene.

Det er også viktig å ta vare på de gamle bygårdene. Derfor har kommunen laget enklere regler i kommuneplanen for å gjøre det lettere å pusse opp og bruke disse byggene på nye måter.

Å utvikle sentrum bidrar til at flere kan bo og jobbe der, og det reduserer behovet for bil.

Utviklingen skal skje i samarbeid mellom Arendal kommune, Arendal By AS, næringslivet og innbyggerne.

Næringsarealer, handel og industri

Arendal kommune vil skape flere arbeidsplasser gjennom en arealpolitikk som støtter næring, handel og industri. De siste årene har kommunen regulert store områder for næringsformål. I tillegg finnes det eldre nærings- og handelsområder som kan utvikles videre.

Kommunen jobber med arealstrategier for områder som Krøgenes, Strømsbu, Myrene og Stoa. Dette er store områder med lite aktivitet i dag, men med stort potensial for vekst. De ligger nær E18, som gir god tilgang til både bolig- og arbeidsmarkedet i regionen.

Vekstmiljøet i Sørlandet kunnskapshavn

Sørlandet kunnskapshavn er en viktig møteplass for kunnskap og nye arbeidsplasser i sentrum. Vekstmiljøet i 4. etasje har vært en suksess og er en viktig del av Arendals næringssatsing.

Miljøet ble startet i 2012 for å skape samarbeid mellom næringsliv, utdanning og offentlig sektor. Siden da har 90 aktører hatt tilhold der, og det har ført til mange nye samarbeid og etableringer.

Næringsavdelingen i kommunen holder også til i 4. etasje. Det gjør det lettere for bedrifter å ta kontakt.

I 2026 vil kommunen delta i en felles satsing med andre aktører i Agder. Målet er å satse mer på vekstbedrifter og etablere innovasjonsmiljøer i flere kommuner.

Vitensenteret Sørlandet

Vitensenteret Sørlandet ligger i kunnskapshavna i Arendal og er en del av kommunen. Senteret har også avdelinger i Kristiansand og Kvinesdal. Det får støtte fra staten, fylket, kommunen og egne inntekter.

Vitensenteret er blitt et regionalt tilbud for hele Agder og samarbeider med Universitetet i Agder og næringslivet. Senteret tilbyr undervisning for barnehager, skoler og SFO, og bidrar til turisme og lokal handel.

I 2026 åpner senteret i nytt bygg på campus i Kristiansand. Økonomien er stram, så hovedfokuset blir å sikre god drift på alle tre steder.

På grunn av kommunens økonomiske situasjon og senterets regionale rolle, vil Arendal kommune ta initiativ til å vurdere en ny organisasjonsmodell og/eller eierskap. Målet er å sikre en stabil økonomi og redusere kommunens andel av kostnadene.

Alle innbyggere i Arendal skal ha tilgang til rent vann og avløpsløsninger som hindrer forurensing av natur og nærmiljø

Et stort og viktig ledningsnett

Arendal kommune har over 1100 kilometer med vann- og avløpsledninger. Verdien er anslått til 11 milliarder kroner. Dette gjør det til en av kommunens største eiendeler – både økonomisk og samfunnsmessig.

Utskiftingstakt

I dag bytter kommunen ut ca. 0,5 % av ledningsnettet hvert år. Det betyr at det vil ta rundt 200 år å fornye hele nettet. anbefalt tempo er 1 % per år. Å bytte ut gamle rør er viktig for å unngå lekkasjer, innsig av fremmedvann, driftsstans og dyre reparasjoner.

Investeringene for perioden 2026–2030 er redusert. For lav utskiftingstakt øker risikoen for feil og gjør at vedlikeholdsetterslepet øker. Derfor er digitale løsninger som gjør det mulig å prioritere innsatsen der behovet er størst en viktig satsing for kommunen.

Digitalisering gir bedre kontroll

Nye digitale løsninger er avgjørende for å sikre trygg og effektiv drift. Med sanntidsdata og sensorer får kommunen bedre oversikt over tilstanden i nettet. Det gjør det lettere å planlegge vedlikehold, forebygge brudd og bruke ressursene mer bærekraftig.

Digitalisering gjør det også enklere å følge opp mål for drikkevannskvalitet, fremmedvann og klimatilpasning. Det gir tryggere og mer stabile tjenester for innbyggerne.

Ny hovedvannledning fra Rore til Arendal

Kommunen bygger en ny hovedvannledning fra Rore vannbehandlingsanlegg i Grimstad til Lindtveit høydebasseng i Arendal. Prosjektet inkluderer også utvidelse av vannbehandlingsanlegget og høydebassenget.

Bakgrunnen er krav fra Mattilsynet om bedre vannforsyning. Prosjektet skal sikre bedre leveringssikkerhet, reservekapasitet og robusthet i vannforsyningen.

Del 2 av prosjektet skal være ferdig i 2027. Del 3–5 er utsatt på grunn av investeringsstopp, men dette får trolig ikke store konsekvenser for fremdriften.

Kommunale boliger skal sikre trygge, funksjonelle og verdige boforhold

Ny boligsosial handlingsplan

Arendal kommune jobber med en ny boligsosial handlingsplan. Målet er å sikre nok kommunale boliger av god kvalitet.

Kapasitet og boligformer

Oversikt over planer og planbehov 2026-2029 må det være tilgang til egnede tomter. Ved å prioritere tilrettelagte boliger som kan tilpasses ulike behov, skapes en mer fleksibel boligmiks som gir bedre mobilitet og ressursutnyttelse ved tildeling. Sektoren samarbeider med Helse og mestring og Kultur og inkludering om utvikling av nye boformer, som gjør det mulig å eie og bo i egen bolig så lenge som mulig.

Vi tilrettelegger for nye industriarbeidsplasser i Eyde Material Park

Arendal kommune satser på nye, bærekraftige industriarbeidsplasser og lokal verdiskaping gjennom utviklingen av Eyde Material Park.

Kommunen samarbeider med Arendal havn, Morrow Batteries og andre aktører for å følge opp masterplanen for området. Målet er å legge til rette for sirkulær økonomi og miljøvennlig transport.

Arendal kommune er reguleringsmyndighet og har ansvar for arealplanlegging i området. Per 2025 er det vedtatt reguleringsplaner for Eyde energipark og Longum Nord. Planarbeid for Helle er i gang.

Gjennom reguleringsprosessene vurderer kommunen hvilke virksomheter som skal få etablere seg i området. Det skal skje i tråd med plan- og bygningsloven, og hensyn til natur og miljø skal ivaretas.

Kommunen er også direkte involvert gjennom Arendal næringsselskap.

I 2026 skal kommunen prioritere fremdrift i reguleringsarbeidet. Det er viktig at bystyret er godt informert og får ta stilling til prinsipielle spørsmål om nye næringsetableringer.

Vi sikrer naturmangfold og bærekraftig forvaltning av havet gjennom kunnskapsbaserte tiltak

Arendal kommune skal ta vare på naturen gjennom kunnskapsbaserte beslutninger. Vi samarbeider med Havforskningsinstituttet i prosjektet Kystløftet for å lære mer om det marine miljøet.

Vi overvåker også Hovekilen for å forstå hvordan ulike påvirkninger påvirker natur og fugleliv. I tillegg deltar vi i prosjektet EOCEAN (NIVA), som utforsker hvordan kommuner kan lage naturregnskap for kystområder.

Kommunen deltar aktivt i arbeidet med verneområder, blant annet gjennom prosjektene Bevar Raet og Samarbeid om Skagerak.

Gjennom støtteordningen Natursats søker vi midler til tiltak i kommunedelplanen for naturmangfold. I 2026 jobber vi med prosjektet Planvask myr, der vi vurderer gamle reguleringsplaner som gjelder myrområder. Målet er å vurdere om planene skal endres for å ta bedre vare på naturen.

Arendal har et miljøvennlig og robust landbruk

Arendal kommune vil utvikle landbruket i en mer miljøvennlig retning. Samtidig skal vi hjelpe bøndene med å tilpasse seg klimaendringer.

Vi bruker både statlige prosjektmidler, kommunale støtteordninger og lover som jordloven og konsesjonsloven for å nå målene.

Kommunen utarbeider en egen jordvernstrategi med fem hovedmål og ni konkrete tiltak. Hovedmålet er å ta vare på de mest verdifulle jordbruksområdene, slik at vi sikrer matproduksjon og ressursgrunnlag for framtiden.

Strategien skal styre hvordan vi bruker arealer i kommuneplanen. Den skal også ligge til grunn når vi lager reguleringsplaner og behandler enkeltsaker etter jordloven, plan- og bygningsloven og konsesjonsloven.

Vi øker andelen som sykler, går og bruker kollektivtransport

Arendal kommune skal legge til rette for en mer miljøvennlig og helsefremmende transporthverdag. Dette er en viktig del av arbeidet med å nå målene i kommunens klima- og energiplan og bidrar til bærekraftig by- og stedsutvikling.

En grønnere og sunnere hverdag

Arendal kommune vil gjøre det enklere å velge miljøvennlige og helsefremmende transportformer. Dette er viktig for å nå målene i klima- og energiplanen og for å utvikle bærekraftige byer og tettsteder.

Trygge og sammenhengende gang- og sykkelstier

Innenfor de økonomiske rammene prioriterer kommunen å bygge trygge og sammenhengende gang- og sykkelstier. Disse skal knytte sammen boligområder, skoler, arbeidsplasser og kollektivknutepunkter.

Sykelbyavtale med Agder fylkeskommune

Arendal skal videreutvikles som sykkelby. Det skal bygges flere trygge og tilgjengelige sykkelparkeringer, inkludert sykkelhotell og ladestasjoner for elsykler. Avtalen legger også til rette for kampanjer og tiltak som fremmer sykling. Tilrettelegging for sykkel vurderes i alle relevante areal- og reguleringsplaner.

Bedre kollektivtilbud

I samarbeid med Agder fylkeskommune skal Arendal delta i et prosjekt for å forbedre kollektivtilbudet. Målet er hyppigere avganger, bedre dekning og lavere klimafotavtrykk. Prosjektet skal utvikle knutepunkter som kombinerer kollektivtransport, sykkel og gange. Det skal også styrke dialogen med innbyggere og næringsliv for å sikre at tilbudet møter lokale behov.

Kommunale bygg er energieffektive og har minimale klimagassutslipp

Energieffektive bygg

Arendal kommune jobber for at kommunale bygg skal bruke mindre energi og slippe ut mindre klimagasser. Dette gjøres ved å oppgradere tekniske installasjoner, isolasjon og styringssystemer. Det gir lavere strømgninger og mindre behov for vedlikehold.

Arendal eiendom vurderer lønnsomheten i ulike tiltak og ser på muligheter som solcelleanlegg, fjernvarme, varmepumper og bedre energistyring. Målet er at minst 10 % av energien kommunen bruker i bygg, skal være egenprodusert innen 2027.

Veilys – overgang til LED

Kommunen fortsetter å bytte ut gamle veilys med LED. I 2026 er det forventet en besparelse på 400 000 kroner i strøm.

Saulekilen renseanlegg – et forbilde i sirkulær økonomi

Saulekilen renseanlegg bruker metangass fra avløpsslam og solcellepaneler til å dekke sitt eget energibehov. På solrike dager produserer anlegget mer strøm enn det bruker, og sender overskuddet ut på strømnettet. Dette gjør anlegget til et godt eksempel på sirkulær økonomi i praksis.

I Arendal er det lett å velge gjenbruk og redusere forbruk

Gjenbruk i bygg og planlegging

Arendal kommune prioriterer byggesaker som legger til rette for gjenbruk og ombygging av eksisterende bygninger. Dette reduserer behovet for nybygg og beskytter naturområder.

Kommunen oppfordrer også byggebransjen til å bruke mer gjenbrukte materialer.

Bedre bruk av eksisterende arealer

I arealstrategiene prioriteres såkalte "grå arealer" – områder som allerede er utbygd, men som kan brukes bedre. Dette gir rom for ny utvikling uten å ta i bruk urørt natur.

Gjenbruk av møbler i kommunale bygg

Kommunen ønsker å øke gjenbruk av møbler i egne bygg. Det søkes støtte fra Klimasats for å utvikle et system med lagerløsninger og digitale oversikter over tilgjengelig inventar.

Vi forebygger og bekjemper branner og ulykker

Et trygt Arendal

Arendal kommune skal sørge for at innbyggerne er trygge i hverdagen. Brannvesenet spiller en viktig rolle i dette arbeidet.

Brannvesenet jobber både med å forebygge brann og med å rykke ut når det skjer noe. De samarbeider med andre nødetater og kommunale tjenester for å sikre god beredskap.

Økt behov for beredskap

Klimaendringer, ekstremvær og økt press på naturen gjør at behovet for beredskap øker. Brannvesenet må være forberedt på flere typer hendelser, som skogbrann, flom og ras.

Kommunen jobber med å styrke beredskapen og sikre at utstyr og kompetanse er på plass.

Samarbeid og felles løsninger

Arendal er en del av Østre Agder brannvesen, som er et samarbeid mellom flere kommuner. Dette gir bedre ressursbruk og høyere kvalitet på tjenestene.

Vi utvikler og vedlikeholder kommunal infrastruktur som sikrer framkommelighet

Vedlikehold og trygg ferdsel

Arendal kommune har ansvar for over 300 kilometer med kommunale veier. Mange av disse har behov for vedlikehold. Økonomien er stram, så kommunen må prioritere tiltak som gir mest nytte for trafiksikkerhet og framkommelighet.

Bedre oversikt med digitale verktøy

Kommunen bruker digitale systemer for å få bedre oversikt over tilstanden på veiene. Dette gjør det lettere å planlegge vedlikehold og bruke ressursene mer effektivt.

Samarbeid med andre aktører

Arendal samarbeider med Agder fylkeskommune og Statens vegvesen om større prosjekter. Målet er å samordne tiltak og sikre god infrastruktur for både bil, sykkel og kollektivtransport.

Vi sikrer verdiene i kommunens bygninger og eiendommer

Bedre oversikt og mer effektiv bruk

Arendal kommune eier mange bygninger og eiendommer. For å bruke disse bedre, jobber kommunen med å få bedre oversikt over hva som finnes, hva som brukes, og hva som kan selges eller brukes på nye måter.

Et eget elektroteam etableres for å redusere kostnader til lovpålagte tjenester.

Redusere vedlikeholdsetterslep

Mange kommunale bygg har behov for vedlikehold. Kommunen prioriterer tiltak som gir størst effekt for innemiljø, energibruk og sikkerhet. Det er viktig å ta vare på verdiene og sikre trygge bygg for brukerne.

Salg og utvikling av eiendommer

Kommunen vurderer hvilke eiendommer som ikke lenger trengs, og som kan selges. Inntektene kan brukes til å vedlikeholde eller utvikle andre bygg. Noen eiendommer kan også brukes til nye formål, som boliger eller næring.

Et eget elektroteam etableres for å redusere kostnader til lovpålagte tjenester. Arendal eiendom bidrar aktivt i arbeidet med utfordringer i andre sektorer, særlig når det gjelder bruk av skole- og helsebygg.

Det tas i bruk digitale løsninger som roboter og sensorer for å gjøre renholdet mer effektivt.

Vi er pådriver i et tett regionalt samarbeid med andre kommuner

Arendal kommune samarbeider tett med andre kommuner i Østre Agder. Målet er å utvikle regionen sammen og løse oppgaver mer effektivt.

Gjennom samarbeidet fremmer vi felles interesser overfor fylkeskommunen og staten. Vi står sterkere når vi snakker med en stemme.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	13 750	13 750	13 750	13 750
Sum Vedtak forrige periode	4 074	4 074	4 074	4 074
Sum Budsjettendring i år	-1 408	-1 408	-1 408	-1 408
Sum Konsekvensjusteringer	-7 084	-7 884	-7 884	-7 764
Konsekvensjusteringer	-4 418	-5 218	-5 218	-5 098
Konsekvensjustert ramme	9 332	8 532	8 532	8 652
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Tilbakeføring tiltak - reduksjon i kommunalt eide biler	500	500	500	500
Tilbakeføring tiltak - reduksjon leasingbiler	520	520	520	520
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	1 020	1 020	1 020	1 020
Innsparingstiltak				
Avslutte tilskudd til Regionalt næringsfond	-450	-450	-450	-450
Avslutte tilskudd til Sjøørret Sørlandet	-50	-50	-50	-50
Betalingsmodell Østre Agder - øke fastandel fra 15 til 25%	0	-364	-364	-364
Betalingsmodell Østre Agder brannvesen (ØABV) - øke fastandel fra 15 til 25%	0	-3 210	-3 210	-3 210
Digitalisering samfunn og næring	0	0	-5 000	-5 000
Gevinst som følge av innføring av dataplattform	-100	-100	-100	-100
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-3 000
Nye retningslinjer for nedklassifisering fra kommunal til privat vei	-300	-500	-500	-700
Områdeplan Krøgenes - redusere innsats/utsette prosess	-400	-400	-400	-400
Reduksjon i planavdelingens satsinger, inkl. sentrum og arbeid med kommunale planer	-500	-500	-500	-500
Reduksjon i stillinger i Samfunn og næring (utenfor selvkost)	-3 091	-3 091	-3 091	-3 091
Redusere rammen for Østre Agder - bruke midler på bundet fond	-360	0	0	0
Redusert tilskudd til landbruk	-200	-200	-200	-200
Redusert tilskudd Welcome Hub	-300	-300	-300	-300
Reduserte kostnader strøm som følge av investeringsmidler til målepunkter veilys	-400	-800	-800	-800
Reduserte utgifter/økte inntekter samfunn og næring	0	0	-5 000	-5 000
Ta ut finansiering av infrastrukturtiltak (jft. utbyggingsavtale) for områdeplan His	-5 400	-5 400	-5 400	0
Tilbakeføring deler av lovpålagt grunnkurs deltidsmannskaper Østre Agder brannvesen	-573	-287	-287	-287
Økt husleie for leietakere i 4. etasje - Sørlandets kunnskapshavn	-250	-400	-500	-500
Østre Agder brannvesen - nedtrekk i ramme på 4,5%	-1 537	-1 537	-1 537	-1 537
Østre Agder sekretariat - nedtrekk i ramme på 4,5%	-96	-96	-96	-96
Sum Innsparingstiltak	-14 007	-17 685	-27 785	-25 585
Nye tiltak				
Stoppe Fremtidens kommuner - omplassering årsverk	400	400	400	400
Sum Nye tiltak	400	400	400	400
Nye tiltak og realendringer	-12 587	-16 265	-26 365	-24 165
Ramme 2026-2029	-3 255	-7 733	-17 833	-15 513

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen. Av tekniske grunner vises Arendal eiendoms rammeoversikt med endringer i egen oversikt og framkommer ikke her. I kapitlet budsjettvedtak fremkommer ny ramme for sektor samfunn og næring inkludert Arendal eiendom.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer.

Budsjettet er blant annet justert for endringer i selvkostramme for vann, avløp, byggesak m.fl, tilskudd FV375 Neskilen Eydehavn, samt andre endringer tilknyttet vedtatte avtaler og forpliktelser.

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Tilbakeføring tiltak - reduksjon i kommunalt eide biler

Det er totalt sett redusert med 5 biler innenfor kommunalteknikk og geodata. Bilene lå innenfor selvkostområdene av budsjettet og det har derfor ikke vært mulig å kutte kommunens driftsbudsjett som følge av reduksjonen i biler.

Tilbakeføring tiltak - reduksjon leasingbiler

Det ble i 2025 lagt inn en innsparing på leasingbiler. Det er i all hovedsak Vitensenteret som bruker leasingbiler. Det har ikke vært mulig å redusere leasingbiler i sektoren.

Innsparingstiltak

Avslutte tilskudd til Regionalt næringsfond

Arendal kommune går ut av samarbeidet om regionalt næringsfond.

Avslutte tilskudd til Sjøørret Sørlandet

Stoppe tilskudd til Sjøørret Sørlandet.

Betalingsmodell Østre Agder - øke fastandel fra 15 til 25%

Betalingsmodell Østre Agder: øke fastandel fra 15 til 25% i 2027.

Betalingsmodell Østre Agder brannvesen (ØABV) - øke fastandel fra 15 til 25%

Betalingsmodell Østre Agder: øke fastandel fra 15 til 25 % i 2027.

Digitalisering samfunn og næring

Innsparingen er knyttet til økt digitalisering og automatisering i tjenestene, først og fremst innen områdene eiendom og saksbehandling.

Gevinst som følge av innføring av dataplattform

Kommunalteknikk og geodata har innført dataplattform for å utnytte data effektivt blant annet til driftovervåking, diagnostisering av feil og strømforbruk. Dataplattformen gir hovedsaklig gevinster innenfor selvkostområder, men det legges inn en gevinst på 100 000 kroner for områder utenfor selvkost.

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Nye retningslinjer for nedklassifisering fra kommunal til privat vei

Med mål om en begrenset innsparing knyttet til drift av kommunale veier ønsker kommunedirektøren å foreslå retningslinjer som gir administrasjonen mandat til å gjøre enkelte kommunale veier om til private. Tilsvarende retningslinjer er vedtatt i andre kommuner. Dette som et alternativ til en mer omfattende omlegging som er foreslått i tidligere budsjettforslag.

Områdeplan Krøgenes - redusere innsats/utsette prosess

Bystyret vedtok i 2025 å utarbeide en områdeplan for Krøgenes. Det er ikke midler til å videreføre arbeidet på dagens nivå.

Reduksjon i planavdelingens satsinger, inkl. sentrum og arbeid med kommunale planer

Planavdelingen har hatt noe midler til arbeid med sentrum og kommuneplanens arealdel. Beløpet reduseres.

Reduksjon i stillinger i Samfunn og næring (utenfor selvkost)

Reduksjon i en stilling hos planavdelingen og en stilling innenfor mobilitet (kommunalteknikk og geodata). 2 stillinger dekkes inn gjennom vakanser i sektoren gjennom året.

Redusere rammen for Østre Agder - bruke midler på bundet fond

Redusere rammen noe for Østre Agder ved å bruke midler på bundet fond.

Redusert tilskudd til landbruk

Tilskuddsmidler til landbruk reduseres.

Redusert tilskudd Welcome Hub

Welcome Hub Agder har som mål å gjøre det enklere for nye innflyttere – både nasjonale og internasjonale – å bli kjent med lokalsamfunnet og etablere seg i regionen. Kommunens tilskudd til arbeidet reduseres.

Reduserte kostnader strøm som følge av investeringsmidler til målepunkter veilys

Det er investert i LED-lys med mål om redusert strømforbruk på veilys. Gevinsten er imidlertid avhengig av målepunkter som måler reelt strømforbruk. Det er satt av investeringsmidler til målepunkter i 2026 og det kalkuleres som følge av dette inn en forventet reduksjon i strømutfgifter for 2026.

Reduserte utgifter/økte inntekter samfunn og næring

Det vil i fireårsperioden være nødvendig å redusere utgifter eller øke inntekter i sektoren ytterligere sammenliknet med 2026. Det er et mål at kommunens utgifter til Vitensenteret Sørlandet og Vekstmiljøet i Sørlandet kunnskaphavn reduseres i perioden, i tillegg vil andre omstillingskutt vurderes løpende. Kuttet må gjennomføres i den rammefinansierte delen av sektoren.

Ta ut finansiering av infrastrukturtiltak (jft. utbyggingsavtale) for områdeplan His

Utbyggingsavtale for His forutsetter kommunale midler til infrastrukturtiltak på fylkeskommunal grunn. Midler må dekkes over kommunens driftsbudsjett. Det ble satt av midler for 2026 i HØP 2025 - 2028. Tiltaket tas med dette ut igjen.

Tilbakeføring deler av lovpålagt grunnkurs deltidsmannskaper Østre Agder brannvesen

Det ble opprinnelig lagt inn en konsekvensjustering hos Østre Agder brannvesen knyttet til lovpålagt grunnkurs for deltidsmannskaper. Deler av økningen ble tatt ut fordi den skal dekkes av samarbeidskommunenenes andel.

Økt husleie for leietakere i 4. etasje - Sørlandets kunnskapshavn

Husleie i Sørlandets kunnskapshavn er underfinansiert. Forutsetter en økning fra eksterne leietakere for å dekke deler av dette. Dette forutsetter at vekstmiljøet i 4. etasje opprettholdes.

Østre Agder brannvesen - nedtrekk i ramme på 4,5%

Kommunedirektørutvalget i Østre Agder har forventet et rammetrekk på 4,5 %. Trekket er lagt inn, men vil innebære at ØABV må kutte i lovpålagte stillinger både innen forebygging og beredskap. Det finnes ikke lenger rom for innsparinger uten at beredskapen svekkes. Konsekvensen er redusert evne til livreddende innsats, særlig røykdykking og håndtering av samtidige hendelser. Risikoen for at kravene i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen ikke kan oppfylles, er reell.

Østre Agder sekretariat - nedtrekk i ramme på 4,5%

Nedtrekk i budsjettramme på 4,5%.

Nye tiltak

Stoppe Fremtidens kommuner - omplassering årsverk

Stoppe Fremtidens kommune. Dette innebærer at deler av lønn til prosjektleder må dekkes inn utenfor konferansen - Næring

Vurderte tiltak - ikke prioritert

Kutt i budsjett til Vitensenteret Sørlandet

Tiltak: Redusere eller fjerne midler til Vitensenteret Sørlandet.

Hvorfor ikke prioritert: Vitensenteret Sørlandet er organisert som en enhet i Arendal kommune. Gjennom flere år er det inngått forpliktende avtaler knyttet til nye lokaler på campus i Kristiansand og utstillingen "Havet som ressurs" i Arendal. Vitensenteret i Kristiansand åpnes i løpet av 2026 og det vurderes som kritisk for videre drift å opprettholde kommunens overføring i 2026 og 2027. Det anbefales samtidig at Arendal kommune tar initiativ til å endre eierskapsmodell for Vitensenteret.

Avvikle vekstmiljøet i 4. etasje, Sørlandet kunnskapshavn

Tiltak: Flytte næringsavdelingen til Arendal rådhus, avvikle vekstmiljøet og/eller fremleie lokalene

Hvorfor ikke prioritert: Vekstmiljøet i Sørlandet kunnskapshavn har vært en viktig suksessfaktor i Arendal kommunes næringsatsing siden 2012. Det vurderes at satsingen gir resultater. Det er et mål at satsingen på 2-3 års sikt blir selvfinansiert.

Ytterligere reduksjon i bemanning i sektoren

Tiltak: Redusere stillinger innenfor mobilitet (vei og parkering), næringsutvikling og plan

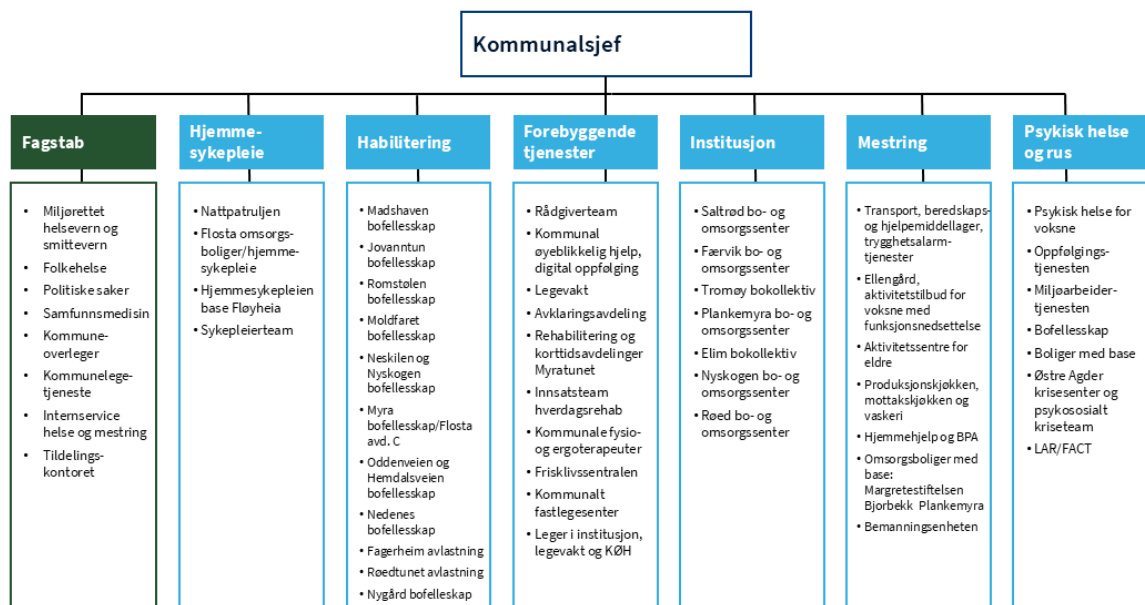
Hvorfor ikke prioritert: Størstedelen av stillingene i sektoren er knyttet til tjenester som gis etter selvkostprinsippet og som følge av det er gebyrfinansierte. Kutt i disse stillingene vil ikke gi en gevinst i kommunens driftsbudsjett. Det ble i 2025 tatt ned lønnsmidler tilsvarende en stilling i planavdelingen, en stilling i næringsavdelingen og en halv stilling på Vitensenteret Sørlandet. I 2026 er det lagt inn reduksjon på en stilling hos mobilitet og ytterligere en stilling i planavdelingen. I tillegg har sektoren reduksjon i ytterligere 2 stillinger som dekkes gjennom vakanser. Dersom disse områdene kuttes ytterligere vil produksjonen knyttet til saksbehandling av plansaker gå merkbart ned og kommunen mister utviklingskraft.

Tilskudd til andre

TILSKUDD TIL STIFTELSE, OG INSTITUSJONER OG STØRRE SATSINGER				
Søker	BS- vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	Kommentar
Welcome hub	-	-	100 000	Tilskudd til welcome hub

Helse og mestring

Dette er Helse og mestring

Helse og mestring i Arendal kommune består av seks enheter: hjemmesykepleie, habitering, forebyggende tjenester, institusjon, mestring, og psykisk helse og rus. Tjenestene er lovpålagte og tildeles gjennom individuelle vedtak i henhold til forvaltningsloven, med mål om «rett tjeneste til rett tid». Kommunen tilbyr både heldøgns omsorg for varige behov og akutte tjenester via KØH, legevakt og fastlegetjeneste. Fagstaben – inkludert kommuneoverleger, smittevernskoordinator og folkehelsekoordinator – har ansvar for samfunnsmedisin; smittevern, psykisk helse, eldremedisin og folkehelsearbeid. Fra 2026 vil tildelingskontoret plasseres som egen virksomhet direkte under kommunalsjef.

Dette skal vi oppnå

Fremtidens utfordringer innen helse og mestring i Arendal

Utfordringene vi står overfor i Arendal er sammensatte og krever en strategisk og tverrfaglig innsats. En særlig bekymring er mangelen på kompetent arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren. Samtidig vil antallet innbyggere over 80 år øke betydelig, noe som medfører behov for tilpasninger og økt omsorg. Behovet for helse- og omsorgstjenester vokser også blant yngre innbyggere. Det er høye forventninger til mer avansert hjemmebehandling – både fra innbyggerne selv og fra spesialisthelsetjenesten.

Digitalisering, helse- og velferdsteknologi, samt nye helsedatatjenester stiller krav til både regulering og kompetanse. I tillegg vil ulik tilgang til tjenester kunne påvirke helse og livskvalitet i befolkningen.

Samtidig som behovene øker, vil ikke budsjettene vokse i samme takt. Dette utfordrer oss til å utvikle bærekraftige løsninger for fremtidens helse- og omsorgstilbud i Arendal. Perspektivmeldingen 2024 understreker at dagens modell for helse- og omsorgstjenester ikke er bærekraftig på lang sikt og at det må gjøres betydelige endringer for å møte fremtidens behov.

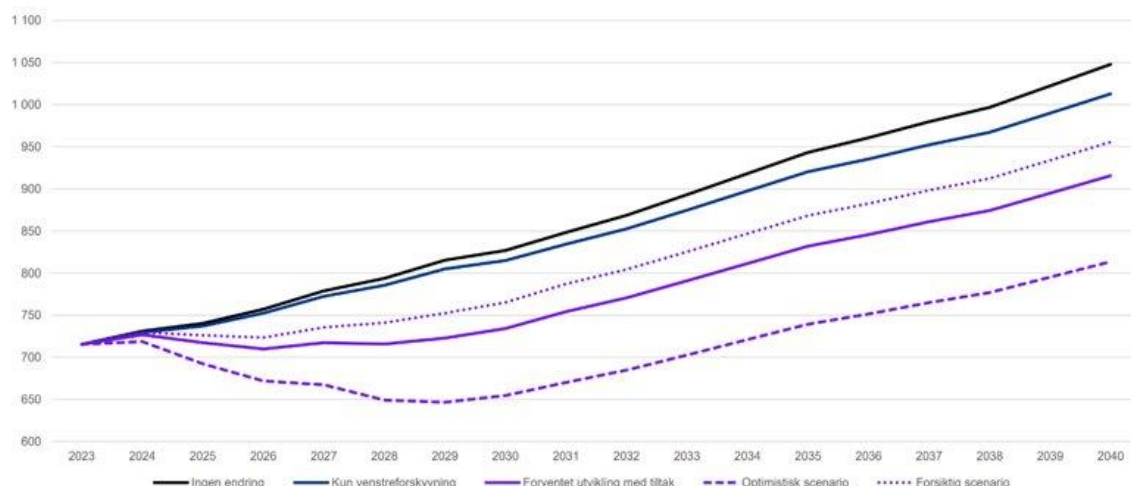
*«En videreføring av dagens offentlige helse- og omsorgstilbud vil kreve 'ganske radikale' brudd...»
Perspektivmeldingen 2024*

Kunnskapsgrunnlag fra KPMG og NEO consulting

KPMG og NEO Consulting fikk i 2023 i oppdrag å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for å støtte utviklingen av helse- og omsorgstjenestene i Arendal kommune. Oppdraget inkluderte:

- Analyse av dagens tilbud og omfang av tjenester innen heldøgns omsorg (institusjonsplasser).
- Forslag til fremtidig dimensjonering, med utgangspunkt i arbeidet med innsatstrapp og satsing på forskyvning av tjenester til forebygging og tidlig innsats.
- Analyse av organisering og tjenestetilbud innen psykisk helse og rus for voksne.
- Gjennomgang av dagens tildeling av brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Hva skjer om vi fortsetter som før?

KPMG gjennomførte en fremskrivning basert på:

- Dagens og fremtidens brukerbehov.
- Befolkningsframskrivninger og demensprevalens.
- Tildelingspraksis over tid.
- Tall fra KOSTRA gruppe 11.
- Epidemiologiske og folkehelsemessige forhold.
- Nye krav og mulige tiltak.

To faktorer ble særlig fremhevet som avgjørende for behov og ressursbruk:

- Demens: En sentral driver for økt behov for helse- og omsorgstjenester.
- Bemanning: Den største kostnadsfaktoren ved tjenesteutvikling.

Resultater fra analysen viste at:

- Arendal har **høyere andel brukere** av bofellesskap og institusjon med døgnbemanning enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppen.
- Arendal har også **høyere andel brukere i hjemmesykepleien** enn sammenlignbare kommuner.

Det betyr at dersom kommunen ikke gjennomfører tiltak, men fortsetter dagens drift, må kommunen investere i:

- **357 nye institusjonsplasser** innen 2040.
 - Netto investeringskostnad: **640 mill. kroner** (inkl. Husbanktilskudd, ekskl. leieinntekter).
 - Bemanningsbehov: **373 nye årsverk** (498 ansatte).
 - Årlig driftskostnad: **300 mill. kroner**.
- **Hjemmetjenesten** vil kreve:
 - **293 nye årsverk**.
 - Økt årlig kostnad: **250 mill. kroner**.
- **Totale driftskostnader** for nye institusjonsplasser og hjemmetjeneste: **650–700 mill. kroner**.
 - Investeringer i hjemmetjenesten og habilitering er **ikke** inkludert i regnestykket.

Dersom riktige valg tas nå, kan behovet for nye sykehjemsplasser **utsettes betydelig**. Strategisk satsing på forebygging, teknologi og effektiv ressursbruk er avgjørende.

Habilitering og psykisk helse/rus er ikke inkludert i beregningen, men habilitering antas å ha tilsvarende eller høyere kostnad enn hjemmetjenesten. Det er et stort og variert behov for boløsninger for personer med nedsatt funksjonsevne og psykisk uhelse, fra egen bolig med lite bistand til heldøgns omsorg i bofellesskap eller institusjon. Kommunen mangler tilstrekkelige boliger, noe som skaper press på avlastningstilbud og kan føre til kostbare midlertidige løsninger. Konsekvenser ved manglende boligløsninger er økt belastning på pårørende, risiko for psykisk u-helse/uførhet og økte kostnader ved hasteløsninger.

Tid for handling (NOU 2023:4)

I tillegg til analyse og utredning fra KPMG, leverte helsepersonellkommisjonen en omfattende utredning i 2023, som tok for seg hvordan Norge skal sikre nok og riktig kompetent helsepersonell frem mot 2040, i lys av økende behov og demografiske endringer. Formålet med rapporten var å gi en helhetlig og kunnskapsbasert vurdering av behovet for personell og kompetanse, foreslå treffsikre tiltak for utdanning, rekruttering og hvordan beholde helsepersonell, samt sikre en bærekraftig og sammenhengende tjeneste.

Denne modellen illustrerer hvordan ulike innsatsområder – som kompetanse, digitalisering, organisering, oppgavedeling og forebygging – henger sammen og må utvikles parallelt for å sikre en bærekraftig helsetjeneste. Modellen hjelper oss å forstå **hvordan tiltak påvirker hverandre**, og hvorfor vi må jobbe strategisk og samlet.

- Kompleksiteten i tjenestene krever helhetlig tenkning og koordinert innsats. Faglig autonomi og god politisk styring.
- Endringsledelse og tydelig målbilde er avgjørende for å lykkes. Utarbeide smarte mål – spesifikke, målbare, aksepterte, relevante, tidsbestemte.
- Tverrfaglig samarbeid, riktig bruk av kompetanse og teknologi gir bedre pasientflyt og ressursutnyttelse.

Derfor må vi tenke nytt

Det er helt sentralt at vi må sikre bærekraftige helse- og omsorgstjenester i møte med økende behov og strammere økonomiske rammer. Å tenke nytt og handle strategisk er helt avgjørende nå. Dagens tjenestemodell blir snart uhåndterlig. Mangelen på folk og penger vil øke. Det kommer en massiv utfordring fra 2030, som kommunen må sette seg i stand til å håndtere. Begrensede ressurser må brukes rett, til rett tid, ellers kan utfordringen bli overveldende. Framskrivningen er en sentral del av beslutningsgrunnlaget som MÅ brukes i planleggingen av tjenestene frem mot 2040. Vi skal sikre gode og trygge tjenester for innbyggerne – fra vugge til grav – også i fremtiden. Det krever at vi tenker nytt og handler smart. Vi har mulighet til å gjøre kloke valg – sammen.

Strategiske grep og forutsetninger for å lykkes:

- Redusere faste institusjonsbaserte tjenester
- Flytte fokus fra institusjon til hjem
- Vurdere behov og ressursbruk kontinuerlig
- Styrke ambulerende og fleksible tjenester
- Optimalisere ressursbruk og bemanning
- Tilpasse tjenestene til brukernes faktiske behov

Våre mål og prioriteringer

Innbyggerne i Arendal bor hjemme lengst mulig

Dette delmålet støtter hovedmålet ved å fremme selvstendighet og livskvalitet. Det innebærer at tjenester og boligtilpasninger skal bidra til at folk kan bo hjemme, heller enn å flytte til institusjon.

- Vi bygger 167 omsorgsboliger innen 2029.
 - Dette grepet viser hvordan kommunen planlegger å møte behovet for tilrettelagte boliger.
- Andel innbyggere over 80 år som bor i egen bolig (inkl. omsorgsbolig) øker med 5 % hvert år.
- Antall tildelte punkttjenester innen helse skal ikke øke i perioden.
 - Selv om man skal gi flere personer tjenester i hjemmet, er målet å holde antall helserelaterte punkttjenester på samme nivå. Det skal derfor utredes muligheten for å opprette et tiltaksteam.
- Antall innbyggere over 80 år med fallrelaterte innleggelse, reduseres med 5 % årlig.

Innbyggerne i Arendal har kunnskap om hvordan de kan forebygge helseplager for å ha et godt liv

Forebygging av helseplager bidrar til bedre livskvalitet, økt egenmestring og redusert behov for helsetjenester. Når innbyggerne har kunnskap om hvordan de kan ta vare på egen helse, styrkes folkehelsen i kommunen. Dette gir både samfunnsøkonomiske gevinster og legger til rette for en mer bærekraftig helsetjeneste. I tillegg fremmer det like muligheter for god helse uavhengig av alder, bakgrunn eller livssituasjon.

Derfor skal vi:

- Etablere en egen nettside for seniorer i Arendal i løpet av 2026.
- Skaffe oversikt over antall besøk på seniornettsiden, og tid brukt på nettsiden.
- Skaffe oversikt over antall deltakere på «den store klassefesten» øker med 5 % årlig.
- Måle kunnskapsutbytte av klassefesten og nettsiden, med fokus på kvalitativ kunnskapsøkning.
- Skaffe oversikt over andel innbyggere over 60 år som deltar i helsefremmende aktiviteter (trening, kurs og frivillighet), øker med 5 % hvert år.

Vi har tydelig lederskap i alle tjenester

Tydelig lederskap i alle tjenester er viktig fordi det gir retning, sikrer kvalitet, styrker ressursstyring og legger til rette for utvikling og endring. Gode ledere skaper trygghet, fremmer samarbeid og bidrar til bærekraftige og effektive tjenester.

- Alle nye ledere skal ha formell lederutdanning eller relevant lederkompetanse.
- Måle antall ledere uten formal eller realkompetanse, som har deltatt i lederutviklingsprogram siste år.
- Alle virksomheter skal ha tydelig definert lederansvar og rollebeskrivelse, innen utgangen av 2026.
- Hver virksomhet skal arbeide med å forbedre de områdene som viser forbedringspotensialet i medarbeiderundersøkelsen. Det skal defineres og rapporteres på minst to områder, for den enkelte virksomheten, årlig.
- Avvikle bemanningsenheten som følge av bedre planlegging og ledelse, innen utgangen av 2026.

Vi skal ha riktig kompetanse til rett sted og tid

Dette delmålet handler om å sikre at bemanning og kompetanse er fleksibel, effektiv og behovsstyrt.

- Minst en ny virksomhet skal delta i TØRN ordningen hvert år.
- Alle virksomheter som har deltatt i TØRN skal rapportere på kompetansedekning, for å måle effekten av TØRN.
- Styrke ambulante tjenester ved å frigjøre personell fra tradisjonelle institusjonsløsninger. Ved å flytte kapasitet fra institusjon/bofellesskap til ambulante tjenester vil vi sikre mer fleksibel og tilgjengelig personell på rett sted til rett tid.

Tjenestetilbudet er riktig strukturert og dimensjonert for å ivareta fremtidens behov

Det er viktig at vi sikrer at kommunen kan møte befolkningsendringer, nye behov og økonomiske rammer på en bærekraftig måte. Et godt nok tilpasset tjenestetilbud gir bedre ressursutnyttelse, høyere kvalitet og mer forutsigbarhet for både brukere og ansatte.

Vi dimensjonerer våre tjenester riktig ved å:

- Innføre prioriteringsveileder og ressurskalkulator ved tildelingskontoret og i tjenestene innen utgangen av 2026.
- Styrke tildelingskontoret, slik at saksbehandlingstiden reduseres med 10 % årlig.
- Redusere antall vedtak som blir omgjort av Statsforvalteren med 10 % i året.
- Utrede bruk av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og mulighet for å tilby BPA som en kommunal tjeneste. Skal utredes innen utgangen av 2026. Vi skal måle antall timer innvilget til brukere med behov for BPA.
- Utrede opprettelse av helseteknologisk sentral for å koordinere og følge opp bruk av helseteknologi.

Vi gjør nødvendige omstruktureringer i våre tjenester for å møte fremtidens behov. Dette handler om å tilpasse tjenestene i takt med samfunnsutviklingen.

- Bygge flere boliger/bofellesskap nær eksisterende personalbaser for effektiv drift.
- Gjenbruke kommunale bygg til boligformål.
- Sammenslå og omstrukturere bofellesskap innen psykisk helse, rus og habilitering.
- Utvide bofellesskap til minimum 7–9 beboere for bedre ressursutnyttelse.
- Utvikle strategi og retningslinjer i tråd med mål og FN-konvensjonen (CRPD).

Kvalitet og brukeropplevelse

- Måle brukertilfredshet før og etter omstrukturering.
- Registrere antall klager eller avvik knyttet til endringer.

Ressurs- og kostnadseffektivitet

- Analysere endring i ressursbruk per bruker (bemanning, kostnader).

Ambulante tjenester

- Øke antall brukere som mottar ambulante tjenester.
- Registrere antall oppdrag/hjemmebesøk per måned.
- Styrke ambulante tjenester innen psykisk helse og rus.
- Følge opp antall ansatte i ambulante team.
- Måle antall henvendelser og oppdrag utført av ambulante tjenester.
- Redusere akuttinnleggelser og reinnleggelser.

Institusjonsstruktur

- Omstrukturere ELIM og Tromøy bokollektiv (gradvis avvikling, pasienter flyttes til eksisterende virksomheter).
- Omdefinere inntakskriterier til langtidsinstitusjon – kognitiv svikt som hovedkriterium.
- Alle langtidsinstitusjoner defineres som demenssykehjem.
- Omstrukturere lindrende avdeling – sikre behandlingstilbud for lindrende pasienter.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	1 179 159	1 179 159	1 179 159	1 179 159
Sum Vedtak forrige periode	40 391	44 791	103 460	103 460
Sum Budsjettendring i år	36 424	36 063	18 994	18 994
Sum Konsekvensjusteringer	104 205	124 645	122 745	162 945
Konsekvensjusteringer	181 020	205 499	245 199	285 399
Konsekvensjustert ramme	1 360 179	1 384 658	1 424 358	1 464 558
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Korrigerings: IKT, CGM Helsestasjon - ved en feil lagt til Helse og mestring	-650	-650	-650	-650
Legger tilbake tidligere vedtak: Heltidssatsning - enheter utenom hjemmesykepleien	1 663	1 663	1 663	1 663
Legger tilbake tidligere vedtak: Omgjøre vikarbudsjett til faste stillinger	6 432	6 432	6 432	6 432
Legger tilbake: Ikke realistiske nedtrekk fra tidligere HØP prosesser	46 699	46 699	46 699	46 699
Legger tilbake: kutt innkjøp/konsulenter fra tidligere HØP prosesser	5 253	5 253	5 253	5 253
Legger tilbake: Prosess: Heltidssatsing, arbeidsrutiner, effektivisering vedtak, samlokalisering	2 000	2 000	2 000	2 000
Legger tilbake: Resterende 29,5 mill. kroner av uavklart avvik 65 mill. kroner	29 547	29 547	29 547	29 547
Omsorgsboliger Solhaug skyves fra 2026 til 2027, iht. investeringsplan	-21 100	0	0	0
Tilbakeføre tiltak - reduksjon i kommunale biler og leasingbiler	7 069	7 069	7 069	7 069
Tilbakefører: Nedbemanning - sektorens andel av 100 årsverk - allerede håndtert	35 546	35 546	35 546	35 546
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	112 459	133 559	133 559	133 559
Innsparingstiltak				
Forebyggende tjeneste: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - KØH - øke fastandel fra 15% til 25%	0	-776	-776	-776
Forebyggende tjeneste: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - Legevakt - øke fastandel fra 15% til 25%	0	-2 002	-2 002	-2 002
Forebyggende tjeneste: KØH, Arendals andel nedtrekk 4,5%	-477	-477	-477	-477
Forebyggende tjeneste: Legevakt, Arendals andel nedtrekk 4,5 %	-357	-675	-675	-675
Forebyggende tjeneste: Redusere 1 årsverk koordinatorteam	-900	-900	-900	-900
Habilitering: Bedre strategi for utbygging av bofellesskap	0	-6 500	-6 500	-6 500
Habilitering: Felles ambulerende nattjeneste	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
Habilitering: Flytting av Flosta avd. C til sentral beliggenhet	-2 500	-5 000	-5 000	-5 000
Habilitering: Private bofellesskap skyves fra 2026 til 2027 iht. investeringsplan	-27 000	0	0	0
Hjemmesykepleien: Samlokalisering hjemmesykepleien	0	-3 980	-4 980	-4 980
Institusjon: Avvikling av ELIM bokollektiv for demente	-9 000	-12 000	-12 000	-12 000
Institusjon: Avvikling av lindrende avdeling Plankemyra	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Institusjon: Avvikling av Tromøy bokollektiv	-3 000	-20 000	-20 000	-20 000

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Interkommunale ordninger, økning fastdel 15-20% ikke vedtatt - legges som nedtrekk i ramme	-1 579	0	0	0
Mestring: BPA nedjustering av innmeldt konsekvensjustering	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-10 000
Overordnet: Avvikle Bemanningsenheten	-2 200	-4 400	-4 400	-4 400
Overordnet: Felles sykepleierpool natt for institusjon, hjemmesykepleie og omsorgsbolig med base	-500	-3 000	-3 000	-3 000
Overordnet: Konkurranseutsette sykehjem	0	-1 000	-1 000	-1 000
Overordnet: redusert ramme i 2026	-20 337	-20 337	-20 337	-20 337
Psykisk helse og rus: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - Krisesenteret - øke fastandel fra 15% til 25%	0	-380	-380	-380
Psykisk helse og rus: Post 4 - kun korttid og brukerstyrte plasser	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Psykisk helse og rus: Sammenslåing av bemanning Bjorbekk BOA vest og Ørbek bofelleskap, samt styrke ambulerende tjenester.	0	-3 200	-3 200	-3 200
Psykisk helse og rus: Sammenslåing av bemanning Saltrød BOA og Eydehavn bofellesskap, samt styrke ambulerende tjenester	-1 500	-3 000	-3 000	-3 000
Psykisk helse og rus: Torbjørnsbu bofelleskap - reduksjon av bemanning ved omgjøring til ambulerende tjenester	0	0	-7 000	-7 000
Økt effektivisering helse og mestring	0	0	-15 000	-40 000
Sum Innsparingstiltak	-84 350	-109 627	-132 627	-167 627
Nye tiltak og realendringer	28 109	23 932	932	-34 068
Ramme 2026-2029	1 388 288	1 408 590	1 425 290	1 430 490

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer.

Vedtak forrige periode utgjør en økning på 112,5 mill. kroner i 2026 og skyldes i all hovedsak tilbakeføring av tidligere vedtak. Viser til kommentarer under hvert enkelt tiltak.

I konsekvensjusteringer ligger det i all hovedsak justering av private aktører, ressurskrevende brukere, bofellesskap, legetjenesten, FACT teamene.

I tillegg har man i HØP 2026-2029 justert for merforbruk med 55 mill. kroner. (Institusjon, Hjemmesykepleien og Habilitering). Denne justeringen må ses opp mot uavklart avvik på 20 mill. kroner under innsparingstiltak, se for øvrig kommentar på selve tiltaket.

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Korrigerings: IKT, CGM Helsestasjon - ved en feil lagt til Helse og mestring

Dette er et tiltak som ble lagt til Helse og mestring, men som skulle vært i Oppvekst og utdanning, og er derfor korrigert i HØP 2026-2029.

Legger tilbake tidligere vedtak: Heltidssatsning - enheter utenom hjemmesykepleien

Helse og mestring har i all hovedsak døgnkontinuerlig drift som krever riktig fordeling av vakter og kompetanse på dag, kveld og natt. Det er allerede gjort grep for å øke heltidssatsingen i tjenestene, ved f.eks. innføring av kalenderplan, langvakter og fleksible turnusordninger.

Legger tilbake tidligere vedtak: Omgjøre vikarbudsjetten til faste stillinger

Dette vedtaket ble lagt inn som et generelt kutt i tidligere HØP. Sektoren må først gjennomføre en utredning før en kan ta stilling til dette vedtaket. Det kreves en analyse av hvor mye som realistisk kan flyttes uten å skape underskudd i vikarbudsjetten. Det bør gjennomføres en pilotperiode på 6 måneder hos en virksomhet før en eventuell permanent løsning. Utredningen sikrer at konsekvensene er kartlagt og at tiltaket er bærekraftig.

Legger tilbake: Ikke realistiske nedtrekk fra tidligere HØP prosesser

Dette er nedtrekk fra tidligere HØP prosesser, deriblant nedtrekket på 90 mill. kroner som sektoren fikk i HØP 2024-2027, som legges tilbake.

Dette er ikke mulig å ta ned på driften hvis man ikke legger ned Institusjon eller Bokollektiv, delvis eller i sin helhet. Det er lagt inn nye tiltak HØP 2026-2029, som f.eks. omstrukturering av ELIM og Tromøy Bokollektiv, samt omgjøring av lindrende avdeling på Plankemyra.

Legger tilbake: kutt innkjøp/konsulenter fra tidligere HØP prosesser

Følgende tidligere vedtak har blitt slått sammen og lagt tilbake i HØP 2026-2029.

HØP 2024-2027: Innkjøp Helse og mestring, sektorens andel - 1,5 mill. kroner

HØP 2025-2028: Innkjøp - bedre kontraktsoppfølgning - 2,083 mill. kroner

HØP 2025-2028: Innkjøp/kutt konsulenter - BS vedtak desember - 1,67 mill. kroner

Helse og mestring har ikke konsulentbruk pr. i dag. Det som bokføres på konsulenter er tolketjenesten. en tjeneste som sektoren må ha. Sektorene kan heller ikke realisere kutt på innkjøp, men arbeider kontinuerlig i tråd med kommunens anskaffelsesreglement.

Legger tilbake: Prosess: Heltidssatsing, arbeidsrutiner, effektivisering vedtak, samlokalisering

Dette tiltaket legges tilbake. Det er lagt inn nye innsparingstiltak ifm. samlokalisering av Hjemmesykepleien.

Legger tilbake: Resterende 29,5 mill. kroner av uavklart avvik 65 mill. kroner

I HØP 2025-2028 ble det meldt inne et uavklart avvik for sektoren på 65 mill. kroner. Bystyret besluttet i desember ved godkjenning av HØP at 36 mill. kroner skulle tilføres Helse og mestring. De resterende 29 mill. kroner ble vedtatt tilbakeført Helse i tertial 1 og er videreført i HØP 2026-2029.

Tilbakeføre tiltak - reduksjon i kommunale biler og leasingbiler

Dette tiltaket ble lagt inn som et generelt tiltak i HØP 2025-2028 og legges tilbake.

På sikt er det realistisk å ta ned bilparken og få innsparing, f.eks. når alle i hjemmesykepleien er samlokalisert på Fløyheia. For Hjemmesykepleien ligger nedtrekk av bilparken innbakt i nytt innsparingstiltak. Det er også viktig å påpeke at det jobbes kontinuerlig med å flytte biler mellom alle virksomhetene i sektoren utifra behov, samt at leasingavtaler sies opp der man ser at det er for mange biler.

Innsparingstiltak

Forebyggende tjeneste: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - KØH - øke fastandel fra 15% til 25%

Forslaget fra Arendal kommune om endring av betalingsmodell for Østre Agder samarbeid ble nedstemt i representantskapsmøtet september 2025. Det betyr at dagens ordning med fastandel på 15% videreføres. Tiltaket er derfor reversert for 2026, men ligger inne fra 2027.

Forebyggende tjeneste: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - Legevakt - øke fastandel fra 15% til 25%

Forslaget fra Arendal kommune om endring av betalingsmodell for Østre Agder samarbeid ble nedstemt i representantskapsmøtet september 2025. Det betyr at dagens ordning med fastandel på 15% videreføres. Tiltaket er derfor reversert for 2026, men ligger inne fra 2027.

Forebyggende tjeneste: KØH, Arendals andel nedtrekk 4,5%

Dette er vedtatt i Østre Agder samarbeidet. Konsekvensen blir redusert mulighet for å ta imot utskrivningsklare pasienter for andre kommuner og kan gi økt antall overliggere på sykehuset for samarbeidskommunene. Det kan også resultere i tidvis inntaksstopp av pasienter, flere innleggelser på sykehuset og redusert beredskap og fleksibilitet i tjenesten.

Forebyggende tjeneste: Legevakt, Arendals andel nedtrekk 4,5 %

Vedtatt i Østre Agder samarbeidet. Nedtrekket på 4,5 % er fordelt på to år 900 000 kroner i 2026 og 1,7 mill. kroner i 2027. Legevakten er i god utvikling på mange områder. Planlagte innsparingstiltak vil ikke ha negative konsekvenser for tjenesten, eks. avsluttet bruk av vikarbyrå for leger, økt bevissthet og kontroll på innkjøp/forbruk av materiell, bedre kompetansestyring av leger.

Forebyggende tjeneste: Redusere 1 årsverk koordinatorteam

Koordinatorteamet avlaster tjenestene "ute" og tar mange av de nye og/eller komplekse sakene. De sakene som er oversiktlige og avklart overleveres til koordinatører ute i tjenestene. Godt samarbeid med tildeling har gjort at pågangen av saker er noe redusert, rollen og ansvaret som koordinator er noe mer avklart. Tiltaket kan gi økt press på koordinatører ute i tjenestene.

Habilitering: Bedre strategi for utbygging av bofellesskap

Det er innen enhet Habilitering betydelig behov for ulike boløsninger for utviklingshemmede med sammensatte utfordringer og/eller alderdomsutfordringer. En del innbyggere ordner leilighet selv, mens andre innbyggere må ha bistand fra kommunen. Behovene for boløsninger kan grovt inndeles slik:

1: Innbyggere som bor i sin egen eide eller leide bolig/leilighet, som har ulikt behov for hjelp og bistand fra kommunen. Dette gjelder om lag 100 innbyggere.

2: Innbyggere som bor i sin egen leide kommunale leilighet i nærheten av bofellesskap med base, som jevnlig trenger litt hjelp og bistand fra kommunen. Dette gjelder færre enn 5 innbyggere. Kommunen har foreløpig to leiligheter for dette. Dette kan være en god løsning for flere, men det er viktig at innbyggerne kjøper leilighet som har beliggenhet i nærhet til allerede eksisterende personalbaser.

Alternativt kan kommunen kjøpe flere leiligheter som har beliggenhet i nærhet til allerede eksisterende personalbaser, for å videre leie ut eller selge.

3: Innbyggere som bor i sin egen eide leilighet eller leier leilighet i bofellesskap (kommunalt eller privat), med egen personalbase i bofellesskapet. Dette gjelder om lag 70 innbyggere. Personene har svært ulikt behov for hjelp og bistand fra kommunen. Flere nye private bofellesskap er planlagt og vil komme i drift i løpet av 2025 – 2026. Nye bofellesskap bør ha 7-9 beboere som ny standard. Kapasitetsutnyttelse 100%.

4: Innbyggere som bor i sin leide leilighet i et kommunalt bofellesskap, som har omfattende heldøgns pleie og omsorgsbehov. Multifunksjonshemmede. Gjelder færre enn 10 innbyggere. Kapasitetsutnyttelse 100%.

5: Innbyggere som bor i sin leide leilighet i et kommunalt bofellesskap, som har omfattende heldøgns hjelpe- og omsorgsbehov. Omfattende adferdsutfordringer. Dette gjelder mindre enn 10 innbyggere. Kapasitetsutnyttelse 100%.

6: Institusjon. Avdeling for utviklingshemmede med sammensatte utfordringer og/eller alderdomsutfordringer. Dette gjelder mindre enn 10 innbyggere. Kapasitetsutnyttelse 100%.

7: Innbyggere som bor i sin leide leilighet i et kommunalt eller privat enetiltak, med egen personalbase, som har omfattende heldøgns hjelpe- og omsorgsbehov. Omfattende adferdsutfordringer. Gjelder mindre enn 5 innbyggere. Enetiltak bør ligge i nær tilknytting til eksisterende personalbaser for å kunne utnytte personalressursene bedre.

Gruppe 4, 5 og 6

Kommunen mangler boløsninger til flere innbyggerne. Risikoen for å finne midlertidige hasteløsninger øker og kan bli kostbart, i påvente av kommunale løsninger. Nye bofellesskap/bokollektiv bør ha 7-9 beboere. Eventuelt to samlokaliserte bofellesskap 7+7 med en felles personalbase.

Venter på boligløsning

Pr. i dag er det anslagsvis 15 – 25 innbyggere som ikke har eller som det ikke er planlagt boløsninger for, nå og de nærmeste årene. Dette er innbyggere som enten har søkt om en boløsning, eller som kommunen vet vil trenge en tilrettelagt boløsning.

Flere beboere pr. bofellesskap

Ressursmessig er det fornuftig at det bor 7-9 innbyggere i nye bofellesskap, både i private og kommunale. Eventuelt to samlokaliserte individuelle bofellesskap 7+7 med en felles personalbase. Bofellesskap som bygges nå med kun 6 beboere sliter med økte byggekostnader og at den enkelte skal kunne bære boliglån med sin inntekt. Personalmessig er det mulighet til å gi tjenester til flere innbyggere på et sted, som er bedre utnyttelse av ressursene, og som imøtekommer kommende års rekrutteringsutfordringer.

Flere bor i nærheten av eksisterende personalbaser

For å imøtekomme de neste årenes kommende utfordringer for å rekruttere nok helse og omsorgspersonell, er det helt avgjørende at avstander mellom lokasjoner det gis kommunale tjenester må være kort. Dette gir økt trygghet til dem som bor i sine egne leiligheter og de som gir tjenester bruker mindre tid på forflytting og kan raskere bistå den enkelte ved behov. Denne type boliger støtter også opp om innbyggernes rettighet til å bo i en egen leilighet og er i tråd med overordnet målsetting om at den enkelte innbygger skal kunne mestre egne liv og være en del av fellesskapet (Kilde: Overordnede mål for Arendal kommune). Denne boformen kan bidra til at den enkelte innbygger lettere vil kunne bli integrert i lokalmiljøet, da leiligheter ligger i ordinære boligkomplekser.

Flere bor i sin egen eide bolig

Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken sier at flere skal få mulighet til å eie egen bolig som gir økonomisk trygghet. Et av tiltakene er å hjelpe flere med utviklingshemming fra leie til eie .

Mange utviklingshemmede er uføre, har en stabil, men lav inntekt, og regnes som sikre betalere av boliglån. Samtidig har denne gruppen ofte liten eller ingen egenkapital når de skal kjøpe bolig. Startlån skal i større grad brukes for å hjelpe utviklingshemmede med å kjøpe bolig. Ved hjelp av investeringstilskudd og momskompensasjon har regjeringen gjort det mulig for kommunene å finansiere boliger med heldøgns omsorgstjenester. Tilskuddene kan dekke 50-60 % av byggekostnadene. Ved å organisere boligene som borettslag kan personer med utviklingshemming kjøpe egen bolig i borettslaget. Borettslaget kan få lån i Husbanken. Samlet kan dette gi den enkelte beboer tilgang til egen bolig og en rimelig bokostnad.

Overgangen fra foreldrehjem til egen bolig kan for noen oppleves å være utrygg. Det er derfor viktig å ha muligheter til å prøve seg frem. Det kan skje ved at den enkelte leier bolig i en kortere periode. Alternativt kan man starte med å leie boligen for deretter å kjøpe den samme boligen. En god strategi kan derfor være at kommunen kjøper flere leiligheter til dette formålet, leier ut, or deretter å selge leiligheten.

Andre boløsninger

Det bør også vurderes andre boløsninger som for eksempel bokollektiv for unge som flytter hjemmefra første gang. Dette kan skape økt trygghet i utflyttingsprosessen, er en god mulighet for å trene seg på å bo selvstendig og er en økonomisk gunstig boløsning.

Aktivitet og dagtilbud

Aktivitet i form av jobb eller godt dagtilbud, er en viktig faktor for å lykkes i å bo i egen leilighet og leve et godt liv.

Avlastning

Et avlastningstilbud (hjemmehjelp, støttekontakt, veiledning, avlastning på institusjon m.m) kan bidra til at barn/unge voksne kan bo lenger hjemme hos sine pårørende, og vil dermed utsette behov for bosetting i egen leilighet. Voksne skal etter nytt bystyrevedtak, ikke bo eller få avlastning på Røedtunet og Fagerheim. Per i dag har vi ikke mulighet for å imøtekomme dette bystyrevedtaket da vi mangler boligløsninger og avlastning for unge voksne. Kapasitetsutnyttelse avlastning i institusjon er nå omlag. 95%.

Mangel på boligløsninger – konsekvenser

Vedvarende mangel på boligløsninger gir økt press på avlastningstilbudet for barn og unge og kan være svært krevende og belastende for pårørende å stå i over tid (her menes nærmeste pårørende; foreldre og eventuelt søsken). Denne belastningen over tid kan føre til psykiske uhelse og uførhet hos de pårørende. Dette kan igjen føre til at risikoen for å finne midlertidige hasteløsninger øker og kan bli kostbart, i påvente av permanente boløsninger.

Gjenbruk av bygningsmasse

Det kan være ressursbesparende å gjenbruke/ombygge kommunale bygg som er/kan bli ledig.

Habilitering: Felles ambulerende nattjeneste

Det er igangsatt et arbeid for å vurdere etablering av en felles ambulerende nattjeneste innen habilitering. Målet er å sikre forsvarlige tjenester samtidig som ressursene utnyttes bedre. Tiltaket

innebærer å trekke nattevakter ut av flere bofellesskap og samle dem i en ambulerende enhet som kan rykke ut ved behov. Dette kombineres med økt bruk av digitale tilsynsløsninger der det er lav risiko for negative konsekvenser.

En kartlegging viser at kun 31 % av den totale arbeidstiden blir brukt til direkte brukerkontakt. Trykket er størst før kl. 00:00 og etter kl. 06:00. Ved å omdisponere ressurser og bruke teknologi mer aktivt, kan tjenesten bli mer effektiv og målrettet.

Tiltaket må utredes nærmere og sees i sammenheng med muligheten for en felles nattjeneste på tvers av hele helse- og omsorgssektoren. Arbeidet ledes av et tverrfaglig utvalg med mandat til å foreslå løsninger som ivaretar både kvalitet og økonomi.

Habilitering: Flytting av Flosta avd. C til sentral beliggenhet

Flosta avd. C i enhet Habilitering, er en langtidsinstitusjon med 8 plasser for utviklingshemmede personer med sammensatte utfordringer og/eller alderdomsutfordringer. Avdelingen har i løpet av de siste par årene fått en økende utfordring med å rekruttere. Dette resulterer i at avdelingen ikke klarer å opprettholde et godt nok faglig forsvarlig tilbud. Bruk av overtid har økt i perioden.

Flosta avd. C har bygningsmessige utfordringer og lokalene er for små. Flosta avd. C bør være nærmere knyttet til andre fagmiljøer i helse- og omsorgssektoren, for eksempel Myratunet eller Plankemyra. Det blir:

- enklere å benytte fagkompetanse på tvers av ulike avdelinger
- enklere å rekruttere fagpersonell
- økt fleksibilitet i tjenesten og bedre ressursutnyttelse
- enklere å få tak i vikarer - redusert behov for bruk av overtid

En flytting er helt avhengig av andre interne prosesser for endringer i sektoren. Når andre prosesser blir avklart og det blir avklart hvor en ny lokasjon for avdelingen skal være, kan en flytteprosess startes. Det blir da igangsatt en grundig involverende prosess både med brukeren selv, deres nærmeste pårørende og personell.

Hjemmesykepleien: Samlokalisering hjemmesykepleien

Samlokalisering av hjemmesykepleien ved Fløyheia vil gi både organisatoriske og økonomiske gevinster. Tiltaket bidrar til en mer bærekraftig drift og legger til rette for økt samhandling, bedre logistikk og styrket fagmiljø i hjemmesykepleien. Samlet så estimeres det en innsparing på flere områder, bemanning, andre kostnader og bilpark, fra 2027.

Institusjon: Avvikling av ELIM bokollektiv for demente

Elim Bokollektiv er en virksomhet i Helse og Mestring som ivaretar 16 beboere i et bygg som også rommer andre tjenester, hvor noen av tjenestene er i ferd med å flytte. Virksomheten gir et tilbud til beboere som har et høyere omsorgsbehov enn å bo hjemme, men ikke et behov for institusjonsplass. I tillegg er det bygningsmessige utfordringer.

Bofellesskap er et tilbud som når det gjelder pleietyngde, ligger mellom hjemmebaserte tjenester, inkludert omsorgsboliger, og institusjonsbaserte tjenester. Beboerne får ofte plass i bokollektiv på et tidspunkt hvor hensiktsmessig forebygging ikke lengre gir ønsket effekt, samtidig som mange faller relativt raskt og blir i behov av et høyere omsorgsnivå i institusjon. Konsekvensen av dette mellomleddet er økt belastning for pasientene som allerede har en kognitiv svikt.

Solhaug Bo- og Omsorgssenter åpner i januar 2027 med nye omsorgsleiligheter og Saltrød Bo og Omsorgssenter omgjøres til demens sykehjem med ulike avdelinger. Saltrød BOS har også mulighet til å utvide med flere institusjonsplasser for den kommende gruppen.

Elim Bokollektiv skal gradvis, i tråd med overordnet strategi om å satse på hjemmebaserte tjenester, utvikles og beboere flyttes til somatiske eller skjermede eksisterende virksomheter. Det vil bli utarbeidet en plan for en gradvis avvikling av bokollektivet i 2026.

Institusjon: Avvikling av lindrende avdeling Plankemyra

Lindrende avdeling har vært benyttet av pasienter med ulike behov, og ikke nødvendigvis ikke kun for lindrende pasienter. Den har vært brukt til rullerende og avlastningsopphold (korttidsplasser) og faste plasser. Det er mye kompetanse på palliasjon, som er en lindrende behandling, pleie og omsorg for pasienter med uhelbredelig sykdom. Fokus er på å gi best mulig livskvalitet for pasienter og pårørende.

Arendal kommune har mye kompetanse innenfor dette feltet og ivaretar palliasjon i institusjon og i hjemmesykepleien på en forsvarlig måte. I tillegg har utdanningsinstitusjonene også fokus på dette feltet i opplæring og videreutdanning. Vi mener tjenesten kan ivaretas på flere områder, da vi allerede har styrket palliasjonskompetansen generelt i tjenestene.

Lindrende avdeling Plankemyra Bo og Omsorgssenter omgjøres i sin helhet til en somatisk langtidsavdeling i 2026.

Institusjon: Avvikling av Tromøy bokollektiv

Tromøy Bokollektiv er en virksomhet i Helse og Mestring som ivaretar 27 beboere i et bygg som også rommer et dagsenter. Bokollektivet har korttids- og langtidsplasser. Virksomheten gir et tilbud til beboere som har et høyere omsorgsbehov enn å bo hjemme, men ikke et behov for institusjonsplass. I tillegg er det bygningsmessige utfordringer.

Bofellesskap er et tilbud som når det gjelder pleietyngde, ligger mellom hjemmebaserte tjenester, inkludert omsorgsboliger, og institusjonsbaserte tjenester. Beboerne får ofte plass i bokollektiv på et tidspunkt hvor hensiktsmessig forebygging ikke lengre gir ønsket effekt, samtidig som mange faller relativt raskt og blir i behov av et høyere omsorgsnivå i institusjon. Konsekvensen av dette mellomleddet er økt belastning for pasientene som allerede har en kognitiv svikt.

Solhaug Bo- og Omsorgssenter åpner i januar 2027 med nye omsorgsleiligheter og Saltrød Bo og Omsorgssenter omgjøres til demens sykehjem med ulike avdelinger. Saltrød BOS har også mulighet til å utvide med flere institusjonsplasser for den kommende gruppen.

Tromøy Bokollektiv kan benyttes mer som dagsenter eventuell til formål i fremtiden.

Tromøy Bokollektiv utvikles gradvis i 2027 hvor beboere blir flyttet til eksisterende virksomheter.

Interkommunale ordninger, økning fastdel 15-20% ikke vedtatt - legges som nedtrekk i ramme

Se tiltak over på Interkommunale ordninger hvor innsparing er tatt ut i 2026.

Mestring: BPA nedjustering av innmeldt konsekvensjustering

Besparelse på 5 mill. fra 1. januar 2026 (senest 1. februar) pga. endringer i avtaler.

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Overordnet: Avvikle Bemanningsenheten

Nedleggelse av Bemanningsenheten kan gi økonomiske besparelser, økt lokal kontroll hos virksomhetsledere og mulighet for ny organisering. For å lykkes kreves god planlegging, støtte til ledere og utvikling av lokale løsninger som ivaretar både drift og ansatte.

Overordnet: Felles sykepleierpool natt for institusjon, hjemmesykepleie og omsorgsbolig med base

Det er igangsatt et arbeid for å vurdere etablering av en felles ambulerende nattjeneste innen habilitering. Målet er å sikre forsvarlige tjenester samtidig som ressursene utnyttes bedre.

Det vil bli kostnad ifm. digitalisering av felles nattjeneste. Etablere helseteknologisk sentral som risikoreduserende tiltak.

Overordnet: redusert ramme i 2026

Redusert ramme på ca. 20 mill. kroner kommer i tillegg til andre foreslåtte tiltak for sektoren. Sektoren må se på alle mulige løsninger for å redusere utgiftene med 20 mill. kroner. I konsekvensjustert budsjett er det tatt hensyn til merforbruk i 2025. Sektoren må likevel fortsatt jobbe for å ta ned merforbruk slik at dette ikke videreføres i 2026. Tiltaket krever god budsjettdisiplin og god økonomisk kontroll. Tiltaket understreker behovet for videre omstilling og prioritering i årene fremover.

Psykisk helse og rus: Betalingsmodell Østre Agder samarbeidet - Krisesenteret - øke fastandel fra 15% til 25%

Forslaget fra Arendal kommune om endring av betalingsmodell for Østre Agder samarbeid ble nedstemt i representantskapsmøtet september 2025. Det betyr at dagens ordning med fastandel på 15% videreføres. Tiltaket er derfor reversert for 2026, men ligger inne fra 2027.

Psykisk helse og rus: Post 4 - kun korttid og brukerstyrte plasser

Post 4 har 11 plasser totalt, hvorav 5 er langtidsplasser omgjøre av 1 plassene på Post 4 til brukerstyrt seng. Forutsetning er at det etableres riktig tiltak ut fra brukernes behov og funksjonsnivå. Post 4 har mottatt brukere i mangel på egnede boliger. Målet er at Post 4 kun skal ha korttidsplasser og brukerstyrte plasser. Det må etableres forsterkede boliger og institusjonsplass som kan ivareta alvorlig psykisk syke med rusutfordringer.

Psykisk helse og rus: Sammenslåing av bemanning Bjorbekk BOA vest og Ørbek bofelleskap, samt styrke ambulerende tjenester.

Bjorbekk har bemanning på dag og kveld, ikke natt, mens Ørbek bofelleskap har døgnbemanning og bistår Bjorbekk ved behov. Vi slår sammen sammen bemanningen til et ambulerende 24/7 Bo team Vest som skal ha ansvar for oppfølging av beboere på Bjorbekk bolig med base, Elveveien og Ørbek bofelleskap. Bo teamet skal bruke sine ressurser ut fra beboernes behov på disse stedene.

Psykisk helse og rus: Sammenslåing av bemanning Saltrød BOA og Eydehavn bofelleskap, samt styrke ambulerende tjenester

Saltrød har bemanning på dag og kveld, ikke natt, mens Eydehavn bofelleskap har døgnbemanning og har på natt hatt tilsyn med base på Saltrød ved behov. Vi slår sammen bemanningen til et ambulerende 24/7 Bo team Øst som skal ha ansvar for oppfølging av beboere på Saltrød bolig med base og Eydehavn bofelleskap. Bo teamet skal bruke sine ressurser ut fra beboernes behov på disse stedene.

Psykisk helse og rus: Torbjørnsbu bofelleskap - reduksjon av bemanning ved omgjøring til ambulerende tjenester

Enheten skal kartlegge og utrede mulighetene for å bedre tilpasse bemanningen på Torbjørnsbu, samt omgjøre deler av bemanningen til ambulerende virksomhet. Dette krever at det etableres forsterkede

boliger til målgruppen. Per i dag mangler det egnede boliger for målgruppen, samt at dette må ses i sammenheng med bygging av omsorgsboliger.

Økt effektivisering helse og mestring

Helse og mestring står ovenfor en stor transformasjon i årene som kommer. Dette må skje gjennom effektivisering og omstilling av tjenestene våre (stikkord er blant annet digitalisering, TØRN, ambulerende tjenester). Det er derfor lagt inn hhv. 15 mill. kroner i 2028 og 40 mill. kroner i 2029.

Vurderte tiltak - ikke prioritert

Det er lagt inn 1 mill. kroner i 2027 som innsparingstiltak ved å konkurranseutsette 1 sykehjem. Dette foreslåtte tiltaket må utredes i løpet av 2026.

Tilskudd til andre

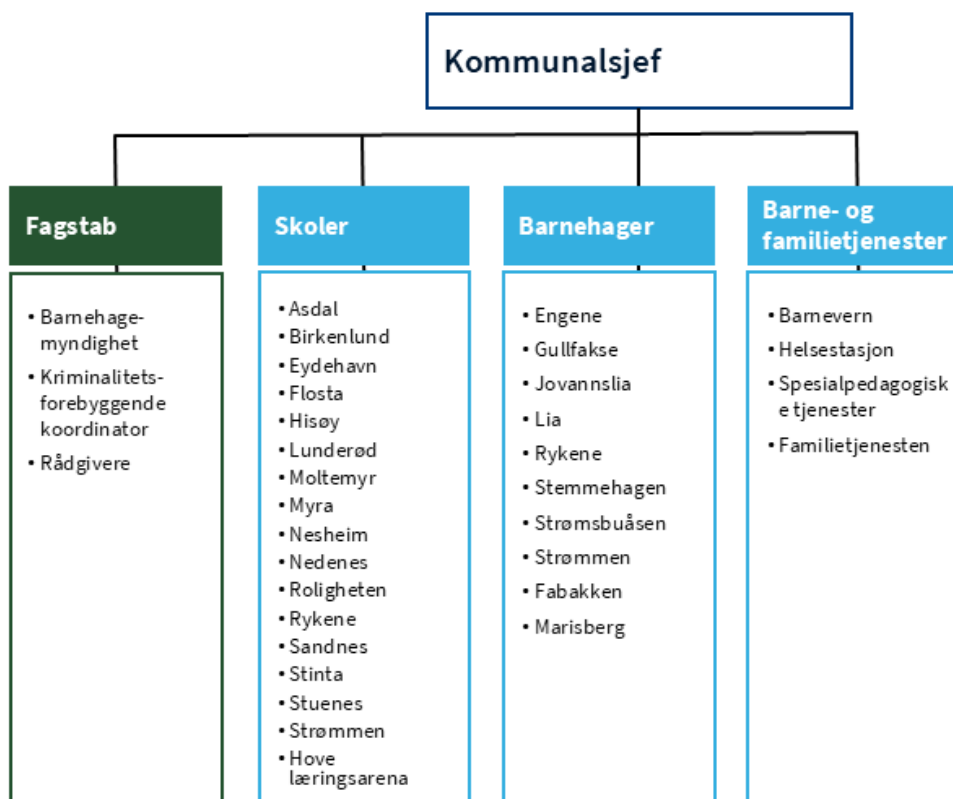
Søker	BS-vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	Kommentar
TILSKUDD TIL STIFTELSE, INSTITUSJONER OG STØRRE SATSINGER				
FONTENEHUSET ARENDAL	2 000 000	2 500 000	2 000 000	BS- vedtak 2 mill.kroner t.o.m 2026. Samarbeid med kommunen rundt tiltak
STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON	1 000 000	1 200 000	1 000 000	T5 - foreligger avtale. Tett samarbeid med kommunen i forhold til tiltak
STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON	800 000	1 000 000	800 000	Kafe og kjøkken på Torvet-Enter fri
AGDER IDRETTSKRETS	275 000	310 294	275 000	Aktiv på dagtid. Fysisk og sosial møteplass for personer utenfor arbeid
NOK.AGDER -senter mot seksuelle overgrep	235 000	250 000	250 000	Vold i nære relasjoner. Avtale - samarbeid med andre kommuner
STIFTELSEN EVANGELIESENTERET	-	150 000	-	Evangeliesenter cafe
STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON	90 000	130 000	90 000	Gatejuristen
ATROP	-	250 000	100 000	Tilskudd dekket av Hdir.Lavterskeltilbud ettervern for personer/pårørende som har opplevd seksuelle overgrep, rusavhengighet, psykisk uhelse. Avtale AK pårørendegruppe.

Økonomiplan for 2026-2029

FRELSESARMEEN	50 000	-	-	Med håp i bagasjen
SUM	2 450 000	5 790 294	4 515 000	

Oppvekst og utdanning

Dette er Oppvekst og utdanning

Sektorens mål er at alle barn og unge skal få den støtten de trenger for å ha det bra hjemme, i barnehagen, på skolen og i fritiden.

Oppvekst og utdanning består av 1062 årsverk og har et budsjett på over 1,2 milliarder kroner. Sektoren består av en fagstab og tre enheter.

Dersom kommunedirektørens forslag til budsjett vedtas, vil sektorens organisasjonskart i perioden reduseres med følgende virksomheter:

- Nesheim skole
- Eydehavn skole
- Moltemyr skole
- Sandnes skole
- Lia barnehage
- Rykene barnehage
- Hove læringsarena

I tillegg vil familietjenesten og spesialpedagogiske tjenester slås sammen til en virksomhet.

Fagstab

Stab oppvekst har 9 årsverk og har ansvar for tilsyn med 52 barnehager. Staben fatter vedtak innen oppvekst, siden tildelingskontoret kun brukes til helse og mestring. Staben gir også råd, støtte og veiledning til ledere, og jobber med utvikling og utredning. Ett årsverk er dedikert til kriminalitetsforebygging i hele kommunen, og ett til IKT. Staben samarbeider bredt og bidrar til kvalitet og trygghet i oppvekstsektoren.

Skoler

Skoleenheten har 755 årsverk, inklusive barnehager i oppvekstsentrene. Enheten har ansvar for å gi alle elever et inkluderende og trygt læringsmiljø, og for å sikre at opplæringen er i tråd med opplæringsloven og læreplanverket. Skolene skal bidra til læring, mestring og trivsel for alle elever, og samarbeider tett med foresatte, barnehager og andre tjenester i oppvekstsektoren.

Barnehager

Barnehageenheten består av 10 barnehager, hvor to er en del av oppvekstsentrene. Hver barnehage har sitt særpreg, og barnas behov står i sentrum. Vi legger vekt på å gi barna tid, trygghet og omsorg, og et miljø der de kan velge, oppdage, leke og lære. Barnehagen er en viktig arena for barns utvikling, med både helsefremmende og forebyggende funksjoner. Målet er å redusere sosiale forskjeller og gi alle barn en god start. Enheten har 148 årsverk, utenom barnehagene i oppvekstsentre.

Barne- og familietjenester

Denne enheten består av helsestasjon, spesialpedagogiske tjenester, familietjenesten og barneverntjenesten. Målet er at alle barn får en trygg oppvekst og rask hjelp når utfordringer oppstår. Medarbeiderne har bred kompetanse på barns utvikling, helse, språkutvikling, tilknytning, læring og sosialt samspill med mer. Enheten gir råd og støtte til foreldre, og samarbeider tett med barnehager og skoler – viktige arenaer i barnas liv. Totalt har enheten 150 årsverk.

Dette skal vi oppnå

Slik utvikler vi tjenestene

Oppvekstsektoren står foran store økonomiske utfordringer de neste årene. I 2026 må budsjettet kuttes med nærmere 100 mill. kroner. Dette krever vanskelige valg og endringer i tjenestene. Målet er å gi barn, unge og familier et trygt og bærekraftig tilbud innenfor kommunens økonomiske rammer.

Den største utfordringen er at dagens struktur er laget for rundt 1000 flere barn enn kommunen har nå, og antallet barn vil fortsette å synke. Prognosene viser at vi vil få 900 færre barn i alderen 6–15 år de neste ti årene. Dette gjør driften dyr og sårbar, fordi ressursene er spredt på mange bygg og enheter. For å møte dette må kommunen samle ressursene og se på strukturen i skoler, barnehager og barne- og familietjenester.

Samtidig ser vi at flere barn og unge har sammensatte behov. Mange har utfordringer med psykisk helse, språk og læring. Flere vokser opp i familier med lav inntekt over tid. Selv om det blir færre barn totalt, trenger flere tett og god oppfølging. Dette gir økt press på både oppvekst- og helsetjenestene. Etter flere år med kutt er det lite rom igjen for ytterligere effektivisering. Nye reduksjoner må skje ved å endre tjenestene, ikke ved flate kutt. Det er viktig å være en attraktiv arbeidsgiver som klarer å beholde og utvikle dyktige ansatte. Dette er avgjørende for å kunne gi gode tjenester også i fremtiden.

For at barn og unge i Arendal kommune skal få den støtten de trenger for å ha det bra hjemme, i barnehagen på skolen og i fritiden, vil vi prioritere:

- Bedre strukturer
- Styrke beskyttelsesfaktorene i barns liv
- Systemtiltak

Bedre strukturer

For å sikre et godt og rettferdig skoletilbud foreslås det å endre skolestrukturen. Hove læringsarena legges ned, fire skolebygg tas ut av drift, og elevene flyttes til andre skoler. Dette gir bedre bruk av ressurser, lavere kostnader og mulighet til å satse på kvalitet i undervisningen. Endringen følger målene i kommuneplanen om bærekraftige tjenester, og legger grunnlaget for en framtidsrettet skolestruktur i hele kommunen. Dette er starten på et viktig arbeid med å tilpasse skolene til dagens økonomi. Målet er å sikre god kvalitet og trygg drift. Vi ønsker å bygge en mer robust, inkluderende og framtidsrettet Arendalsskole, der alle elever får like gode muligheter for læring og trivsel.

Det foreslås også å slå sammen familietjenesten og spesialpedagogiske tjenester. I den forbindelse vurderes det om familietjenesten kan flyttes til Arendal kultur- og rådhus. Det skal også jobbes videre med lokalisering av barnevernstjenesten. Vi ønsker at familietjenesten, spesialpedagogiske tjenester og helsesykepleiere skal være mest mulig til stede i barnehager og på skoler.

På grunn av lav oppfylingsgrad i kommunale barnehager foreslås det å legge ned Lia og Rykene barnehage.

Styrke beskyttelsesfaktorene i barns liv

Arendal kommune bruker seniorforsker Geir Holtan Møllers inndeling av beskyttelsesfaktorer for barn og unge. Han har delt dem inn i fem hovedgrupper: familie, skole og barnehage, fritidsaktiviteter, nærmiljø og sosiale relasjoner.

Barn tilbringer bare rundt 13 prosent av året i skole eller barnehage. Det viser hvor viktig det er å styrke andre arenaer utenfor de kommunale tjenestene. Framover må kommunen legge bedre til rette for at foresatte kan være gode omsorgspersoner. Dette handler ikke om å gi dem mer ansvar, men om å støtte foreldrerollen gjennom gode strukturer og samarbeid.

Nærmiljøet har også stor betydning. Trygge og inkluderende lokalsamfunn, gode fritidstilbud og voksne som engasjerer seg i barns oppvekstmiljø bidrar til trivsel, tilhørighet og forebygging av utenforskap.

Systemtiltak

Tiltak som styrker kvaliteten og samarbeidet i tjenestene gir større effekt over tid enn mange små og reparerende enkelttiltak. Derfor må kommunen prioritere helhetlige og forebyggende løsninger. Det kan være inkluderende skolemiljøer, tidlig innsats i barnehage og skole, og tett samarbeid mellom foreldre, frivillige og kommunale tjenester.

Forskning viser at individuell tilrettelagt opplæring, slik den ofte brukes i Norge i dag, har begrenset effekt. Den settes ofte inn for sent, utføres av personell uten spesialpedagogisk kompetanse, og kan føre til lavere forventninger og sosial ekskludering. Selv med stor ressursbruk oppnås ofte svake resultater. Professor Thomas Nordahl viser at inkluderende opplæring og tidlig innsats i fellesskapet gir bedre faglige og sosiale resultater enn tradisjonell spesialundervisning. Dette støtter behovet for å organisere hjelpen nærmere fellesskapet.

I Arendalsskolen vil individuell tilpasset opplæring fortsatt være nødvendig for noen elever. Men omfanget bør reduseres og organiseres annerledes. Hovedregelen bør være at støtte gis i klasserommet. Da får elevene være en del av fellesskapet, og ressursene brukes mer helhetlig. Dette gir bedre læring, styrker inkludering og sikrer en mer bærekraftig bruk av kommunens ressurs.

Det ligger inne en innsparing på redusert individuell tilrettelegging i *Fremtidens skole* og også en effektivisering i form av nedbemanning på Lunderød skole og ressurscenter i kommunedirektørens forslag til budsjett.

Kommunedirektøren vil søke prosjektskjønnsmidler til prosjektet *Inkluderende skolehverdag*.

Utfordringen som prosjektet skal ta tak i er å skape en mer inkluderende skolekultur og redusere omfanget individuell tilrettelagt opplæring (ITO)

Våre mål og prioriteringer

Barn og unge er vår viktigste ressurs for framtiden. Vi skal sikre dem en trygg oppvekst og god utvikling – hjemme, i barnehagen, på skolen og i fritiden. Tidlig innsats når utfordringer oppstår gir best mulighet for å lykkes, og reduserer behovet for omfattende hjelp fra kommunen senere. En stabil oppvekst gir grunnlag for utdanning, arbeid og økonomisk frihet, og forebygger rus og kriminalitet. Når barn og unge ikke lykkes, har det store kostnader – både for den enkelte og for samfunnet. Dette krever innsats fra kommunen, foreldre og lokalsamfunnet.

Vi tilpasser strukturen til færre barn for å sikre gode tjenester for alle barn i Arendal

Antallet barn i Arendal går ned, og det påvirker hele oppvekstsektoren. For å sikre gode tjenester må vi bruke ressursene effektivt og bærekraftig. Vi foreslår å slå sammen skoler og tjenester, legge ned enkelte barnehager og vurdere nye lokaler for barne- og familietjenestene. Endringene gjelder både bygg og organisering. Målet er god samhandling og kvalitet, slik at alle barn får nødvendig støtte. Vi ser for oss skoler med minst 500 elever og barnehager med minst 60 barn. Barne- og familietjenestene skal være mer til stede der barna er. Prosessen skjer i dialog med innbyggere og ansatte for å sikre et framtidsrettet og bærekraftig tilbud.

Alle barn skal være inkludert faglig og sosialt i fellesskapet i barnehager og skoler

Alle barn skal delta i fellesskapet uavhengig av funksjonsnivå, språk, bakgrunn eller behov. De skal få tilpasset opplæring og støtte i det vanlige miljøet. Vi bruker ulike metoder for å møte behovene, slik at

barna opplever mestring og utvikling. Alle barn skal oppleve vennskap, tilhørighet og respekt i barnehage og skole. Lek, samspill og fellesskap er viktig for å forebygge utenforskap og mobbing.

Vi prioriterer oppfølging de første 1000 dagene i livet

Svangerskapet og de første årene er avgjørende for barnets utvikling, og foreldre må få god støtte. Nesten alle gravide og småbarnsforeldre bruker helsestasjonen, og 98 prosent av barna går i barnehage. Helsestasjonen har jevnlig kontakt med familier og kan gi tidlig hjelp. Barnehagene samarbeider tett med hjemmet og gir barna omsorg, lek og læring. Begge bidrar til god helse og forebygging, og til å utjevne sosiale forskjeller. Vi vil fortsette med hjemmebesøk til alle nyfødte, en tilgjengelig helsestasjon, barnehageplass til alle barn, oppfølging av barn med ekstra behov og tiltak mot vold og omsorgssvikt. Vi deltar også i forskningsprosjektet *Sammen på vei* for førstegangsfødende med sammensatte utfordringer.

Vi gir tidlig og tverrfaglig innsats der barna oppholder seg hver dag

Vi bygger lag rundt barna med samordnede tjenester og samarbeid på fellesarenaene. Målet er at flest mulig får hjelp innenfor det vanlige tilbudet, før det blir behov for spesielle tiltak. Barnehager og skoler er viktige arenaer. De som jobber der, skal fange opp utfordringer tidlig og finne løsninger sammen med barn, foreldre og fagpersoner. Tilgang til ulike kompetanse gir bedre læringsmiljø og forebygger problemer. Foreldrestøtte bygger på fagkunnskap og understreker foreldrenes ansvar. Kommunen har universelle tiltak for alle, ekstra støtte til noen og spissede tiltak til dem med store behov. En helhetlig tilnærming er nødvendig for å gi riktig hjelp til riktig tid, og alle tjenester følger BTI-modellen.

Alle 10-klassinger er godt forberedt for videregående skole

Grunnskolen skal gi kunnskap, trygghet og livsmestring for videre utdanning og arbeid. Skolen skal også bidra til sosial tilhørighet og utvikling av hele mennesket. Vi satser på tidlig innsats, tilpasset opplæring og tett oppfølging. Skolene bruker data om læring, fravær og trivsel for å gi målrettede tiltak og sikre at de virker. Samarbeid med foresatte, videregående skole og lokale aktører skal gi en trygg overgang. Målet er at alle elever fullfører grunnskolen med kompetanse, tro på egne evner og motivasjon for videre læring.

Økonomiplan for 2026-2029

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	1 280 081	1 280 081	1 280 081	1 280 081
Sum Vedtak forrige periode	-30 722	-47 322	-70 822	-70 822
Sum Budsjettendring i år	3 874	3 874	3 874	3 874
Sum Konsekvensjusteringer	32 498	31 808	31 808	31 808
Konsekvensjusteringer	5 650	-11 640	-35 140	-35 140
Konsekvensjustert ramme	1 285 731	1 268 441	1 244 941	1 244 941
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Reversere: Oppdeling av skoler	0	4 000	4 000	4 000
Reversere: Redusere spesialundervisningen i skolene med 2 %	1 500	1 500	1 500	1 500
Reversere: Strukturendringer skole 2026-2028	10 000	20 000	40 000	40 000
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	11 500	25 500	45 500	45 500
Innsparingstiltak				
Avslutte Homestart	-325	-650	-650	-650
Avvikle Fact Ung	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Avvikle kokkestillingene i de kommunale barnehagene	-1 100	-2 500	-5 800	-10 000
Avvikle samarbeid med alternativ opplæringsarena "Inn på tunet"	-2 650	-2 650	-2 650	-2 650
Effektivisere drift ved Lunderød	-5 000	-7 000	-7 000	-7 000
Fremtidens skole	-10 810	-39 650	-61 650	-61 650
Justerte priser på reisevaksiner	-50	-100	-120	-140
Legge ned Lia barnehage	-131	-314	-860	-1 626
Legge ned Rykene barnehage	121	290	-343	-1 230
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-10 000
Nedbemannning som følge av færre barn i barnehagene (demografiutvikling)	0	0	0	-5 000
Oppdatert SFO-forskrift med nye priser og definert kjernetid	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Opprette kommunalt eide botiltak for ungdom under barnevernets omsorg	-4 000	-9 000	-9 000	-9 000
Overføring av ansvar for organisering og deltakelse i 17. mai tog til foreldre og frivillige	-350	-350	-350	-350
Reduksjon andel pedagoger i kommunale barnehager	-250	-600	-967	-1 482
Redusere BTI-satsingen	-870	-1 750	-1 750	-1 750
Redusere leiekostnader Maxis	-1 290	-2 540	-2 540	-6 400
Redusere tilbud på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten	-2 500	-5 000	-5 000	-5 000
Redusere tjenestenivå på sexologisk rådgivning	-375	-700	-700	-700
Redusert ramme i 2026	-50 000	-17 000	0	0
Redusert ressurs til migrasjonshelseteam	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Slå sammen spesialpedagogiske tjenester og familietjenesten	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Innsparingstiltak	-88 580	-107 514	-117 380	-142 628
Nye tiltak og realendringer	-77 080	-82 014	-71 880	-97 128
Ramme 2026-2029	1 208 651	1 186 427	1 173 061	1 147 813

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer. Budsjettet er blant annet justert for økt tilskudd til private barnehager og maksimalgrense for foreldrebetaling i barnehager.

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Reversere: Oppdeling av skoler

I prosjektet *Fremtidens skole* foreslås sammenslåing av skoler, ikke oppdeling. Tidligere vedtatt tiltak om oppdeling reverseres derfor.

Reversere: Redusere spesialundervisningen i skolene med 2 %

Tiltaket *Fremtidens skole* inkluderer innsparing ved reduksjon i individuell tilrettelagt opplæring. Tidligere vedtatt tiltak om å redusere nivået utgår derfor.

Reversere: Strukturendringer skole 2026-2028

Strukturendringer er planlagt i perioden 2026–2028 som del av *Fremtidens skole*. Tidligere vedtatte tiltak knyttet til denne perioden reverseres.

Innsparingstiltak

Avslutte Homestart

Home-Start er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen og Frelsesarmeen, for å gi støtte til småbarnsfamilier som trenger litt ekstra hjelp i hverdagen. Gjennom Home-Start får familier med barn under skolealder besøk av en frivillig som kommer hjem en gang i uken for å gi praktisk hjelp, avlastning eller bare være en god samtalepartner. Målet er å styrke foreldrene, forebygge stress og bidra til at barna får en trygg og god oppvekst. Samarbeidsavtalen har 6 måneders oppsigelsestid, så tiltaket gir 6 måneders effekt i 2026.

Avvikle Fact Ung

FACT teamene er fleksibelt aktivt oppsøkende behandlingsteam som gir helhetlig hjelp til personer med alvorlig psykisk lidelse og/eller ruslidelse som har sammensatte utfordringer og ikke nås av ordinære tjenester. FACT ung retter seg mot ungdom i alderen 12-25 år, med moderat til alvorlig funksjonssvikt innen områder som psykisk helse, skole, nettverk, arbeid, familie, rus, kriminalitet, seksualitet, avhengighet med mer. Tiltaket innebærer at kommunens ressurs rettet mot aldersgruppen 12-25 år avvikles. Kommunens fastlegetjeneste, andre kommunale tjenester vil få et større ansvar for dette arbeidet.

Avvikle kokkestillingene i de kommunale barnehagene

Avvikle kokkestillingen betyr endring/avvikling av mattilbud i kommunale barnehager. Hvorvidt barnehagene klarer å opprettholde et endret mattilbud til barna må utredes og drøftes med både ledere og tillitsvalgte.

Innsparingen fra tiltaket får først full økonomisk effekt etter to år, på grunn av tilskuddsmodellen for private barnehager, som baseres på to år gamle regnskap. Tiltaket vil gi fem måneders innsparing i 2026.

Avvikle samarbeid med alternativ opplæringsarena "Inn på tunet"

Kommunen avvikler samarbeidet med alternativ opplæringsarena "Inn på tunet" og organiserer tilsvarende aktivitet i egen regi. Tiltaket innebærer at oppgaver som tidligere ble kjøpt som eksterne tjenester, overtas og tilpasses kommunens egne ressurser og fagmiljø. Tiltaket ligger inne med helårsvirkning fra 2026, og det må derfor fattes nye enkeltvedtak for innværende skoleår. Det vil bety en endring for elevene som mottar dette tilbudet.

Effektivisere drift ved Lunderød

Driften av Lunderød skole og ressurscenter er i dag fordelt på flere baser/satellitter. Denne organiseringen skaper utfordringer for effektiv ressursbruk, særlig ved akutte behov og ved sykdom.

Tiltaket innebærer en helhetlig gjennomgang av tjenesten for å sikre bedre stabilitet, riktig kompetanse og mer robust drift – både for elever og ansatte.

Det legges opp til en endring i bemanningen som vil medføre nedbemanning, samtidig som det rettes inn mot kompetanseområder som i dag utfordrer tjenesten. Del legges inn 3/4 effekt for 2026 og full effekt fra 2027.

Tiltaket sees også i sammenheng med eventuelle frigjorte bygg som følge av arbeidet med saken «*Fremtidens skole i Arendal*». Dersom dette blir aktuelt, vil det fremmes egen politisk sak. Alternativt kan modulbygg i umiddelbar nærhet til Lunderød vurderes.

Fremtidens skole

Det vedtas å gjennomføre Fremtidens skole del 1 - høst 2026

- * Eydehavn og Nesheim skoler legges ned og elevene flyttes til Stuenes skole.
- * Hove læringsarena legges ned.
- * Kretsgrensene mellom Hisøy og Nedenes skoler justeres for jevn elevfordeling.

Det vedtas å gjennomføre Fremtidens skole del 2 - høst 2027:

- * Birkenlund etableres som ren ungdomsskole med elever fra Birkenlund, Stinta og Moltemyr skoler.
- * Stinta skole etableres som en ren barneskole.
- * Barneskoleelevene fra Birkenlund og Moltemyr skoler fordeles på Stinta, Myra og Strømmen skoler.
- * Moltemyr skole legges ned.
- * Sandnes skole legges ned og elevene flyttes til Roligheden skole. Modul/omdisponering av lokaler frem til permanent kapasitet 2031/32.

Forventet innsparing:

Høst 2026: 12,5 mill. kroner - Halvårseffekt 2026 del 1

Høst 2027: 46 mill. kroner - Helårseffekt 2026 del 1 og halvårseffekt 2027 del 2

Høst 2028: 71 mill. kroner - Helårseffekt del 1 og 2

Høst 2029 71 mill. kroner - Helårseffekt del 1 og 2

Merk: Nedtrekk i FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold) føres på sektor samfunn og næring, slik at innsparingen som bokføres på sektor oppvekst og utdanning blir noe lavere enn totalen som oppgis over.

Justerte priser på reisevaksiner

Vaksinasjonskontoret på helsestasjonen setter opp prisene på reisevaksiner.

Legge ned Lia barnehage

Lavere barnetall og overkapasitet i de kommunale barnehagene gir en forventet innsparing ved nedleggelse av Lia barnehage. Den fulle økonomiske effekten oppnås gradvis, ettersom tilskuddet til private barnehager beregnes på grunnlag av to år gamle regnskap. Kommunen vil derfor få innsparing på den kommunale driftsdelen i hele perioden, med fem måneders virkning i 2026. Det presiseres at den samlede gevinsten for kommunen er større enn det som fremkommer under sektor oppvekst og utdanning, ettersom innsparingen på FDV (forvaltning, drift og vedlikehold) føres under sektor samfunn og næring.

Ved en eventuell nedleggelse vil det ikke lenger være kommunale barnehageplasser i området.

Forventet innsparing inkludert FDV:

2026: 405 000 kroner - Halvårseffekt 2026

2027: 862 000 kroner

2028: 1 408 000 kroner

2029: 2 174 000 kroner

Legge ned Rykene barnehage

Lavere barnetall og overkapasitet i de kommunale barnehagene gir en forventet innsparing ved nedleggelse av Rykene barnehage. Den fulle økonomiske effekten oppnås gradvis, ettersom tilskuddet til private barnehager beregnes på grunnlag av to år gamle regnskap.

Antall barn i Rykene barnehage og dagens tilskuddssats blir høyere enn Rykene barnehages budsjett, noe som resulterer i økt utgift i 2026 og 2027. Dette er basert på at det høyest sannsynlig at barna i Rykene barnehage går over til private barnehager, da det ikke er andre kommunale barnehager i området.

Nedtrekk i FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold) føres på sektor samfunn og næring, slik at innsparingen som bokføres på sektor oppvekst og utdanning blir noe lavere enn totalen som oppgis nedenfor. Den totale innsparingen for kommunen er:

2026: 36 000 kroner - Halvårseffekt 2026

2027: 23 000 kroner

2028: 656 000 kroner

2029: 1 543 000 kroner

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Nedbemanning som følge av færre barn i barnehagene (demografiutvikling)

Det er fortsatt nedgang i antall fødsler. Denne nedgangen påvirker både kommunale og private barnehageplasser, og da både kommunal drift og tilskuddet til private barnehager.

Oppdatert SFO-forskrift med nye priser og definert kjernetid

Som følge av gratis kjernetid i SFO (12 timer per uke for 1.–3. trinn), ble prisene i kommunens vedtekter stående uendret. Dette gjaldt selv om foreldre med redusert plass i praksis betalte 0 kroner.

For å rette opp dette og tilpasse vedtektene til dagens praksis, får administrasjonen fullmakt til å sende forslag til ny forskrift for SFO på høring våren 2026. Høringen skal gå til berørte parter.

Den nye forskriften vil tydeliggjøre at kjernetiden legges til ettermiddagen. Det betyr at morgen-SFO krever full plass. Dette gir mer forutsigbar bemanning og bedre bruk av ressursene.

Forskriften vil også inneholde oppdaterte priser fra august 2026:

* Halv plass for 1.–3. trinn: 0 kroner

* Matpenger: økes fra 250 til 280 kroner per måned

* Full plass for 1.–3. trinn: økes fra 760 til 1 950 kroner per måned

Prisøkningen skal dekke både skole-SFO og ferie-SFO. Den gir en betaling som samsvarer med de faktiske kostnadene for drift gjennom 11 måneder. Inntektsgradert betaling videreføres som før, i tråd med nasjonale regler. For 4. trinn beholdes dagens pris for full plass. Redusert plass justeres litt ned for å unngå overbelegg. Endringen gir kommunen omtrent 5 mill. kroner i økte inntekter i halvårs-effekt fra høsten 2026 og 10 mill. kroner i helårseffekt 2027. Dette bidrar til en mer bærekraftig finansiering av hele SFO-tilbudet, innenfor rammene for gratis kjernetid.

Bystyrets behandling av handlings- og økonomiplanen for 2025–2028 vil være det formelle vedtaket om å sende forskriften ut på høring.

Den endelige forskriften fastsettes administrativt etter høringen, og trer i kraft fra august 2026.

Opprette kommunalt eide botiltak for ungdom under barnevernets omsorg

Tiltaket skal utredes nærmere. Det innebærer en omlegging av tilbudet, i tråd med føringer i barnevernloven og med hensyn til barnets beste. Målet er å redusere behovet for institusjonsplasser i framtiden.

Overføring av ansvar for organisering og deltakelse i 17. mai tog til foreldre og frivillige

Ansvar for organisering av 17. mai-feiringen overføres til foreldre og lokalmiljø. Lønn til ansatte for deltakelse i 17. mai-tog utgår

Reduksjon andel pedagoger i kommunale barnehager

Enkelte kommunale barnehager har høyere pedagogtetthet enn hva som er krav. Men ved å redusere pedagoger så må det ansettes fagarbeidere for å ha riktig grunnbemanning. Innsparingen er differansen mellom pedagoglønn og fagarbeiderlønn.

Denne innsparingen vil få en konsekvens for kommunalt tilskudd til private barnehager i 2028.

Redusere BTI-satsingen

Nedbemanning av to ledere av BTI-team innebærer at velferdstjenester selv må samordne innsatsen rundt barn og familier med sammensatte behov. Dette vil ta ressurser fra andre oppgaver.

Redusere leiekostnader Maxis

Ref. sak 25/13775-1. Barneverntjenesten og familietjenesten leier lokaler på Maxis. Vurdere redusert arealbruk eller flytting til kommunalt bygg. Innsparing forutsetter fremleie av lokalene som blir ledig.

Redusere tilbud på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten

Helsestasjonen for de minste opprettholder sitt universelle tilbud til alle, men avvikler *God start* som er kommunens forsterkede helsestasjon til sårbare gravide. I tillegg vil vi reduserer legeressurs og merkantile ressurser. Skolehelsetjenesten i grunnskolen opprettholdes, men i videregående skole vil den kun bli opprettholdt hvis kommunen får eksterne tilskuddsmidler. Ungdom fra Arendal vil ha tilbud om Helsestasjon for ungdom.

Redusere tjenestenivå på sexologisk rådgivning

Helsestasjonen vil ikke lenger ha en egen stilling for sexologisk rådgivning. Oppgaven ivaretas i stedet som en del av det ordinære tilbudet ved helsestasjonen.

Redusert ramme i 2026

Redusert ramme på 50 mill. kroner er nødvendig i 2026, da andre tiltak i sektoren først gir effekt fra 2027. Sektoren vil se på alle mulige løsninger for å redusere utgiftene i sektoren for å få effekt av tiltaket. Dette både på kort sikt, men også på lang sikt der det er mulig. Tiltaket understreker behovet for videre omstilling og prioritering i årene fremover.

Redusert ressurs til migrasjonshelseteam

Tiltaket innebærer halvering av ressursene til migrasjonshelseteamet. Som følge av dette vil flere brukere bli fulgt opp av fastlegetjenesten.

Slå sammen spesialpedagogiske tjenester og familietjenesten

Spesialpedagogiske tjenester og Familietjenesten slås sammen til en virksomhet med felles ledelse, og får samlet nedtrekk på nedbemanning.

Vurderte tiltak - ikke prioritert

Kommunen har vurdert flere tiltak for å redusere kostnader. Disse tiltakene er ikke prioritert, fordi de vil gi store konsekvenser for kvaliteten på tjenestene eller krever mer utredning. Under følger en oversikt over tiltakene og begrunnelsen for at de ikke er valgt.

Avvikle bruk av Vitensenteret

Tiltak: Redusere eller fjerne midler til besøk på Vitensenteret Sørlandet.

Hvorfor ikke prioritert: Arendal er vertskommune for vitensenteret. Tilbudet gir barn og unge praktisk læring, styrker interessen for realfag og teknologi, og bidrar til framtidig kompetanse. Det gir variasjon i undervisningen og lekbasert læring i barnehager. Som vertskommune har vi et ansvar for å bruke senteret aktivt.

Avvikle stillingen som SLT-koordinator

Tiltak: Fjerne funksjonen som kriminalitetsforebyggende rådgiver.

Hvorfor ikke prioritert: Barn og unge som begår lovbrudd har ofte dårligere oppvekstvilkår. SLT-modellen (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak) sikrer samarbeid mellom kommune og politi. Arbeidet er forankret i politirådet og er viktig for å forebygge kriminalitet.

Legge ned familietjenesten

Tiltak: Avvikle familietjenesten.

Hvorfor ikke prioritert: Tjenesten gir tidlig hjelp til barn med behov for psykisk helsehjelp og forebygger alvorlige problemer. Å opprettholde tjenesten sikrer nødvendig støtte til barn og familier. Vi har isteden foreslått samordning med spesialpedagogiske tjenester for å sikre god samhandling gi et mer helhetlig tilbud.

Legge ned migrasjonshelsetjenesten

Tiltak: Avvikle hele migrasjonshelsetjenesten.

Hvorfor ikke prioritert: Tjenesten er viktig for helsehjelp til nyankomne innbyggere og for god integrering. Vi foreslår i stedet å redusere omfanget og organisere tjenesten mer effektivt, slik at vi ivaretar de mest nødvendige oppgavene.

Legge ned ferie-SFO

Tiltak: Avvikle ferie-SFO.

Hvorfor ikke prioritert: Nedleggelse ville gitt større innsparing, men også et dårligere tilbud til foreldre og barn. Det er tidligere vedtatt å prøve sentralisering først. Denne løsningen er ikke testet nok, og vi ønsker å fortsette før vi vurderer nedleggelse på nytt.

Flytte barnehager inn i skolebygg

Tiltak: Flytte Rykene og Lia barnehager inn i skolebygg og etablere oppvekstsentre i felles bygg.

Hvorfor ikke prioritert: Løsningen krever utredning og gir ikke like stor innsparing som nedleggelse. Etter en samlet vurdering er det mer effektivt å legge ned to barnehager, selv om det er en krevende beslutning.

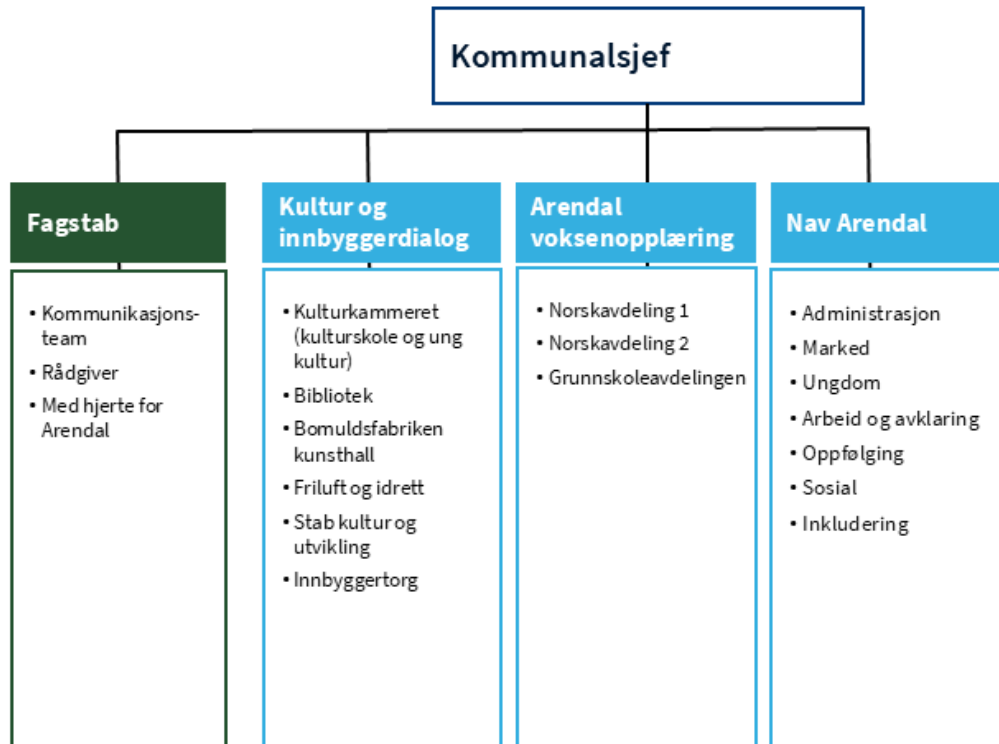
Tilskudd til andre

TILSKUDD TIL STIFTELSE, OG INSTITUSJONER OG STØRRE SATSINGER - OPPVEKST OG UTDANNING				
Søker	BS- vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	Kommentar
FRELSESARMEEN	636 000	670 000	325 000	Homestart-avtale

Samarbeidsavtalen med Frelsesarmeen/Homestart foreslås avvirket. Avtalen har 6 måneders oppsigelsestid, slik at tiltaket gir halvårseffekt.

Kultur og inkludering

Dette er Kultur og inkludering

Kultur og inkludering skal bidra til inkludering, kvalifisering til arbeid og et bredt kulturtilbud. Sektoren skal også utvikle metoder for god dialog med innbyggerne. I tillegg skal den styrke nærmiljøene, legge til rette for fritidstilbud og samarbeide tett med frivillige.

Kultur og inkludering består av tre enheter og en fagstab:

Nav Arendal: 97 årsverk fordelt på syv avdelinger. Nav skal bidra til sosial og økonomisk trygghet, og hjelpe folk over i arbeid og aktivitet. Målet er et inkluderende samfunn og arbeidsliv, og et godt arbeidsmarked.

Arendal voksenopplæring: 47 årsverk. Hovedoppgavene er opplæring og kvalifisering til videregående skole, høyere utdanning, arbeid og selvforsørgelse. Enheten har også ansvar for bosetting og oppfølging av enslige mindreårige, samt tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging for voksne. Målet er at deltakerne skal kunne leve selvstendig og delta i samfunnet.

Kultur og innbyggerdialog: 63 årsverk fordelt på seks avdelinger. Enheten utvikler og støtter et bredt kultur- og fritidstilbud i hele kommunen. Barn og unge er den viktigste målgruppen. Bidrar til Arendals attraktivitet for innbyggere, besøkende og næringsliv.

Fagstab: 3,6 årsverk. Fagstaben består av kommunens kommunikasjonsteam og en rådgiver. Kommunikasjonsteamet (2,6 årsverk) leverer tjenester til hele kommunen og har ansvar for nettside,

sosiale medier, grafisk profil og informasjonsberedskap. Seniorrådgiver støtter enhetene og jobber med utredninger, saksbehandling, strategi og utviklingsarbeid.

Med Hjerte For Arendal: 1 årsverk. Lederen av nettverket er tilknyttet sektoren, men nettverket ledes etter mandat vedtatt av bystyret. Nettverket har vokst til nesten 100 lag, foreninger, menigheter, frivilligsentraler og andre aktører som samarbeider med kommunen. Målet med Med Hjerte for Arendal er å legge til rette for samskaping av nye løsninger. Disse løsningene skal utnytte ressursene hos kommunen, næringsliv, kulturliv, frivillige organisasjoner, innbyggere og forskningsmiljøer for å møte behovene i samfunnet.

Regionalt, nasjonalt og internasjonalt arbeid følges opp av fagstabene. Dette omfatter samarbeidsavtalen med Agder fylkeskommune, vennskapsbyavtaler og deltakelse i Agder Europakontor. Europakontoret ble etablert våren 2024, og Arendal er kjernemedlem. Kontoret skal være en strategisk partner som hjelper regionen å utnytte muligheter i europeisk samarbeid og finansieringsordninger.

Dette skal vi oppnå

Slik utvikler vi tjenestene

Kultur og inkludering skal bidra til å skape livskvalitet for innbyggerne. Enkelte av våre tjenester er ikke lovpålagte og verdien for enkeltmennesker og lokalsamfunnet kan være vanskelig å måle. Kommunens rolle som samfunnsutvikler innebærer at vi har ansvar for å skape gode rammer for innbyggernes liv. Sektoren spiller en nøkkelrolle i å bevare og utvikle lokal kultur, historie og identitet. Dette styrker fellesskap og tilhørighet.

Kultur og inkludering har mye av sitt fokus på at innbyggere i alle aldre skal leve aktive liv, hvor de også kan bidra med sine ressurser. At barn og unge skal inkluderes i sosiale fellesskap, og få motstandskraft til å tåle utfordringer og motgang.

Arbeidet vårt formes av både globale og nasjonale rammevilkår, samt lokale forhold som påvirker hverdagen i Arendal og Agder. Krig, konflikter og migrasjon skaper store variasjoner i antall flyktninger, noe som stiller krav til fleksibilitet og tilpasningsevne i tjenestene våre. Samtidig påvirker nasjonale faktorer som høye strømpriser, økt rentenivå og stigende matvarepriser både innbyggernes levkår og kommunens økonomiske handlingsrom.

Tilflyttingen til Arendal er for lav.

Tall fra SSB viser at det blir født færre og dør flere i Arendal enn Froland, Grimstad og Kristiansand. I tillegg har vi hatt en lavere nettoinnflytting enn eksempelvis Grimstad de senere årene. I 2024 hadde Arendal en nettoinnflytting på 264 personer mot 396 personer i Grimstad. Innvandring bidrar positivt til befolkningsveksten i Arendal.

For å få til ønsket utvikling med økt innbyggertall må vi fortsette utvikling av Arendal som et godt og attraktivt sted å bo. Kultur- og fritidstilbudet har verdi for nærmiljøet og for by- og stedsutvikling. Arendal har et rikt kulturliv med festivaler, konserter, teater og historiske steder. Kvaliteter som vakker skjærgård, kyststier, padlemuligheter og naturreservater fremheves av både innbyggere og besøkende. Sektoren jobber med å gjøre naturen tilgjengelig og bærekraftig, blant annet gjennom merking av turstier og tilrettelegging for friluftsliv.

Arendal kommune har store utfordringer med utenforskap.

Unge og voksne utenfor utdanning og arbeidsliv kan oppleve utenforskap. Mange familier har lav inntekt over tid. Det påvirker barns oppvekst og mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. I tillegg krever integrering av flyktninger målrettet innsats for å sikre inkludering og selvstendighet. Vi trenger tiltak som ser helheten og forebygger problemer. Samarbeid med kulturliv, frivillige og organisasjoner er viktig for å løse utfordringer og skape positiv utvikling.

I 2023 sto 23 % av innbyggerne mellom 20 og 66 år utenfor arbeid, utdanning eller tiltak. Det er høyere enn landsgjennomsnittet på 18,2 %. Blant unge mellom 15 og 29 år er 11,7 % i utenforskap. Kommunen har også flere unge uføre enn både fylket og landet.

Sett opp mot KOSTRA-kommunene skiller Arendal seg ut med et høyere antall sosialhjelpsmottakere. Andelen sosialhjelpsmottakere mellom 18-24 år er i Arendal på 9 %, mens snittet i KOSTRA-gruppen er 6,7 %. For gruppen 18-66 år er tilsvarende andel 6,2% i Arendal mot snitt i KOSTRA-gruppen på 5%.

Unge utenfor utdanning og arbeid er særlig utsatt. Lav utdanning, psykiske utfordringer og frafall i

videregående skole er viktige risikofaktorer. Tiltaket «Dampen» har gitt gode resultater med individuell oppfølging og sosial støtte for unge mellom 16 og 29 år.

Lavinntektsfamilier trenger helhetlig støtte.

Mellom 2020 og 2022 levde 14,8 % av barn i Arendal i familier med vedvarende lav inntekt, mot 10,9 % nasjonalt. Dette påvirker barns helse, trivsel og deltakelse. Prosjektet «Nye Mønstre» gir helhetlig støtte til familier for å bryte mønstre med lav inntekt og utenforskap.

Deltakelse i fritidsaktiviteter er viktig for inkludering. «Fritidskassa» gir økonomisk støtte til barn fra lavinntektsfamilier, slik at de kan delta i organiserte aktiviteter. Likevel står mange unge fortsatt utenfor. Vi trenger mer inkluderende og tilgjengelige fritidstilbud. Dette må vi få til sammen med oppvekstsektoren, idretten, kulturlivet og frivilligheten.

Integrering av flyktninger er en viktig oppgave.

Arendal kommune har tatt imot rekordmange flyktninger de siste årene, som et resultat av krig og uro i verden. Tjenestene våre har en aktiv og strukturert tilnærming til integrering av flyktninger, med fokus på bosetting, opplæring, inkludering og samarbeid. Sektoren jobber for at flyktninger skal komme raskt ut i arbeid etter introduksjonsprogrammet. Samarbeid mellom Nav, voksenopplæring og frivillige organisasjoner er avgjørende for å lykkes.

De viktigste endringene

Kultur og inkludering har brukt kunnskapsgrunnlag fra KOSTRA i arbeid med prioriteringer og tiltak. Ut fra dette grunnlaget er det ikke noe som tilsier behovet for de store strukturendringene, selv om vi også har flere områder hvor vi ligger høyere enn sammenlignbare kommuner.

Kultur og inkludering er en mindre sektor og favner bredt i tjenestene. Dermed blir også mulighetsrommet annerledes enn i de store sektorene. For å løse budsjettutfordringene må vi ta ned nivået på tjenestene der det er mulig, drive enda strammere, utvikle nye løsninger og få mer ut av midlene. Etter flere år med kutt er dette krevende og påvirker innhold og kvalitet i tjenestene. Det vil få konsekvenser både for innbyggere og ansatte.

For å møte de økonomiske utfordringene må vi både redusere kostnader og øke inntektene. På kostnadssiden foreslås lavere tjenestenivå i alle enheter. Antall stillinger reduseres, og enkelte tilskudd reduseres eller kuttes. Overføringer til oppvekstområdene reduseres, og investeringer skyves frem i tid. Det vurderes også om lokaler i Kunnskapshavna kan avvikles, avhengig av alternative løsninger.

For å øke inntektene ser vi på muligheter for utleie av lokaler og uteområder, samt aktiv søking av eksterne midler til utvikling og prosjekter. Et av tiltakene for økt inntekt innebærer avvikling av gratisprinsippet.

Våre mål og prioriteringer

Flere barn og unge skal delta i kultur- og fritidstilbud uavhengig av økonomi

Vi skal bidra til trygge møteplasser i nærmiljøene og bruke Fritidskassa slik at alle har råd til minst én betalt fritidsaktivitet og nødvendig utstyr. Vi samarbeider tett med idretten og andre lag og foreninger. Vi prioriterer flere gratis breddetilbud i nærmiljøene, på biblioteket, Kulturkammeret og Bomuldsfabriken, slik at flere kan prøve noe nytt, finne sin interesse og få venner.

Sårbare barn og unge skal få god oppfølging og trygge rammer i hverdagen

Vi prioriterer tiltak som forebygger fattigdom og marginalisering. Eksempler er Nye Mønstre, som samarbeider med frivilligheten og kommunale tjenester for å gi helhetlig støtte til familier med lav inntekt. Andre tiltak er foreldreveiledningskurs for flyktninger (ICDP), tett oppfølging av enslige mindreårige og nettverket Med Hjerte for Arendal gjennom arbeidsgruppen for forebygging av fattigdom.

Vi har færre unge i utenforskap

Arbeidet med unge er høyt prioritert. Vi har etablert nye tiltak gjennom Ungdomsgarantien og Ungdomsløftet. Dampen er drivkraften i satsingen, der Nav, kommunen og fylkeskommunen samarbeider om unge som står uten jobb eller utdanning. Nav Arendal er nasjonal pilot for inntektssikring i Ungdomsprogrammet og metodikken WorkOp for rekruttering til næringslivet.

Vi prioriterer samarbeid på tvers av sektorer, blant annet gjennom Ung Arena og Sommerjobbprosjektet, og samarbeid med frivillige organisasjoner. Målet er en helhetlig tilnærming for unge mellom 15 og 30 år. Med Hjerte for Arendal er samarbeidspartner med GAME og Playmaker-programmet, som gir ungdom ledertrening og aktivitet basert på medvirkning.

Færre innbyggere mottar sosialhjelp

Prisøkninger og høye renter har økt behovet for sosialhjelp. Vi legger ikke inn økning i sosialhjelpsatsen, men prioriterer tett oppfølging for å få flere i arbeid, aktivitet eller utdanning. Tett oppfølging krever flere ansatte for raskere resultater, noe som er bra for både brukere og samfunnet. Virkemidler er satsingen på unge, bedre effekt av statlige ytelser og samarbeid med kommunen som arbeidsgiver og næringsliv.

Internasjonale innbyggere skal raskere komme i arbeid

Vi prioriterer arbeidsrettet norskopplæring, helårsprogram for flyktninger, forberedende opplæring for voksne og samarbeid med næringsliv og frivillig sektor om praksisplasser. Vi bruker statlige ordninger som arbeidspraksis, lønnstilskudd og arbeidsmarkedskurs og arbeider for økt mangfoldskompetanse i kommunen. Jobbsjansen for innvandrerkvinner er en del av satsingen. Vi fortsetter vårt treårige rekrutteringsprosjekt til helsesektoren, der kandidater får mentoroppfølging og bransjerettet norskopplæring. Målet er ansettelse i kommunen. Nettverket Med Hjerte for Arendal har fokus på å få flere i jobb og aktivitet gjennom arbeidsgruppen Innsats for voksne. Vi samarbeider med Welcome Hub Agder og skreddersyr norskkurs for bedrifter og deres ansatte.

Vi gir tilgjengelig informasjon og har inkluderende dialog med innbyggerne

Vi prioriterer videreutvikling av digitale tjenester, utforsker KI som hjelpemiddel og legger til rette for fysiske møteplasser. Vi utvikler verktøy for dialog med innbyggerne og fortsetter arbeidet med klart språk. Skoler og barnehager får nye nettsider, vi tester Hudd som SoMe-kanal og samarbeider med flerkulturelle organisasjoner om beredskapsinformasjon. Vi prioriterer gratis møteplasser som biblioteket og Kulturkammeret og bedre løsninger for å informere om arrangement og aktiviteter i hele kommunen. Nav involverer brukere i utviklingen av tjenester gjennom ungdomsråd og brukerutvalg.

Kommunale boliger skal sikre trygge, funksjonelle og verdige boforhold

Alle innbyggere i en utfordrende livssituasjon skal få egnet bolig. Vi prioriterer tildeling av nødboliger og tilrettelagte boliger, samt oppfølging av lavinntektsfamilier. Vi tilbyr ordinære startlån og den nye ordningen for førstegangsetablerere, og jobber for et bedre utleiemarked. Private boenheter for flyktninger er nå i forvaltningsfase med gode avtaler. Vi innfører bruken av KOBO (digital tjeneste for kommunale boliger) som nytt verktøy for samhandling om kommunens boligmasse.

Innbyggere skal oppleve at Arendal har et bredt kultur- og fritidstilbud

Vi prioriterer kunst, kultur, idrett og friluftsliv, og legger til rette for skapende miljøer og kulturbaserte næringer. Kommunen skal være en god støttespiller for dem som skaper opplevelser og møteplasser, enten frivillig eller kommersielt. Biblioteket, Bomuldsfabriken og Kulturkammeret skal bli mer synlige. Kunstnere og kulturaktører skal oppleve Arendal som attraktivt sted å bo og jobbe. Vi vil særlig legge til rette for at flere unge voksne velger å bo i Arendal.

Vi har styrket medvirkning og økt demokratisk forståelse

Tillit og demokrati er satsingsområde i Arendals nye kulturplan for 2026-35. Vi vil utvikle biblioteket, Kulturkammeret og de andre institusjonene våre som samlingssteder for debatt, refleksjon og samtale. Vi vil utforske skolebibliotekene som pedagogisk ressurs for å utvikle lesing og kritisk tenking. Ungdom skal ha en sentral rolle i utformingen av ulike tilbud som vi skaper i kommunen. Vi styrker også de unges stemme gjennom oppfølging av ungdommens bystyre. Planen mot rasisme og diskriminering skal revideres, basert på kartlegging av hatefulle ytringer. Vi jobber for høyere valgdeltakelse, særlig blant innbyggere med flerkulturell bakgrunn, og samarbeider med organisasjoner og trossamfunn. Vi prioriterer arbeidet med våre to vennskapsbyer, Rezekne (Latvia) og Bilopillja (Ukraina), gjennom besøk og dialog med sentrale aktører.

Kommunen og Arendalssamfunnet samarbeider tett

Vi prioriterer samarbeid med frivillige, næringsliv og offentlige aktører for å løse utfordringer sammen. Innbyggere involveres i planarbeid og utvikling av lokalsamfunn og gode bo- og nærmiljø.

Kommunen vil ta en mer aktiv rolle i regionale samarbeid med aktører som Agder Europakontor, Universitetet i Agder og Agder fylkeskommune. Det internasjonale arbeidet styrkes gjennom disse samarbeidene, og vi prioriterer søknader om deltakelse i relevante EU- og EØS-prosjekter.

Med hjerte for Arendal har eksistert som nettverk i 10 år i 2026. Nettverket har vokst, aktiviteten har økt og behovene er mange. Det igangsettes evaluering, som skal munne ut i ny strategi og handlingsprogram. Herunder vurderinger av økonomiske rammer og muligheter for tilskudd, i konteksten av store samfunnsmessige og økonomiske endringer og behov. Det nedsettes en arbeidsgruppe med en bred og representativ deltagelse på tvers av sektorene. Kunnskapsinnhenting fra nettverket, samarbeidspartnere, Frivillighet Norge og erfaringer fra aksjonsforskning blir en viktig del av arbeidet.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	439 083	439 083	439 083	439 083
Sum Vedtak forrige periode	-14 883	-34 245	-37 960	-37 960
Sum Budsjettendring i år	-13 558	-13 558	-13 558	-13 558
Sum Konsekvensjusteringer	18 924	32 286	25 001	39 001
Konsekvensjusteringer	-9 517	-15 517	-26 517	-12 517
Konsekvensjustert ramme	429 566	423 566	412 566	426 566
Innsparingstiltak				
AVO Kutt i kjøp/tjenesteproduksjon	-120	-120	-120	-120
AVO reduksjon i stillinger	-1 150	-2 290	-2 290	-2 290
Avvikle gratisprinsippet	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avvikle Stølsvika ungdomstilbud	-400	-400	-400	-400
Bruk av oppsparte midler i fond	-6 000	0	0	0
Digitalisering kultur og inkludering	0	0	-5 000	-5 000
Kultur og innbyggjerdialog rammekutt	-700	-700	-700	-700
Leie lokaler AVO	0	0	-1 500	-3 100
Lokalt tilskudd til Tromøy frivilligsentral	-313	-313	-313	-313
NAV - flere i arbeid	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000
NAV - raskt i barnehage	-700	-700	-700	-700
NAV - støtte etablering, ombygging og tilrettelegging bolig funksjonshemmede	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-3 000
Reduksjon Fritidskassa	-500	-500	-500	-500
Reduksjon i NAV ungdomsprogram	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Reduksjon i ramme	-1 867	-3 727	-2 227	-627
Reduksjon i Stab kultur og inkludering	-350	-350	-350	-350
Reduksjon i tilskudd til Kirkevergen	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Reduksjon oppvekstområdenes fritidsarbeid	-500	-500	-500	-500
Reduserte utgifter kultur og inkludering	0	0	-10 000	-15 000
Tilskudd i kultur (kulturhusmillionen, samt ikke indeksregulere AAMA, Arendal kulturhus og Bratteklev i 2026)	-500	-500	-500	-500
Økte inntekter Kulturkammeret, Innbyggertorg, byrom	-400	-400	-400	-400
Sum Innsparingstiltak	-24 000	-24 000	-39 000	-47 000
Nye tiltak				
Sum Nye tiltak	0	0	0	0
Nye tiltak og realendringer	-24 000	-24 000	-39 000	-47 000
Ramme 2026-2029	405 566	399 566	373 566	379 566

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer.

Budsjettet er blant annet justert for bosettinger av mindreårige og ordinære flyktninger, lønns- og prisjusteringer.

Innsparingstiltak

AVO Kutt i kjøp/tjenesteproduksjon

Tiltaket betyr strammere budsjett for innkjøp, som undervisningsmateriell og kurs. Dette kan gå ut over kvaliteten.

AVO reduksjon i stillinger

Reduksjon i pedagogisk personell, administrasjon/saksbehandling og assistentressurs

Færre deltakere gjør at bemanningen må tilpasses. Dette kan gi mindre fleksibilitet, større klasser og færre nivådelte grupper.

Administrasjonen reduseres ved færre ansatte og justering av oppgaver. Ressursen ble tidligere økt på grunn av større prosjekter som FVO (forberedende opplæring for voksne), men prosjektet er nå avsluttet.

Assistentressursen reduseres ved å stenge det åpne og bemannede skolebiblioteket. Bibliotek i voksenopplæringen er ikke lovpålagt. Skolen kan samarbeide med Arendal bibliotek for å gi deltakerne et tilbud. Det vil heller ikke være assistent i klasserommet.

Avvikle gratisprinsippet

Lag og foreninger i Arendal har gratis leie av lokaler, f.eks idrettshaller og -anlegg (gratisprinsippet). Antall utleide timer pr år er anslått til noe over 40 000. Private, kommersielle aktører og lag og foreninger utenfor kommunen betaler leie etter Arendal eiendoms prisliste. Det meste av utleien er planlagt på sesongbasis i samarbeid mellom kommunen og Arendal idrettsråd (sesongleie). Ledig kapasitet leies ut fortløpende etter behov (sporadisk leie). Det anslås at 2/3 av leien gjelder aktiviteter for barn og unge.

Det foreslås innført en leiesats på kr 125 pr time for all leie som tidligere har vært gratis (på grunn av høye strøm- og driftskostnader foreslås en særskilt leiepris på kr 500 pr time for leie av kunstgressbanen i Arendal idrettspark vinterstid). Betaling innføres for sporadisk leie fra 1. januar. Betaling for sesongleie innføres fra sesongen 2026-2027, for å unngå urimelige utslag for allerede planlagt aktivitet.

Inntektsanslaget på 3 mill. kroner og konsekvenser er usikre. Tiltaket kan føre til et redusert tilbud, særlig innen idretten. Betaling for leie kan samtidig føre til bedre kapasitetsutnyttelse ved at overbestilling unngås og avbestilling gjennomføres. For aktiviteter som har kostnader til egne anlegg eller leiekostnader på anlegg som ikke er kommunale, kan betaling for kommunale anlegg gi likere forhold.

Kommunen vil samtidig forsøke å effektivisere fordeling og bestilling av tid i haller og anlegg og er i dialog med Arendal idrettsråd om at idretten overtar sesongfordelingen. For sporadisk leie vil kommunen forsøke å utnytte den digitale løsningen Bookup maksimalt, med betaling ved bestilling m.m.

Avvikle Stølsvika ungdomstilbud

Stølsvika fritidstilbud er et tiltak som kommunen i flere år har gjennomført i samarbeid med Stølsvikas venner. Tiltaket retter seg mot barn og unge i alderen 10-15 år som sokner til skolene Asdal, Nedenes, Strømmen, Hisøy og Stinta. Tilbudet annenhver fredag og lørdag skal skape et trygt miljø som gir barn og unge gode opplevelser, økt sosial kompetanse og fine minner. Kommunen dekker lønn til 20 % stilling for prosjektleder og aktivitetsmidler, i alt 400 000 kroner. Det er tatt forbehold om finansiering for 2026. I den økonomiske situasjonen kommunen er i, er det ikke rom for å prioritere prosjektet.

Bruk av oppsparte midler i fond

NAV avslutter to bundne fond: Ett fond med eldre Husbankmidler avvikles. Det andre er tilskudd til introduksjonsprogrammet for flyktninger og innvandrere fra IMDi, gitt under korona. Ordningen gjelder ikke lenger og kan avsluttes.

Digitalisering kultur og inkludering

Innsparingen er knyttet til økt digitalisering og automatisering i tjenestene.

Kultur og innbyggerdialog rammekutt

Rammekutt fordelt i de seks avdelingene i enheten Kultur- og innbyggerdialog. Ta ned nivået på driftsutgifter. Så langt det er mulig vil avdelingene skjerme tjenester til barn og unge.

Leie lokaler AVO

Flytte voksenopplæringen til nye lokaler. Innberegnet i kostnadene er leie og forvaltning, drift og vedlikehold av nye lokaler i kommunen. Beror på passende ledige lokaler andre steder. Husleieavtale til 2034, må fremleies eller kjøpes ut.

Lokalt tilskudd til Tromøy frivilligsentral

Fem frivilligsentraler mottar et kommunalt driftstilskudd, forankret i samarbeidsavtalen med Arendal kommune. Tromøy Frivilligsentral er organisert som en selvstendig stiftelse. Tross gjentatte forsøk, har stiftelsen ikke lyktes med å etablere et nytt styre. Stiftelsen har derfor startet avvikling og søkt Lotteri- og stiftelsestilsynet om dette. Det er da ikke grunnlag for offentlig tilskudd, og det kommunale tilskuddet foreslås strøket i 2026.

NAV - flere i arbeid

Øke m 4 ansatte, mål om å få 20 personer ut av fulltids sosialhjelp (en koster ca. 200 000 kroner i året) (NB! Bruttotall)

NAV - raskt i barnehage

Raskt i barnehage: Barnehagesektoren må ha hyppigere og raskere inntak enn i dag. Da kan deltakere starte introduksjonsprogrammet tidligere og få introlønn i stedet for sosialhjelp. Innsparingen kommer etter fullført program, når brukeren raskere blir klar for jobb eller annen ytelse.

NAV - støtte etablering, ombygging og tilrettelegging bolig funksjonshemmede

Støtteordningen: Ordningen skal brukes til etablering, tilpasning og utbedring. Familier med funksjonshemmede barn og unge skal prioriteres. Det foreslås å redusere rammen fra 3,2 mill. kroner til 0,2 mill. kroner. Posten har vært lite brukt, men muligheten for støtte blir mindre siden ordningen er rammestyr.

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Reduksjon Fritidskassa

Tiltaket gjelder Arendal kommunes egen del av utgifter tilknyttet tilskuddsordningen fra Bufdir for inkludering av barn og unge. Fra Fritidskassa dekkes kontingent på betalt fritidsaktivitet, eventuelt nødvendig utstyr og dessuten ferietilbud i sommer- og vinterferien. Reduksjonen fordeles på redusert ferietilbud (reduksjon fra tre til to tilbud om sommeren) og på kontingent, utstyr og cup/leir. Kontingent prioriteres før annen støtte.

Reduksjon i NAV ungdomsprogram

Nav Arendal er utvalgt som forsøkskommune sammen med Kristiansand, og totalt 7 kommuner nasjonalt. Dette er en ny inntektssikring for unge under 30 år, som i en del sammenhenger kan være aktuell istedenfor sosialhjelp. Vi tror ikke dette vil få store konsekvenser for ungdomsprogrammet.

Reduksjon i ramme

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger i driftsnivået i sektoren utover foreslåtte tiltak. Sektoren må vurdere løsninger for kostnadsreduksjon og effektivisering, samt samarbeide med andre aktører for å maksimere effekten av tiltaket.

Reduksjon i Stab kultur og inkludering

Reduksjonen vil hovedsakelig skje i administrative utgifter til husleie, reise, kurs og kompetanseheving.

Reduksjon i tilskudd til Kirkevergen

For å møte kravet om innsparing vil det bli gjort en reduksjon i tilskuddet til Kirkelig fellesråd. Denne justeringen er nødvendig for å tilpasse seg de økonomiske rammene og sikre en bærekraftig drift fremover. Vi har hatt dialog med kirkevergen om reduksjonen.

Reduksjon oppvekstområdenes fritidsarbeid

Tiltaket innebærer at en ytterligere styrking av aktivitetsmidler for fritidstilbud i tilknytning til 1-10 skolene uteblir. Hensikten var å fordele denne ujevnt i samsvar med ulikhet i levekårsutfordringer i oppvekstområdene. Aktivitetsmidlene vil videreføres omtrent på 2025-nivå (ca. 100 000 kroner pr skole). En rekke felles tiltak for fritidsmedarbeiderne som kurs, kompetanseheving og felles tur kuttes. Fritidsarbeidet i oppvekstområdene vil likevel være bedre samordnet enn tidligere.

Reduserte utgifter kultur og inkludering

Endring i organisering og arbeidsmetoder som vil gi effektivisering av tjenester. Færre barn gi lavere utgifter i tilbud til barn.

Tilskudd i kultur (kulturhusmillionen, samt ikke indeksregulere AAMA, Arendal kulturhus og Brattekleiv i 2026)

Kommunen har langsiktige avtaler om prisjusterte driftstilskudd til Arendal kulturhus, Aust-Agder museum og arkiv (inkl Kuben) og Brattekleiv skipsverft. Disse institusjonene har tidligere år vært skjermet for kutt, mens tilskuddsmottakere uten fast tilskuddsavtale har fått tilskuddene redusert. For å få til en jevnere fordeling av innstrammingene, ønsker kommunen for 2026 ikke å fullt ut kompensere lønns- og prisvekst. Dette antas å kunne gi en samlet innsparing på 200 000 kroner.

I avtalen med Arendal kulturhus er det i tillegg til driftstilskuddet avtalt minst 1 mill. kroner ("kulturhusmillionen") til å dekke halvparten av lokale lag og arrangørers leiekostnader. I avtalen er det ikke krav om indeksregulering av kulturhusmillionen. Kommunen har i senere år likevel bevilget 1,5-1,8 millioner kroner. Arrangører på andre scener i Arendal har ikke den samme ordningen. Det foreslås å redusere kulturhusmillionen til 1 mill. kroner. Av dette foreslås 300 000 kroner til innsparing og 200 000 kroner til økt arrangementsstøtte for å utjevne forskjeller mellom arrangement på kulturhuset og andre scener.

Økte inntekter Kulturkammeret, Innbyggertorg, byrom

Kulturkammeret og andre avdelinger i enheten vil forsøke å øke utleieinntektene ytterligere, under Arendalsuka og ellers i året. Det er også vurdert som realistisk å oppnå en noe høyere inntekt fra utleie av arealer i byen til kommersielle aktører.

Vurderte tiltak - ikke prioritert

Arendal kommune har vurdert flere tiltak for å redusere kostnader. Disse er ikke valgt fordi de gir store konsekvenser for tjenestekvalitet eller krever mer utredning.

Flytte voksenopplæringen til nye lokaler

Tiltak: Vurdere flytting av voksenopplæringen til andre lokaler i 2026.

Hvorfor ikke prioritert: Det finnes ikke egnede, ledige lokaler nær sentrum med god kollektivtransport. Tiltaket er derfor ikke realistisk nå.

Endre organisering av fulltids- og helårsprogram for flyktninger

Tiltak: Programmet omfatter norskopplæring, arbeidslivskunnskap, samfunnskunnskap og foreldreveiledning. Det er lovpålagt, men kan organiseres annerledes eller gis til andre enheter eller private.

Hvorfor ikke prioritert: Endringer kan gi mindre undervisning og dårligere norskopplæring. Færre når målene innen fristen, flere kan trenge sosialhjelp.

Legge ned kveldskurs i voksenopplæringen

Tiltak: Vurdere å fjerne kveldskursene.

Hvorfor ikke prioritert: Da mister mange muligheten til norskopplæring mens de er i praksis eller jobb. Kommunen mister inntekter fra stat og private. Tiltaket strider mot behovet i befolkningen og strategien for arbeidsrettet opplæring.

Stryke hele bevilgningen til Kulturhusmillionen

Tiltak: Kutte 1,5 mill. kroner i 2025.

Hvorfor ikke prioritert: Det bryter avtalen med kulturhuset som krever minst én million. Kuttet gir store negative konsekvenser for lokalt kulturliv og kan skape problemer med Agder fylkeskommune som også bidrar.

Kutte driftstilskudd til lag og foreninger

Tiltak: Redusere ca. 1 mill. kroner.

Hvorfor ikke prioritert: Gjelder mange lag og foreninger med små beløp (3–5000 kroner). Ikke lovpålagt, men kutt vil svekke frivillig engasjement og arbeid i kommunen.

Ytterligere nedbemanning i kulturenheten

Tiltak: Redusere bemanning utover dagens nivå.

Hvorfor ikke prioritert: Enheten har allerede redusert med ca. 10 % siden 2020. Nye kutt gir manglende kapasitet og kompetanse, og svekker arbeidsmiljøet. Utgifter til kultur er allerede redusert fra 4,2 % av budsjettet i 2022 til 3,4 % i 2024 (SSB).

Kutte tilbud til barn og unge

Tiltak: Redusere ikke-lovpålagte tilbud.

Hvorfor ikke prioritert: Rammer en gruppe kommunen har ønsket å skjerme og styrke. Kutt kan svekke det langsiktige arbeidet for gode levekår.

Avslutte prosjektet 'Nye Mønstre'

Tiltak: Avslutte prosjekt med 7 årsverk (5 ansatte, 2 prosjektstillinger). Innsparing ca. 4,5 mill. kroner

Hvorfor ikke prioritert: Konsekvensen blir økt fattigdom og større sosialhjelpsutgifter på sikt.

Redusere åpningstider

Tiltak: Kortere åpningstider i kommunale tjenester.

Hvorfor ikke prioritert: Dagens åpningstider gir god balanse mellom tilgjengelighet og støtte til ikke-digitale grupper.

NAV – redusere bemanning

Tiltak: Kutte bemanning i NAV.

Hvorfor ikke prioritert: Gjennomgang viser at konsekvensene blir for store, både økonomisk og juridisk.

Tilskudd til andre

Søker	BS-vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	Kommentar
STØTTE LAG/FORENINGER KULTUR/IDRETT/FRILUFTSLIV				
DRIFTSTILSKUDD LAG/FORENINGER	1 210 000		1 065 000	Redusert for å kunne gi driftsstøtte til nye, se merket * under
PROSJEKT/arrangementstøtte LAG/FORENINGER	550 000		750 000	Løpende søknader til arrangement/tiltak det søkes på gjennom hele året. Økning er hentet fra kulturhusmillionen.
SUM	1 760 000		1 815 000	

TILSKUDD TIL STIFTELSE, INSTITUSJONER OG ANDRE	BS-vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	
MONK AS	110 000	150 000	110 000	Formålet med Monk as er å styrke Arendals forutsetninger for å kunne huse et større kunstmiljø mv
AGDER MUSIKKRÅD	90 000	150 000	90 000	Lokalisert i Arendal kultur- og rådhus
SØRNORSK FILMSENTER AS	90 000	100 000	90 000	Støtter filmproduksjoner og kompetansehevende tiltak rettet mot bransjen i Arendal
SØRNORSK JAZZSENTER	90 000	120 000	90 000	Lokalisert i Arendal kultur- og rådhus
SCENEKUNST SØR	75 000	100 000	75 000	

Økonomiplan for 2026-2029

AGDER IDRETTSKRETS	75 000	85 000	75 000	Tilskudd til Idrettsleiren
AGDER KUNSTSENTER		100 000	75 000	
MUSIKKONTORET SØRF	75 000	150 000	75 000	
STIFTELSEN IMMANUEL	-	200 000	-	
TROMØY HELSELAG	50 000	100 000	50 000	Demenskoret
AGDER KAMMERORKESTER	-	100 000	-	Arendal sommersymfoni - orkesterleir
AGDER KULTURAKADEMI AS	-	200 000	-	Eier og drifter Torbjørnsbu gård
AGDER NYE TEATER	-	100 000	75 000	Friteater med base i Arendal*
ARENDAL PÅ SKEIVA	-	80 000	40 000	Arendals Pride-markering*
FORENINGEN DEMOKRATIHUSETS VENNER	-	40 000	30 000	Demokratihuset Skauveien 6*
ØYESTAD HISTORIELAG	-	25 000	-	Kan søke vanlig driftstilskudd til lag og foreninger
CARITAS	-	200 000	-	
WATAHA CAMP	-	30 000	-	
MYRA Ungdoms og idrettslag	-	145 720	-	
TROMØY HISTORIELAG	-	1 500 000	-	Støtte til Tromøy bygdebok bind 3
TILSKUDD TIL ÅPNE TURHYTTER (Bjørnebo, Tjenna, Granestua)	15 000	-	15 000	
SUM TILSKUDD TIL STIFTELSE, INSTITUSJONER OG ANDRE	670 000	3 675 720	890 000	

Økonomiplan for 2026-2029

KOMMUNALT BYGGETILSKUDD TIL FORENINGSEIDE BYGG OG ANLEGG	BS- vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	
NORSK FOLKEHJELP ARENDAL		1 500 000		Lunderød stadion - bygging av beredskapsanlegg
ØYESTAD HELSELAG		747 000		Furuheim eldresenter - varmepumper, akustikk, malerarbeid
GAMLE SANDVIGEN VEL		100 000		Sandvigen grendehus - rehabilitering av tak
ARENDAL RØDE KORS		200 000		Røde Kors-huset - nødstrøm
1. ØYESTAD SPEIDERGRUPPE		170 000		Speiderhytte Ytre Skauholmen - skifte ut taktegl m/underlag
NERSTEN BEDEHUS		88 000		Nersten bedehus - handikaptalett
LOSJE STARKAD AV IOGT		75 000		IOGT-huset Nygata - to varmepumper
MYRA UIL		263 100		Myra grendehus - ombygging og oppgradering av klubbrom
ØYESTAD SOKN		200 000		Øyestad menighetssenter - bygging av vei
AGDER ØST PARKINSONFORENING		50 000		Parkinsonhytta Spornes - veranda og vei
WATAHA CAMP		150 000		luellsklev 2 - reparasjon av grunnmur, indre vegger og vedlikehold av elektrisk anlegg
ARENDAL KUNSTFORENING		16 900		Det Lindvedske Hus - renovering av sikringsskap

Økonomiplan for 2026-2029

GRANEHALLEN AS		1 000 000		Omlegging til kunstgress på Bjønnes treningsbane
HISØY IL		1 200 000		Kolbjørnsvik kunstgress 7'er - skifte kunstgress
TROMØY IDRETTSKLAG		700 000		Lysløype - totalrestaurering
ARENDAL SPORTSKLUBB		150 000		Lunderød stadion - tuftepark
AUSTRE MOLAND UIL		300 000		Nesheim skole - oppgradering av ballbinge
SØRFJELL IL - 1		200 000		Kloppedalsmyra - etablering av klubbhus, frisbee- og friområde
SØRFJELL IL - 2		90 000		Eydehavn gressbane - dreningspumpe for overvann
ØYESTAD IF HÅNDBALL		150 000		Nedeneshallen - utvidelse av hallflate
ØYESTAD IF ALLIANSE		30 000		Brattåsen hoppanlegg - bygge om K40-bakke til K30
SUM KOMMUNALT BYGGETILSKUDD TIL FORENINGSEIDE BYGG OG ANLEGG		7 380 000		

DRIFTSSTØTTE TIL AVTALEPARTNERE	AVTALT 2025		AVTALT 2026	KOMMENTAR
Friluftsrådet Sør	565 000		593 000	Kommunalt oppgavefelleskap, avtale 01.09.22. Årlig regulering
Øynaheia løypelag, tilskudd turløyper	325 000		338 000	Avtale til 31.12.2028, årlig regulering
Granestua tursenter, tilskudd turløyper	400 000		400 000	Avtale til 31.12.2026

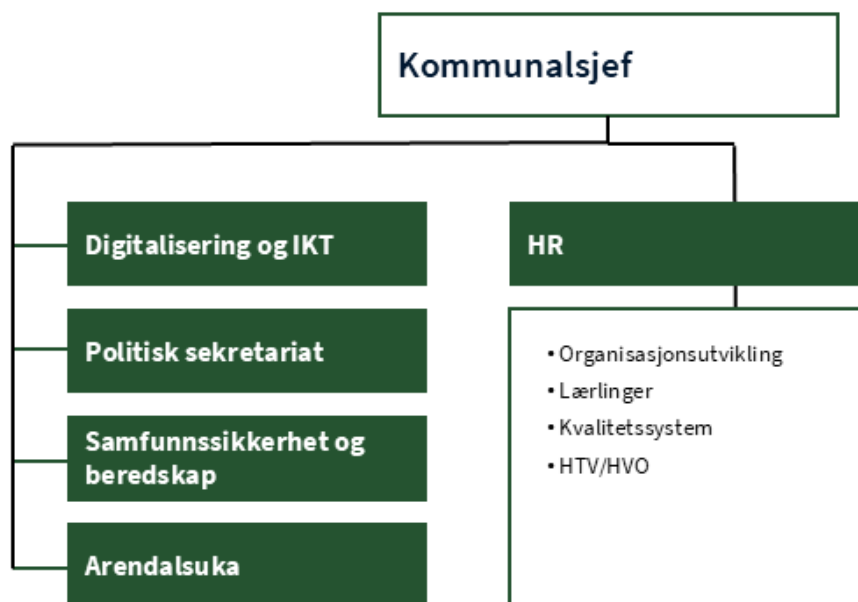
Økonomiplan for 2026-2029

Kulturhusmillionen	1 500 000		1 000 000	
Driftsstøtte kulturhuset	2 754 000		2 754 000	Avtale frem til 01.01.2027, årlig regulering**
Investeringsstøtte til renovering eller etablering av kunstgressbaner	1 000 000		-	HØP 2022-25. Behov for forlengelse fra og med 2026.
Kommunal støtte til Eydehavn, Tromøy, Tyholmen, Hisøy og Moltemyr Frivillighetssentral	1 562 000		1 562 000	
Frivillighetssentral statlig del	2 388 505		2 388 505	Kommer justering i statsbudsjettet
Frivillighetssentral Eydehavn, Driftsstøtte til Fritidsklubb Eydehavn/Studio 38	723 000		723 000	BS/21. Driftsstøtte
Frivillighetssentral Tromøy, Driftsstøtte til Fritidsforum Tromøy	723 000		723 000	BS/22. Driftsstøtte
AAMA/Utbygging Kuben	3 025 000		3 025 000	Eieravtale. Rentejusteres fra 2025.
AAMA/driftsstøtte Kuben	2 519 000		2 519 000	Eieravtale, årlig regulering**
AAMA/driftsstøtte Eydehavn museet	424 000		424 000	Eieravtale, årlig regulering**
Brattekleiv Skipsverft	703 000		703 000	Eieravtale, årlig regulering; jfr vedtak bystyret 233/2023**
SUM DRIFTSTØTTE AVTALEPARTNERE	18 611 505		17 152 505	

** Pga av den økonomiske situasjonen, kan kommunedirektøren ikke kompensere prisveksten fullt ut

Organisasjon og utvikling

Dette er Organisasjon og utvikling

Stab organisasjon og utvikling har et overordnet ansvar for å sikre en helhetlig utvikling av kommunen. Stabens ansvar omfatter blant annet:

- Personal- og kompetanseutvikling
- Leder- og organisasjonsutvikling
- IKT og digitalisering
- Beredskap og samfunnssikkerhet
- Sektorovergripende internkontroll, herunder kvalitets- og avvikssystem
- Informasjonssikkerhet og personvern
- Tillitsvalgte og ombud
- Politisk sekretariat og tilrettelegging for politisk aktivitet
- Demokratifestivalen Arendalsuka

Sektoren har 32 ansatte fordelt på 31,6 årsverk. Dette inkluderer 11,6 årsverk frikjøpte tillitsvalgte og hovedverneombud.

Organisasjon hierarki	Personer	Kvinner	Menn	Ansattandel
16 - ORGANISASJON OG UTVIKLING	32	18	14	31,6
1600 - Stab kommunalsjef organisasjon og utvikling	10	6	4	10,0
1601 - Stab HR	19	11	8	18,6

1604 - Arendalsuka	2	1	1	2,0
1610 - Kommunedirektøren	1	0	1	1,0

Digitalisering og IKT

Digitalisering og IKT har to årsverk som inkluderer IKT-rådgiver og personvernombud for IKT Agder-kommunene. Kostnadene til personvernombud fordeles ut på 14 ulike kommuner. Hovedområdene til IKT-rådgiver er personvern, informasjonssikkerhet, digitalisering, lokale IKT-relaterte oppgaver og bistand til kommunens enheter innenfor IKT-området.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat har fire årsverk som består av en fagkoordinator og tre administrative rådgivere. Hovedoppgavene er planlegging, tilrettelegging og oppfølging av det politiske systemet (møter, reglement, godtgjørelser og opplæring), samt gjennomføring av valg annethvert år. Politisk sekretariat skal sikre god flyt mellom kommunens politiske og administrative ledelse.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap har ett årsverk som beredskapskoordinator. Hovedoppgaver er arbeid med overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplanlegging, delta i kriseledelsen under kriser, samarbeid og koordinering med andre beredskapsaktører, oppfølging av kommunalt beredskapsråd, øvelser og opplæring samt beredskapsarbeid i tilknytning til Arendalsuka. Beredskapskoordinator skal være pådriver og yte bistand til kommunens enheter innenfor fagfeltet.

Arendalsuka

En prosjektgruppe lager hvert år demokratifestivalen Arendalsuka. Formålet er å bidra til å øke interessen for det samfunnet vi lever i, ved å tilrettelegge for en møteplass for organisasjon- og næringsliv, academia, politikk, medier og vanlige mennesker. Prosjektgruppa består av 3,6 årsverk, i tillegg til medarbeidere fra ulike sektorer, som formaliseres i en matriseorganisering med en dedikert tidsressurs til Arendalsuka.

Stab HR

Stab HR består av 8 årsverk (inklusive leder) som har ansvar for å iverksette og følge opp Arendal kommunes arbeidsgiverpolitikk. HR arbeider med strategi og rutiner rundt personal og kompetanseutvikling, ledelsesutvikling, rekruttering, lønnspolitikk, HMS og sykefravær med fokus på et godt partssamarbeid. Rådgivning, digitalisering, analyser og utredninger innen HR utgjør en vesentlig del av virksomheten.

Tillitsvalgte og hovedverneombud

Kommunen har frikjøpt tillitsvalgte med 7,9 årsverk. Hovedverneombudet er frikjøpt i full stilling. I tillegg forskutterer kommunen lønn for 2,7 årsverk organisatorisk frikjøpte tillitsvalgte. Disse årsverkene krever kommunen refusjon for av fagforeningene på slutten av året.

Dette skal vi oppnå

Kommunen som arbeidsgiver

Arbeidsgiverstrategien beskriver hvordan ledere og ansatte skal jobbe for å virkeliggjøre kommunens samfunnsoppdrag. Våre ansatte blir vist tillit og vet at gode resultater og utvikling ikke kommer av seg selv. Vi har forventninger til faglig utvikling, godt lederskap og et arbeidsmiljø preget av mangfold og arbeidsglede.

I samarbeid har tillitsvalgte og ledere utarbeidet erklæring om ledelse som bygger på verdiene fra arbeidsgiverstrategien. Som ledere i Arendal kommune er vi fellesskapets tjenere innenfor bystyrets prioriteringer og rammer, og innenfor gjeldende lovverk. Ledelse handler ikke om oss selv, men om å legge til rette for at våre ansatte kan utføre sine oppgaver med engasjement og kvalitet.

Gjennom godt lederskap og godt medarbeiderskap skal kommunen beholde og rekruttere kompetente medarbeidere.

	2025-10	2025-10	2025-10	2025-10
Organisasjon hierarki	Personer	Kvinner	Menn	Ansattandel
AK - Arendal kommune	3 482	2 597	885	3 051,1
12 - SAMFUNN OG NÆRING (INKL. AE)	475	162	313	351,3
13 - HELSE OG MESTRING	1 607	1 334	273	1 369,9
14 - OPPVEKST OG UTDANNING	1 125	904	221	1 058,3
15 - KULTUR OG INKLUDERING	247	180	67	220,6
16 - ORGANISASJON OG UTVIKLING	32	18	14	31,6
17 - ØKONOMI OG STRATEGI	20	15	5	19,5
Total	3 482	2 597	885	3 051,1

Tabell: Faste ansatte og årsverk per sektor. Kilde: Kommunens HR-system per 20.10.2025

Status særlige satsingsområder

Satsingsområde	Status	Kommentar
Lærlinger	117	Antall lærlinger og lære kandidater per 1.9.2025

Heltidskultur	61%	Andel heltidstilsatte i hele kommunen, 1.12.2024 (PAI)
Heltidsandel helse og mestring	51%	Andel heltidstilsatte i helse, omsorg og levekår, 1.12.2024 (PAI)
Sykefravær	8,5%	Totalt hele kommunen eks. Arendal Eiendom, 2024
Likestilling og mangfold	25%	Andel menn i kommunen, 1.12.2024 (PAI)

PAI-registeret er KS' register med lønns- og personalopplysninger om samtlige ansatte i kommunal sektor. Alle data samles i en egen database, kalt PAI-registeret. PAI står for personaladministrativt informasjonssystem.

Kommunen har som mål å være en attraktiv og nyskapende organisasjon, og inkluderende arbeidsplass. Mål og indikatorer for arbeidsgiverrollen:

Delmål	Indikator	Mål
Alle kvalifiserte søkere skal få læreplass	Dekningsgrad kvalifiserte søkere fra Sam Eyde vgs	100%
	Antall lærlinger	95
Vi har en sterk heltidskultur i kommunen	Andel heltidstilsatte hele kommunen	65%
	Andel heltidstilsatte helse og mestring	55%
Vi har et sykefravær under snittet av norske kommuner	Sykefravær faste og midlertidige ansatte	6,5%
Vi har en god kjønnsbalanse blant de ansatte	Andel menn i faste stillinger	30%

Strategi for ledelse

God ledelse og utvikling av ledere er viktig for at kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass og en effektiv organisasjon. Kommunen har som mål å utvikle et samlet lederutviklingsprogram.

For å være en god leder, må man ha riktig kunnskap, ferdigheter, evner og holdninger. Ledere må kjenne til hvilke forventninger som stilles til dem, og ha innsikt i kompetansekravene som er beskrevet i arbeidsgiverstrategien og lederplakaten.

God ledelse krever at ledere får tid og rom til å lære – både sammen med andre og alene gjennom selvledelse.

- En del av lederutviklingsprogrammet skal handle om å utvikle ledergrupper. Målet er å skape grupper som gir mest mulig verdi for både medlemmene og organisasjonen.
- For å styrke samarbeid på tvers av sektorer, planlegges det å opprette en møteplass for ledere. Her skal lederutvikling være i fokus.

- Forholdet mellom leder og ansatte er viktig. Ledere som tilpasser seg behov og jobber kontinuerlig med å forbedre samarbeidet, bidrar til et godt arbeidsmiljø og gode resultater. Relasjonell ledelse skal styrkes i arbeidet med HMS (se egen del), mangfoldsledelse (se egen del), endringsprosesser og forbedring av lederes arbeidsmiljø.
- Ledere skal jobbe systematisk med mestringsorientert ledelse, i tråd med KS sin 10-faktor modell, for å skape et arbeidsmiljø preget av utvikling og mestring.

Medarbeiderutvikling

Medarbeiderundersøkelsen 2026 (10-faktor) gjennomføres i oktober. Den skal gi innsikt i arbeidsmiljø og ledelse i Arendal kommune.

Ledere og ansatte skal bruke resultatene sammen i utviklingsarbeidet i kommunens enheter og virksomheter. Dette er viktig for å styrke trivsel, samarbeid og kvalitet i tjenestene. Resultatene skal også inngå i det systematiske arbeidet med organisasjonsutvikling og HMS.

Læringsatsingen

Arendal kommune er en av de største lærebedriftene i Agder. Som viktig samfunnsaktør og tjenesteleverandør må kommunen sikre kvalifisert arbeidskraft i årene som kommer. Det er også kommunens ansvar å gi ungdom som tar yrkesfag mulighet til å fullføre med læreplass. Mangel på læreplass er den vanligste grunnen til at ungdom slutter på yrkesfag. Samtidig viser erfaringer at fagbrev gir gode muligheter for jobb eller videre utdanning.

Å tilby unge en læreplass har lenge vært en viktig satsing i Arendal. Dette gir regionen kompetent arbeidskraft og bidrar til å hindre utenforskap.

Etter flere år med vekst, har kommunen nå nådd et nivå der målet er å opprettholde nok plasser. Målet er at alle kvalifiserte søkere til helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget får plass. Fremover skal kommunen sikre nok veiledere og god kvalitet i opplæringen.

Ved utgangen av august 2025 hadde Arendal kommune 117 lærlinger og lærekandidater. Det tilsvarer 2,5 lærling per 1 000 innbyggere. Sammenlignet med august 2024 er antallet redusert, men dette er knyttet til mindre kull og færre søkere. Alle kvalifiserte søkere har fått tilbud. Etter NAV sitt sommerjobb-prosjekt og Arendal kommunes satsing på tiltaket JobbSmak, har kommunen åpnet opp for inntak til flere ulike læreløp.

Fordeling av lærlinger per 1.9.2025:

Type læreløp	Antall lærlinger
Ordinært 2+2 løp	101
1+3 løp	6
0+4 løp	5
1-årig	3
Lærekandidat	1

For å få flere ungdommer til å søke, er det viktig at lærlingene har gode opplevelser og deler dem. Veilederne har en viktig rolle. Kommunen trenger motiverte veiledere som gir god oppfølging og ønsker å veilede. Arbeidsplassene må også legge til rette for opplæring og egentid, selv når det er travelt.

Agder ligger på topp nasjonalt med 2,4 lærekontrakter per 1 000 innbyggere. Landsgjennomsnittet er 1,62 (2024-tall).

Lavere sykefravær

Målet for sykefraværet i 2026 er 6,5 %. Hvis vi når dette, vil Arendal kommune være blant de beste i landet. Målet er mulig, men innebærer høy risiko. Det krever over 25 % reduksjon sammenlignet med 2024, da fraværet var 8,5 %. Særlig helse og mestring, samt oppvekst og utdanning, kan bidra mye. Her jobber flest ansatte, og derfor prioriteres innsatsen i disse sektorene.

Basert på fraværet i 2024 og målet for 2026, er det satt egne mål for hver sektor:

Sektor	Årsverk	Mål
12 - Samfunn og næring (inkl. AE)	351	3,5 %
13 - Helse og mestring	1370	8,5 %
14 - Oppvekst og utdanning	1058	6,0 %
15 - Kultur og inkludering	220	3,5 %
16 - Organisasjon og utvikling	32	3,5 %
17 - Økonomi og strategi	20	3,5 %
Sum	3051	6,5 %

For å redusere fraværet må vi tenke systematisk, langsiktig og forebyggende. Det handler ikke om raske løsninger, men om å bygge gode strukturer og vaner. HR-staben har oppdatert spisskompetanse og skal både jobbe på tvers av kommunen, og tett på hver sektor.

Forebygging handler om:

- Et godt HMS-arbeid og arbeidsmiljø som gir trivsel og engasjement. Arbeidet bygger på oppdatert kunnskap om mennesker og systemer.
- Ledere som ser og tilpasser seg de ansattes behov. Relasjonell ledelse er viktig.
- Godt samarbeid mellom leder og ansatte, og rutiner som fungerer i praksis.

Et styrket HMS-arbeid gir lavere fravær, mindre utbrenthet og høyere trivsel. Det gir også bedre tjenester.

Vi prioriterer å forebygge emosjonelle belastninger og styrke grunnmuren i HMS-arbeidet. Det skjer gjennom:

- Hyppig involvering av ansatte
- Tiltak basert på risikovurderinger

- God planlegging og systematikk
- Et styrket lag rundt ansatte

HMS- og kvalitetsutvalgene har en viktig rolle i dette arbeidet.

Tiltak i HMS-arbeidet:

- “HMS i skolen” som handler om å forebygge emosjonelle og relasjonelle belastninger videreføres for å sikre langsiktig gevinst.
- Erfaringene fra skolen brukes i andre enheter etter behov.
- Styrking av arbeidet med risikovurderinger og planlegging i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.
- Kontinuerlig forbedring av HMS-arbeidet med vold og trusler, med vekt på risikovurdering og opplæring.
- HMS-handlingsplaner revideres årlig.
- Nye ledere og verneombud får grunnleggende HMS-opplæring.
- Årlige HMS-samlinger for ledere, verneombud og tillitsvalgte.
- Tett samarbeid med bedriftshelsetjenesten og partene i arbeidslivet.
- Arbeidet med medarbeiderutvikling, ledelse og likestilling bidrar til et godt arbeidsmiljø.
- Compilo, nytt kvalitets- og avvikssystem, ble innført i mars 2025. Det hjelper kommunen med å dokumentere rutiner, melde avvik, gjøre ROS-analyser og følge opp HMS-arbeidet. Systemet videreutvikles fortløpende.

Tiltak for å redusere sykefravær:

- Grunnmuren er god ledelse, basert på tillit, åpenhet og avklarte forventninger. Vi har gode rutiner for rask og tett oppfølging
- I 2026 vil vi prioritere lederopplæring basert på ny forskning om hva som virker for å få ned sykefraværet. Vi vil spesielt gi opplæring i ny kunnskap om hva som virker i de mest komplekse, langvarige og sammensatte sykefraværsakene.
- Vi vil styrke kommunens kompetanse om kvinnehelse.
- Vi vil gi særskilt tverrfaglig lederstøtte til de lederne som har virksomheter med høyest fravær. Med tverrfaglig lederstøtte mener vi at vi går sammen med økonomistaben og andre ressurser om å gi opplæring, veiledning og støtte i økonomioppfølging, sykefraværsoppfølging, HMS og medvirkning. Vi ser at ledere som lykkes på et område som regel også lykkes på de andre.
- Vi vil fortsette med tiltaket “Raskere Frisk” som leveres AS3. Dette tiltaket er finansiert med 900 000 fra Arendal kommunale pensjonskasse og har gitt dokumenterte gode resultater.
- Vi vil øke bruken av tilskudd fra NAV til ekspertbistand på ulike områder som tilrettelegging, ergonomi og psykisk helse.
- Omplassingsutvalget videreføres med ansvar for å forsøke å finne omplassering til annet arbeid når ansatte trenger det av helsemessige årsaker.
- Vi vil prøve ut og vurdere gevinster av mulige former for digitalisering av sykefraværsoppfølgingen. I markedet finnes det nå nye verktøy som skal gjøre det lettere for både leder og ansatt å kommunisere aktivt og konkret om oppfølging. Slike verktøy kan lette lederjobben og styrke sykefraværsoppfølgingen som en aktivitet for utvikling og læring.

Likestilling, inkludering og mangfold

I mai 2025 ble Arendal kommune resertifisert innen alle områder i ordningen *Likestilt arbeidsliv*. Dette styrker kommunens evne til å ta ansvar både som arbeidsgiver og samfunnsaktør. Det hjelper også kommunen med å oppfylle kravene i aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP).

Blant tiltakene er en ny mangfoldserklæring som del av arbeidsgiverstrategien, og opprettelsen av et LIM-utvalg (likestilling, inkludering og mangfold). Målet er at arbeidsgiverpolitikken tydelig viser hvordan kommunen jobber systematisk for likeverdige arbeidsforhold, lønn og utviklingsmuligheter – uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet og religion.

Kommunens hovedsatsinger gjør det mulig å jobbe målrettet med mangfold og inkludering. Samtidig jobbes det planmessig for å motvirke diskriminering og utenforskap. Ett tiltak er å styrke språkferdighetene til ansatte i helse og mestring. Dette gir bedre tjenester til innbyggerne, mindre utenforskap og mer inkludering av ansatte med svake norskferdigheter. Kommunen ønsker også at flere skal få mulighet til å ta fagbrev på jobb.

Arendal kommune vil gjenspeile samfunnets mangfold. Det skal bidra til bedre tjenester og et mer inkluderende arbeidsliv.

Holdningsskapende arbeid, tydelig ledelsesforankring og kompetanseheving innen mangfoldsledelse er viktige deler av handlingsplanen. Mangfoldsledelse handler om å skape en kultur der forskjeller ses som en styrke. Det betyr å utvikle ledere som kan håndtere og bruke ulik bakgrunn, erfaring og perspektiver på en god måte.

Kommunen har satt kompetansemål om at mangfoldsledelse skal være en del av lederutviklingen. Fokusområdene er:

- Bevisstgjøring om ubevisste fordommer
- Tilrettelegging for likeverdige muligheter
- Bruk av mangfold som ressurs for innovasjon og bedre tjenester

Dette er viktig for å nå målene om likestilling, inkludering og mangfold.

Inn i jobb - tiltak for å få ungdommer inn i jobb eller videre i utdanning

Arendal kommune deltar i KS-prosjektet *Inn i jobb*. Målet er å hjelpe unge mellom 18 og 30 år som står utenfor skole og arbeid, inn i kommunale jobber. Prosjektgruppen består av ansatte og tillitsvalgte.

Alle kvalifiserte ungdommer som søker læreplass i Arendal skal få tilbud. Kommunen vil også i 2026 tilby læreplasser til ungdommer som ikke kvalifiserer for vanlig lærlingeopptak.

Ved å dele opp arbeidsoppgaver kan kommunen gi jobb til personer uten formell utdanning, samtidig som fagpersoner brukes der de trengs mest. Dette vil det jobbes videre med i budsjettperioden.

Et viktig tiltak som videreføres er *JobbSmak*. *JobbSmak* er et tilbud til ungdom mellom 16 og 29 år som står utenfor skole og arbeid. De får prøve seg i arbeidslivet i tre måneder, med mulighet for forlengelse. Målet er at de får erfaring og blir tryggere på veien videre – enten skole, læretid eller jobb.

Flere i jobb gjennom unntak fra kvalifikasjonsprinsippet

I 2026 skal ledere og tillitsvalgte samarbeide om å bruke fire mulige unntak fra kvalifikasjonsprinsippet. Det betyr at kommunen i noen tilfeller kan ansette personer som ikke er best kvalifisert, for å gi jobbmuligheter til dem som står utenfor arbeidslivet.

De 4 mulige unntakene er:

- Øremerking av stillinger
- Midlertidig ansettelse i inntil 2 år med lønnstilskudd uten utlysning
- Fast ansettelse uten utlysning etter 2 eller 3 år i traineeprogram
- Bruk av skjønn

Dette gjelder særlig personer med nedsatt funksjonsevne eller andre som har hatt utfordringer med å få jobb. Det skal også åpnes for praksisplasser med lønnstilskudd, slik at flere får arbeidserfaring og lettere kommer inn i arbeidslivet.

Målet er å skape et mer inkluderende og rettferdig arbeidsliv.

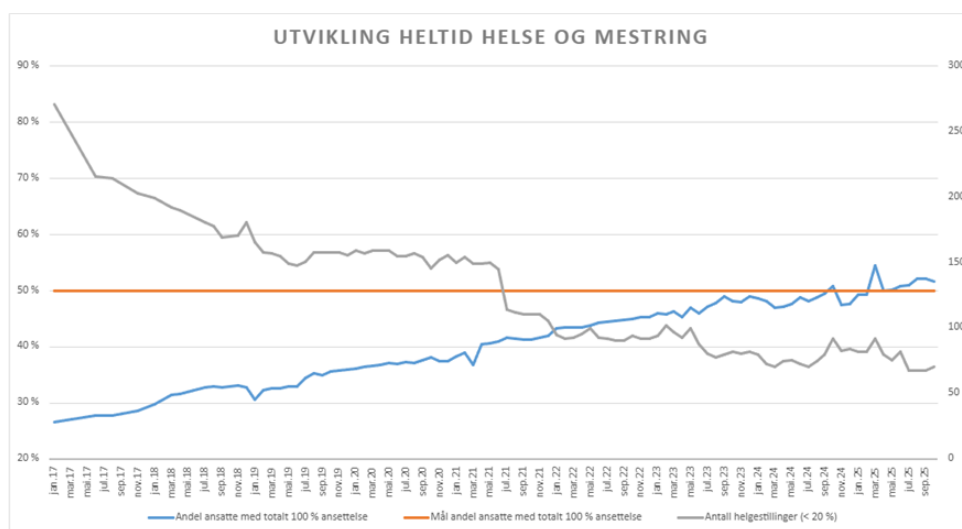
Heltidskultur

Mange jobber deltid, særlig i helse og omsorg. Dette er en nasjonal utfordring, og i Arendal har den vært ekstra stor på grunn av levekår på Sørlandet.

Derfor er det viktig å satse på heltid:

- Bedre tjenester - heltid gir mer stabile og trygge tjenester. Pasientene møter kjente ansatte hele uka.
- Bedre arbeidsplasser - heltid gir mer trivsel, trygghet og mulighet for utvikling.
- Likestilling og økonomi - heltid rammer ofte kvinner. Heltid gir bedre lønn, pensjon og mulighet for lån. Det gir trygghet og frihet.
- God bruk av kompetanse - færre små stillinger gir mer effektiv drift. Ledere kan bruke mer tid på fag og mindre på administrasjon.
- Bærekraftige tjenester - flere heltidsstillinger gir kommunen nok kvalifiserte ansatte. Det gjør tjenestene mer robuste – både nå og i framtida.

Heltidskultur i helse og mestring spesielt

I januar 2017 intensiverte kommunen arbeidet med å øke andelen heltidstilsatte. Da jobbet 27 % av de ansatte i helse og mestring heltid. I september 2025 er andelen nær doblet til 52 %. Målet er 55 % innen utgangen av 2026. Deltid er dyrt. Sammenlignet med 2016 sparer kommunen minst 6 millioner kroner i året på å ha færre ansatte i større stillinger. Økt heltidsandel er et viktig element i å effektivisere sektoren - det vil si å få god kvalitet med knappe ressurser.

Arbeidet skjer i tett samarbeid med tillitsvalgte. Det er fortsatt nødvendig å jobbe med kunnskap, kultur og holdninger. Som andre kommuner har vi møtt utfordringer med flere helgetimer. Ansatte jobber mer helg nå enn i 2017. Vi prøver ulike måter å organisere turnus på for å få dette til. Det er krevende, og godt samarbeid med ansatte og tillitsvalgte er viktig. Dette arbeidet videreføres i 2026.

I januar 2026 skal kommunen kartlegge uønsket deltid. Kartleggingen er en del av aktivitets- og redegjørelsesplikten. Etterpå skal vi se på tiltak for å redusere uønsket deltid.

Digitalisering

Arendal kommune skal satse sterkere på digitalisering for å skape bedre tjenester og mer effektiv drift. Digitalisering handler om å bruke teknologi til å forenkle hverdagen, ikke bare ved å erstatte manuelle prosesser, men ved å tenke nytt om hvordan vi jobber, kommuniserer og skaper verdi.

Digitalisering omfatter flere områder. Det kan være automatisering av prosesser, som når vi bruker programvare til lønn, fakturering, kundeservice og dokumentbehandling. Det kan også være digital kommunikasjon, for eksempel e-post, videomøter, chat og sosiale medier som erstatter eller støtter tradisjonelle måter å kommunisere på. Et annet område er datadrevet beslutningsstøtte, der vi samler og analyserer data for å ta bedre beslutninger. Nye modeller er også en del av digitaliseringen. I privat sektor har tjenester som Uber, Airbnb og nettbanker endret hele bransjer. Til slutt handler det om å gi innbyggerne en bedre brukeropplevelse og enklere tilgang til tjenester når det passer dem.

I praksis betyr digitalisering at vi tar i bruk både fysiske komponenter, som sensorer i grøfter og vannpumper, og digitale systemer og applikasjoner. I Arendal bruker vi for eksempel elektroniske løsninger for ruteplanlegging i hjemmetjenesten og elektronisk pasientjournal. Vi utvikler også nye prosesser og tjenestemodeller, som digital byggesaksbehandling og nettbasert legevaktt.

I 2026 vil vi jobbe for å gjøre digitalisering mer konkret og forståelig. Vi deltar allerede i mange prosjekter gjennom IKT Agder, men utfordringen er å velge riktige tiltak, sikre at vi får nytte av dem og gjennomføre dem godt. Her har vi store muligheter, men også utfordringer. Vi mangler kapasitet til å gjennomføre prosjekter, endre arbeidsprosesser og realisere gevinster. Brukeropplevelsen på digitale tjenester er ikke god nok og ressurser som bygg, kjøretøy og maskiner utnyttes ikke optimalt.

Vi vil styrke kommunens ressurser til å koordinere og drive digitalisering for å gjøre Arendal kommune mer effektiv, mer tilgjengelig og mer innovativ. Dette gjøres ved å identifisere nytt utstyr, nye systemer og prosesser, prioritere og følge opp tiltak basert på kostnad og nytte, og gi rådgivning og faglige innspill både internt og i samarbeid med IKT Agder. Vi vil også forsterke og lede det tverrsektorielle digitaliseringsnettverket i kommunen. Dette skal bidra til å fange opp initiativ, kvalitetssikre og forankre nye prosjekter og sikre at vi gjennomfører tiltakene og realiserer gevinstene.

Demokratifestivalen Arendalsuka

Arendalsuka brukes og utvikles videre for å øke kunnskapen om demokrati og få flere til å delta. Målet er at flere innbyggere engasjerer seg – enten som deltakere eller tilhørere – i samfunnsdebatten under

demokratifestivalen Arendalsuka. Det er også viktig at barn og unge lærer å bruke stemmen sin og ta aktiv del i samfunnet gjennom Arendalsuka Ung.

I 2025 samlet arrangementet 1887 aktører som sto bak 2287 ulike arrangementer. Nesten 200 stands og telt fylte sentrum, og 500 pressefolk dekket saker fra Arendal hele uke 33.

Arendalsuka er Norges største møteplass. Den er også den eneste som samler aktører fra ulike sektorer – med ulike roller, interesser og kompetanse – for å diskutere samfunnsutfordringer og løsninger. For å gjøre formålet tydeligere, vil vi fremover knytte begrepet "Demokratifestival" tettere til merkevaren Arendalsuka.

Demokratifestivalen Arendalsuka bør, på lik linje med andre viktige nasjonale signalarrangementer, få statlig støtte til drift. Vi vil derfor sette av ressurser og jobbe systematisk gjennom prosjektet "Arendalsuka inn på statsbudsjettet i 2028" for å oppnå dette.

Vi skal ha god beredskap tilpasset samfunnets utvikling for å ivareta innbyggernes trygghet

For å oppnå dette, prioriterer vi følgende tiltak; fortsette med kunnskapsbyggende arbeid til innbyggerne om egenberedskap, videreutvikle beredskapsplanverket og gjennomføre øvelser på tvers av sektorer og med andre beredskapsaktører. Forebygging av uønskede hendelser som følge av vær- og klimaendringer og industriutvikling skjer gjennom god areal- og beredskapsplanlegging, gjennom erfaringslæring og gjennom tidlige tiltak og god oppfølging.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen er i endring, og vi må forvente å håndtere flere utfordrende hendelser i tiden fremover. Kommunen har et godt samarbeid med nasjonale myndigheter for å sikre kritisk infrastruktur og viktige samfunnsfunksjoner. Vi har et særskilt fokus på tydelig og effektiv informasjonsdeling med innbyggerne under kriser. Planer og verktøy for dette forbedres kontinuerlig, og kommunens hjemmeside utvikles videre som vår primære informasjonskanal. I tillegg samarbeider vi tett med nasjonale og lokale medier for å formidle informasjon ved kritiske hendelser.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	166 515	166 515	166 515	166 515
Sum Vedtak forrige periode	-4 946	-11 807	-12 946	-12 946
Sum Budsjettendring i år	2 939	2 939	2 939	2 939
Sum Konsekvensjusteringer	19 495	27 545	27 495	27 545
Konsekvensjusteringer	17 488	18 677	17 488	17 538
Konsekvensjustert ramme	184 003	185 192	184 003	184 053
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Konsekvensjustert tilbakeføring av tiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
"Flatere organisasjon og mindre lederspenn" - ikke realisert kutt i antall ledere				
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
Innsparingstiltak				
IKT - ny finansiseringsordning	0	-8 000	-8 000	-8 000
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-2 000
Politisk organisering og aktivitet	0	0	-2 000	-2 000
Sum Innsparingstiltak	0	-8 000	-10 000	-12 000
Nye tiltak				
Prosjekt "Arendalsuka inn på statsbudsjettet" fra 2028	200	200	-3 500	-3 500
Ressurser knyttet til videre arbeid med omstilling og prosess	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	2 200	2 200	-1 500	-1 500
Nye tiltak og realendringer	7 200	-800	-6 500	-8 500
Ramme 2026-2029	191 203	184 392	177 503	175 553

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer.

Budsjettet er blant annet justert for økte kostnader til revisjon, KS, VETAKS og IKT Agder.

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Konsekvensjustert tilbakeføring av tiltak "Flatere organisasjon og mindre lederspenn" - ikke realisert kutt i antall ledere

Kuttet "Flatere organisasjon og mindre lederspenn" med tilhørende frigjøring av 5 lederstillinger har ikke latt seg realisere i 2025 og det fremstår ikke hensiktsmessig å videreføre og øke kuttet i 2026 som planlagt.

Innsparingstiltak

IKT - ny finansiseringsordning

Kommunedirektøren vil jobbe for at representantskapet i IKT Agder IKS blir enige om en ny betalingsordning som i større grad tar hensyn til faste kostnader uavhengig av deltakernes størrelse.

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Politisk organisering og aktivitet

Kommunedirektøren vil ta initiativet til at revidering av kommunens reglement for politiske organer også vurderes med hensyn på kostnader.

Nye tiltak

Prosjekt "Arendalsuka inn på statsbudsjettet" fra 2028

Et prosjekt som jobber både administrativt og politisk for å få Arendalsuka inn på Statsbudsjettet i 2028.

Ressurser knyttet til videre arbeid med omstilling og prosess

Det er behov for å styrke kapasitet og kompetanse i arbeidet med omstilling. Dette gjelder blant annet arbeid med de store omstillingsprosessene, digitalisering og sykefravær. Det vil bli en nærmere vurdering av hvilke kompetanse som skal tilføres. Økt kapasitet er foreløpig fordelt med 2 stillinger i organisasjon og utvikling og 1 stilling i økonomi og strategi.

Vurderte tiltak - ikke prioritert

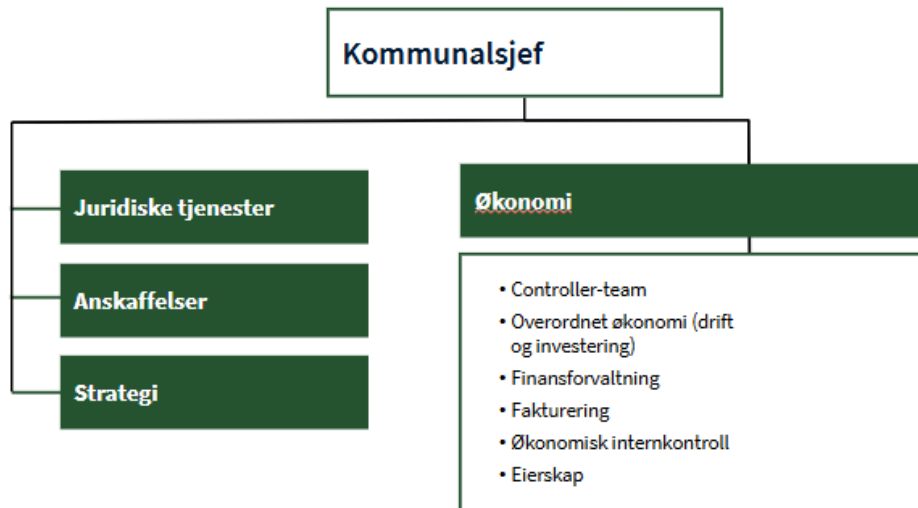
Med utgangspunkt i kommunens store utfordringer til omstilling og endring, samtidig som kommunen allerede har en meget slank administrasjon sammenlignet med andre kommuner, er det ikke vurdert nye kutt i stab organisasjon og utvikling i 2026.

Tilskudd til andre

TILSKUDD TIL STIFTELSE, OG INSTITUSJONER OG STØRRE SATSINGER				
Søker	BS- vedtak 2025	Søknads beløp 2026	Anbefalt beløp 2026	Kommentar
NORSK FOLKEHJELP ARENDAL	-	300 000	-	Beredskapsressurs

Økonomi og strategi

Dette er økonomi og strategi

Stabsenheten økonomi og strategi består av 4 fagmiljøer. I tillegg til oppgaver underlagt de ulike fagmiljøene har stabsenheten også oppfølging av eierskap. Felles for stabsenheten er at vi skal legge til rette for god faglighet, god veiledning, spisskompetanse som ligger til fagmiljøene og tilgjengelighet for organisasjonen.

Økonomi

Stab økonomi består av 9,5 årsverk, og er knyttet til overordnet kommuneøkonomi. Staben har ansvar for lovpålagte oppgaver, herunder driftsbudsjett, investeringer og kommunens finansforvaltning. Det er etablert et eget Controller-team i staben som følger opp kommunalsjefene og deres sektorer på økonomiområdet. I tillegg utfører staben rådgivning, analyser og utredninger innen økonomifeltet. Økonomisk internkontroll inngår også i stabens ansvarsområde.

Juridiske tjenester

Stab juss består av 4 årsverk. I tillegg til å ivareta kommunens juridiske oppgaver, har kommunen inngått avtaler om å levere juridiske tjenester til Froland, Risør, Vegårshei og Gjerstad. 0,5 årsverk er knyttet til oppgaver innenfor byggesak, og inngår i selvkostregnskapet.

Anskaffelse

Staben er en støttefunksjon med ansvar for gjennomføring av anskaffelser i tråd med regelverket og oppfølging av avtaler og rammeavtaler som går på tvers av organisasjonen. Stab Anskaffelser består i dag av en fagleder, to anskaffelsesrådgivere og en kontraktsoppfølger. Arbeidet med anskaffelser og innkjøp er et samarbeid mellom faginstansen Stab Anskaffelser og sektorene og stabsenheter. Stab Anskaffelser eier anskaffelsesprosessen, mens sektorene og fagstabene eier behovet sitt.

Strategi

Strategi består av 1 årsverk. Primæroppgavene er analyse og virksomhetsstyring.

Dette skal vi oppnå

Våre mål og prioriteringer

Vi jobber for at kommunen skal følge de vedtatte finansielle handlingsreglene for økonomisk styring

Vi bidrar til effektiv og bærekraftig tjenesteproduksjon

Dette prioriterer staben for å nå målene:

Staben bidrar til gode faglige beslutningsgrunnlag ved å bidra med fagekspertise innen økonomi, juss, anskaffelse og virksomhetsstyring.

Staben arbeider for god økonomistyring av kommunen og synliggjør konsekvensene av ikke å følge vedtatte handlingsregler. Det utarbeides månedlige rapporter så administrasjonen og politikere er kjent med den økonomiske situasjonen. Det drives proaktiv opplæring og kursing av alle ledere i kommunen så de settes i stand til å forvalte økonomiansvaret. Det er en dedikert controller pr. sektor, og disse bidrar med sin fagekspertise for å drive god økonomistyring.

Anskaffelsesfunksjonen er sentral for å sikre en bærekraftig økonomi i Arendal kommune. Det er et mål å utvikle en profesjonell innkjøpsorganisasjon. Ny anskaffelsestrategi vedtas i november og staben, sammen med sektorene, vil jobbe etter handlingsplanen for 2026.

Vi bidrar til helhetlig styring i organisasjonen

Dette prioriterer staben for å nå målene:

En av de sentrale oppgavene til stab juss er å gi lederstøtte og rådgivning ut i organisasjonen. Dette sikrer god og forsvarlig saksbehandling, samt bidrar til at tjenesten ytes innenfor lovens rammer. Stab juss arrangerer mange interne kurs som hever kompetansen i organisasjonen på mange ulike saksområder. Ved å benytte interne ressurser til kursing og andre juridiske oppgaver slipper kommunen å kjøpe disse tjenestene fra eksterne konsulenter.

Stab anskaffelser jobber for å ta i bruk data og digitale virkemidler for bedre beslutningsstøtte og øke effektiviteten i anskaffelser og avtaleoppfølging.

Staben er støtte inn i flere sektorer, blant annet ved å utfordre sektorene på økonomi og kvalitet basert på ulike analyser. Staben vil jobbe for å videreutvikle den helhetlige styringen av kommunen. Framsikt er et verktøy for bidra til dette.

Vi jobber på tvers av sektorer og avdelinger i kommunen for å finne de beste løsningene for innbyggerne

Dette prioriterer staben for å nå målene:

Staben tilbyr kurs innenfor våre fagområder til hele kommunen. Staben bidrar i fagsektorenes politiske saker for å få et tverrfaglig og helhetlig blikk på disse. Videre arbeider staben for at organisasjonen skriver korte, enkle og gode saksfremlegg og tydelige styringsdokumenter. Staben gir støtte til fagsektorene og bidrar med vår kompetanse for å gjøre disse gode.

Stab anskaffelser vil styrke dialogen med leverandører og sikre at alle anskaffelser skjer i samarbeid med kommunens fagmiljøer for å finne de beste løsningene. Anskaffelser skal være et strategisk verktøy for å bygge gode relasjoner og skape helhetlig verdi for kommunen og innbyggere.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	337 175	337 175	337 175	337 175
Sum Vedtak forrige periode	1 836	8 681	32 170	32 170
Sum Budsjettendring i år	-258 917	-287 140	-303 629	-303 629
Sum Konsekvensjusteringer	-449	-449	9 551	20 551
Konsekvensjusteringer	-257 530	-278 908	-261 908	-250 908
Konsekvensjustert ramme	79 645	58 267	75 267	86 267
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Salg av rådhuset til AKP videreføres ikke	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Innsparingstiltak				
Nedbemannning i sektoren	0	0	0	-2 000
Sum Innsparingstiltak	0	0	0	-2 000
Nye tiltak				
Overføring Arendal Havn KF	6 622	20 000	5 000	0
Ressurser knyttet til videre arbeid med omstilling og prosess	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	7 622	21 000	6 000	1 000
Nye tiltak og realendringer	-10 378	3 000	-12 000	-19 000
Ramme 2026-2029	69 267	61 267	63 267	67 267

Konsekvensjustert budsjett

Sum vedtak forrige periode: Endringer i budsjettrammen fra budsjett 2025 som ble vedtatt i forrige periode. Dette er utgangspunktet for årets budsjettrullering.

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak, inngåtte avtaler og sentrale føringer.

Budsjettet er blant annet konsekvensjustert iht. ny budsjettprognose fra AKST, deflatorjustering av arkiv- og depotleie til Aust-Agder museum og arkiv, økt premie på forsikring samt leie av svømmehall i ht. inngått avtale. Leie av svømmehall er medtatt med halvårseffekt i 2028 med 11 mill. kroner, og helårseffekt i 2029 med 22 mill. kroner.

Endringer i tidligere vedtatte tiltak

Salg av rådhuset til AKP videreføres ikke

Tiltak om å selge rådhuset til AKP ble vedtatt i handlings- og økonomiplan 2025-2028. Det ble senere reversert i tertial 1 pga. kompleksiteten i eierforholdet og bruken av areal mellom Stiftelsen Arendal byselskap og Arendal kommune. Tiltaket er ikke videreført i handlings- og økonomiplanen for 2026-2029. Budsjettert husleie for rådhuset til AKP tas ut av budsjetttrammen.

Innsparingstiltak

Nedbemanning i sektoren

Det vil være behov for ytterligere tilpasninger av driftsnivå i 2029 utover foreslåtte tiltak, og dette må løses med nedbemanning i sektoren.

Nye tiltak

Overføring Arendal Havn KF

Overføring til Arendal havn er justert for økonomiplanperioden. I 2026 forslås overført 17 mill. kroner, og i 2027 foreslås det overført 9 mill. kroner. I 2028 forslås det ingen overføringer. I 2029 forventes det at Arendal havn overfører 5 mill. kroner til Arendal kommune.

Ressurser knyttet til videre arbeid med omstilling og prosess

Det er behov for å styrke kapasitet og kompetanse i arbeidet med omstilling. Dette gjelder blant annet arbeid med de store omstillingsprosessene, digitalisering og sykefravær. Det vil bli en nærmere vurdering av hvilke kompetanse som skal tilføres. Økt kapasitet er foreløpig fordelt med 2 stillinger i organisasjon og utvikling og 1 stilling i økonomi og strategi.

Vurderte tiltak - ikke prioritert

Med utgangspunkt i kommunens store utfordringer til omstilling og endring, samtidig som kommunen allerede har en meget slank administrasjon sammenlignet med andre kommuner, er det ikke vurdert nye kutt i stab økonomi og strategi i 2026.

Arendal eiendom

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	0	0	0	0
Sum Budsjettendring i år	216 760	216 938	236 778	236 778
Sum Konsekvensjusteringer	7 420	7 420	10 833	27 025
Konsekvensjusteringer	224 180	224 358	247 611	263 803
Konsekvensjustert ramme	224 180	224 358	247 611	263 803
Innsparingstiltak				
Avslutte avtale med Jobbklar kommune	-350	-350	-350	-350
Behovsstyrt renhold i sentrum	-250	-250	-250	-250
Generelt holde tilbake vakante stillinger	-2 000	-2 000	-1 000	-1 000
Ha et eget elektroteam for å kutte innkjøp elektrotjenester - netto kostnader	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Redusere energiutgifter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Redusere renholdspersonell vha robotisering	-750	-1 500	-2 250	-3 000
Redusert areal formålsbygg helse og mestgring	-641	-855	-855	-855
Redusert areal formålsbygg helse og mestgring	-83	-165	-165	-165
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - barnehage 1	-274	-548	-548	-548
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - barnehage 2	-157	-313	-313	-313
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 1	-723	-1 734	-1 734	-1 734
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 2	-928	-2 228	-2 228	-2 228
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 3	0	-1 340	-3 216	-3 216
Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 4	0	-868	-2 084	-2 084
Redusert vedlikehold	-3 606	0	0	0
Utleie av 4 etg, i Arendal gamle rådhus	-300	-300	-300	-300
Sum Innsparingstiltak	-13 062	-16 451	-19 293	-20 043
Politisk vedtak				
Samlokalisering hjemmesykepleien til Fløyheia	575	1 300	1 450	1 450
Økt areal, fire nye overgangsboliger på Ørbekk	276	552	552	552
Sum Politisk vedtak	851	1 852	2 002	2 002
Nye tiltak og realendringer	-12 211	-14 599	-17 291	-18 041
Ramme 2026-2029	211 969	209 759	230 320	245 762

Konsekvensjustert budsjett

Sum budsjettendring i år: Endringer foretatt i inneværende års budsjett, og som videreføres i rammen for økonomiplanperioden. Består i hovedsak av justering pensjonssatser, kompensasjon for lønnsoppgjør, innlemming av eiendomsforetaket i kommunen.

Effektivisering av renhold ved å gå over til mer bruk av robotassistert renhold, samt teste ut behovstyrt renhold ved hjelp av sensorer. Eiendom vil redusere innkjøp av elektrotjenester ved å opprette eget elektroteam, redusere energikostnader og avslutter avtalen med Jobbklar kommune.

Sum konsekvensjusteringer: Justeringer nødvendig for å videreføre dagens drift, som lønns- og prisvekst, endringer som følge av vedtak og sentrale føringer.

Av tekniske grunner vises Arendal eiendoms rammeoversikt med endringer i egen oversikt og ikke under samfunn og næring. I kapitlet budsjettvedtak fremkommer samlet ramme for sektor samfunn og næring, inkludert Arendal eiendom.

Innsparingstiltak

Avslutte avtale med Jobbklar kommune

Avslutte avtale Jobbklar kommune

Behovsstyrt renhold i sentrum

Behovsstyrt renhold i sentrum vha sensorteknologi

Generelt holde tilbake vakante stillinger

Holde tilbake vakante stillinger

Ha et eget elektroteam for å kutte innkjøp elektrotjenester - netto kostnader

Eget elektroteam - kutte kostnader innkjøp av tjenester

Redusere energiutgifter

Reduksjon energiutgifter

Redusere renholdspersonell vha robotisering

Robotassistert renhold - effektivisering

Redusert areal formålsbygg helse og mestgring

Nedleggelse - FDV Elim

Redusert areal formålsbygg helse og mestgring

Nedleggelse - FDV Tromøy bokollektiv

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - barnehage 1

Nedleggelse - FDV Lia barnehage

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - barnehage 2

Nedleggelse - FDV Rykene barnehage

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 1

Fremtidens skole - Skolepakke 1 - FDV Eydehavn skole

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 2

Fremtidens skole - Skolepakke 1 - FDV Nesheim skole

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 3

Fremtidens skole - Skolepakke 1 - FDV Moltemyr skole

Redusert areal formålsbygg oppvekst og utdanning - skole 4

Fremtidens skole - Skolepakke 1 - FDV Sandnes skole

Redusert vedlikehold

Redusert vedlikehold.

Utleie av 4 etg, i Arendal gamle rådhus

Utleie av 4. etg Arendal gamle rådhus

Vedlegg

Vedlegg - Investeringer per program

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2026	2027	2028	2029	2026-29
Felles finansiering drift							
Aksjer kjøp/salg	2028	-20 000	11 600	11 600	11 600	11 600	46 400
Arendal havnevesen KF - utlån	2028	263 600	17 000	51 600	20 000	0	88 600
Bruk av lån	2028	-3 357 184	0	0	0	0	0
Sum Felles finansiering drift		-3 113 584	28 600	63 200	31 600	11 600	135 000
Samfunn og næring							
Asfaltering grusveier (ramme)	2030	3 785	500	500	500	500	2 000
Biler/maskiner teknisk (ramme)	2036	42 980	2 800	0	5 500	5 000	13 300
Forsterkning av veikroppen (ramme)	2036	10 691	500	500	700	700	2 400
Havet som ressurs	2026	-1 500	0	0	0	0	0
Infrastruktur Kunnskapshavna del 3 2017 - 2026	2032	53 500	0	0	10 000	64 500	74 500
Innbyggertjenester_Automatisering	2028	6 000	3 000	0	3 000	0	6 000
Innføring av droneteknologi (2022)	2028	630	0	0	200	0	200
Investeringer veilys (ramme)	2036	9 000	500	500	1 000	1 000	3 000
Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging)	2028	8 600	3 000	1 400	0	0	4 400
Longum Nord VA-infrastruktur (ikke selvkost)	2027	13 000	5 000	8 000	0	0	13 000
Opprusting av murer og veisikring (ramme)	2036	15 002	700	700	1 000	1 000	3 400
Opprustning av bruer (ramme)	2030	33 828	13 000	3 000	6 500	3 000	25 500
Parkeringsautomater (ramme)	2033	2 473	200	0	800	0	1 000
Solborg driftsstasjon (ramme teknisk)	2028	16 998	1 000	1 000	2 600	0	4 600
Trafikksikkerhetstiltak (ramme)	2036	11 262	500	1 000	1 000	1 000	3 500
Utskifting brøyteutstyr og sommerutstyr (ramme)	2036	7 648	500	500	750	750	2 500
VA investeringer (ramme)	2036	16 181	0	0	0	0	0
VA Vindåsen - Helle (ikke selvkost)	2028	30 000	0	1 000	2 000	27 000	30 000
Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg	2028	16 019	8 000	3 590	0	0	11 590
Veilys fra halogen til LED (tidl. rehabilitering gatelys)	2028	9 776	0	0	0	4 300	4 300
Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)	2036	48 158	6 500	6 500	6 500	6 500	26 000
Sum Samfunn og næring		354 031	45 700	28 190	42 050	115 250	231 190
Helse og mestring							
850 nye 4G Volte trygghetsalarmer	2027	3 500	1 750	1 750	0	0	3 500
Back up løsning pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett	2027	190	190	0	0	0	190
Beredskapslager i henhold til nasjonale retningslinjer	2027	400	400	0	0	0	400
CarAdmin hjemmebaserte tjenester	2028	350	175	0	0	0	175

Økonomiplan for 2026-2029

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig	Netto år prosjektutgift	2026	2027	2028	2029	2026-29
H&L: Moduler til Gericca - Legemodul og medisinmodul	2027	670	200	0	0	0	200
Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug	2027	8 000	2 000	6 000	0	0	8 000
Inventar og utstyr omsorgsenhetene	LØPENDE		1 500	1 500	2 000	2 000	7 000
Ny lastebil til kjøring av tøy	2027	1 400	1 400	0	0	0	1 400
Otiumpulss Nyli bolig til videresalg	2028	29 250	0	191 350	0	0	191 350
Otiumpulss Bjorbekk bolig til vidersalg	2029	31 300	0	0	176 300	0	176 300
Otiumpulss Bjorbekk dagsenter og base	2028	30 300	0	0	40 100	0	40 100
Otiumpulss Nyli dagsenter og base	2028	13 250	0	21 750	0	0	21 750
Pasientvarslings Færvik BOS og Nyskogen BOS	2027	190	190	0	0	0	190
Pasientvarslingsanlegg	2028	3 889	1 750	0	0	0	1 750
Transporttjenesten buss (2023)	2036	2 550	0	850	0	850	1 700
Utskifting bil Ellengård	2031	1 500	300	400	0	0	700
Sum Helse og mestring		126 739	9 855	223 600	218 400	2 850	454 705
Oppvekst og utdanning							
Barne- og familietjenestene organisering og lokalisering	2028	300	300	0	0	0	300
Digitale tavler	2027	1 000	0	0	1 000	0	1 000
Oppvekst - inv. møbler/utstyr	LØPENDE		1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Pulter og stoler	2027	1 100	0	0	1 100	0	1 100
Sum Oppvekst og utdanning		2 400	1 800	1 500	3 600	1 500	8 400
Kultur og inkludering							
Arendal bibliotek lesesal	2030	600	0	0	0	600	600
Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder	LØPENDE		1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Arendal kirkelige fellesråd - kirker	LØPENDE		1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
Arendal voksenopplæring - AV utstyr	2027	323	0	0	323	0	323
Auditoriet biblioteket - Oppgradering lydanlegg og scene	2029	350	0	0	0	350	350
Bjønnes stadion - Arendal fotball 2017	2028	-9 733	0	0	0	0	0
Investeringsbehov instrumenter Kulturskolen	2030	188	0	0	0	188	188
Maskinkjøp park/idrett (2020)	LØPENDE		500	500	500	500	2 000
Ny båt Skjærgårdstjenesten	2030	3 500	0	0	0	5 000	5 000
Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei	2027	7 200	3 000	0	0	0	3 000
Oppgradere lekeplasser til forsvarlig stand	2036	2 400	0	0	300	300	600
Oppgradering uteområde og foajé - Kulturkammeret	2030	250	0	0	0	250	250
Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd)	2035	76 000	10 000	18 000	10 000	9 400	47 400
Rehabilitering underlag skøytebanen	2028	22 788	0	0	0	0	0
Tilrettelegging av statlige friområder (2020)	2028	3 440	0	5 000	0	0	5 000
Turstier nærområder - kulturenheten 2017	2028	1 120	200	0	0	0	200
Sum Kultur og inkludering		108 426	16 450	26 250	13 873	19 338	75 911

Økonomiplan for 2026-2029

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2026	2027	2028	2029	2026-29
Økonomi og strategi							
Flytting Agder Renovasjon - forprosjektmidler (2021)	2027	381 458	33 600	0	0	0	33 600
Sum Økonomi og strategi		381 458	33 600	0	0	0	33 600
Arendal eiendom							
Asdal skole	2030	11 500	0	0	0	11 500	11 500
Bjorbekktunet grupperom og oppgradering av vaktrom	2026	250	250	0	0	0	250
BOF kommunal 5 - 6 lgh	2031	39 800	0	0	0	45 000	45 000
BOF kommunal 6	2030	44 000	0	0	0	30 000	30 000
BOF kommunal II - 6 leiligheter HØP 2022-2025	2028	54 325	0	30 000	34 000	0	64 000
BOF kommunalt 4 - 6 leiligheter HØP 2022-2025	2031	39 827	0	1 000	43 000	6 000	50 000
BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)	2028	9 597	36 000	8 000	0	0	44 000
BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025	2026	6 481	500	0	0	0	500
BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025	2027	5 120	27 000	0	0	0	27 000
BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025	2027	10 079	34 000	0	0	0	34 000
BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025	2027	7 401	26 500	0	0	0	26 500
Boliger med bemanning - rus og psyk.	2028	26 500	3 000	0	18 000	5 000	26 000
Bomuldsfabriken - rehabilitering yttertak og solceller	2026	4 500	4 500	0	0	0	4 500
Brannforebygging utleieboliger	2028	14 000	1 000	3 000	1 000	1 000	6 000
Branntiltak omsorgsleiligheter lovpålagte	2036	2 700	0	300	300	300	900
Effektivisering av renhold-kjøp av roboter	2036	17 750	1 500	1 500	1 750	1 750	6 500
Eiendomsutvikling	2027	2 640	400	0	0	0	400
Eiendomsutvikling - regulering, arealer og kjøp	2035	50 000	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Endring demografi/oppfølging skolebruksplanen	2028	87 638	7 500	7 500	7 750	7 750	30 500
Energisparing skolebygg	2028	15 724	0	2 000	2 500	2 500	7 000
ENØK - tiltak HØP 2023-2026	2028	21 386	7 500	7 500	0	0	15 000
Erverv av tomt til boliger HØP 2022-2025	2026	3 086	3 000	0	0	0	3 000
Felles vaskeri og produksjonskjøkken, HØP 2025- 2028	2029	107 000	35 000	40 000	32 000	0	107 000
Fjellsikringstiltak samlet årlig	2028	9 558	900	950	1 000	1 050	3 900
Flytte/skaffe midlert.boliger fra Torbjørnsbu HØP 2023-2026	2028	44 074	10 000	0	10 000	10 000	30 000
Formålsbygg - brukerstyrte endringer	2028	60 527	5 000	5 000	5 500	5 500	21 000
Forprosjekt - felles vaskeri og kjøkken	2026	10 500	1 000	0	0	0	1 000
Færvik BOS - ombygging HØP 2022- 2025	2027	21 870	14 000	0	0	0	14 000
Gåsåsen avlastningsboliger (tidl.Gåsungen bhg)	2028	18 000	2 000	16 000	0	0	18 000

Økonomiplan for 2026-2029

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2026	2027	2028	2029	2026-29
Helsebygg oppgraderinger (tak, vinduer og fasader)	2035	54 500	0	5 500	5 750	5 750	17 000
Kjøp av boliger - øke andel kommunale utleieboliger	2031	69 000	10 000	10 000	7 000	7 000	34 000
Kjøp av elbil til renhold	2035	3 705	300	350	350	350	1 350
Kjøp av omsorgsboliger Strømsbu Torg	2030	195 000	0	195 000	0	0	195 000
Kjøp og tilrettel. hj sykepleien Fløyheia	2027	26 000	3 500	0	0	0	3 500
Klokkeårn Høgedal - forprosjekt	2026	150	0	150	0	0	150
Kultur- og idrettsbygg oppgraderinger	2035	27 500	0	2 500	2 750	2 750	8 000
Lovpålagte oppgaver - brann, nødlys, tilpasninger med mer	2035	75 000	7 500	7 500	7 500	7 500	30 000
Marisberg, videre utvikling HP 2019-2022	2028	-39 665	20 000	19 000	30 000	55 000	124 000
Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026	2031	-24 113	24 000	0	0	0	24 000
Nytt bygg ellengård	2030	42 000	0	0	0	2 000	2 000
Nødvendige livsforlengende inv.	2028	1 750	500	500	0	0	1 000
Eksisterende svømmebasseng							
Ombygging av innbyggertorget	2026	600	600	0	0	0	600
Ombygging og heis på Plankemyra	2027	9 500	0	9 500	0	0	9 500
Ombygging Solhaug BOS	2027	54 200	83 200	0	0	0	83 200
Oppfølging av boliger rusplan tiltak nr9 - boliger	2029	33 000	0	0	9 000	12 000	21 000
Oppgradering Røed	2029	41 500	0	0	1 500	60 000	61 500
Optimalisering av bygningsmasse	2027	23 000	23 000	0	0	0	23 000
Rehab verna bygg - boliger på Eydehavn	2028	4 000	2 000	0	0	0	2 000
Rehabilitering av bolig på Storhaugen	2028	3 000	0	2 000	1 000	0	3 000
Rehabilitering av bolig på Åsveien	2026	2 500	2 500	0	0	0	2 500
Rehabilitering av bolig på Elgråkket	2028	2 500	0	0	2 500	0	2 500
Rehabilitering av omsorgsleiligheter	2035	15 500	1 200	1 500	1 500	1 200	5 400
Rehabilitering Storhaugen utleiebolig	2027	2 000	0	2 000	0	0	2 000
Renovering av eksisterende bygg	2028	12 000	0	0	12 000	0	12 000
Natvig bokollektiv							
Røed 70 rehabilitering fasader omsorgsleiligheter	2026	2 000	0	2 000	0	0	2 000
Røed HP 2019-2022	2027	1 668	500	0	0	0	500
Sensortechnologi - effektivt renhold	2035	3 200	500	300	300	300	1 400
Solhaug_rehabilitering av kjøkken og bad omsorgsleiligheter	2032	1 350	0	0	250	250	500
Tilrettelagte boliger for rus psykisk helse med lav boevne	2025	72 831	28 500	10 000	6 000	0	44 500
Tilrettelegging omsorgsleiligheter	2029	4 000	1 500	1 000	0	1 500	4 000
Tomter til BOF/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne	2032	20 000	0	0	0	5 000	5 000
Utfasing av fluoriserende lyskilder (lovpålagt)	2035	40 000	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026	2032	-65 000	4 500	30 000	55 000	35 000	124 500

Økonomiplan for 2026-2029

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig	Netto	2026	2027	2028	2029	2026-29
	år	prosjektutgift					
Østenbutoppen - kommunalt formål HØP 2023-2026	2027	13 720	1 400	11 900	0	0	13 300
Østre Mørkjær boligfelt HØP 2023-2026	2035	-55 696	3 000	0	0	20 000	23 000
Sum Arendal eiendom		1 418 032	447 750	442 450	308 200	351 950	1 550 350
Sum		-722 497	583 755	785 190	617 723	502 488	2 489 156

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto	2026	2027	2028	2029	2026-29
		prosjektutgift					
Samfunn og næring							
Feiing - biler og utstyr ØABV (ramme)	2034	7 122	300	800	0	0	1 100
Hovedvannledning Heftingdalen - Vindåsen (industriveien)	2028	61 000	0	1 000	25 000	34 000	60 000
Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5	2033	392 000	6 000	6 000	6 000	74 000	92 000
Landmålerutstyr 2021	2032	1 050	0	0	350	0	350
Renseanlegg nytt	2036	10 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Rore Arendal Del 2	2028	244 400	34 000	16 400	0	0	50 400
VA investeringer (ramme)	2036	2 736 491	114 000	107 500	122 500	141 000	485 000
Sum Samfunn og næring		3 452 063	155 300	132 700	154 850	250 000	692 850
Sum		3 452 063	155 300	132 700	154 850	250 000	692 850

Andre investeringer

Samfunn og næring

Asfaltering grusveier (ramme)

Rammebevilgning for asfaltering av grusveier. Deler av veinettet har fortsatt veidekke av grus. Det er ønskelig at dette oppdateres til fast dekke, for bedre kvalitet og mindre vedlikeholdskostnader.

Biler/maskiner teknisk (ramme)

Årlig rammebevilgning for nødvendig utskifting av biler/maskiner i Kommunalteknikk & Geodata (teknisk) i henhold til kriterier i utskiftingsplanen. Det planlegges utskifting av to maskiner i løpet av 2026.

Forsterkning av veikroppen (ramme)

Rammebevilgning for forsterkning av veikroppen. Mange kommunale veier er anlagt med begrenset oppbyggnig og bæreevne. Det vil være et økende behov for forsterkning av veikroppen på deler av veinettet vårt, både som konsekvens av økt belastning men også endret klima.

Havet som ressurs

Fullfinansiert med eksterne midler, pågående utstillingsprosjekt.

Infrastruktur Kunnskapshavna del 3 2017 - 2026

Inngått utbyggingsavtale om ny vei til Skytebanen, samt vann og avløp knyttet til utbygging av Kunnskapshavna 3. Planlagt oppstart er ikke satt, tidligst 2028. Egen gjennomføringsavtale kreves før igangsetting. Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt med estimert projektramme på 74,5 mill. kroner (høyst usikker), hvor budsjettert tilskudd utgjør 21 mill. kroner.

Innbyggertjenester_Automatisering

Det er et sterkt behov for tilrettelegging av digitale selvbetjente innbyggertjenester for å kunne levere bedre og billigere tjenester til innbyggere og næringsliv.

Prosjektet er i tidligfase (fase 0 - idé). Hva som skal inngå i prosjektet er foreløpig uavklart, og det jobbes med en tydeliggjøring av prosjektmandat og veien videre.

Innføring av droneteknologi (2022)

Videreutvikling av dagens droneløsning. Behov for anskaffelse av utstyr for sjøkartlegging. Utstyret vil også være et effektivt verktøy for å kunne ivareta beredskapsløsninger. Arendal kommune har i dag 2 dronepiloter. Foreslått forskjøvet til 2028 grunnet økonomisk situasjon.

Investeringer veilys (ramme)

Rammebevilgning for å kunne være med på oppgraderinger på veilysanlegg i områder der det foregår andre større arbeider, som f.eks rehabilitering VA, fornyelse i regi av Glitre nett eller lignede. For å kunne være med på dette trengs det investeringsmidler.

Kystløftet (tidl. Marin grunnkartlegging)

Marine grunnkart bidrar med nødvendig nøkkelukunnskap når Arendal kommune skal planlegge hvordan de skal utvikle, bruke og beskytte våre sjøområder for fremtiden. For både Arendal kommune og næringsliv er gode marine grunnkart viktige for en bærekraftig utvikling av havbruket, samt at de danner bedre kunnskapsgrunnlag for kommunenes arealplanlegging.

Prosjektet er startet opp i tett samarbeid med Havforskningsinstituttet i Flødevigen, og er omdøpt til "Kystløftet" grunnet et bredere omfang enn først foreslått. Hva som skal inngå i prosjektet er foreløpig uavklart, og det jobbes med en tydeliggjøring av prosjektmandatet og veien videre. Det er foreslått et nedtrekk på 2 mill.kr. i 2026 grunnet den økonomiske situasjonen, og det jobbes med å hente inn eksterne midler.

Longum Nord VA-infrastruktur (ikke selvkost)

Utbygging av industriområdet Longum Nord utløser behov for tilknytning til eksisterende kommunale vann- og avløpsledninger. I bystyrevedtak 135/2023, "Prinsipper for dekning av kostnader til infrastruktur", ble det besluttet at Arendal kommune skal finansiere VA-infrastruktur fram til planområde. Tiltaket kan ikke dekkes av selvkost og må dekkes av kommunale midler.

Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt med projektramme på 13 mill. kroner. Tiltaket vil bli utført av utført av Repstad AS og er under planlegging. Oppstart i 2026, med ferdigstilling 2027.

Opprusting av murer og veisikring (ramme)

Rammebevilgning for opprustning av murer og veisikring. Det er gjort en registrering på veimurer langs kommunale veier, på eieforhold, plassering og tilstand. Det er behov for løpende bevilgninger for å kunne sikre og rehabilitere disse.

Opprustning av bruer (ramme)

Rammebevilgning for opprustning av bruer. Broene våre har årlig kontroll, samt 5 års utvidet kontroll. Ut i fra dette lages det tilstandsrapport som avdekker behov for oppgradering. Dette settes opp prioritering i forhold til behov, hvor midler fordeles ut til aktuelle prosjekter.

Parkeringsautomater (ramme)

Rammebevilgning for investering i parkeringsautomater, både til utskifting og automater i nye parkeringsområder.

Solborg driftsstasjon (ramme teknisk)

Rammebevilgning for realisering av delprosjekter på driftsstasjonen er basert på investeringsmidler fra teknisk (P5906) og selvkost (vann og avløp) med tilhørende fordelingsnøkkel.

Status: Arbeidet med delprosjekt som omfatter oppgradering av garderobeanlegget og utvidelse av administrasjonsbygget pågår og skal stå ferdig juni 2026.

Trafikksikkerhetstiltak (ramme)

Rammebevilgning for trafikksikkerhetstiltak. Det vil være et behov for tiltak rundt trafikksikkerhet på det kommunale veinettet, og da spesielt rundt skolene.

Utskifting brøyteutstyr og sommerutstyr (ramme)

Rammebevilgning for utskifting av utstyr. Det vil være et behov for utskifting av utstyr som brukes til sommer/vinter vedlikehold på det kommunale veinettet. Det er viktig å kunne fornye dette ut i fra behov/nye oppgaver og med tanke på beredskap.

VA investeringer (ramme)

Årlig rammebevilgning for VA-prosjekter med budsjetttramme under 50 mill. kroner. Låneopptak tas fortløpende over året.

Følgende prosjekter pågår og er på budsjett:

Monebakken-Strømmen VA, Kittelsbukt-Svinodden VA, Nesgata-Stemmetjenn VA.

I tillegg er det aktiviteter rundt:

Moribakken VA, Tyholmen VGS VA, Trollnes VA, Trommestadveien VA, tiltak reduksjon fremmedvann/lekkasjer, VA tekniske installasjoner, ny el. og automasjon Steinsås høydebasseng, takteking Rore vannbehandlingsanlegg og tiltak Saulekilen.

VA Vindåsen - Helle (ikke selvkost)

Vannledning fra Vindåsen høydebasseng og fram til Helle Næringsområde, samt spillvann fra Helle Næringsområde fram til Gunnarsboveien pumpestasjon. Tiltaket kan ikke dekkes av selvkost og må dekkes av kommunale midler.

Klassifisert som et større prosjekt, med estimert projektramme på 30 mill. kroner. Prosjektet er i oppstarten (fase 1 konsept/forprosjekt), hvor det sees på ulike løsninger. Forventet oppstart for prosjektet i 2028.

Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg

Pågående prosjekt (fase 3 - gjennomføring), hvor det jobbes med oppgradering fra umålte til målte anlegg. Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt, og har pågått siden 2023. Prosjektet vil fortsette i 2026 og 2027.

Mye av veilyset i Arendal er umålt, det vil si at strømmen går rett ut på nettet uten at den går igjennom en registrert el-måler. For disse anleggene betales det en fast pris pr. lyspunkt som ikke blir endret selv om vi skifter til LED-armatuerer, som er mer energibesparende. For å få ned strømkostnadene må disse anleggene måles, som også er hjemlet i forskrift.

Veilys fra halogen til LED (tidl. rehabilitering gatelys)

Pågående prosjekt (fase 3 - gjennomføring), hvor det jobbes med utskiftning til LED-armatur for gatebelysning. Prosjektet er klassifisert som et mindre prosjekt, og har pågått siden 2021.

Siste del av prosjektet skyves noe i tid, selv om det vil være behov for midler her for å kunne ferdigstille LED-prosjektet. Dette henger sammen med at prosjekt "P60001 Veilys – oppgradering fra umålte til målte anlegg" prioriteres først.

Østre Agder Brannvesen - biler og utstyr (ramme)

Rammebevilgning for innkjøp av biler og utstyr for Østre Agder brannvesen. Midler fordeles ut til underprosjekter.

Helse og mestring

850 nye 4G Volte trygghetsalarmer

Nødvendig oppgradering av trygghetsalarmer for å kunne sikre at trygghetsalarmer fungerer når 2G nettet slås av.

Back up løsning pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett

Back up løsning for pasientvarslingsanlegg ved bortfall ordinært nett. Uten back up løsninger vil det være fare for pasientsikkerheten dersom vi mister Wifi. Skjedd ved flere anledninger og det vil være helt nødvendig å ha back up løsning tilgjengelig for å kunne sikre pasientsikkerhet.

Beredskapslager i henhold til nasjonale retningslinjer

Vi er forpliktet til å ha beredskapslager for smittevernutstyr. Med denne løsningen betaler vi 400.000 for å opprette beredskapslager hos vår leverandør av smittevernutstyr i stedet for å bygge opp og drifte lager selv. Erfaring fra covid 19 pandemien viser at det er dyrt å etablere eget beredskapslager for smittevernutstyr og krevende å rotere utstyr slikt at det ikke går ut på dato.

CarAdmin hjemmebaserte tjenester

CarAdmin er et forvaltningssystem for biler med flere sjåførere, for enklest og best mulig bilhold. Systemet vil sikre en bedre kontroll og ivaretagelse av tjenestebilene i hjemmesykepleien. Innføres først i hjemmesykepleien som har base på Krøgenes.

H&L: Moduler til Gerica - Legemodul og medisinmodul

Helt nødvendige oppgraderinger og moduler i påvente av nytt journalsystem.

Inventar og utstyr fellesarealer Solhaug

Inventar til kjøkken og møbler og utstyr til fellesarealer på Solhaug omsorgsboliger og dagaktivitetssenter. Solhaug antas å stå ferdig januar 2027, overlevering desember 2026

Inventar og utstyr omsorgsenhetene

Rammebevilgning til inventar og utstyr i omsorgsenhetene. Fordeles til delprosjekter.

Ny lastebil til kjøring av tøy

Det er behov for midler for å kjøpe en ny lastebil til kjøring av tøy til ansatte. Dagens bil er gammel, har store vedlikeholdsutgifter og står i fare for å bryte sammen.

Otiumpluss Nyli bolig til videresalg

For å møte de kommende demografiendringene, må kommunens helsetjenester dreies fra å være institusjonsbaserte til i større grad å kunne gis i hjemmet (herunder i omsorgsboliger). Det aktuelle prosjektet er en konkret del av denne strategiske tilnærmingen.

Otiumpluss Bjorbekk bolig til vidersalg

For å møte de kommende demografiendringene, må kommunens helsetjenester dreies fra å være institusjonsbaserte til i større grad å kunne gis i hjemmet (herunder i omsorgsboliger). Det aktuelle prosjektet er en konkret del av denne strategiske tilnærmingen.

Otiumpluss Bjorbekk dagsenter og base

I tilknytning til nye omsorgsboliger må det tilbys aktiviteter som er forebyggende og helsefremmende og det bygges derfor dagaktivitetssenter som en del av denne strategien. For å kunne gi effektive og fleksible helsetjenester bygges også prosjektene med base for hjemmesykepleien, som kan bemannes etter behov.

Otiumpluss Nyli dagsenter og base

I tilknytning til nye omsorgsboliger må det tilbys aktiviteter som er forebyggende og helsefremmende og det bygges derfor dagaktivitetssenter som en del av denne strategien. For å kunne gi effektive og fleksible helsetjenester bygges også prosjektene med base for hjemmesykepleien, som kan bemannes etter behov.

Pasientvarslingsanlegg

Utskiftning av pasientvarslingsanlegg på institusjoner. Færvik bos og Nyskogen er de som gjenstår. Investeringen utløser investeringstilskudd fra Husbanken.

Transporttjenesten buss (2023)

Kommunens transportbusser begynner og bli gamle og det er stadig behov for reparasjoner. Det er usikkert om dette vil være lønnsomt fremover. Behov for ny transportbuss med heis for rullestolbrukere.

Utskifting bil Ellengård

Ellengård må skifte bil pga alder. Nåværende bil er gammel og kan bryte sammen. Viktig for nødvendig transport av brukere.

Oppvekst og utdanning

Barne- og familietjenestene organisering og lokalisering

Midler til forprosjekt for organisering og lokalisering av barne- og familietjenestene. Viser til sak 25/13775. Mål om økonomisk gevinst ved redusert areal eller flytting til kommunalt bygg.

Digitale tavler

Flere skoler har tavler som ikke lenger fungerer tilfredsstillende. Tiltaket skal sikre utskifting til fullt fungerende tavler som en del av nødvendig oppgradering.

Oppvekst - inv. møbler/utstyr

Årlig rammebevilgning for nødvendige oppgraderinger av møbler, inventar og utstyr i skoler og barnehager.

Pulter og stoler

Oppgradering av klassesett med stoler og pulter. Stoler og pulter til grupperom der det mangler eller er i utilfredsstillende stand.

Kultur og inkludering

Arendal bibliotek lesesal

Møblene på lesesalen er de samme som da bygget var nytt i 1998. og det er behov for mer moderne bord og stoler. Det trengs 20 arbeidsplasser, samt nytt gulvbelegg.

Arendal kirkelige fellesråd - kirkegårder

Tilskudd til investering Arendal kirkelig fellesråd - kirkegårder.

Arendal kirkelige fellesråd - kirker

Tilskudd til investeringer Arendal kirkelig fellesråd - kirker.

Arendal voksenopplæring - AV utstyr

Etter den årlige gjennomgangen av AV-utsyret i samtlige klasserom er det påvist et reelt behov for oppgradering og utskifting av gammelt utstyr. Prosjektorene er over grensen på tidsbruk og lysforholdene er så dårlige at det er vanskelig å tolke det som kommer frem ved bruk. Det er heller ikke lenger lønnsomt å reparere det som ikke fungerer.

Auditoriet biblioteket - Oppgradering lydanlegg og scene

Nye høyttalere og sceneteppe i auditoriet på biblioteket. Lydanlegget i auditoriet er fra 1998 og har behov for oppgradering.

Bjønnes stadion - Arendal fotball 2017

Prosjektet er ferdig, men holdes åpnet fordi markedsbidrag fra Norac stadion er ført på dette prosjektet.

Investeringsbehov instrumenter Kulturskolen

Kulturskolen skal tilby gruppeundervisning, og har behov for flere keyboards, gitarer, bassgitarer og fioliner. Instrumentene vil også kunne benyttes i åpne tilbud i regi av kulturskole og Ung kultur/ungdom og fritid.

Maskinkjøp park/idrett (2020)

Rammebevilgning for nødvendige fornyelser av maskiner og biler ved uforutsette hendelser.

Ny båt Skjærgårdstjenesten

Oppgradering av båt til Skjærgårdstjenesten. Dagens båt ble kjøpt inn i 2002 og har behov for utskifting.

Nærmiljøanlegg Kloppedalsmyra (2022) - konsekvens av vei

Etablering av nærmiljøanlegg som konsekvens av ny vei til Eydehavn. Rekkefølgekrav i reguleringsplanen.

Oppgradere lekeplasser til forsvarlig stand

Arendal kommunes lekeplasser skal være gode og trygge møteplasser for barn og unge. Flere av kommunens lekeplasser har behov for oppgradering for å være i forsvarlig stand. Arbeidene vil gjøres i tett samarbeid med lokale velforeninger og det forutsettes at dugnad skal bli en del av finansiering.

Oppgradering uteområde og foajé - Kulturkammeret

Oppgradering av foaje og uteområde ved hovedinngangen til Kulturkammeret, for å bedre kunne ta uteområdet i bruk til aktiviteter for ungdom om sommeren og skape et hyggelig miljø rundt jul og de mørke årstidene.

Rehabilitering Trefoldighetskirken (Arendal kommunes tilskudd)

Trefoldighetskirken har store skader i teglvegger og murkonstruksjon, og i tillegg er det behov for utbedring av elementer i takkonstruksjonen. Bygget må derfor i sin helhet rehabiliteres. Ref. sak 84/2025 bystyret 28.08.2025 Arendal bystyre støtter søknad om hovedprosjekt for renovering av Trefoldighetskirken og vil bidra med medfinansiering ut ifra angitte investeringsbudsjett pr. 08.05.2025.

Rehabilitering underlag skøytebanen

Rehabilitering av underlaget på skøytebanen. Prosjektet er ferdig. Forventet tilskudd lagt inn i 2026.

Tilrettelegging av statlige friområder (2020)

Universell tilrettelegging statlig sikret friområde Stølsvika. Ombygging toalett, skilting, utplassering universell baderampe og adkomst.

Turstier nærområder - kulturenheten 2017

Merking og tiltak etter plan for Friluftslivets ferdselsårer og tiltak etter kartlegging og universell utforming av friluftslivsområder.

Økonomi og strategi

Arendal eiendom

Bjorbekktunet grupperom og oppgradering av vaktrom

Behov for grupperom og oppgradering av vaktrom på Bjorbekktunet.

BOF kommunal 6

Fremtidig behov for kommunale bofellesskap. Plassering og størrelse må vurderes.

BOF kommunal II - 6 leiligheter HØP 2022-2025

Kommunalt bofellesskap med 6 leiligheter. Prosjektet foreslås utsatt grunnet kommunens økonomi.

BOF kommunalt 4 - 6 leiligheter HØP 2022-2025

Kommunalt bofellesskap med 6 leiligheter. Prosjektet foreslås utsatt grunnet kommunens økonomi.

BOF nytt privat 1 - 8-9 leiligheter (Waglegårdsveien)

Tidligere vedtatt prosjektet som er et privat bofellesskap på Waglegårdsveien. Reguleringsplanarbeid pågår, men den skal til behandling andre gang og godkjenning rundt jul 25. Noe forskyvning av fremdrift grunnet reguleringsplan, derfor skyves 3 mill. til 2026.

BOF nytt privat 2- 6 leiligheter (Bjorbekk) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Bjorbekk. Prosjektet er i tråd med fremdrift og økonomi. Bygget forventes ferdig i årsskiftet 25/26.

BOF privat 3 - 6 leiligheter (Marisberg) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Marisberg. Gruppen har tidligere ikke vært fulltallige, men er nå på plass. Planlegging er godt i gang, og det forventes oppstart våren 2026.

BOF privat 4 - 6 leiligheter (Natvigfeltet) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Natvig/Påskeveien. Anbudsprosess er gjennomført, og det planlegges oppstart våren 2026. Grunnet tilpasninger til fremdrift skyves noe budsjettmidler til 2026.

BOF privat 5 - 6 leiligheter (Stuenes) HØP 2022-2025

Tidligere vedtatt privat bofellesskap på Stuenes. Anbudsprosess er gjennomført, og det planlegges oppstart i årsskiftet 25/26. Grunnet tilpasninger til fremdrift skyves noe budsjettmidler til 2026.

Boliger med bemanning - rus og psyk.

Prosjektet forskyves noe grunnet overordnet økonomi. Planlegging og avklaringer med enhet og tomt må gjennomføres når prosjektet igangsettes.

Bomuldsfabriken - rehabilitering yttertak og solceller

Tak må rehabiliteres og oppgraderes grunnet mye lekkasjer. Samtidig vil det oppgraderes med solceller som gir redusert fremtidige energiutgifter.

Brannforebygging utleieboliger

Brannforebygging utleieboliger, lovpålagte branntiltak for å sikre bygg.

Branntiltak omsorgsleiligheter lovpålagte

Tilrettelegging og nødvendige branntiltak i omsorgsleiligheter som kommer fortløpende.

Effektivisering av renhold-kjøp av roboter

Implementere robot renhold i idrettshaller og store felles areal. Ved innføring av robot renhold oppnår man bedre ressursutnyttelse, og innsparing på personalkost.

Eiendomsutvikling

Avsluttes når 38015 Regulering gamle Roligheden skole 2024 er ferdig, erstattes av ny ramme MP-31 eiendomsutvikling fra HØP 2026-2029

Eiendomsutvikling - regulering, arealer og kjøp

Midler til kjøp av eiendom til nye prosjekter eller tilleggsarealer til eksisterende prosjekter hvor det ikke er hensyntatt kjøpskostnader i utgangspunktet.

Endring demografi/oppfølging skolebruksplanen

Prosjektet er en rammebevilgning hvor det opprettes flere underprosjekt.

Energisparing skolebygg

ENØK tiltak for energisparing på skolebygg.

ENØK - tiltak HØP 2023-2026

Rammebevilgning, ENØK tiltak på kommunens formålsbygg.

Erverv av tomt til boliger HØP 2022-2025

Avsluttes desember 2025/2026

Felles vaskeri og produksjonskjøkken, HØP 2025-2028

Viser til bystyrets vedtak 10.10.24. Forprosjektet pågår.

Fjellsikringstiltak samlet årlig

Sikre fjell, skrenter og trær på kommunal eiendom.

Flytte/skaffe midlert.boliger fra Torbjørnsbu HØP 2023-2026

Prosjektet pågår, men det er svært vanskelig å finne egnede tomter til denne type av bolig. Prosjektet vil pågå i flere år fremover for å dekke behovet til kommunen.

Formålsbygg - brukerstyrte endringer

Prosjektet er en rammebevilgning hvor det opprettes flere underprosjekt.

Forprosjekt - felles vaskeri og kjøkken

Tomt er ervervet i tråd med bystyrets vedtak 10.10.24. Planlegging og forprosjekt er igangsatt.

Færvik BOS - ombygging HØP 2022-2025

Prosjektet er tidligere vedtatt i Bystyret 10.10.24. Arbeidene er godt i gang med ombyggingen, og i henhold til fremdrift og økonomi.

Gåsåsen avlastningsboliger (tidl.Gåsungen bhg)

Bygge om eksisterende bygg (Gåsungen barnehage) til avlastningsbolig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Helsebygg oppgraderinger (tak, vinduer og fasader)

Helsebygg - nødvendige oppgraderinger tak, fasade, vinduer og store tekniske anlegg som heis og ventilasjon.

Kjøp av boliger - øke andel kommunale utleieboliger

På bakgrunn av økende behov for kommunale utleieboliger til flere grupper, er det behov for midler til nødvendige kjøp.

Kjøp av elbil til renhold

Renholdavdeling har oppdrag fordelt på hele kommunen, noe som medfører et stort behov for å forflytte seg mellom bygg, leiligheter og lokasjoner. Det er behov for å skifte ut eksisterende fossilbil til EL bil. Dette i tråd med klima og miljøplan.

Kjøp av omsorgsboliger Strømsbu Torg

I tråd med bystyrets vedtak 28.8.25 om kjøp av omsorgsboliger.

Kjøp og tilrettel. hj sykepleien Fløyheia

På bakgrunn av bystyrets vedtak 24.4.25, er bygget Fløyveien 12 ervervet til formålet. Planlegging rundt ombyggingen er godt i gang. 3,5 mill. skyves til 2026 pga tilpasninger byggekostnader.

Klokketårn Høgedal - forprosjekt

Klokketårnet på Høgedal kirkegård har skader på betong og bærende elementer. Forprosjekt for å vurdere og kostnadsberegne tiltak.

Kultur- og idrettsbygg oppgraderinger

Kultur- og idrettsbygg - nødvendige oppgraderinger tak, fasade og vinduer samt sportsgulv i idrettshaller.

Lovpålagte oppgaver - brann, nødlys, tilpasninger med mer

Lukking av avvik etter lovpålagte oppgaver innen brann, nødlys, sprinkler, heiskontroller og kontroll av elektriske anlegg. Tilpasninger til elever med spesielle behov. Gjelder formålsbygg.

Marisberg, videre utvikling HP 2019-2022

1 mill. skyves til 2026. Mindreforbruk i 2025 skyldes at det har tatt lenger tid enn planlagt å få avklart ulike forhold til kommuneplan og områdeplan.

Natvig felt B - boligfelt HØP 2023-2026

Planlagt byggestart på feltet med infrastruktur og utbygging i årsskiftet 25/26.

Nytt bygg ellengård

Enhet mestring har mange brukere på Ellengård og ser en økning fremover. Dagens lokaler er leide og ikke store nok.

Nødvendige livsforlengende inv. Eksisterende svømmebasseng

Investeringer til å opprettholde eksisterende basseng i påvente av nytt bygg.

Ombygging av innbyggertorget

Ombygging av innbyggertorget for en effektivisering av areal og tilpasning til besøkende og innbyggere.

Ombygging og heis på Plankemyra

Enhet mestring har behov for noe mer vaktrom i tilknytning til omsorgsboligene på Plankemyra. Det er også behov for en større heis som kan ta senger, samt med tanke på beredskap dersom eksisterende heis er ute av drift.

Ombygging Solhaug BOS

Prosjektet er tidligere vedtatt i Bystyret 10.10.24. Arbeidene er godt i gang og er i tråd med fremdrift. Noe budsjettmidler forskyves til 2026 grunnet tilpasninger betalingsplan.

Oppfølging av boliger rusplan tiltak nr9 - boliger

Behov for boliger i henhold til vedtatt rusplan.

Oppgradering Røed

Oppgradering Røed ble vedtatt i forbindelse med sak heldøgnsomsorgsbygg Saltrød, 28.10.21.

Optimalisering av bygningsmasse

Kjøp eller endring av bygningsmasse basert på endret forvaltningsstrategi eller endret bruker.

Rehab verna bygg - boliger på Eydehavn

Behov for større rehabiliteringsarbeid og branntiltak på flere av de vernede boligene på Eydehavn. Pågår ut 2026.

Rehabilitering av bolig på Storhaugen

Utleiebolig på Storhaugen må totalrenoveres både inne og ute grunnet unormal slitasje.

Rehabilitering av bolig på Åsveien

Utleiebolig på Åsveien må totalrenoveres både inne og ute.

Rehabilitering av bolig på Elgråkket

Utleiebolig på Elgråkket må totalrenoveres både inne og ute. Totalrenovering må til grunnet unormal slitasje.

Rehabilitering av omsorgsleiligheter

Rehabilitering innvendige omsorgleiligheter, særlig kjøkken og bad. Flere leiligheter har vært lenge bebodd uten oppgraderinger.

Rehabilitering Storhaugen utleiebolig

Storhaugen utleiebolig er i behov av total rehabilitering både ute og inne grunnet unormal slitasje.

Renovering av eksisterende bygg Natvig bokollektiv

Natvig bokollektiv har et stort behov for oppgradering, både utvendig og innvendig.

Røed 70 rehabilitering fasader omsorgsleiligheter

Omsorgsboligene på Røed, har sterkt behov for en større utbedring på fasadene.

Røed HP 2019-2022

Bygget er ferdigstilt, kunstnerisk utsmykking pågår.

Sensorteknologi - effektivt renhold

Implementering av sensorteknologi i kommunale bygg i sentrumskjernen i Arendal for å overvåke riktig renholdbehov. Reduksjon av oppholdskostnader og forbedring av kvaliteten ved å sikre at områder med størst behov blir prioritert.

Solhaug_rehabilitering av kjøkken og bad omsorsleiligheter

På Solhaug er det stor behov for å oppgradere kjøkken og bad i leiligheter 1-4 etasje, samt utvendig på Speilberg stf som Arendal eiendom har ansvar for.

Tilrettelagte boliger for rus psykisk helse med lav boevne

Dette prosjektet har en rammebevilgning hvor det fordeles ut budsjettmidler til mindre underprosjekt. utfordringer med å finne egnede tomter og lokasjoner.

Det er i 2025 igangsatt prosjekter som er underprosjekt fra denne rammebevilgningen, prosjektene vil fortsette inn i 2026. Det er signert kontrakter slik at budsjettmidlene må med over til 2026.

Tilrettelegging omsorgsleiligheter

Arendal eiendom har stadig økte forespørsler om tilrettelegginger i omsorgsboliger. Dette er både for personer med funksjonsnedsettelse og mer kognitiv svikt. Arbeidet med venstreforskyvning gir større kostnader til tilpasninger.

Tomter til BOF/bokollektiv mennesker med nedsatt funksjonsevne

Kjøp av tomter til bygg/bofellesskap/bokollektiv for mennesker med nedsatt funksjonsevne, jamfør behov om kommunale bofellesskap, dermed må det erverves tomter for planlegging.

Utfasing av fluoriserende lyskilder (lovpålagt)

Fluoriserende lysstoffrør må erstattes med LED armaturer i kommunens formålbygg, i henhold til forskrift om utfasing av fluoriserende lyskilder (produktforskriften).

Østenbuskogen boligfelt HØP 2023-2026

1,5 mill skyves til 2026. Forsinkelse skyldes behov for flere utredninger i reguleringsarbeidet og avklaringer fra statlige instanser.

Østenbutoppen - kommunalt formål HØP 2023-2026

1,4 mill. skyves til 2026. Det er ikke avklart hva som skal bygges på tomten.

Østre Mørfjær boligfelt HØP 2023-2026

1 mill. skyves til 2026. På grunn av endringer i utvikling i boligmarkedet som avviker fra forutsetningene i boligstrategien fra 2022, særlig som følge av forsinkelser i Morrow-prosjektet, blir enkelte prosjekter utsatt. Ferdigstilling av reguleringsarbeidet blir prioritert, mens opparbeidelse og salg av enkelte eiendommer midlertidig settes på vent.

Selvkost

Samfunn og næring

Feiing - biler og utstyr ØABV (ramme)

Rammebevilgning for nødvendig utskiftning av feierbiler. Midler fordeles til delprosjekter.

Hovedvannledning Heftingdalen - Vindåsen (industriveien)

Forsterkning av hovedvannledningsnett østover i kommunen til Vindåsen høydebasseng. Prosjektstart følger bygging av Industriveien, og har estimert oppstart først i 2027. Prosjektet er i oppstartsfasen (fase 0 - idé) og er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 66 mill.kroner.

Hovedvannledning Rore - Arendal del 3 til 5

Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 390 mill. Prosjektet er i oppstarten (fase 1 konsept/forprosjekt), hvor det sees på ulike løsninger. Det vil fremlegges egen bystyresak før planleggingsfasen (fase 2) startes, hvor justert budsjettramme vil presenteres. Planlegging skyves noe frem ift. til tidligere estimert, men dette gir ikke vesentlige konsekvenser for planlagt byggestart i 2029.

Landmålerutstyr 2021

Rammebevilgning for kjøp av landmålerutstyr. Ved oppmålingsavdelingen er det 2 komplette landmålersett. Det ene landmålersettet er nå 10 år og bør skiftes ut for å være tilpasset dagens teknologi. Tiltaket er foreslått forskjøvet til 2028 grunnet økonomisk situasjon.

Renseanlegg nytt

På grunn av økende befolkningsvekst, industrisatsing i Arendal kommune og regionen, samt varslede nye myndighetskrav til avløpsrensing (EUs avløpsdirektiv), vil dagens to renseanlegg på sikt ikke imøtekomme krav til rensing. Prosjektet er klassifisert som et større prosjekt, med foreløpig budsjettramme på ca. 1 500 mill. kroner, men estimatet er høyst usikkert. Prosjektet er i tidligfase (fase 0 - idéfasen), og det er satt i gang et arbeid for å se på muligheter for samarbeid med andre kommuner i Østre Agder. Det jobbes med å beskrive nærmere behov, se på muligheter for samarbeid og forankring av idé før man eventuelt går videre til å starte prosjektet formelt.

Rore Arendal Del 2

Ny hovedvannledning mellom Rore og Arendal er viktig for å sikre trygg og stabil vannforsyning til Arendals innbyggere.

Prosjektet (etappe 2) er i gjennomføringsfasen (fase 3), og er klassifisert som et større prosjekt med budsjettramme på 195 mill. kroner. Det ligger inne behov for budsjettmidler i 2026 og 2027 for å ferdigstille prosjektet, og forventes ferdigstilt våren 2027.

VA investeringer (ramme)

Årlig rammebevilgning for VA-prosjekter med budsjettramme under 50 mill. kroner. Låneopptak tas fortløpende over året.

Følgende prosjekter pågår og er på budsjett:

Monebakken-Strømmen VA, Kittelsbukt-Svinodden VA, Nesgata-Stemmetjenn VA.

I tillegg er det aktiviteter rundt:

Moribakken VA, Tyholmen VGS VA, Trollnes VA, Trommestadveien VA, tiltak reduksjon fremmedvann/lekkasjer, VA tekniske installasjoner, ny el. og automasjon Steinsås høydebasseng, takteking Rore vannbehandlingsanlegg og tiltak Saulekilen.